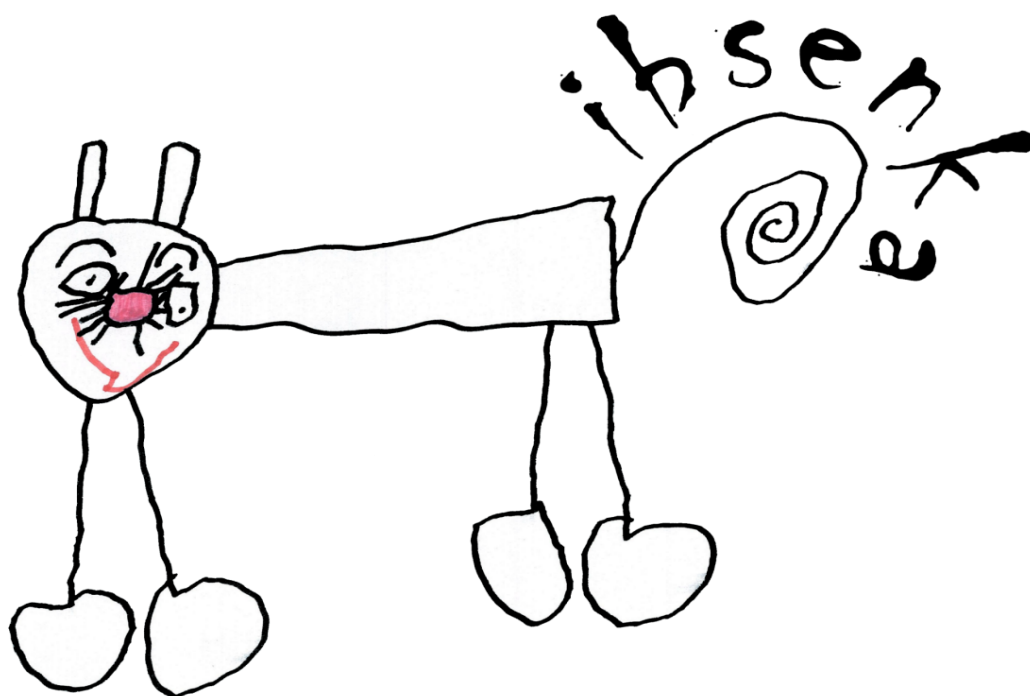

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLU SPECIÁLNÍ

Mateřská škola speciální, základní škola speciální a praktická škola Ibsenka
Brno, příspěvková organizace

Obsah

1	Identifikační údaje	5
2	Charakteristika školy	6
2.1	Zaměření školy	6
2.2	Velikost a umístění školy	7
3	Vize, kultura a prostředí školy	11
3.1	Preferované vzdělávací strategie na úrovni školy	11
3.1.1	Postupy plánování a organizace výuky	12
3.1.2	Utváření příznivého prostředí – péče o vztahy ve škole	12
3.1.3	Režim školy	13
3.1.4	Reflexe a hodnocení kvality výuky	13
3.1.5	Profesní vzdělávání a rozvoj pedagogů	13
3.1.6	Spolupráce s rodiči a s jinými subjekty, dlouhodobé projekty	14
3.1.7	Propojování formálního a neformálního vzdělávání	15
3.2	Organizační, prostorové a materiální, hygienické, bezpečnostní a jiné podmínky	16
4	Charakteristika školního vzdělávacího programu	18
4.1	Východiska vzniku školního vzdělávacího plánu	18
4.2	Zabezpečení výuky žáků	19
4.2.1	Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	23
	Systém péče o žáky s podpůrnými opatřeními je založen na úzké spolupráci všech pedagogických pracovníků školy, školního poradenského pracoviště, školských poradenských zařízení, zákonných zástupců i dalších odborníků. Společným cílem je vytváření bezpečného, podnětného a respektujícího prostředí podporujícího rozvoj samostatnosti, komunikace, sociálních dovedností a kvality života žáků.....	23
4.2.2	Nastavení plánování procesu vzdělávání u žáků nedosahujících školních výsledků učení v uzlových bodech	23
5	Cíle, základní gramotnosti, klíčové kompetence a průřezová témata I. dílu školního vzdělávacího programu pro žáky se středně těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem	26
5.1	Základní gramotnosti	26
5.2	Klíčové kompetence a vzdělávací strategie	28
5.3	Začlenění průřezových témat.....	35
5.4	Učební plán	38
5.4.1	Poznámky k učebnímu plánu.....	39
6.1	Vyučovací předmět: Čtení a psaní.....	42
6.2	Vyučovací předmět: Matematika.....	60
6.3	Vyučovací předmět: Informatika.....	82
6.4	Vyučovací předmět: Prvouka	96
6.5	Vyučovací předmět: Společenská výchova	120
301		129

6.6 Vyučovací předmět: Přírodověda.....	133
6.7 Vyučovací předmět: Osobnostní výchova.....	148
6.8 Vyučovací předmět: Hudební výchova.....	176
6.9 Vyučovací předmět: Tělesná výchova.....	190
6.10 Vyučovací předmět: Pracovní a výtvarná výchova.....	214
7 Cíle a klíčové kompetence školního vzdělávacího programu pro žáky s těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem či děti s hlubokým mentálním postižením.....	246
7.2 Učební plán II. díl.....	250
7.2.1 Poznámky k učebnímu plánu.....	250
8 Obsah vzdělávání.....	252
8.1 Vyučovací předmět: Rozumová a osobnostní výchova.....	252
8.2 Vyučovací předmět: Smyslová výchova	269
8.3 Vyučovací předmět: Hudební výchova.....	284
8.4 Vyučovací předmět: Tělesná výchova.....	292
8.5 Vyučovací předmět: Pracovní a výtvarná výchova.....	302
9 Hodnocení žáků	314
9.1 Obecné zásady hodnocení	314
9.2 Kritéria pro hodnocení žáků.....	315
9.2.1 Sebehodnocení žáků.....	315
9.2.2 Způsob získávání podkladů pro hodnocení	315
9.2.3 Způsoby hodnocení žáka základní školy speciální.....	315
9.3 Hodnocení žáků ZŠ speciální na vysvědčení.....	316
10 Identifikační údaje a popis školní družiny	320
11 Plán zájmového vzdělávání	320
11.1 Klíčové kompetence, výchovné a vzdělávací strategie a průřezová témata pro žáky vzdělávající se podle ŠVP pro ZŠS I. díl	321
11.1.1 Cíle ŠVP Školní družiny pro žáky I. Dílu.....	321
11.1.2 Základní gramotnosti.....	322
11.1.3 Klíčové kompetence a výchovné a vzdělávací strategie.....	322
11.1.4 Průřezová témata	325
11.2 Klíčové kompetence a výchovné a vzdělávací strategie pro žáky vzdělávající se podle ŠVP pro ZŠS II. díl	326
11.2.1 Cíle ŠVP Školní družiny pro žáky I. Dílu.....	326
11.2.2 Klíčové kompetence a výchovné a vzdělávací strategie.....	326
11.3 Obsah činností školní družiny.....	328
11.3.1 Odpočinkové činnosti	328
11.3.2 Zájmové činnosti.....	328
11.3.3 Sociální dovednosti a sebeobslužná činnost	330
11.4 Metody evaluace.....	330

12 Hodnocení ŠVP	331
------------------------	-----

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní školu speciální č.j. 211/2026

Adresa školy:

Mšs, zšs a prš Ibsenka Brno, p.o.
Ibsenova 1, Brno 638 00

IČO: 60 555 998

IZO: 110 300 751

REDIZO: 610 300 733

Ředitel školy:

PaedDr. Petr Hanák, Ph. D.

hanak@ibsenka.cz

Statutární zástupce ředitele:

Mgr. Michaela Urbanová

Zástupce ředitele pro MŠ:

Bc. Eva Kuklová

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Petra Havránková

havrankova@ibsenka.cz

Webové stránky: www.ibsenka.cz

Telefon: 548 522 898

Zřizovatel školy:

Jihomoravský kraj
Brno, Žerotínovo nám. 3/5, 60182

Jméno zástupce zřizovatele:

Mgr. Jan Grolich

grolich.jan@kr-jihomoravsky.cz

Webové stránky: www.jmk.cz

Telefon: 54165 1501

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2026

Schváleno Pedagogickou radou dne: 8. 6. 2026

Projednáno ve Školské radě dne: 28. 5. 2026

ředitel školy, PaedDr. Petr Hanák, Ph.D.

razítko školy

2 Charakteristika školy

Mateřská škola speciální, základní škola speciální a praktická škola Ibsenka Brno, příspěvková organizace

je škola zřízená pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uvedené v § 16 odstavec 9 školského zákona v platném znění.

2.1 Zaměření školy

Naše škola je zaměřena na vzdělávání a výchovu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků s mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem, kteří ve vzdělávání potřebují poskytnut podpůrná opatření.

Prostřednictvím různých aktivit směřuje k plnohodnotnému rozvoji žáků a jejich maximální integraci do společnosti podle jejich fyzických a mentálních schopností. Součástí speciálního vzdělávání je systém ucelené rehabilitace a tranzitní program.

V rámci **systému ucelené rehabilitace** škola nabízí:

- individuální logopedickou péči školního speciálního pedagoga – logopeda
- psychologickou intervenci
- hiporehabilitaci (terapie pomocí koně)
- canisterapii (terapie pomocí psa)
- prvky expresivních terapií – prvky muzikoterapie (terapie pomocí hudby), prvky arteterapie (terapie pomocí umělecké tvorby), prvky dramaterapie (terapie pomocí dramatického projevu)
- stimulaci ve snoezelenu (terapie založená na zklidňujícím a stimulujícím prostředí)
- prvky ergoterapie (terapie pomocí pracovních činností)
- plavecký výcvik v bazénu, pobyt ve vířivce
- systémy augmentativní a alternativní komunikace (AAK)
- metodu Výměnného obrázkového komunikačního systému (VOKS)
- prvky Orofaciální stimulace (ORFS)
- podporu pohybového vývoje (PPV)
- koncept Bazální stimulace (BS)
- HANDLE přístup

Tranzitní program v širším slova smyslu tvoří důležitou součást podpory žáků při přechodech mezi jednotlivými stupni vzdělávání a následně do dospělého života. Zaměřuje se na přechod: z mateřské školy do základní školy, ze základní školy do praktické školy, ze střední nebo základní školy do života (např. do denních stacionářů, terapeutických dílen a dalších sociálních služeb).

Součástí tranzitního programu je systematická spolupráce s rodiči, školami, školskými poradenskými zařízeními a sociálními službami při zajišťování vhodného navazujícího prostředí pro každého žáka, a to v oblasti dalšího vzdělávání, pracovního uplatnění nebo zajištění chráněného zázemí po ukončení školy.

Na úrovni střední školy je realizován tranzitní program v užším slova smyslu, jehož cílem je systematická příprava žáků na přechod do pracovního a běžného života. Žáci si spolu s učiteli vytvářejí „Profil na jednu stranu“, který obsahuje informace o něm, ale i možnostech v jeho podpoře. Je možné

jej využít jako „Přechodový osobnostní profil“, který je pak průvodním dokumentem do práce či do jiného zařízení. V souladu se zájmy a schopnostmi žáků jsou realizovány praxe ve spolupráci s neziskovými organizacemi Agapo a Rytmus, které pomáhají připravit žáky na pracovní uplatnění a sociální začlenění.

Cílem tranzitního programu je usnadnit žákům přechod mezi jednotlivými etapami vzdělávání, rozvíjet jejich praktické dovednosti, sebeobsluhu a sociální kompetence a podpořit jejich co nejvyšší míru samostatnosti a smysluplného uplatnění v běžném životě.

2.2 Velikost a umístění školy

Škola poskytuje vzdělávání podle školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní a střední vzdělávání. Součástí školy je několik elokovaných pracovišť.

Celková kapacita školy je 75 dětí v mateřské škole speciální, 112 žáků v základní škole speciální, 16 žáků v oboru Praktická škola dvouletá a 14 žáků v oboru Praktická škola jednoletá. Počet dětí a žáků ve třídách je přizpůsobován jejich speciálním vzdělávacím potřebám a doporučením školských poradenských zařízení. Třídy jsou zpravidla naplňovány v počtu 4–6 dětí či žáků tak, aby bylo možné zajistit individuální přístup, bezpečné prostředí a efektivní podporu vzdělávání každého jednotlivce.

Mateřské školy:

Mateřská škola speciální na ulici Kyjevská v Brně se nachází v budově Dětského rehabilitačního centra (DRC) Medvídek. Tvoří ji čtyři třídy, které jsou umístěny v jednotlivých odděleních centra. Výchovně-vzdělávací činnost zajišťuje šest učitelek mateřské školy speciální.

Výuka probíhá individuální nebo skupinovou formou podle zaměření činností a s ohledem na míru postižení dětí. Pobyt dětí v mateřské škole je realizován v úzké spolupráci se zdravotnickým personálem DRC, který zajišťuje odborné služby, zejména rehabilitaci, prvky ergoterapie a logopedii. Stravování, hygienu, odpočinek i volnou hru zajišťují v jednotlivých odděleních centra zdravotní sestry a pedagogičtí pracovníci.

Budova centra je bezbariérová a nachází se v okrajové městské části Brno – Starý Lískovec, uprostřed panelové zástavby. Náleží k ní zahrada s pískovištěm a prolézačkami. V blízkosti se nachází velké dětské hřiště s trampolínami a dopravní hřiště.

Mateřská škola speciální na ulici B. Němcové v Otnicích se nachází v budově LILA Domov pro postižené děti Otnice (LILA Otnice). Školu navštěvují děti umístěné v zařízení v rámci dlouhodobé lůžkové péče nebo děti docházející do rehabilitačního stacionáře v denním či týdenním režimu. V rámci pobytu je dětem poskytována léčebná rehabilitační péče.

V budově dětského domova se nachází jedna třída mateřské školy speciální. Výchovně-vzdělávací činnost zajišťuje učitelka mateřské školy speciální, asistent pedagoga a speciální pedagog. Třída je umístěna v patře budovy; bezbariérový přístup je zajištěn výtahem.

Součástí budovy je atrium, které je využíváno především od jara do léta a je vybaveno houpačkami, trampolínami a sezónně také dětskými bazénky. K domovu náleží zahrada přístupná i veřejnosti s dětmi, což podporuje vzájemnou socializaci. Budova se nachází v klidné části obce Otnice. Okolní prostředí umožňuje dětem pobyt venku v místním parku, na dětských hřištích i v přilehlé přírodě.

Mateřská škola speciální na ulici Barvičova v Brně má tři třídy. Výchovně-vzdělávací činnost je v každé třídě zajištěna dvěma učitelkami mateřské školy speciální a asistentem pedagoga.

V přízemí budovy se nachází školní jídelna, kuchyň a hygienické zázemí. Ke třídám přiléhají šatny, kde má každé dítě svůj prostor označený značkou. V patře je hygienické zařízení u třídy. V mezipatře se nachází učebna školního speciálního pedagoga – logopeda.

Budova školy je patrová vila se zahradou situovaná v klidném prostředí Masarykovy čtvrti. Je obklopena rodinnými domy a zelení. Zahrada je vybavena pro rozmanité pohybové aktivity dětí. V blízkosti školy se nachází Wilsonův les, dětská hřiště a areál Kraví hora, které poskytují široké možnosti pro vycházky a poznávání okolí.

Budova však již plně nevyhovuje hygienickým požadavkům. Od ledna 2024 nelze využívat suterénní prostory (místnost pro cvičení a místnost pro digitální technologie). V současné době probíhá výstavba nové budovy mateřské školy speciální na ulici Ibsenova, jejíž uvedení do provozu je plánováno na září 2027.

Základní školy:

Základní škola speciální na ulici Ibsenova v Brně poskytuje vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami uvedenými v § 16 odst. 9 školského zákona v platném znění. Třídy se nacházejí v prvním patře budovy, bezbariérový přístup je zajištěn výtahem.

Výuka probíhá individuální i skupinovou formou s důrazem na individuální přístup speciálního pedagoga ve spolupráci s asistenty pedagoga. Třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi, didaktickými pomůckami a hrami; žákům je k dispozici také školní knihovna.

Součástí budovy je tělocvična s interaktivní podlahou, místnost snoezelen, keramická dílna, žákovská kuchyně, dřevařská dílna, počítačová učebna a školní jídelna s kuchyní.

Mezi pravidelné aktivity školy patří návštěvy divadel a kulturních akcí, exkurze, prožitkové učení v přírodě, školní besídky a tematické oslavy (např. Valentýn, narozeniny žáků, Den dětí), výlety do okolí, účast na festivalech a prezentace ve výtvarných, hudebních, keramických a sportovních soutěžích.

Budova se nachází v klidném prostředí městské části Brno – Lesná. Je obklopena velkou zahradou, která je vybavená herními a výukovými prvky i pozemky pro pěstování rostlin.

Základní škola speciální na ulici Kyjevská v Brně sídlí v prostorách Dětského rehabilitačního centra Medvídek. Poskytuje vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami uvedenými v § 16 odst. 9 školského zákona v platném znění. Výuka probíhá individuální i skupinovou formou s důrazem na individuální přístup speciálního pedagoga. Centrum zároveň zajišťuje komplexní odbornou péči v oblasti rehabilitace, logopedie, psychologie a pediatrie.

Součástí vzdělávání je canisterapie podporující aktivizaci psychických i fyzických funkcí žáků. K dispozici je také místnost snoezelen určená k relaxaci a stimulaci prostřednictvím prvků bazální stimulace. Škola úzce spolupracuje s dětskými sestrami z oddělení, kde žáci pobývají, a dále s fyzioterapeuty a ergoterapeuty.

Mezi pravidelné aktivity patří vánoční besídka, karneval, oslavy Čarodějnic, návštěvy divadelních představení, prezentace výtvarných prací a výlety.

Budova centra je bezbariérová a nachází se v okrajové městské části Brna – Starý Lískovec, uprostřed panelové zástavby. K centru náleží zahrada s pískovištěm a prolézačkami.

Základní škola speciální na ulici B. Němcové v Otnicích se nachází při LILA Domov pro postižené děti Otnice poskytuje vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami uvedenými v § 16 odst. 9 školského zákona v platném znění. Do výuky jsou zařazeni klienti dlouhodobé péče i klienti denního a týdenního stacionáře. Výuka probíhá individuální i skupinovou formou s důrazem na individuální přístup speciálního pedagoga. Využívány jsou plně vybavené učebny, tělocvična, místnost snoezelen i další prostory domova (atrium, dětské hřiště).

Součástí vzdělávacího procesu jsou podpůrné terapie, např. prvky muzikoterapie, prvky arteterapie, hydroterapie, prvky orofaciální stimulace a koncept HANDLE. Pracoviště je certifikováno pro práci v rámci konceptu bazální stimulace. Škola spolupracuje se školním logopedem, ošetrovatelským personálem a fyzioterapeutkami. Důraz je kladen na komplexní péči a maximální podporu samostatnosti žáků, rozvoj komunikačních dovedností, prosociálního chování a sebeobsluhy.

Během školního roku jsou pořádány kulturní a sportovní akce a škola spolupracuje s řadou institucí v rámci podpory integrace.

Budova se nachází v klidné části obce Otnice. Okolní prostředí umožňuje žákům pobyt venku v místním parku, na dětských hřištích i v přilehlé přírodě.

Základní škola speciální na ulici Tetčická ve Střelici se nachází v budově Zámeček Střelice, p. o. poskytovatel sociálních služeb (Zámeček Střelice). Základní škola poskytuje vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami uvedenými v § 16 odst. 9 školského zákona v platném znění.

Výuka probíhá individuální i skupinovou formou s důrazem na individuální přístup ke každému žákovi. Všichni žáci mají zpracovaný individuální vzdělávací plán.

Vybavení pracoviště je přizpůsobeno potřebám žáků; využívány jsou polohovací pomůcky a pomůcky pro rozvoj hmatového, zrakového a sluchového vnímání i jemné motoriky. Vzhledem k vysoké míře podpory škola pracuje podle konceptu bazální stimulace a využívá canisterapii a další terapeutické přístupy.

Škola spolupracuje s pracovníky v sociálních službách v domácnostech, kde žáci pobývají, a využívá zázemí zahrady domova i místnost snoezelen.

Budova je bezbariérová a nachází se na okraji malé obce Střelice. K budově přiléhá velká zahrada, která žákům umožňuje pobyt venku.

Střední škola:

Střední škola poskytuje střední vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami uvedeného v § 16 odstavec 9 školského zákona v platném znění.

Praktická škola jednoletá

Do praktické školy jednoleté jsou přijímáni žáci po ukončení povinné školní docházky. Vzdělávání probíhá podle Vzdělávacího programu Praktická škola s jednoletou přípravou (kód oboru 78-62-C/01). Hlavní důraz je kladen na praktické činnosti připravující žáky pro běžný život. Škola disponuje specializovanými učebnami – počítačovou učebnou, žákovskou kuchyní, keramickou a odbornou dílnou. Žáci mají možnost využívat místnost snoezelen k relaxaci. Praktické činnosti zahrnují zejména domácí práce a základy ručních prací a další dovednosti podporující samostatnost a uplatnitelnost v běžném životě.

Součástí areálu je školní zahrada s rozsáhlým pozemkem a záhony, kde si žáci osvojují základy zahradnických prací a sledují proměny přírody během roku.

Praktická škola dvouletá

Do praktické školy dvouleté jsou přijímáni žáci po ukončení povinné školní docházky. Vzdělávání probíhá podle Vzdělávacího programu Praktická škola s dvouletou přípravou (kód oboru 78-62-C/02).

Výuka je zaměřena na rozvoj praktických dovedností a přípravu pro samostatný život. Škola využívá specializované učebny – počítačovou učebnu, žákovskou kuchyni, keramickou a odbornou dílnu. Praktické činnosti zahrnují zejména přípravu pokrmu a základy řemesel a další dovednosti podporující samostatnost a uplatnitelnost v běžném životě.

Areál školy zahrnuje prostornou zahradu s multisenzorickými prvky a herním hřištěm podporujícím rozvoj pohybových dovedností. Součástí je také pozemek určený k zahradnickým pracím.

Ostatní součásti školy:

Školní družina

Školní družina je jen na pracovišti Ibsenova a mohou ji navštěvovat žáci základní školy speciální před vyučováním od 6:30 hod. a po vyučování do 15:30 hod. Je primárně určena pro žáky 1. stupně základní školy speciální. Druhy činností v družině navazují na vyučování ve škole – práce s počítačem, výtvarné činnosti, hudební aktivity – muzikohraní, práce s keramickou hlinou a jiné nekonvenční techniky, vaření a sportovní a kolektivní hry a soutěže.

Družina se pravidelně podílí na akcích organizovaných školou: vánoční besídka, prodejní výstavka zhotovených výrobků, účast na soutěžích převážně výtvarných a keramických.

Hlavním cílem je:

- vytvářet u žáků pozitivní city, vhodné projevy chování, jednání, prožívání životních situací
- rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, k okolnímu prostředí i k přírodě
- podněcovat žáky k myšlení na podkladě názoru k řešení problémů
- pomáhat žákům, aby poznávali své schopnosti a možnosti a využívali je v osobním i pracovním životě

Školní družina plní i funkci odpočinkovou, relaxační a dává žákům dostatek prostoru pro spontánní aktivity.

Speciálně pedagogické centrum

Speciálně pedagogické centrum poskytuje odborné poradenské, diagnostické, metodické a intervenční služby dětem a žákům s mentálním postižením a se souběžným postižením více vadami. Podpora je určena také jejich zákonným zástupcům a školám. Cílem je zajistit vhodné podmínky pro vzdělávání, rozvoj a sociální začlenění klientů podle jejich individuálních potřeb.

Diagnostická činnost centra se zaměřuje na posouzení rozumových schopností, komunikačních dovedností, sociální zralosti a vzdělávacích předpokladů. Výsledkem jsou odborná Zpráva a Doporučení obsahující návrhy podpůrných opatření dle § 16 školského zákona, které slouží rodičům i škole jako podklad pro organizaci vzdělávání.

Metodická a poradenská činnost SPC spočívá v podpoře pedagogů při tvorbě a realizaci individuálních vzdělávacích plánů, úpravě obsahu výuky a volbě vhodných metod práce. Centrum také poskytuje konzultace rodičům a nabízí speciálně pedagogickou a psychologickou intervenci zaměřenou na rozvoj komunikace, kognitivních schopností, sebeobsluhy, sociálních dovedností a pracovních návyků. Důraz je kladen na individuální přístup a využívání augmentativních a alternativních forem komunikace.

Školní jídelny, kuchyň a výdejna

V budově školy na ulici Ibsenova je zřízena varna a výdejna stravy s kapacitou přibližně 100 strávníků. Strava je zde připravována také pro odloučené pracoviště na ulici Barvičova, kde je zajištěn výdej.

3 Vize, kultura a prostředí školy

Škola vychází z vlastní vize a strategie rozvoje (viz. Strategický plán rozvoje školy), které jsou založeny na hodnotách vzájemného respektu, tolerance, otevřenosti a spolupráce. Vedení školy svým přístupem a osobním příkladem podporuje utváření pozitivní kultury školy a zajišťuje procesy, které směřují k naplňování wellbeingu všech aktérů vzdělávání.

Kultura školy zahrnuje pravidla, hodnoty, tradice a rituály, které jsou sdíleny mezi žáky, učiteli i dalšími aktéry vzdělávání. Podílí se na ní vzájemné vztahy, materiální a organizační podmínky, tradice školy a symboly, které podporují její identitu. Kultura školy je základem kvality vzdělávání a utváří prostředí, ve kterém se žáci učí nejen prostřednictvím výuky, ale také samotným životem ve škole, podporou dobrých vzájemných vztahů.

Kultura školy se projevuje také v každodenních vztazích, způsobech komunikace a vzorcích chování mezi žáky, pedagogy a dalšími zaměstnanci školy. Škola cíleně podporuje otevřenou a respektující komunikaci, spolupráci a bezpečné prostředí, ve kterém se každý může cítit přijímaný a respektovaný.

Rozvoj pozitivních vztahů je podporován prostřednictvím společných aktivit, třídních i celoškolních projektů a jasně nastavených pravidel chování. Důraz je kladen na prevenci konfliktů, posilování sociálních dovedností a budování důvěry mezi všemi aktéry vzdělávání.

Důležitou součástí kultury školy jsou tradice a rituály, které posilují pocit sounáležitosti a identity školy. Patří mezi ně například dny otevřených dveří, slavnostní zahájení a ukončení školního roku, společné oslavy, vánoční besídky a další celoškolní akce.

K identitě školy přispívají také její symboly, jako je logo školy, jednotný vizuální styl (hlavičkový papír, školní barva – tyrkysová) a společné sportovní oblečení. Tyto prvky podporují soudržnost kolektivu a vytvářejí pocit sounáležitosti žáků i zaměstnanců se školou.

3.1 Preferované vzdělávací strategie na úrovni školy

Organizace výuky vychází z individuálních potřeb žáků. Ve třídách se střídají pracovní a odpočinkové činnosti s dostatkem relaxace a aktivního odpočinku. Důraz je kladen na rovnováhu mezi učením a regenerací, zdravý pitný a stravovací režim a bezpečné prostředí.

Učitelé využívají pestrou škálu vzdělávacích strategií, které podporují motivaci a aktivizaci žáků, skupinovou spolupráci, sebeřízené učení i propojení učiva s reálným životem. Strategie školy se promítají jak na úrovni jednotlivých předmětů, tak na úrovni celé školy. Pedagogický sbor spolupracuje při jejich plánování a reflektování, sdílí zkušenosti a navzájem se učí.

Významným prvkem vzdělávací strategie školy je **formativní přístup**. Ten znamená, že učitel žákům dává **průběžnou zpětnou vazbu** – krátkou, jasnou a srozumitelnou. Žáci se dozvídají, co se jim podařilo, co je potřeba zkusit znovu a jaký je další krok. Pochvala a povzbuzení jsou důležitou součástí tohoto procesu.

Hlavní principy formativního hodnocení:

- učitel sleduje učení žáků během vyučování, nečeká až na konec,
- zpětná vazba je jednoduchá a konkrétní („Podařilo se ti...“, „Zkus příště ještě...“),
- žák je zapojený do hodnocení svého výkonu (učí se poznat, co zvládl dobře),
- výuka se přizpůsobuje aktuálním potřebám žáků.

Příklady formativního hodnocení v praxi:

- jednoduché otázky a odpovědi, kdy učitel ověřuje, zda žák porozuměl,
- sebehodnocení pomocí obrázků nebo kartiček (např. smajlíky „daří se mi / potřebuji pomoc“),
- krátké komentáře učitele nebo spolužáků, vždy zaměřené na to, co se povedlo,
- společná práce v malé skupině, kde žáci spolu sdílejí zkušenosti,
- krátké úkoly nebo cvičení bez známky – pouze s vysvětlením, co se povedlo a co zlepšit.

Cílem tohoto přístupu je, aby žáci měli radost z učení, rozuměli svým pokrokům a postupně se učili převzít odpovědnost za malé kroky, které zvládnou.

Jedním z nástrojů podporujících formativní hodnocení a individuální přístup k žákům je portfolio žáků. **Portfolio žáků** je soubor prací a materiálů dokumentujících průběh a výsledky vzdělávání žáka. Slouží ke sledování jeho pokroku, rozvoje dovedností a individuálních schopností. Každý učitel k portfoliu přistupuje individuálně a přizpůsobuje jeho obsah i formu mentální úrovni, možnostem a vzdělávacím potřebám konkrétního žáka. Portfolio podporuje sebereflexi a aktivní zapojení žáka do učení.

3.1.1 Postupy plánování a organizace výuky

Výuka je plánována v souladu se školním vzdělávacím programem, individuálními možnostmi žáků a doporučeními školských poradenských zařízení. Pedagogové vycházejí z očekávaných výsledků učení, individuálních vzdělávacích plánů a aktuálních potřeb žáků. Důraz je kladen na individualizaci, názornost, přiměřenost a praktické využití získaných dovedností v běžném životě.

Organizace výuky je flexibilní a přizpůsobuje se možnostem a potřebám žáků. Vyučovací hodiny jsou spojeny do delších časových bloků, ve kterých se střídají vzdělávací, relaxační a pohybové činnosti. Součástí výuky jsou pravidelné relaxační přestávky, pobyt venku a multisenzorické aktivity podporující pozornost, komunikaci a psychickou pohodu žáků.

Pedagogičtí pracovníci při plánování výuky vzájemně spolupracují, sdílejí zkušenosti a průběžně vyhodnocují vzdělávací pokroky žáků. Ve vzdělávání jsou využívány speciálněpedagogické metody a postupy a systém ucelené rehabilitace. Výuka je průběžně upravována podle aktuálního vývoje a potřeb jednotlivých žáků.

3.1.2 Utváření příznivého prostředí – péče o vztahy ve škole

Škola systematicky buduje vztahy mezi žáky, učiteli, asistenty pedagoga, rodiči a dalšími partnery školy. Vytváří prostor pro otevřenou komunikaci a participaci na životě školy. Zákonní zástupci i žáci mají

možnost vyjadřovat se ke vzdělávání a organizaci školy prostřednictvím školské rady, individuálních konzultací s rodičem, dotazníků a zpětné vazby.

Vedení školy podporuje důvěru mezi zaměstnanci, žáky a rodiči prostřednictvím transparentní informovanosti, spolupráce a společného rozhodování. Škola zároveň poskytuje prostor pro spolupráci s místní komunitou a dalšími institucemi, čímž posiluje svou otevřenost a zodpovědnost vůči okolí.

3.1.3 Režim školy

Režim školy je organizován s ohledem na individuální potřeby všech žáků, jejich zdravotní stav a vzdělávací možnosti. Vyučování probíhá podle školních vzdělávacích programů a individuálních vzdělávacích plánů (IVP). Vyučovací hodiny jsou zpravidla spojovány do 90minutových bloků, které umožňují plynulé střídání pracovních, odpočinkových a relaxačních činností. V rámci výuky jsou pravidelně zařazovány relaxační přestávky, které probíhají v relaxačních koutcích tříd nebo ve specializovaných místnostech, například snoezelenu či senzorických prostorách. Do vzdělávání jsou začleňovány části systému ucelené rehabilitace (např. bazální stimulace, prvky muzikoterapie, canisterapie, prvky ergoterapie, AAK), které podporují celkový rozvoj žáků.

Výuka je organizována v blocích, za jejichž průběh nese odpovědnost učitel. Asistent pedagoga realizuje činnosti dle jeho pokynů, poskytuje žákům podporu při komunikaci, práci i sebeobsluze a podílí se na zajištění bezpečného prostředí. Součástí režimu školy je také pravidelný pobyt venku a otužování, které jsou zařazovány jak v rámci výuky, tak během odpoledních aktivit školní družiny. Pobyt venku je plánován s ohledem na aktuální zdravotní stav žáků a klimatické podmínky.

Na elokovaných pracovištích (DRC Medvídek Kyjevská, LILA Otnice, Zámeček Střelice) probíhá vzdělávání v úzké součinnosti se zaměstnanci těchto zařízení. Vzhledem k tomu, že žáci jsou zároveň jejich klienty, je výuka koordinována s terapeutickou, rehabilitační a ošetrovatelskou péčí. V LILA Otnice probíhají mezioborové schůzky – fyzioterapeut, nutriční terapeut, pedagog, sociální pracovníce a vedoucí sestra.

Podrobná organizace provozu, hygienická pravidla a další režimové informace jsou uvedeny v provozním a školním řádu naší školy.

3.1.4 Reflexe a hodnocení kvality výuky

Reflexe a hodnocení výuky jsou důležitou součástí profesního růstu učitelů i celého vzdělávacího procesu. Učitelé pravidelně reflektují své výukové postupy, analyzují jejich dopad na učení žáků a stanovují si kritéria kvality výuky.

Součástí hodnocení je také zpětná vazba od žáků, žákovská portfolia, rodičů a kolegů. Vedení školy podporuje využívání hospitací, sdílení zkušeností a sebereflexi učitelů. Výsledky hodnocení se promítají do plánování další výuky i strategického rozvoje školy.

3.1.5 Profesní vzdělávání a rozvoj pedagogů

Pedagogický sbor tvoří ředitel školy, zástupci ředitele, učitelé mateřských, základních a středních škol, asistenti pedagoga a vychovatelé školní družiny. Všichni učitelé mají plnou kvalifikaci v oboru speciální pedagogika a vychovatelé disponují odpovídajícím středoškolským nebo vysokoškolským vzděláním.

Ve škole pracují speciální pedagogové, tandemový pedagog, logopedi, metodik prevence, školní psycholog a výchovný poradce.

Pedagogičtí pracovníci se systematicky vzdělávají na odborných seminářích a kurzech, zejména v oblasti speciální pedagogiky, moderních metod výuky a IT. Vedení školy vytváří podmínky pro profesní rozvoj, podporuje vzájemné učení a sdílení dobré praxe. Začínajícím učitelům v naší škole je poskytována metodická podpora prostřednictvím uvádějících učitelů.

Spolupracovníky školy jsou také odborníci ze Speciálně pedagogického centra – speciální pedagogové, psychologové, administrativní a sociální pracovníci.

Důležitou součástí rozvoje personálních kapacit je spolupráce s Pedagogickou fakultou Masarykovy univerzity, kde škola dlouhodobě působí jako fakultní škola. Studenti absolvují ve škole odbornou praxi a obohacují tak vzdělávací prostředí. Součástí pedagogického sboru jsou také **dva provázející učitelé**, kteří prošli příslušným školením na Pedagogické fakultě MUNI Brno. Jeden z nich působí na základní škole a druhý na střední škole. Oba poskytují metodickou podporu budoucím pedagogům – studentům, pomáhají jim při adaptaci na školní prostředí, plánování výuky a uplatňování speciálněpedagogických principů v praxi.

3.1.6 Spolupráce s rodiči a s jinými subjekty, dlouhodobé projekty

Rodiče jsou klíčovými partnery školy a jejich aktivní zapojení je nedílnou součástí vzdělávacího procesu. Od roku 2005 pracuje při škole Školská rada, která umožňuje zákonným zástupcům podílet se na chodu školy, vyjadřovat se k jejím dokumentům a společně s vedením školy řešit důležitá témata. Rodiče využívají také vlastní komunikační kanály, například facebookovou skupinu, která slouží k vzájemné výměně informací a zkušeností. Škola s rodiči pravidelně konzultuje pokroky žáků, jejich potřeby i další vzdělávací nebo životní směřování. Po domluvě s třídním učitelem mají rodiče možnost školu kdykoliv navštívit. Většina rodičů se školou aktivně spolupracuje a často nabízí i dobrovolnou finanční podporu, která je využívána na materiál, pomůcky či pořádání akcí pro žáky.

Škola spolupracuje s kulturními, vzdělávacími a environmentálními institucemi, mezi které patří například Národní divadlo Brno, Divadlo Polárka, Moravským zemským muzeem, Hasičský záchranný sbor, Knihovna Jiřího Mahena, Obecní knihovna Otnice, Hvězdárna a planetárium Brno a Středisko ekologické výchovy Hlídka. Tyto instituce poskytují žákům možnost účastnit se vzdělávacích, kulturních a zážitkových programů přizpůsobených jejich potřebám, rozvíjet čtenářskou gramotnost, environmentální povědomí a sociální interakci i estetické vnímání.

Důležitou oblastí je také spolupráce s ostatními školami v České republice i zahraničí, ke kterým patří MŠ a ZŠ Otnice, MŠ a ZŠ Nížkovice, MŠ Hostěrádky-Rešov, Gymnázium a střední odborná škola Mikulov, SŠP Kyjov a Spojená škola internátní M. Urbana v Náměstově (SK). Podílejí se na společných projektech, setkávání, sdílení zkušeností a výměnné návštěvy. Podporují profesní růst pedagogů a obohacují vzdělávací proces.

Škola dlouhodobě spolupracuje s Pedagogickou fakultou Masarykovy univerzity, zejména s katedrou Speciální a inkluzivní pedagogiky a katedrou Výtvarné výchovy. Studenti zde pravidelně vykonávají odbornou praxi a škola od roku 2005 nese čestný titul „Fakultní škola Pedagogické fakulty MU“. Praxi u nás absolvují také studenti Cyrilometodějského gymnázia a Střední odborné školy pedagogické (Lerchova 63, Brno), Akademie pedagogiky, sociálních činností a hotelnictví na Plynárenské v Brně i Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Spolupráce v oblasti sportu a aplikovaných pohybových aktivit je realizována ve spolupráci s Fakultou sportovních studií Masarykovy univerzity Brno, Fakultou tělesné kultury UP Olomouc, organizací APA (Aplikované pohybové aktivity), hnutím Speciální olympiády ČR a Českým svazem mentálně postižených sportovců. Účastníme se jejich sportovní akce, využíváme jejich metodickou podporu, vyjíždíme na soutěže a vytváříme příležitosti pro rozvoj motoriky, zdravého životního stylu i integraci žáků prostřednictvím sportu.

Významným partnerem školy jsou neziskové organizace AGAPO a RYTMUS, se kterými škola spolupracuje v rámci tranzitního programu „Ze školy do práce“. Tento program umožňuje žákům střední školy vyzkoušet si reálné pracovní prostředí na různých pracovištích. Žáky při praxi doprovázejí pracovní konzultanti, kteří je podporují v komunikaci s kolegy, při orientaci v pracovních úkolech a pomáhají jim uplatnit získané dovednosti v praxi.

3.1.7 Propojování formálního a neformálního vzdělávání

Škola aktivně propojuje formální vzdělávání s neformálním a zájmovým. Žáci se účastní sportovních, kulturních a tvůrčích aktivit, které doplňují a obohacují výuku. Sama škola nabízí různé kroužky podle momentálního zájmu žáků a jejich rodičů (např. taneční kroužek, sportovní kroužek).

Pravidelně se konají sportovní olympiády a závody, výlety a výtvarné soutěže, kulturní akce (jarní a podzimní dílničky, vánoční besídky), výstavy a festivalová vystoupení. Škola spolupracuje s kulturními a environmentálními institucemi, jako je Knihovna Jiřího Mahena a Středisko ekologické výchovy Hlídka.

Významnou součástí propojení školy s praxí je spolupráce s občanským sdružením AGAPO a RYTMUS, které umožňují žákům střední školy získat zkušenosti v běžném pracovním prostředí. Prvky tranzitního programu používáme i v přechodu ze ZŠ do života nebo do střední školy.

Každoročně pořádáme různé akce a aktivity pro své žáky a také se účastníme mnoha akcí organizovaných jinými organizacemi a institucemi.

Součástí propojování formálního a neformálního vzdělávání je také školní družina, která navazuje na vzdělávací proces a rozvíjí jej v přirozených a méně strukturovaných situacích. V rámci družiny jsou realizovány činnosti podporující sociální dovednosti, komunikaci, samostatnost a smysluplné trávení volného času žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Důraz je kladen na individuální přístup, pozitivní motivaci a vytváření bezpečného prostředí.

Každé elokované pracoviště má svoje specifika a možnosti, a proto je nabídka aktivit opravdu pestrá. Mezi pravidelné činnosti různých částí školy patří:

sportovní aktivity: plavání v plaveckém bazénu, sportovní dopoledne a školní olympiády, půldenní i celodenní výlety, sportovní utkání a soutěže, účast na městských sportovních soutěžích pro osoby s mentálním postižením a další.

kulturní akce: karneval, vánoční besídky, diskotéky, oslavy Dne dětí, Čarodějnice, Valentýnská párty, Dny otevřených dveří, návštěvy knihovny, divadel, divadelní představení přímo pro školu.

tvořivé aktivity a reprezentace školy: prodejní výstavy výrobků dětí, vánoční dílničky, vystoupení na hudebních festivalech, vánoční vystoupení, prodej výrobků na keramických trzích, vystoupení na kulturních akcích, výstavy výtvarných prací žáků na samostatných výstavách a další.

3.2 Organizační, prostorové a materiální, hygienické, bezpečnostní a jiné podmínky

Každá třída školy, včetně elokovaných pracovišť, má vlastní kmenovou učebnu. Tyto prostory jsou doplněny oddechovými koutky, relaxačními zónami a specializovanými místnostmi. Ve škole se dbá na vhodný stravovací a pitný režim. Na odloučených pracovištích se kromě kmenové učebny využívají pro výuku i jiné prostory daných zařízení.

Škola systematicky dbá na bezpečnostní opatření – pravidelné kontroly zařízení, nácvik evakuace, dostupnost lékárniček ve třídách a proškolení pedagogů v poskytování první pomoci a BOZP. V rámci bezpečnosti jsou pravidelné kontroly zařízení, proškolení pedagogických pracovníků v práci s nimi a nácvik evakuace. Prostředí školy je přizpůsobeno potřebám žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a zajišťuje rovný přístup k pomůckám i didaktickému materiálu. Naše škola si také v návaznosti na tragické události v některých školách nechala zpracovat bezpečnostní audit a plán bezpečnostních opatření, které se snaží realizovat v rámci bezpečného provozu školy.

Vybavení školy:

Ibsenova

V budově jsou k dispozici relaxační a stimulační místnost (snoezelen) vybavená vodním lůžkem, audiotechnikou, vodním sloupem, světelným panelem, videoprojektorem s možností projekce na stěnu, zátěžovou dekou a dalšími světelnými, zvukovými, taktilními a vibračními hračkami a pomůckami. Dalšími místnostmi jsou keramická dílna s keramickou pecí a smaltovací pecí, tělocvična, ve které je umístěný kuličkový bazén a interaktivní podlaha, dílna s ponky a hoblicemi, učebna IT s interaktivním multidotykovým panelem a dotykovými monitory, pracovna vedení školy a administrativy, jídelna, školní i žákovská kuchyně, sborovna a školní zahrada. Na školní zahradě se nalézají herní prvky, a i pozemky na pěstování rostlin. V přístavbě školy se nachází speciální pedagogické centrum s pracovny a čekárnou s recepcí.

Kyjevská

K terapiím (prvky muzikoterapie, canisterapie) jsou využívány prostory respitní péče Dětského rehabilitačního centra. K dispozici je senzomotorická místnost-snoezelen, který škola vybavila vodním lůžkem, audiotechnikou, vodním sloupem, světelným panelem, videoprojektorem s možností projekce na stěnu, zátěžovou dekou a dalšími světelnými, zvukovými, taktilními a vibračními hračkami a pomůckami. K centru patří zahrada s pískovištěm a prolézačkami.

Otnice

Třídy jsou vybaveny nábytkem, hračkami, didaktickými pomůckami, zrcadlem pro vlastní pozorování a polohovacími pomůckami. V prostorově větší třídě speciálního pedagoga, probíhá pravidelně setkávání ve skupině s prvky muzikoterapie, kde jsou k dispozici dětské instrumentální nástroje, dětské léčivé nástroje a rezonanční kolébku.

Ke speciálně pedagogickým intervencím jsou využívány senzorické místnosti – snoezeleny. Jeden z nich je vybaven vodním lůžkem, audiotechnikou, hvězdným nebem, haptickými a vibračními pomůckami. Druhý snoezelen, prostorově větší, je vybaven světelnými vlákny, data projektorem, léčivými hudebními nástroji, hmatovými a optickými didaktickými pomůckami. Nedílnou součástí jsou polohovací a zátěžové pomůcky

K dispozici je tělocvična, kde ke zlepšení senzomotoriky u dětí slouží míčkový bazén, rehabilitační míče, trampolína, závěsná vestibulární plošina a další nářadí. Nechybí zde houpačka, houpací síť, skluzavka, lavičky, ribstoly, molitanová stavebnice a ortopedické reliéfní podložky. V rámci vzdělávacího procesu je k dispozici vnitřní bazén, který je využíván k podpoře pohybového vývoje s prvky hydroterapie.

Součástí budovy je atrium, navštěvované převážně od jara do léta. Je vybavené houpačkami, trampolínami a sezónně i dětskými bazénky na koupání. K domovu náleží dětská zahrada vybavená pískovištěm, houpačkami, zabudovanou trampolínou, chodníkem bosou nohou, herními prvky pro rozvoj senzomotoriky a skluzavkou.

Barvičova

V patře budovy se nachází malá místnost, která byla na konci roku 2022 vybavena interaktivní tabulí SchoolBoard s mobilním stojanem s elektrickým nastavením pracovní výšky. Aktivity s multidotykovými programy Barevné kamínky jsou díky nastavitelné výšce umožněny dětem tříletým i předškolákům. Třídy jsou vybaveny nábytkem, který je uspořádán tak, aby děti měly volně přístupné hračky a výtvarné potřeby. Součástí dalšího vybavení jsou pomůcky na muzikohraní, jako například tibetské mísy, kalimba, zvonky, bubny, snový buben drum a další. Vybavení tříd je uzpůsobeno pro výchovu a vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami.

Prostory zahrady jsou vybaveny tak, aby umožňovaly rozmanité pohybové aktivity. Na zahradě je dětem k dispozici pískoviště, domeček s kuchyňkou, lavičky se stolky, pružinová houpadla a skluzavka.

Střelice

Vybavení pracoviště je přizpůsobeno potřebám žáků, využívány jsou např. různé polohovací pomůcky, pomůcky pro rozvoj hmatového, zrakového či sluchového vnímání a pro rozvoj jemné motoriky. Vzhledem k nejvyšší míře podpory žáků se zde pracuje podle konceptu Bazální stimulace, využívána je canisterapie a další terapeutické přístupy.

Dobře funguje spolupráce s pracovníky v sociálních službách v domácnostech, kde žáci pobývají. Hojně je využíváno zázemí zahrady domova a snoezelen.

4 Charakteristika školního vzdělávacího programu (stejně pro oba díly)

Školní vzdělávací plán je zpracováván jako kombinace předmětového a integrovaného ŠVP. Některé vyučovací předměty odpovídají jednotlivým vzdělávacím oborům, jiné jsou vhodně propojeny mezioborově. Při tomto uspořádání škola vychází z dlouhodobých zkušeností se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Na tvorbě ŠVP se podíleli všichni vyučující a logoped pod vedením koordinátorky ŠVP a ředitele školy.

Součástí vzdělávání jsou nejrůznější podpůrná opatření. Jedná se především o využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, speciálních učebních pomůcek, učebnic a didaktických materiálů. Dále je využíváno pedagogicko – psychologických služeb, asistentů pedagoga a sníženého počtu žáků ve třídách.

Školní očekávané výsledky učení (OVU) jsou v I. díle školního vzdělávacího programu formulovány pro třetí, šestý a desátý ročník, zatímco v II. díle jsou stanoveny pro desátý ročník. Očekávané výsledky učení jsou koncipovány po jednotlivých vzdělávacích obdobích tak, aby žáci měli dostatek času na jejich postupné osvojování a upevňování podle svých individuálních možností a tempa vývoje. Toto rozvržení umožňuje zohlednit rozdílnou úroveň schopností žáků i odlišnou rychlost osvojování učiva a vytváří prostor pro jejich maximální možný rozvoj.

Školní očekávané výsledky učení jsou formulovány ve tvaru „žák by měl“, což vyjadřuje orientaci na dosažitelný individuální pokrok každého žáka. Formulace respektuje specifické vzdělávací potřeby žáků a umožňuje pedagogům pružně přizpůsobovat vzdělávací obsah i metody práce tak, aby bylo vzdělávání efektivní, motivační a vedlo k rozvoji prakticky využitelných vědomostí, dovedností a návyků.

4.1 Východiska vzniku školního vzdělávacího plánu

Naplnění cílů školního vzdělávacího programu je u každého žáka chápáno jako individuální proces. Učitelé při výuce využívají různé metody a postupy, které přizpůsobují schopnostem, možnostem a aktuálním potřebám jednotlivých žáků. Kvalita výuky se neposuzuje podle množství osvojených poznatků, ale především podle jejich smysluplnosti, vzájemné provázanosti a využitelnosti v každodenním životě.

Žák není ovlivňován pouze obsahem vzdělávání, ale také celkovou atmosférou, klimatem a kulturou školy je usilováno o to, aby bylo vzdělávání pro žáky zajímavé, podnětné a aby jim umožňovalo objevovat a rozšiřovat oblasti jejich zájmů. Cílem je, aby každý žák dosahoval výsledků odpovídajících jeho individuálnímu maximu. Zároveň je kladen důraz na vytváření pozitivních vztahů mezi žáky, rozvoj porozumění, vzájemného respektu, tolerance a bezpečného prostředí pro všechny.

Organizace vyučovacích hodin je přizpůsobena individuálním možnostem žáků. Do výuky všech předmětů zařazujeme pohyb a krátké relaxační přestávky. Některé vzdělávací činnosti (např. čtení a psaní, prvouka, rozumová, smyslová i osobnostní výchova) probíhají v přirozeném venkovním prostředí.

Školní očekávané výsledky učení jsou v souladu s Rámcovým vzdělávacím program pro základní školu speciální (RVP ZŠS) spárovány s očekávanými výsledky učení uvedenými v rámcovém vzdělávacím programu. Pro větší přehlednost a lepší orientaci v rámci školního vzdělávacího programu škola

nevychází přímo z původního systému kódování RVP, ale vytvořila si vlastní systém označování školních očekávaných výsledků učení. Při tvorbě školních očekávaných výsledků docházelo v některých případech k propojení tematických okruhů nebo vzdělávacích oblastí, které spolu obsahově souvisejí. Označení jednotlivých výstupů proto vychází ze zjednodušeného systému kódů vytvořeného školou. Kód je tvořen označením vzdělávacího okruhu (když je spojen, jinak bez písmene), číslem tematického okruhu a pořadovým číslem očekávaného výsledku učení. Například očekávaný výsledek učení RVP označený kódem „CPA-OSV-001-106-001“: je ve školním vzdělávacím programu školy označen zjednodušeným kódem „O101“. Vytvořený systém označování umožňuje pedagogům jednodušší orientaci v dokumentu, přehlednější plánování výuky i efektivnější práci s očekávanými výsledky učení napříč vzdělávacími oblastmi.

4.2 Zabezpečení výuky žáků

Škola respektuje individuální vzdělávací potřeby všech žáků a zajišťuje rovné vzdělávací příležitosti. Vzdělávací proces je flexibilně upravován tak, aby každý žák mohl dosahovat svého maximálního potenciálu s ohledem na své schopnosti, zdravotní stav a individuální možnosti.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení jsou žákům poskytována podpůrná opatření. Dle potřeby může být žákům zpracován individuální vzdělávací plán (IVP). Škola vytváří podmínky pro úspěšné vzdělávání žáků s různým druhem a stupněm postižení.

Při vzdělávání jsou užívány **netradiční speciální metody a techniky**, které napomáhají překonat komunikační bariéry, rozvíjí myšlení, umožňují vyjádřit svoje pocity, přání a reagovat na podněty. U žáků se vytváří potřeba projevovat pozitivní pocity, vhodné projevy v chování, jednání, prožívání životních situací. Rozvíjí se vnímavost a citlivé vztahy k lidem, k okolnímu prostředí i k přírodě. V případě distanční výuky, která je pro žáky povinná, je přístupováno ke každému žákovi individuálně, vychází se z jeho rodinných, materiálních a vzdělávacích možností.

Výběr terapií pro žáka je dán možnostmi zařízení, potřebou žáků a u některých terapií je podmíněn souhlasem rodičů.

Součástí speciálního vzdělávání je **systém ucelené rehabilitace**, v jehož rámci škola nabízí:

- individuální logopedickou péči školního speciálního logopeda – zkratka **LOGO**
- psychologická intervence – zkratka **PSYCH**
- hiporehabilitaci (terapie pomocí koně) – zkratka **HIPO**
- canisterapii (terapie pomocí psa) – zkratka **CANIS**
- prvky expresivní terapie – prvky muzikoterapie (terapie pomocí hudby) – zkratka **MUZ**, prvky arteterapie (terapie pomocí umělecké tvorby) – zkratka **ARTE**, prvky dramaterapie (terapie pomocí dramatického projevu) – zkratka **DRMA**
- stimulaci ve snoezelenu (terapie založená na zklidňujícím a stimulujícím prostředí) – zkratka **SNOEZ**
- prvky ergoterapie (terapie pomocí pracovních činností) – zkratka **ERGO**
- plavecký výcvik v bazénu, pobyt ve vířivce – zkratka **BAZÉN**
- systém augmentativní a alternativní komunikace – zkratka **AAK**
- metodu Výměnného obrázkového komunikačního systému – zkratka **VOKS**
- prvky Orofaciální stimulace – zkratka **ORFS**
- podporu pohybového vývoje – zkratka **PPV**
- koncept Bazální stimulace – zkratka **BS**
- prvky **HANDLE** přístupu – zkratka **HANDL**

Individuální logopedická péče je na škole zajišťována školními speciálními pedagogy – logopedy podle jejich stanoveného rozvrhu. Školní speciální pedagog může pracovat se žákem individuálně v průběhu kteréhokoli vyučovacího předmětu dle aktuální potřeby a organizace výuky. Jeho péče je zároveň přirozeně provázána s každodenním vzdělávacím procesem – pedagogičtí pracovníci využívají jeho doporučení a metodické postupy v průběhu celého dne a ve všech vyučovacích předmětech. Tímto způsobem dochází k nenásilnému a systematickému upevňování komunikačních dovedností žáků v běžných situacích.

Psychologická intervence je ve škole zajišťována školním psychologem podle jeho stanoveného rozvrhu. Školní psycholog pracuje s jednotlivými žáky na základě předem stanoveného plánu a se souhlasem zákonných zástupců. Individuální i skupinová práce může probíhat v průběhu vyučování dle aktuálních potřeb žáků a organizace výuky. Psychologická podpora je zaměřena na rozvoj duševního zdraví žáků, podporu jejich adaptace na školní prostředí, rozvoj sociálních a komunikačních dovedností a pomoc při zvládání náročných situací. Školní psycholog zároveň spolupracuje s pedagogy, kterým poskytuje metodickou podporu a doporučení pro práci se žáky, a nabízí konzultace a podporu také zákonným zástupcům žáků a dle potřeby poskytuje podporu i zaměstnancům školy. Tato doporučení jsou následně využívána v každodenním vzdělávacím procesu, čímž dochází k přirozenému a systematickému posilování psychické pohody a sociálního fungování žáků.

Hiporehabilitace je terapeutická metoda využívající pozitivní působení koně na tělesné, duševní i sociální zdraví člověka. Metoda je založena na neurofyzilogickém principu, kdy se jezdec přizpůsobuje pohybovým impulsům koně, tím napodobuje mechanismus chůze člověka, ale bez zatížení dolních končetin. Posilují se zádové svaly, zlepšuje se napřímení páteře a snižuje se svalové napětí apod.

Canisterapie využívá pozitivního působení psa (psů) na psychickou, emocionální i fyzickou oblast (sféru) jedince. Náplní této terapie jsou v různém poměru zastoupené rozličné aktivity se psem (při nichž dochází nenásilnou a příjemnou formou k rozvoji jemné a hrubé motoriky, orientace v prostoru, komunikace, koncentrace, citové složky, sociálního citění, myšlení a poznávání) a relaxační polohování (uvolnění, zklidnění, prohřátí). Pracovní tým tvoří pes (psi), jeho psovod a speciální pedagog. Psi mají řádné canisterapeutické zkoušky a jsou pod pravidelnou veterinární kontrolou. Na všech pracovištích je canisterapie provozována kolektivní anebo individuální formou.

Prvky expresivní terapie

Jsou terapeutické přístupy využívající tvořivosti a neverbálního vyjadřování jako prostředku k sebepoznání, práci s emocemi i rozvoji osobnosti žáka.

Expresivní terapie zahrnují prvky arteterapie, prvky muzikoterapie, prvky dramaterapie, hudebně pohybovou terapii, prvky biblioterapie apod. Společným prvkem je důraz na proces tvorby, podporu autentického vyjádření svých myšlenek, pocitů a prožitků. Cílem je podpora kreativity, spontaneity a celkové psychické pohody.

- **Prvky Muzikoterapie** jsou považovány za specifickou terapeutickou a současně léčebně-výchovnou metodu založenou na působení hudby a jejích prvků. Zde se využívá převážně neverbální komunikace. Je zaměřena na spontánní prožitek. Při práci s žáky jsou používány prvky aktivní i receptivní formy skupinové muzikoterapie.
- **Prvky Arteterapie** jsou chápány jako druh terapie, kde převládajícími výrazovými prostředky jsou výtvarné aktivity. Zlepšuje se jemná motorika a zručnost, kterou mohou žáci uplatnit v jiných oblastech. Prostřednictvím arteterapeutických technik žáci posilují své sebepojetí, sebevědomí, sebeovládání, učí se zaujímat společenské role a rozvíjí své komunikační dovednosti. Významný je také rehabilitační a relaxační význam arteterapie. V hodinách se

s prvky arteterapie pojí na naší škole i **artefiletika**, kde je propojován výtvarný projev s dalšími expresivními technikami.

- **Prvky Dramaterapie** využívají prvky hry, role a dramatického projevu k podpoře osobnostního, sociálního a emočního rozvoje žáků. Umožňují jim bezpečně vyjadřovat pocity, prožívat různé situace a rozvíjet komunikaci i spolupráci s ostatními. Ve škole jsou uplatňovány zejména u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jako prostředek k posilování sebevědomí, sociálních dovedností a zvládání emocí. Zároveň přispívají k rozvoji kreativity a pozitivní atmosféry ve třídě.

Stimulace ve snoezelenu je metoda spojující relaxaci a cílenou smyslovou stimulaci ve speciálně upraveném, klidném prostředí. Žák se může soustředit na jednotlivé smyslové podněty (zrakové, sluchové, čichové, hmatové, vibrační aj.), které si vybírá podle svých potřeb. Aktivita je ponechána především na žákovi. Stimulace probíhá v multisenzorické místnosti s vodním lůžkem, která je vybavená audiovizuální technikou se světelnými efekty, rozmanitými pomůckami k rozvoji smyslů, případně je jako multisenzorické prostředí využíván i pobyt v solné jeskyni. Snoezelen je využíván nejen ke stimulaci, ale také k relaxaci, podpoře komunikace, regulaci chování, snížení napětí a rozvoji sociálních dovedností.

Cílem **ergoterapie** je dosažení maximální možné soběstačnosti a zvýšení kvality života. Při hledání vhodné aktivity je důležité, aby činnost sama o sobě měla smysl. Měla by být rozvržena tak, aby byl žák schopen práci dokončit, a aby ho bavila. V naší škole je ergoterapie využívána v rámci výuky i jako náplň volného času a zároveň jako rehabilitace. Jde nám o co nejvyšší míru soběstačnosti žáka.

Plavecký výcvik a pobyt ve vířivce. Vybraní žáci školy navštěvují bazén TJ Tesla v Brně Lesné. Pro výuku plavání využívají speciální pásy a pomůcky.

Naše zařízení má vyhrazenou hodinu týdně ve vířivce kryté plavecké haly ve Sportovním a rekreačním areálu Kraví Hora v Brně. Cílem těchto hodin je především odbourání strachu z vody, nácvik správného a bezpečného pohybu ve vodě a radostné prožívání aktivit s kamarády.

AAK – Augmentativní komunikační systémy podporují již existující komunikační systémy, které jsou však nedostatečné pro dorozumívání a usnadňují porozumění řeči i vlastní vyjadřování. V základní škole speciální je AAK určeno žákům, kteří nemluví vůbec nebo tak málo, že to nedostačuje k dorozumění s okolím. Cílem využití metod AAK je maximální podpora stávajících komunikačních dovedností a nadále se pracuje na tom, aby se rozvíjela mluvená řeč. Augmentativní a alternativní komunikační systémy se užívají jako náhrada mluvené řeči.

V naší škole se podporuje rozvoj řeči pomocí:

- Vkládání znaku a gest do řeči – což nelze zaměňovat se znakovou řečí užívanou sluchově postiženými jedinci. Tento systém rozvíjí motorické a komunikační schopnosti žáků.
- Předmětů, fotografií a grafických symbolů (symboly PCS, piktogramy a další).
- Metody **VOKS** (Výměnný obrázkový komunikační systém) – jedná se o augmentativní a alternativní komunikační systém a jeho použití je cíleno především na žáky, kteří nemají rozvinutou řeč a nemohou verbálně vyjádřit své potřeby. Principem použití VOKS je výběr odpovědi na dotaz z nabídky obrázků s dopomocí asistenta, postupně i bez něj. Cílem je podpora rozvoje mluvené řeči.

Prvky **Orofaciální stimulace** vychází z orofaciální regulační terapie profesora Castillo Moralese. Hlavním cílem této stimulace je odstranění problémů, které neumožňují koncentraci pozornosti, vizuální a sluchovou perцепci, senzomotoriku, hrubou a jemnou motoriku, komunikaci, příjem potravy, emocionalitu a jsou překážkou k navození procesu aktivního učení. V naší škole se zaměřujeme

především na navození koordinace dýchání a polykání, na vnímání těla a polohy hlavy vůči čelisti a tělu, uvědomování si středové osy těla, rozvoj senzomotoriky a kinestetického vnímání, navození pozitivních emočních procesů.

U **Podpory pohybového vývoje** se jedná o rozvoj pohybu s následným rozvojem rozumových, sebeobslužných a komunikačních dovedností a návyků. Cílem této metody je upravit svalové napětí žáků tak, aby se blížilo normě. V rámci této metody se učí žáci provádět pohyby aktivně s maximální možnou kontrolou nad svým pohybem. Z počátku je žákům nabízena pomoc, od které se postupně upouští. Tato metoda napomáhá antigravitačnímu vzpřímení, budování tělesného schématu, disociaci jednotlivých částí těla, práci vestibulárního aparátu, motorické aktivitě a podporuje stimulaci všech smyslů.

Koncept Bazální stimulace – je pedagogicko – psychologická aktivita, kdy se žákům se zdravotním postižením nabízí možnosti pro jejich vývoj osobnosti. Nabízí žákovi smyslové podněty, které si jedinec s těžším zdravotním postižením není schopen zajistit sám v dostatečné míře potřebné pro svůj optimální osobnostní rozvoj. Bazální stimulace bude individuálně prováděna jen u vybraných žáků. Oblasti podpory bazální stimulace zahrnují somatické podněty, vibrační podněty, vestibulární podněty, taktilně haptické podněty, vizuální podněty, akustické podněty, orální podněty a čichové podněty.

Prvky HANDLE přístupu – jedná se o celostní, jemný a neinvazivní přístup k podpoře neurovývoje a procesu učení u jedinců s různými vývojovými obtížemi. Pomáhá zlepšit funkce nervového systému pomocí jednoduchých, individuálně přizpůsobených pohybových aktivit, jež cílí na zlepšení smyslového vnímání, koordinace, svalového napětí, pozornosti, paměti, kvality spánku, emoční regulace a sociální interakce. Předpokladem HANDLE přístupu je to, že „nervová soustava ve stresu nefunguje efektivně“ - tzn. jedinec je méně efektivní a klesá připravenost k učení. HANDLE respektuje individuální tempo jedince a předchází tak přetížení organismu. Chápe chování jako formu komunikace a snaží se rozklíčovvat příčiny obtíží projevující se v procesu učení, chování a komunikace. Svým holistickým přístupem se celkově snaží zlepšit kvalitu života.

Globální metoda – stimuluje rozvoj zrakového vnímání, verbálního myšlení, záměrné pozornosti a rozvoje komunikativních dovedností.

Někteří žáci potřebují mít při výuce daný řád, pevný režim, který jim dává pocit jistoty, zbavuje je chaosu, a proto se využívá metodika tzv. **strukturovaného učení**. Strukturované učení akceptuje zvláštnosti žáka a přizpůsobuje se jeho specifikám. Znamená vymezení **struktury prostředí**, která nabízí „jistotu“ tím, že vytváří předvídatelná spojení mezi místy, činnostmi a chováním. Jde o vytyčení si místa pro jednotlivé důležité činnosti během dne (stůl pro individuální práci s žákem, jídelní stůl, prostor pro volnou hru, prostor pro odpočinek apod.). Dále se hovoří o **struktuře času** – vytvoření vizualizovaného denního programu (piktogramy nebo konkrétní předměty), jež umožňuje nejen člověku s autismem předvídat události, čas se tak stává konkrétní. Využívá se také **struktura pracovního programu** – šanony, sešity, využití krabic s vnitřní strukturou a **přechodové karty** pro žáky s problémem měnit činnosti a místa.

Podpora je poskytována také žákům s tzv. ostrovním nadáním. V oblastech, ve kterých žáci vynikají, vytváří pedagogové podmínky pro další rozvoj jejich schopností například formou rozšířeného učiva, individuálních aktivit nebo účasti ve výtvarných, sportovních či hudebních soutěžích.

Žákům s řečovým, smyslovým či tělesným postižením je poskytována specifická podpora odpovídající jejich potřebám, například využívání augmentativní a alternativní komunikace, znakových systémů nebo kompenzačních pomůcek. Žákům-cizincům je dle potřeby poskytována podpora v oblasti českého jazyka jako druhého jazyka.

Na zajištění podpůrných opatření se podílí pedagogové, asistenti pedagoga, školní speciální pedagogové, školní psycholog, školní logopedi, výchovný poradce, metodik prevence, vychovatelé školní družiny, speciálně pedagogická centra, zákonní zástupci i další externí odborníci. Spolupráce všech zúčastněných je založena na pravidelné komunikaci, sdílení informací a společném plánování podpory žáka.

Škola zároveň zajišťuje vhodné prostorové, materiální a technické podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně bezbariérového přístupu, speciálních pomůcek, relaxačních prostor a odborných učeben.

4.2.1 Systém péče o žáky s priznanými podpůrnými opatřeními

Systém péče o žáky s podpůrnými opatřeními je založen na úzké spolupráci všech pedagogických pracovníků školy, školního poradenského pracoviště, školských poradenských zařízení, zákonných zástupců i dalších odborníků. Společným cílem je vytváření bezpečného, podnětného a respektujícího prostředí podporujícího rozvoj samostatnosti, komunikace, sociálních dovedností a kvality života žáků.

Na podpoře žáků se podílí vedení školy, třídní učitelé, učitelé jednotlivých předmětů, asistenti pedagoga, školní speciální pedagogové, školní psycholog, školní logopedi, metodik prevence, výchovný poradce i vychovatelé školní družiny. Jednotliví odborníci pravidelně spolupracují při plánování, realizaci a vyhodnocování podpůrných opatření a přizpůsobují vzdělávací proces aktuálním potřebám žáků.

Součástí systému podpory jsou pravidelné pedagogické rady, metodické schůzky, konzultace pracovníků školního poradenského pracoviště a průběžná pedagogická diagnostika. Důraz je kladen na jednotné výchovně-vzdělávací působení školy i rodiny.

Za velmi důležitou je považována spolupráce se zákonnými zástupci žáků. Rodiče jsou pravidelně informováni o průběhu vzdělávání, pokrocích žáků i navrhovaných podpůrných opatřeních a mají možnost konzultovat vzdělávací i výchovné otázky s pedagogickými pracovníky i odborníky školy.

Škola úzce spolupracuje zejména se speciálně pedagogickými centry (SPC), případně s pedagogicko-psychologickými poradnami, OSPOD, lékaři, psychology a dalšími odbornými pracovišti. Spolupráce zahrnuje diagnostiku speciálních vzdělávacích potřeb, metodickou podporu pedagogů, doporučení podpůrných opatření, tvorbu individuálního vzdělávacího plánu i řešení náročných životních a vzdělávacích situací.

U žáků s výraznými speciálními vzdělávacími potřebami může být na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonných zástupců zpracován individuální vzdělávací plán (IVP). IVP je průběžně upravován a pravidelně vyhodnocován dle aktuálního vývoje a potřeb žáka.

Při přechodu žáků mezi jednotlivými stupni vzdělávání škola dbá na kontinuitu podpory v souladu s principy tranzitního programu.

4.2.2 Nastavení plánování procesu vzdělávání u žáků nedosahujících školních výsledků učení v uzlových bodech

Plánování vzdělávacího procesu u žáků, kteří v uzlových bodech vzdělávání nedosahují školních očekávaných výsledků učení, vychází z principů individualizace, diferenciacce a respektování speciálních

vzdělávacích potřeb každého žáka. Cílem je vytvořit takové podmínky, které umožní maximální možný rozvoj jeho schopností a dovedností.

Uzlové body vzdělávání slouží škole jako orientační mezníky pro sledování pokroku žáka a vyhodnocování účinnosti zvolených vzdělávacích strategií. Nenaplnění očekávaných výsledků učení není chápáno jako neúspěch žáka, ale jako podnět k úpravě vzdělávacího procesu a nastavení vhodnější podpory.

V případě dlouhodobých obtíží škola provádí pedagogické vyhodnocení vzdělávací situace žáka a navazuje úzkou spoluprací se zákonnými zástupci a školským poradenským zařízením. Na základě doporučení odborníků může dojít k úpravě podpůrných opatření, změně vzdělávacích strategií, aktualizaci IVP nebo případně i k revizi diagnostického závěru.

Proces plánování vzdělávání je založen na průběžné pedagogické diagnostice, pravidelném sledování pokroku žáka a vyhodnocování dílčích výsledků učení. Důležitou součástí je spolupráce třídního učitele, asistenta pedagoga, speciálního pedagoga, pracovníků školního poradenského pracoviště i dalších odborníků.

Vzdělávací cíle, tempo práce, metody i organizační formy výuky jsou přizpůsobovány individuálním možnostem žáka. Důraz je kladen na rozvoj praktických dovedností, komunikace, samostatnosti a pozitivní motivace k učení.

Škola aktivně zapojuje zákonné zástupce do plánování podpory tak, aby byla zajištěna návaznost mezi školním a domácím prostředím a byla podpořena kontinuita vzdělávání i celkového rozvoje žáka.

Proces vzdělávání je pravidelně vyhodnocován a podle aktuálních potřeb žáka pružně upravován. Hodnocení zohledňuje individuální pokrok, míru samostatnosti, snahu a dosažené dílčí cíle, nikoli pouze srovnání s očekávanými výsledky učení.

DÍL I.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

5 Cíle, základní gramotnosti, klíčové kompetence a průřezová témata I. dílu školního vzdělávacího programu pro žáky se středně těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem

Škola je zaměřena na vzdělávání žáků, u kterých byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického a psychologického vyšetření školským poradenským zařízením a jejich rozsah a závažnost je důvodem k zařazení těchto žáků do režimu speciálního vzdělávání.

Tato část školního vzdělávacího programu je vypracována pro žáky se středně těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a autismem.

Součástí vzdělávání je uplatňování podpůrných opatření odpovídajících individuálním potřebám žáků. Jedná se zejména o využívání speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, speciálních učebních pomůcek, učebnic a didaktických materiálů. Dále jsou využívány pedagogicko-psychologické služby, asistenti pedagoga a snížený počet žáků ve třídách.

Při vzdělávání jsou využívány speciální metody a techniky, které napomáhají překonávat komunikační bariéry, rozvíjet myšlení a umožnit žákům vyjadřovat své pocity, přání a potřeby a přiměřeně reagovat na podněty okolí. Důraz je kladen na rozvoj fyzické a psychické odolnosti, vyjadřování emocí a potřeb prostřednictvím uměleckých a kulturních prostředků. Žáci jsou vedeni k bezpečnému a smysluplnému využívání digitálních technologií, k orientaci v přiměřeně náročných textech a k využívání numerických informací v běžných životních situacích. V průběhu vzdělávání jsou žáci podporováni k vytváření pozitivních citových vztahů, rozvoji vhodných projevů chování, jednání a prožívání životních situací. Do vzdělávacích předmětů je dle potřeb a možností školy integrován systém ucelené rehabilitace.

Cílem této části školního vzdělávacího programu je vybavit žáky základními vědomostmi, dovednostmi a návyky nezbytnými pro orientaci v okolním světě a dosažení maximální možné míry samostatnosti. Prioritou je rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností, podpora sociálních dovedností a vedení žáků ke kladnému a přátelskému vztahu k lidem a ke kultivovanému chování jako důležitému předpokladu jejich sociální integrace.

5.1 Základní gramotnosti

Základní gramotnosti představují soubor znalostí a dovedností využitelných v běžných životních situacích. Zaměřují se na práci s jednoduchými verbálními a numerickými informacemi v kontextech, se kterými se žáci setkávají v každodenním životě.

Základní gramotnosti jsou vymezeny prostřednictvím jednoduchých situací, při jejichž řešení žáci uplatňují základní komunikační a numerické dovednosti a prokazují schopnost řešit praktické problémy.

Jednotlivé gramotnosti jsou tvořeny složkami se závaznými očekávanými výsledky učení (OVU) pro 6. a 10. ročník v dílu I. pro ŠVP ZŠS. OVU jsou s ohledem na možnosti žáků ZŠS formulovány tak, aby byly dosažitelné většinou žáků, a jsou vyjádřeny ve tvaru „Žák by měl“.

Základní gramotnosti jsou dvě: čtenářská a pisatelská a logicko-matematická. Čtenářská a pisatelská se dělí na dvě složky: **Budování porozumění v četbě a v procesu psaní a Vztah ke čtení a čtenářství, psaní a pisatelství**. Logicko-matematická je tvořena jednou složkou: **Použití matematiky**.

	Čtenářská a pisatelská	Vzdělávací strategie
6. ročník	Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	Učitel uplatňuje vhodné strategie, metody a postupy, včetně využití augmentativní a alternativní komunikace, aby žák porozuměl psanému slovu nebo obrázku jako jednoduchému sdělení. Tímto způsobem podporuje postupné rozšiřování a upevňování slovní zásoby v souladu s individuálními schopnostmi žáka.
	Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	Učitel seznamuje žáka s novou slovní zásobou prostřednictvím obrazové, písemné i ústní formy (např. fotografie, obrázky, piktogramy). Pomocí opakování, přiřazování, třídění a vysvětlování ověřuje porozumění pojmům a podporuje jejich pasivní i aktivní používání. Postupně vede žáka k tvorbě jednoduchých slovních spojení, vět a krátkých sdělení. Slovní zásobu vybírá od konkrétních pojmů k abstraktnějším, se zaměřením na výrazy využitelné v běžné komunikaci, zejména při vyjadřování potřeb, pocitů a při spolupráci ve třídě.
10. ročník	Číst a opisovat jednoduché texty.	Učitel vybírá texty odpovídající schopnostem žáka a přizpůsobuje jejich obtížnost úrovni jeho čtenářských dovedností. Zaměřuje se především na slova, slovní spojení a krátké texty využitelné v každodenním životě. Současně zařazuje přiměřené ukázky z jednoduché krásné literatury (např. komiksy, edice První čtení) a podporuje čtení jako smysluplnou a příjemnou volnočasovou činnost.
	Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	Učitel volí krátké, přehledné texty přiměřené schopnostem žáků a pomocí jednoduchých návodných otázek je vede k vyhledávání konkrétních informací (např. místo, čas, činnost). Pracuje s texty vztahujícími se k aktuálním či plánovaným aktivitám žáků. Informace jsou předkládány v písemné, obrazové i ústní podobě podle individuálních možností žáků, s využitím obrázků, piktogramů nebo jednoduchých procesních schémat.
	Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	Učitel předkládá žákovi krátké a srozumitelné texty odpovídající jeho schopnostem a doplňuje je názornými obrázky (např. fotografiemi, piktogramy nebo kresbami). Pomocí návodných otázek a vizuální podpory vede žáka k reprodukci obsahu textu. Míru podpory i samostatnosti přizpůsobuje individuálním možnostem žáka.

	Logicko-matematická	Vzdělávací strategie
6. ročník	Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	Učitel záměrně vytváří a využívá běžné situace, ve kterých žáci používají matematiku, a vede je k jejich uvědomění. Zaměřuje se především na činnosti realizované během výuky, jako je počítání, řazení a seskupování, počítání na

		prstech, hraní jednoduchých deskových her nebo nácvik každodenních situací, například nakupování.
10. ročník	Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	Učitel systematicky rozvíjí a upevňuje u žáka postupy při řešení opakujících se matematických úloh. Postupuje od názorných aktivit k abstraktnějším postupům, ověřuje porozumění jednotlivým krokům a podporuje jejich postupnou automatizaci. V souladu s možnostmi žáka propojuje matematické dovednosti se čtenářskou a pisatelskou gramotností.

5.2 Klíčové kompetence a vzdělávací strategie

Vedení školy klade důraz na promyšlené plánování a kvalitní organizaci výuky, která podporuje aktivní zapojení žáků a jejich motivaci k učení. Vzdělávací strategie školy směřují k rozvoji osobnosti žáka jako celku a zároveň respektují jeho individuální možnosti, potřeby a tempo učení.

Strategie jsou uplatňovány na úrovni celé školy i jednotlivých vyučovacích předmětů. Pedagogický tým společně plánuje, realizuje a reflektuje výuku, sdílí zkušenosti a vzájemně se inspiruje s cílem zvyšovat kvalitu vzdělávání a vytvářet pozitivní klima školy.

Ve výuce je kladen důraz na individuální přístup. V odůvodněných případech jsou žáci vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů na základě žádosti zákonného zástupce a doporučení školského poradenského zařízení. Učitelé využívají pozitivní motivaci, opakování, nápodobu a praktický nácvik, aby si žáci osvojili dovednosti využitelné v běžném životě.

Součástí vzdělávacích strategií je rozvoj komunikačních a sociálních dovedností. Škola podporuje verbální i neverbální komunikaci prostřednictvím augmentativních a alternativních forem komunikace a vytváří příležitosti k zapojení žáků do sociálních situací a aktivit i mimo školu.

Výuka je zaměřena také na rozvoj sebeobslužných, hygienických a bezpečnostních návyků, které jsou systematicky upevňovány v rámci každodenních činností a jsou vyjádřeny ve tvaru „Žák by měl“.

KUA	Klíčová kompetence k učení	Vzdělávací strategie
6. ročník	Osvojovat si stereotypy učení.	U žáků upevňujeme schopnost soustředit se na učení prostřednictvím pevného režimu výuky a pravidelných denních rituálů, které pomáhají fixovat učební stereotypy. Učitel zachovává stejný začátek a zakončení hodiny, vymezuje čas na práci i přestávky a používá zrakové, sluchové i pohybové podněty. Postupy opakuje, aby si je žáci lépe osvojili. Učitel podporuje samostatnost žáků, oceňuje jejich úspěchy a motivuje je k dalšímu učení.
10. ročník	Používat osvojené stereotypy učení.	U žáků rozvíjíme trpělivost a sebedůvěru, průběžně je povzbuzujeme a vedeme k samostatnosti. Získané zkušenosti, dovednosti, znalosti a návyky směřujeme k jejich využití v běžném životě a upevňujeme je v každodenních činnostech. Učitel záměrně vytváří situace s možností volby mezi úkoly, činnostmi nebo pomůckami, čímž podporuje rozhodování žáků. Vede je k používání

		symbolů vyjadřujících průběh práce a podporuje schopnost požádat o pomoc či potřebnou pomůcku.
--	--	--

KKA	Klíčová kompetence komunikační	Vzdělávací strategie
6. ročník	Vyjádřit své potřeby, pocity i neverbálními prostředky.	Učitel podporuje přátelskou a respektující komunikaci mezi žáky i dospělými. V maximální možné míře rozvíjí verbální i neverbální komunikaci a podle potřeby využívá různé formy a symboly komunikace (předměty, obrázky, piktogramy). Pomocí jednoduchých otázek, frází, denních rutin a modelových situací vede žáky k vyjadřování potřeb, pocitů, k žádosti o pomoc, přivolání pozornosti i odmítnutí nechtěného.
	Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas.	Učitel zadává krátké, srozumitelné pokyny, které podle potřeby doprovází gesty a vizuálními podněty (využíváme augmentativní a alternativní komunikaci). Pokyny opakuje a vytváří situace, ve kterých si žáci ověřují, že jim správně porozuměli.
10. ročník	Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.	Učitel používá jednoduché otázky, opakuje nacvičované fráze a podporuje jejich užívání v různých situacích (ve třídě, jídelně). Využívá symboly, gesta, mimiku i další formy komunikace a vede žáky k vyjadřování svých potřeb. Vytváří příležitosti k nácviku komunikace s různými osobami ve škole i mimo ni a současně podporuje přátelské vztahy mezi spolužáky.
	Reagovat verbálně nebo neverbálně na komunikační sdělení partnera.	Učitel klade otázky podporující zapojení do konverzace, navazuje oční kontakt a vede k jeho respektování. Podle možností žáků je pobízí k odpovědím a jednoduchým reakcím na promluvu druhých. Prostřednictvím modelových situací, her a soutěží nacvičuje komunikační dovednosti využitelné v běžných situacích a vztazích.

KSA	Klíčová kompetence osobnostní a sociální	Vzdělávací strategie
6. ročník	Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.	Učitel vede žáky k užívání symbolů k rozpoznání a vyjadřování základních potřeb (např. hlad, žízeň, únava). Pomáhá jim přiřazovat obrázky k aktuálním pocitům a zařazuje pravidelné situace během dne, kdy žáci své potřeby vyjadřují. Prostřednictvím otázek a modelových situací žáky pobízí, aby dokázali říct, co právě potřebují.
	Uvědomovat si své základní životní potřeby.	Učitel využívá symboly, obrázky nebo předměty k vizualizaci základních potřeb (jídlo, pití, spánek, odpočinek) a vede žáky k jejich používání při vyjadřování vlastních potřeb. Do výuky zařazuje činnosti zaměřené na sebeobsahu, jako je osobní hygiena či stravování, a pomáhá žákům porozumět jejich významu pro osobní pohodu. Prostřednictvím modelových situací a rolových her si žáci procvičují reakce na běžné situace. Součástí výuky jsou také relaxační, dechová a pohybová cvičení podporující zklidnění a regulaci napětí.

	Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí.	Učitel v běžných školních situacích využívá obrázky, mimiku a příklady ze školního prostředí k rozpoznávání pocitů a potřeb druhých. Se žáky nacvičuje vhodné reakce a způsoby pomoci a vede je k respektování projevů spolužáků i k prožívání a porozumění sociálním situacím.
	Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.	Učitel se žáky nacvičuje základní verbální i neverbální formy komunikace a začleňuje skupinové hry podporující spolupráci. Vede žáky k využívání jednoduchých sociálních projevů a k ohleduplnému chování, čímž podporuje pozitivní vztahy mezi žáky i učiteli.
10. ročník	Spolupracovat při utváření osobní pohody.	Učitel zařazuje do výuky skupinové aktivity podporující pohodu, například dechová cvičení nebo jednoduché pohybové hry, při nichž žáci spolupracují. Prostřednictvím modelových situací nacvičuje spolupráci v běžných činnostech, jako je příprava prostoru k relaxaci či úklid pomůcek. Aktivně podporuje zapojení všech žáků, všímá si jejich účasti a pozitivně oceňuje projevy spolupráce a společné činnosti.
	Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.	Učitel pravidelně vytváří přirozené situace, ve kterých žáci potřebují pomoc (např. při oblékání, manipulaci s předměty nebo plnění úkolů), a vede je k tomu, aby si o pomoc požádali verbálně či neverbálně v souladu s dohodnutými pravidly. Zároveň se žáků ptá, jak by tyto situace řešili (např. „Co uděláš, když...?“, „Jak požádáš o pomoc?“), a podporuje je v aktivním předvádění vhodných způsobů řešení i v respektování společných pravidel.
	Tolerovat odlišnosti druhých osob ve školním prostředí.	Učitel prostřednictvím příběhů a modelových her ukazuje žákům, že lidé jsou různí a každý je jedinečný. Ve skupinových aktivitách s rozdílnými rolami vysvětluje význam spolupráce a v simulovaných situacích nacvičuje vhodné reakce na neúspěch i problémové chování (např. „To nevadí“, „To se stává“).
	Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.	Učitel se žáky nacvičuje chování v běžných životních situacích (např. pozvání ke hře, jednoduchý nákup, ohleduplné chování v dopravních prostředcích), které si následně vyzkoušejí i v reálném prostředí. Podporuje rozvoj komunikačních dovedností, zejména oční kontakt, používání gest a mimiky vyjadřujících naslouchání a vstřícnost. Vede žáky k respektu k odlišnostem, trpělivosti a ohleduplnosti vůči potřebám a tempu ostatních.

KBA	Klíčové kompetence k občanství a udržitelnosti	Vzdělávací strategie
6. ročník	Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.	Učitel se žáky realizuje vycházky do přírody, při nichž pozorují rostliny a živočichy, a zapojuje je do péče o školní zahradu či rostliny ve třídě. Plánuje návštěvy míst se zvířaty, účast na terapeutických programech a do výuky zařazuje příběhy i výtvarné aktivity na téma ochrany přírody. V každodenních činnostech vede žáky k třídění odpadu a

		vytváří stereotypy v péči o zdraví, přírodu a životní prostředí.
	Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.	Učitel organizuje ekologické aktivity v okolí školy, sázení rostlin a se žáky pravidelně trénuje třídění odpadu. Vede je k šetření vodou, energií a papírem a tyto zásady upevňuje v každodenních činnostech. Výuku propojuje s pozorováním přírody a změn ročních období a vytváří modelové i reálné situace, ve kterých se žáci učí odpovědnému chování a zapojení do společnosti.
	Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti.	Učitel stanovuje jasná pravidla a strukturu školních povinností a v konkrétních situacích žáky seznamuje se základními právy a povinnostmi. Využívá vizuální rozvrhy, symboly úkolů a jednoduché kontrolní seznamy, které pomáhají porozumět očekáváním. Přiděluje žákům jednoduché povinnosti (např. příprava pomůcek, úklid pracovního místa) a při neúspěchu s nimi hledá řešení a podporuje dokončení či nápravu úkolu.
10. ročník	Probudit zájem, empatii a základní zodpovědnost za živé bytosti v okolí.	Učitel vede žáky k péči o rostliny a k poznávání živé přírody. Do výuky zařazuje aktivity zaměřené na pozorování zvířat a rozhovory o ohleduplném chování k nim. Se žáky realizuje jednoduché činnosti podporující vztah k přírodě a vytváří příležitosti k přímému pozorování rostlin a živočichů v přirozeném prostředí.
	Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.	Učitel vytváří a využívá různé vzdělávací situace zaměřené na vztah k přírodě a životnímu prostředí. Žáky vede k poznávání a ochraně přírody prostřednictvím pozorování, praktických činností a práce s příklady z reálného života. Podporuje u nich osvojování ohleduplného chování k živým organismům a upevňuje získané zkušenosti jejich opakovaným uplatňováním v běžných činnostech.
	Sdílet odpovědnost za své chování ve školním prostředí.	Učitel podporuje spolupráci a odpovědnost žáků. Zařazuje skupinové úkoly, při nichž má každý člen týmu svou roli, ale skupina pracuje na společném cíli (např. úklid třídy, příprava pomůcek na aktivitu). Společně se žáky vytváří jednoduchá pravidla, která se týkají vzájemného chování a péče o společný prostor. Učitel žáky povzbuzuje, aby si navzájem pomáhali s dodržováním stanovených pravidel. Zařazuje modelové situace a rolové hry, v nichž si žáci trénují, jak převzít odpovědnost za své chování (např. omluvit se druhému za nevhodné chování, požádat o pomoc, pomoci druhému).

KPA	Klíčová kompetence pracovní	Vzdělávací strategie
6. ročník	Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	Učitel podle potřeby využívá vizuální postupy znázorňující jednotlivé kroky činností (např. mytí rukou, příprava na výuku, odchod na vycházku) a tyto činnosti se žáky opakovaně procvičuje. Do výuky zařazuje nácvik běžných praktických situací, jako je prostírání stolu nebo příprava a úklid pracovního místa. K podpoře porozumění používá jednoduché a opakované verbální pokyny, gesta a kartičky

		s postupy, které žákům pomáhají osvojit si správné pořadí jednotlivých kroků.
	Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.	Učitel zadává žákům úkoly ve dvojicích, v nichž má každý jasně stanovený svůj podíl práce a možnost vzájemné podpory. Povzbuzuje žáky, aby si navzájem pomáhali a v případě nejistoty se spolu poradili. Učí je, jak spolu vhodně komunikovat, například pomocí jednoduchých otázek („Můžeš mi pomoci?“, „Co mám dělat teď?“), a klade důraz na vzájemné naslouchání.
10. ročník	Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	Učitel rozděluje činnosti do jednotlivých kroků a zapojuje žáky do jejich realizace (např. při přípravě jednoduchého jídla, třídění odpadu nebo úklidu). U složitějších úkolů přiděluje žákům dílčí role, které na sebe navazují. K názornému vysvětlení využívá fotografie, reálné předměty nebo vizuální podporu. Žákům nabízí možnost volby způsobu zapojení a systematicky je vede k postupně větší samostatnosti při zvládání naučených rutinních činností.
	Zapojovat se do spolupráce ve skupině.	Učitel přiděluje žákům konkrétní role při společných činnostech tak, aby se každý mohl podílet na výsledku. Zařazuje aktivity podporující spolupráci, například práci se stavebnicemi, pohybové hry nebo společné výtvarné činnosti. Pomocí vizuální podpory a jednoduchých frází žákům ukazuje způsoby spolupráce a vzájemné pomoci. Součástí výuky jsou také činnosti zaměřené na péči o prostředí a rozvoj spolupráce pomocí společných úkolů.

KRA	Klíčová kompetence k řešení problémů	Vzdělávací strategie
6. ročník	Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.	Učitel do komunikace se žáky zařazuje situace, ve kterých mají vyjádřit problém (např. „Je mi zima.“, „Mám hlad.“, „Necítím se dobře.“). U žáků s obtížemi ve verbální komunikaci využívá vizuální pomůcky, jako jsou fotografie, obrázky, piktogramy. Se žáky nacvičuje fráze či gesta k vyjádření potíží (např. „Potřebuji...“, „Nevím...“, „Prosím o pomoc.“) a systematicky je vede k tomu, aby dokázali vhodnou formou požádat o pomoc.
	Rozeznat informaci, která je řešením konkrétní situace.	Učitel pracuje s jednoduchými obrázkovými příběhy a cílenými otázkami, aby žáci dokázali rozpoznat podstatné informace. V běžných situacích je vede k přemýšlení o tom, na co nesmí zapomenout (např. volba oblečení podle počasí) a k výběru důležitých věcí pro plánovanou činnost. Současně vytváří situace, ve kterých se žáci učí nebát se problémů a uvědomovat si vlastní možnosti jejich zvládnutí.
10. ročník	Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.	Učitel vytváří modelové i reálné situace s více možnými řešeními a nabízí žákům výběr vhodného postupu. Pomocí obrázkových scénářů, komunikačních karet a rolových her vede žáky k rozhodování a uvědomění si důsledků jednotlivých voleb. Využívá reálné situace z běžného

		školního dne, kdy žák čelí problému. Provází ho situací a pomáhá mu vybrat a použít vhodné řešení.
	Označit pravdivou a nepravdivou informaci týkající se známé situace.	Učitel pracuje s dvojicemi vět popisujícími běžné situace a vede žáky k výběru správné možnosti. Společně si prohlížejí obrázky s nesmyslnými situacemi a určují, co je správně a co chybně. Při vyprávění nebo v reálných situacích záměrně mění informace a podporuje žáky v jejich rozpoznání.

KLA	Klíčová kompetence kulturní	Vzdělávací strategie
6. ročník	Uvést příklad kulturní události ve svém okolí.	Učitel plánuje návštěvy kulturních programů nebo podobné akce připravuje přímo ve škole. Se žáky se na tyto události předem připravuje – hovoří o vhodném chování a oblečení. Po skončení akce společně pojmenovávají, čeho se zúčastnili a co viděli.
	Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.	Učitel využívá multisenzorické podněty (zvuky, hudbu, vůně, různé materiály) k vyvolání emocí a jejich následnému výtvarnému či jinému tvořivému zpracování podle možností žáků. Zapojuje žáky do rytmických a zvukových aktivit s využitím hudebních nástrojů i vlastního těla (tleskání, bubnování, zpěv). Prostřednictvím příběhů, fotografií a obrázků podněcuje žáky k vyjádření děje či prožitků kresbou, dramatizací, hudbou nebo verbálně či neverbálně za pomoci návodných otázek.
10. ročník	Uvést příklad kulturní památky ve svém okolí.	Učitel plánuje návštěvy historických a kulturních míst v okolí školy (např. kostely, památky, muzea). Vede žáky k pojmenování navštívených míst a během návštěv s nimi společně vnímá a vyjadřuje jejich základní charakteristiky (např. velikost, stáří, význam) verbálně i neverbálně. Ve výuce pracuje s obrázky regionálních památek, opakuje jejich názvy, rozlišuje jejich typy a přibližuje žákům jednoduchou formou příběhy či legendy spojené s jejich historií.
	Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.	Učitel plánuje se žáky společné výtvarné, hudební, rytmické nebo dramatické aktivity, při nichž se každý žák zapojuje do tvorby podle svých možností. Prostřednictvím volného nebo řízeného pohybu při poslechu hudby podporuje vyjadřování pocitů a nálad a dává žákům prostor sdílet své nápady a emoce individuálně i ve skupině.
KDA	Klíčová kompetence digitální	Vzdělávací strategie
6. ročník	Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou.	Učitel zapojuje žáky do jednoduchého sdílení digitálních materiálů (např. obrázků, hlasových zpráv či krátkých textů). Při práci s digitálními technologiemi žákům názorně ukazuje správné způsoby sdílení informací a vede je k zaznamenávání a předávání svých výstupů rodičům nebo blízkým osobám.
	Vytvářet jednoduchý digitální obsah.	Učitel názorně ukazuje práci v jednoduchém grafickém editoru nebo nahrávání hlasových zpráv. Zadává úkoly, při nichž žáci samostatně kreslí v aplikaci, píšou své jméno na

		klávesnici nebo nahrávají krátké zvukové zprávy. Společně se žáky vytváří jednoduché digitální výstupy a průběžně oceňuje jejich snahu i prezentuje výsledky jejich práce ostatním (např. na interaktivní tabuli).
	Využívat doporučenými postupy digitální zařízení, se kterými opakovaně pracuje.	Učitel vede žáky k praktickému a bezpečnému používání digitálních technologií, se kterými se běžně setkávají. Společně opakovaně procvičuje základní úkony, jako je zapnutí, vypnutí, přihlášení a bezpečné odhlášení. K osvojení správných postupů využívá modelové a praktické situace.
10. ročník	Respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí.	Učitel názorně ukazuje bezpečné i rizikové chování v online prostředí (např. ochranu hesla, nesdílení osobních údajů). Prostřednictvím opakovaných modelových úloh vede žáky k rozlišování, co mohou sdílet a co si mají ponechat pro sebe. Učí je rozpoznat známé a neznámé osoby online a zdůrazňuje nutnost hlásit podezřelý nebo neznámý obsah.
	Vytvářet jednoduchý digitální obsah tvořivou činností.	Učitel podporuje žáky v experimentování s barvami, tvary, zvuky či texty v jednoduchých digitálních aplikacích. Ukazuje základní postupy, jako je kreslení na tabletu nebo tvorba koláží, a motivuje žáky k jejich využívání. Dává jim prostor prezentovat své výtvořky a povzbuzuje je k objevování digitálních nástrojů bez obav z chyb.
	Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními.	Učitel využívá obrázky, symboly, schémata i krátká instruktážní videa k vysvětlení bezpečného chování. Zařazuje praktické úkoly a modelové situace (např. neznámé e-maily, vyskakovací reklamy), ve kterých žáci trénují správné reakce. Společně se žáky vytváří jednoduchá pravidla pro bezpečné užívání technologií.

5.3 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata představují společensky významné okruhy, které propojují poznatky a dovednosti z různých vzdělávacích oblastí. Zaměřují se na aktuální otázky světa kolem nás a vedou žáky k porozumění hodnotám, vztahům a situacím každodenního života, a to s ohledem na jejich individuální schopnosti a kognitivní možnosti.

Jsou vymezena tři průřezová témata: **Péče o sebe a druhé, Společnost pro všechny a Udržitelné prostředí**. Tato témata jsou propojena s očekávanými výsledky učení a přesahují rámec jednotlivých vzdělávacích oborů směrem k širším společenským souvislostem a jsou vyjádřeny ve tvaru „Žák by měl“.

Průřezová témata jsou integrována do jednotlivých vyučovacích předmětů a zároveň jsou naplňována prostřednictvím projektového vyučování, školních a třídních akcí. Součástí jejich realizace jsou také dlouhodobé školní aktivity, mezi které patří například třídění odpadu, jež podporuje rozvoj odpovědného chování žáků a vytváření vztahu k udržitelnému prostředí.

PÉČE O SEBE A DRUHÉ

Průřezové téma Péče o sebe a druhé formuje osobnost žáka a posiluje vztahy mezi jednotlivými vzdělávacími oblastmi. Žák si osvojuje základní komunikační a sociální dovednosti při řešení úloh a situací v pozitivní atmosféře. Uvědomuje si hodnotu spolupráce a pomoci. Průřezové téma seznamuje žáka s projevy sociálního citění a aktivně přispívá k sociální soudržnosti kolektivu. Učí žáka využívat osvojené dovednosti ke smysluplnému trávení volného času. Žák využívá osvojené vědomosti a uplatňuje prvky zdravého životního stylu ve svém životě.

SPOLEČNOST PRO VŠECHNY

Cílem průřezového tématu je rozvíjet u žáka dovednost orientovat se a rozhodovat v každodenním životě. Žák se učí respektovat a uplatňovat pravidla společenského soužití. Učí se odpovědnosti za důsledky vlastních rozhodnutí pro sebe i pro druhé. Průřezové téma připravuje žáka na plnohodnotný život v inkluzivní společnosti, kde může být přijímán a kde může přispívat v rámci svých schopností, dovedností, návyků a postojů k jejímu rozvoji.

UDRŽITELNÉ PROSTŘEDÍ

Udržitelné prostředí je průřezové téma, které je koncipované tak, aby vedlo žáka k pochopení složitosti vztahů člověka a životního prostředí na úrovni vlastních poznatků a zkušeností. Dává prostor pro utváření vztahu k životnímu prostředí (přírodnímu, sociálnímu, kulturnímu). Směřuje žáka k aktivnímu přístupu a k činnostem podporujícím udržitelný život, a to jak v rámci školního prostředí, tak v jeho budoucím životě. Cílem průřezového tématu je vybavit žáka dovednostmi a znalostmi, které mu umožňují vnímat, poznávat a jednat podle modelových příkladů tak, aby přispíval k udržitelnosti života na naší planetě, a to především v rovině osobní.

	Péče o sebe a druhé	Umístění a obecné aktivity k plnění daného PT
6. ročník	Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.	<u>Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v předmětech Prvouka, Osobnostní výchova, Tělesná výchova a Pracovní a výtvarná výchova.</u> Učitel pomocí vizuálních pomůcek, praktických ukázek a pravidelných rutinních činností vede žáky k tomu, aby se učili starat se o sebe a přebírat zodpovědnost za svou pohodu a zdraví. Žák napodobuje a opakuje slova, dotýká se předmětů a manipuluje s nimi podle pokynů.
	Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.	<u>Tato část průřezového tématu se prolíná v předmětech Prvouka, Osobnostní výchova, Hudební výchova, Tělesná výchova a Pracovní a výtvarná výchova.</u> Učitel vytváří příležitosti pro žáky, aby se účastnili aktivit, které zohledňují nejen jejich vlastní potřeby, ale i potřeby ostatních (rodiny, kamarádů, členů školního kolektivu). Učitel pomáhá posilovat komunitu a rozvíjet důležité sociální dovednosti. Žáci se zapojují do skupinových činností.
10 ročník	Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.	<u>Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v předmětech Společenská výchova, Osobnostní výchova, Hudební výchova, Tělesná výchova a Pracovní a výtvarná výchova.</u> Učitel vytváří prostředí, kde klíčovou roli hraje vizuální podpora, opakování a pozitivní motivace. Zaměřuje se na podporu žáka ve vyjádření jeho potřeb a vnímání potřeb ostatních, a to prostřednictvím vhodných metod komunikace, sociální interakce a augmentativní a alternativní komunikace. Žáci se aktivně nebo pasivně zapojují do aktivit. Mohou například vybrat místo k sezení, oblíbenou činnost nebo reagovat na potřeby ostatních
	Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.	<u>Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v předmětech Přírodověda, Osobnostní výchova, Hudební výchova, Tělesná výchova a Pracovní a výtvarná výchova.</u> Učitel vytváří prostředí, ve kterém dává žákům možnost volit mezi aktivitami péče o sebe na základě jejich zkušeností a schopností. Využívá strukturovaný přístup, vizuální a hmatovou podporu, přičemž respektuje individuální potřeby jednotlivých žáků. Žáci si postupně rozvíjejí nejen schopnost volby, ale také samostatnost a sebevědomí v oblasti péče o sebe. Jsou vedeni k aktivnímu rozhodování.
	Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.	<u>Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v předmětu Společenská výchova, Osobnostní výchova, Hudební výchova, Tělesná výchova a Pracovní a výtvarná výchova.</u> Učitel vytváří bezpečné a podporující prostředí za aktivní účasti žáků. Žáci naplňují tento výsledek učení aktivním zapojením do skupinových aktivit zaměřených na podporu pozitivní sociální interakce.

	Společnost pro všechny	Umístění a obecné aktivity k plnění daného PT
6. ročník	Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.	<u>Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v předmětu Prvouka, Tělesná výchova a Pracovní a výtvarná výchova.</u> Učitel vytváří bezpečné a podporující prostředí, ve kterém se žáci učí, jak pomáhat ostatním. Na základě modelování chování ukazuje příklady pomoci v reálných situacích a vede žáky k nácviku sociálních dovedností prostřednictvím her a scének. Žáci se zapojují do kooperativních aktivit v rámci výuky, přičemž učitel oceňuje situace, ve kterých si žáci navzájem pomáhají, a motivuje je k dalším prosociálním projevům.
10. ročník	Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.	<u>Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v předmětu Přírodověda, Společenská výchova, Osobnostní výchova a Tělesná výchova.</u> Učitel volí interaktivní a věkově přiměřený přístup tak, aby žáci pochopili, že každý může někdy potřebovat pomoc a že vzájemná podpora je klíčem ke zdravým mezilidským vztahům a rozvoji empatie. Žáci se učí rozpoznávat situace, kdy někdo potřebuje pomoc, a osvojovat si základní způsoby, jak mohou sami pomoci. Zároveň se učí, jak o pomoc požádat.
	Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.	<u>Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v předmětu Společenská výchova a Pracovní a výtvarná výchova.</u> Učitel naplňuje výsledky učení pomocí praktických činností, vizuálních pomůcek, modelováním situací a postupným vedením k samostatnosti. Klade důraz na jednoduchost, strukturovanost a pozitivní posilování. Učitel vede žáky ke vzájemné pomoci, ohleduplnosti, zdravení a vyjádření pocitu v dané chvíli a situaci. Vytváří bezpečné a přátelské prostředí, ve kterém se žáci cítí být součástí kolektivu a učí se demokratickým principům v praxi.

	Udržitelné prostředí	Umístění a obecné aktivity k plnění daného PT
6. ročník	Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.	<u>Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v předmětu Prvouka a Pracovní a výtvarná výchova.</u> Učitel efektivně rozvíjí environmentální vnímání žáků a zapojuje je do udržitelných aktivit ve škole. Žáci se zapojují do jednoduchých činností, které podporují udržitelnost školy a péči o školní prostředí. Učí se základním principům ekologického chování a získávají praktické dovednosti.
	Rozpoznat na modelových příkladech jednání, které je žádoucí pro udržitelný život.	<u>Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v předmětu Informatika, Prvouka a Pracovní a výtvarná výchova.</u> Učitel seznamuje žáky s principy udržitelného chování prostřednictvím názorných ukázek, modelových situací a praktických činností. Využívá formu skupinové i frontální výuky a projektového vyučování. Žáci si osvojují

		jednoduché způsoby, jak se chovat ohleduplně k životnímu prostředí.
10. ročník	Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.	<u>Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v předmětu Přírodověda a Pracovní a výtvarná výchova.</u> Učitel volí učební činnosti, které vedou k pochopení a podpoře udržitelného chování u žáků. Jedná se například o třídění odpadu hravou formou nebo recyklační dílny. Učitel vytváří bezpečné a motivující prostředí, využívá projektové vyučování. Žáci se učí vybrat si a zapojit se do nabídnuté aktivity, přičemž využívají slovo, obrázek, gesto a dotyk.

5.4 Učební plán

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	celkem	7.	8.	9.	10.	celkem
Předmět	počet hodin týdně	počet hodin týdně	počet hodin týdně	počet hodin týdně	počet hodin týdně	počet hodin týdně	celkový počet 1.-6.r	počet hodin týdně	počet hodin týdně	počet hodin týdně	počet hodin týdně	celkový počet 7.-10.r
Čtení a psaní	2+2kš	2+2kš	2+1kš +1d	2+2kš	2+2kš	2+1kš +1d	12+10kš +2d	2+1kš +1d	2+1kš +1d	2+1kš +1d	2+1kš +1d	8+4kš +4d
Matematika	1+1kš	1+1kš	1+1d	1+1kš	1+1kš	1+1d	6+4kš +2d	1+1kš	1+1d	1+1kš	1+1d	4+2kš +2d
Informatika	x	x	x	1	1+1kš	1+1d	3+1kš +1d	1+1kš	1+1d	1+1kš	1+1d	4+2kš +2d
Prvouka	1+1kš	1+1kš	1+1d	1+1kš	1+1kš	1+1d	6+4kš +2d	x	x	x	x	x
Společenská výchova	x	x	x	x	x	x	x	2kš	1kš +1d	2kš	1kš +1d	6kš+2d
Přírodověda	x	x	x	x	x	x	x	2kš	1kš +1d	2kš	1kš +1d	6kš+2d
Osobnostní výchova	1+1 +1kš	1+1 +1kš	1+1 +1d	1+1 +1kš	1+1 +1kš	1+1 +1d	12+4kš +2d	1+1 +1kš	1+1 +1d	1+1+ 1kš+1d	1+1+ 1kš+1d	8+3kš +3d
Hudební výchova	3kš	3kš	2kš +1d	3kš	3kš	2kš +1d	16kš +2d	3kš	2kš +1d	2kš +1d	2kš +1d	9kš+3d
Tělesná výchova	3+1kš	3+1kš	3+1d	3+1kš	3+1kš	3+1d	18+4kš +2d	3+1kš	3+1d	3+1d	3+1d	12+1kš +3d
Pracovní a výtvarná výchova	2+1kš	2+1kš	2+1kš +1d	2+2kš	2+2kš	2+1kš +1d	12+8kš +2d	2+4kš	2+3kš +1d	2+3kš +1d	2+3kš +1d	8+12kš +3d
celkem hodin týdně	21	21	22	23	24	24	69+51kš +15d	28	28	29	29	44+46kš +24d

5.4.1 Poznámky k učebnímu plánu

Celková časová dotace pro vzdělávání žáků v základní škole speciální v I. díle je stanovena na 1. stupni na 135 hodin, pro vzdělávání na 2. stupni na 114 hodin. Vzdělávací obsah vzdělávání žáků na základní škole speciální je rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory.

Rozdělení hodin na 1. stupni

Časová dotace v kompetenci školy byla využita v oblasti Umění a kultura a poté rozdělena do všech oblastí. Označená je jako + číslo KŠ.

Do všech předmětů jsou zařazeny části systému ucelené rehabilitace. Díky tomu jsme posílili všechny předměty o disponibilní časovou dotaci. Označené jsou jako + číslo D.

Rozdělení hodin na 2. stupni

Časová dotace v kompetenci školy byla využita v oblasti Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a příroda a část oblasti Člověk, zdraví a bezpečí. Poté rozdělena do ostatních. Označená je jako + číslo KŠ.

Do všech předmětů jsou zařazeny části systému ucelené rehabilitace. Díky tomu jsme posílili disponibilní časovou dotací všechny předměty. Označené jsou jako + číslo D.

Vyučovací předměty

Čtení a psaní

Vyučovací předmět Čtení a psaní je vytvořen z části vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku v časové dotaci 4 hodiny týdně. V 1., 2., 4. a 5. ročníku je posílen o 2 hodiny týdně a ve 3. a 6. ročníku o 1 hodinu z časové dotace v kompetenci školy. Ve 3. a 6. ročníku je posílena o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Od 7. – 10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu týdně z časové dotace v kompetenci školy a o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Do tohoto předmětu jsou začleněny tyto části systému ucelené rehabilitace: **HIPO, CANIS, MUZ, SNOEZ, AAK, VOKS, ORFS, PPV, BS**. Zkratka předmětu je **ČP**.

Matematika

Vyučovací předmět Matematika je vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučuje se v 1.-10. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Jedna hodina je daná rámcovým učebním plánem a v 1., 2., 4., 5., 7. a 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu týdně z časové dotace v kompetenci školy. V 3., 6., 8. a 10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Do tohoto předmětu jsou začleněny tyto části systému ucelené rehabilitace: **VOKS, BS**. Zkratka předmětu je **Mat**.

Informatika

Vyučovací předmět Informatika je vytvořen ze vzdělávací oblasti Informatika. Vyučuje se ve 4. – 10. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně v 4. ročníku a 5. – 10. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Jedna hodina je daná rámcovým učebním plánem a v 5., 7. a 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu týdně z časové dotace v kompetenci školy. V 6., 8. a 10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Do tohoto předmětu jsou začleněny tyto části systému ucelené rehabilitace: **HIPO, CANIS, ARTE, SNOEZ, ERGO, BAZÉN, AAK, VOKS, BS**. Zkratka předmětu je **Inf**.

Prvouka

Vyučovací předmět Prvouka je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vyučuje se v 1. – 6. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. V 1., 2., 4. a 5. ročníku je posílen o 1 hodinu týdně z časové dotace v kompetenci školy, ve 3. a 6. ročníku je posílen o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Do tohoto předmětu jsou začleněny tyto části systému ucelené rehabilitace: **HIPO, CANIS, MUZ, ARTE, DRMA, SNOEZ, BAZÉN, AAK, VOKS, BS, HANDL**. Zkratka předmětu je **Prv**.

Společenská výchova

Vyučovací předmět Společenská výchova je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vyučuje se v 7. až 10. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. V 7. a 9. ročníku jsou využity 2 hodiny týdně a v 8. a 10. ročníku 1 hodina z časové dotace v kompetenci školy, v 8. a 10. ročníku je posílen o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Do tohoto předmětu jsou začleněny tyto části systému ucelené rehabilitace: **HIPO, CANIS, MUZ, ARTE, DRMA, SNOEZ, BAZÉN, AAK, VOKS**. Zkratka předmětu je **Spv**.

Přírodověda

Vyučovací předmět Přírodověda je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vyučuje se v 7. – 10. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. V 7. a 9. ročníku jsou využity 2 hodiny týdně a v 8. a 10. ročníku 1 hodina z časové dotace v kompetenci školy, v 8. a 10. ročníku je posílen o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Do tohoto předmětu jsou začleněny tyto části systému ucelené rehabilitace: **HIPO, CANIS, SNOEZ, AAK, BS**. Zkratka předmětu je **Př**.

Osobnostní výchova

Vyučovací předmět Osobnostní výchova je integrovaný předmět z částí vzdělávacích oblastí Jazyková komunikace, Člověk a svět práce a Člověk, zdraví a bezpečí. Vyučuje se od 1. do 10. ročníku. Na prvním stupni jsou to 3 hodiny týdně. Na druhém stupni se vyučuje v 7. a 8. ročníku 3 hodiny týdně, v 9. a 10. ročníku jsou to 4 hodiny týdně. Ve 3., 6. a 8.-10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace a v 1.-2., 4.-5., 7., 9. a 10. ročníku jsou přidány hodiny z časové dotace v kompetenci školy. V 9. a 10. ročníku je časová dotace z kompetenci školy pro oblast Člověk, zdraví a bezpečí. Do tohoto předmětu jsou začleněny tyto části systému ucelené rehabilitace: **HIPO, CANIS, MUZ, ARTE, DRMA, SNOEZ, BAZÉN, AAK, VOKS, ORFS, PPV, BS, HANDL**. Zkratka předmětu je **Osv**.

Hudební výchova

Vyučovací předmět Hudební výchova je vytvořen z části vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku v časové dotaci 3 hodiny týdně. V 1. - 2., 4. - 5. a 7. ročníku to jsou 3. hodiny a ve 3., 6. a 8. - 10. ročníku to jsou 2 hodiny z časové dotace v kompetenci školy. Ve 3., 6. a 8.-10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Do tohoto předmětu jsou začleněny tyto části systému ucelené rehabilitace: **HIPO, CANIS, MUZ, DRMA, SNOEZ, AAK, VOKS, ORFS, PPV, BS, HANDL**. Zkratka předmětu je **Hv**.

Tělesná výchova

Předmět Tělesná výchova je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk, zdraví a bezpečí. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku v časové dotaci 4 hodiny týdně. V 1. - 2., 4. - 5. a 7. ročníku jsou posíleny o 1. hodinu z časové dotace v kompetenci školy. Ve 3., 6. a 8. - 10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Do tohoto předmětu jsou začleněny tyto části systému ucelené rehabilitace: **HIPO, CANIS, MUZ, DRMA, SNOEZ, BAZÉN, AAK, VOKS, ORFS, PPV, BS, HANDL**. Zkratka předmětu je **Tv**.

Pracovní a výtvarná výchova

Vyučovací předmět Pracovní a výtvarná výchova je integrovaný předmět, který byl vytvořen z částí vzdělávacích oblastí Člověk, jeho osobnost a svět práce a Umění a kultura. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku v časové dotaci takto: v 1. - 2. ročníku 3 hodiny týdně, ve 3. - 6. ročníku 4 hodiny týdně a v 7. - 10. ročníku 6 hodin týdně. V 1. - 3., 6. ročníku je posílen o 1 hodinu, 4. - 5. je posílen o 2. hodiny, 7. ročníku je posílen o 4. hodiny a v 8. – 10. ročníku je posílen o 3 hodiny z časové dotace v kompetenci školy. Ve 3., 6. a 8. – 10. ročníku posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Do tohoto předmětu jsou začleněny tyto části systému ucelené rehabilitace: **HIPO, CANIS, MUZ, ARTE, SNOEZ, ERGO, BAZÉN, AAK, PPV, BS**. Zkratka předmětu je **PVv**.

Obsahové, organizační a časové vymezení je uvedeno v Charakteristice každého předmětu.

6 Obsah vzdělávání

6.1 Vyučovací předmět: Čtení a psaní

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Čtení a psaní vznikl ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, je součástí vzdělávacího oboru Čtení a psaní, který se dále dělí na tematické okruhy Čtení a Psaní.

Vyučuje se v 1. - 10. ročníku v časové dotaci 4 hodiny týdně. V 1., 2., 4. a 5. ročníku je posílen o 2 hodiny týdně a ve 3. a 6. ročníku o 1 hodinu z časové dotace v kompetenci školy. Ve 3. a 6. ročníku je posílena o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Od 7. – 10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu týdně z časové dotace v kompetenci školy a o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace.

Předmět Čtení a psaní je zaměřen na rozvíjení a zpřesňování zrakového a sluchového vnímání, na postupné osvojování písmen, slov a vět a na rozvoj čtenářských dovedností (technik čtení). Současně se zaměřuje na získávání základních dovedností potřebných k porozumění čtenému textu, na vnímání různých sdělení, jejich porozumění a následnou reprodukci.

Ve výuce jsou využívány augmentativní a alternativní metody čtení v případech, kdy žák nemá dostatečné předpoklady pro zvládnutí analyticko-syntetické metody. Učitel volí metodu globálního čtení, sociálního čtení nebo jejich kombinaci s ohledem na speciální vzdělávací potřeby žáka.

Pro výuku je využívána kmenová třída, počítačová učebna, zahradní posezení, terapeutické místnosti a knihovna.

Cílem předmětu je rovněž vést žáka ke srozumitelnému vyjadřování v písemné formě. Výuka se zaměřuje na rozvoj paměti, jemné i hrubé motoriky, které úzce souvisejí s rozvojem řeči a myšlení. Žáci si osvojují techniku správného psaní a podle svých individuálních možností se učí psát krátká písemná sdělení.

Cílem je, aby žák po získání základů vzdělání, v souladu se svými individuálními schopnostmi a možnostmi:

- zvládal čtení a psaní všech tiskacích písmen, psaní číslic, případně jednoduchého krátkého písemného sdělení,
- přečetl jednoduché věty,
- dokázal přečtený text reprodukovat,
- orientoval se v jednoduchých psaných nebo obrázkových návodech.

Hodnocení: Ve všech ročnících bude žák hodnocen dle svých individuálních pokroků a splnění či přiblížení k očekávaným výsledkům učení, které jsou směrodatné pro 3., 6., a 10. ročník. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. V 1., 2., 4., 5., 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných očekávaných výsledků učení.

Předmět je propojen s těmito dalšími předměty: Matematika, Informatika, Pracovní a výtvarná výchova, Osobnostní výchova.

Do předmětu Čtení a psaní jsou tyto části ze **systému ucelené rehabilitace**: **HIPO, CANIS, MUZ, SNOEZ, AAK, VOKS, ORFS, PPV, BS.**

Hiporehabilitace a Canisterapie

- hrubá a jemná motorika
 - procvičování pohybů paže a prstů (kartáčování, krmení, povely psovi/koni pohybem ruky...)
 - různé druhy úchopů (granule, psí hračky, psí packa, chlupy, hříva, opratě apod.)
 - používání obou rukou (zapínání vesty, obojku, práce s vodítkem, držení sedla, ...)
 - koordinace oko – ruka (sledovat prováděnou činnost očima)
 - stimulace nervových receptorů (hlazení psa/koně, vybírání nečistot, olizování kůže psím jazykem...)

Prvky expresivní terapie – Prvky Muzikoterapie

- rozvoj schopnosti integrovat a syntetizovat části do celků (rytmizace, dělení slov, vět...)
- rozvoj schopnosti zaznamenat a sdílet vnitřní prožitky
- rozvoj paměti
- zlepšení pozornosti a orientace v realitě
- poskytnutí prostředků k sebevyjadřování
- rozvoj schopnosti naslouchat
- stimulace nebo relaxace
- rozvoj sluchových dovedností
- podpora identifikace a empatie s druhými
- posilování adaptivního chování
- uvolňovací cvičení – klepání prsty na bubínek či podložku, střídavě či současně
- probírání písku, korálků či kamínků prsty v nádobě – střídání rukou – zvukové efekty
- zadání písmene učitelem, žáci za pomoci doprovodných nebo rytmických nástrojů vyjadřují, jaký zvuk jim písmeno připomíná

Stimulace ve snoezelenu

- sociální interakce
- cvičení pozornosti, vnímání a soustředění
- podpora motivace
- stimulace správného dýchání
- komunikace a emoce
- rozvoj neverbálních schopností (úsměv, oční kontakt, iniciační dotek)
- rozvoj verbálních schopností

Systém AAK a metoda VOKS

- sociální čtení
- globální čtení
- do textu zařazené obrázky, fotky, piktogramy
- čtení větného proužku – VOKS
- skládání např. pohádek z obrázků, fotek
- koordinace oko – ruka
- rozvoj paměti a slovní zásoby

Prvky Orofaciální stimulace

- navození zrakové prostorové orientace
- pozitivní ovlivnění emočních procesů
- vytváření vztahu k sobě samému a okolí

- orientace v okolí
- rozvoj představivosti, paměti při koncentraci pozornosti
- záměrné pozorování
- rozvoj oromotoriky

Podpora pohybového vývoje

- dechová gymnastika
- normalizace svalového napětí v orofaciální oblasti
- koordinace dechu a pohybu
- senzomotorika
- koordinace oko – ruka
- pohyby přes střední osu

Koncept Bazální stimulace

- auditivní stimulace
- optická stimulace
- orální stimulace
- taktilně haptická stimulace

Vzdělávací strategie k naplnění základních gramotností:

	Čtenářská a pisatelská	Vzdělávací strategie
6. ročník	Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	Vedeme žáka k tomu, aby pochopil, že slovo nebo obrázek slouží k předávání jednoduché informace. Žák se učí spojovat obrázek s konkrétním významem a rozumět tomu, co se děje. Postupně si uvědomuje, že pomocí slov nebo obrázků může vyjadřovat své potřeby, pocity nebo zážitky.
	Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	Podporujeme rozvoj pasivní i aktivní slovní zásoby pomocí názorných pomůcek, obrázků, reálných předmětů a praktických situací. Nové pojmy pravidelně opakuje, propojuje je s běžným životem a motivujeme žáky k jednoduché komunikaci a vyjadřování potřeb. Využíváme multisenzorické učení, hry, říkadla a individuální přístup s důrazem na pozitivní podporu a dostatek času na odpověď. Součástí výuky je také využití alternativní a augmentativní komunikace a rozvoj porozumění řeči v každodenních situacích.
10. ročník	Číst a opisovat jednoduché texty.	Žáka vedeme ke schopnosti číst vybranou metodou čtení a opisovat jednoduché texty přiměřeně jeho individuálním možnostem. Zaměřujeme se na pochopení významu slov a uplatnění získaných dovedností v praxi. (Číst názvy potravin, obchodů..., rozumět symbolům, sdělovat vlastní potřeby.) Výuka je zaměřena na čtení krátkých slov a jednoduchých vět s výraznou názornou podporou. Při opisování žák pracuje s krátkým a přehledným textem, procvičuje správný tvar písmen a orientaci na řádku.
	Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	Rozvíjíme u žáka schopnost vyhledat konkrétní informaci v jednoduchém, krátkém a přehledně strukturovaném textu. Učitel využívá jasně formulované návodné otázky, které žáka vedou k vyhledání správné odpovědi přímo v textu nebo na obrázku.
	Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	U žáka rozvíjíme schopnost reprodukovat krátký a obsahově jednoduchý text s využitím podpůrných prostředků. Text je žákovi předkládán v krátkých úsecích a je doplněn obrázky, piktogramy nebo klíčovými slovy, které usnadňují zapamatování. Učitel využívá návodné otázky a strukturovanou podporu, která žáka vede k postupnému převyprávění obsahu.

	Logicko-matematická	Vzdělávací strategie
6. ročník	Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	Vedeme žáka k rozpoznání situací v běžném životě, kdy využívá matematiku. Ve výuce pracuje s krátkými větami a obrázky znázorňující např. nákup, čas nebo počítání předmětů.
10. ročník	Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	U žáka rozvíjíme schopnost využívat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami při čtení i psaní jednoduchých zadání. Žáci pracují s krátkými a přehledně strukturovanými texty, kterou čtou, doplňují nebo zapisují jednoduchou odpověď (např. číslo či krátké slovní

		vyjádření.) Posilujeme porozumění zadání, orientaci v textu a upevňování správného postupu řešení.
--	--	--

Vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

KUA	Klíčová kompetence k učení
1. stupeň	
- Kombinujeme zrakové, sluchové a pohybové podněty (např. spojování slov s obrázky, rytmické opakování, manipulace s předměty); - pravidelně se žáky opakujeme již naučené, vždy za dodržení stejného postupu, a tak budujeme rutiny; - podporujeme objevování významu sdělení, pracujeme s obrázkovými kartami, symboly a jednoduchými otázkami či úkoly, aby žáci mohli vyvodit vlastní závěry; - rozvíjíme u žáků vytrvalost při učení, pomáháme jim rozpoznávat vlastní pokroky při učení („Dnes jsi přečetl/a celý řádek!“). - volíme činnosti, které spojují psaní s prožitkem a úspěchem (např. podepisování obrázků, přání, krátkých zpráv); - rozvíjíme vytrvalost a soustředění při nácviu psaní, zadáváme krátké, přehledné úkoly (např. opis, přepis, doplňování písmen do slov); - zařazujeme praktické situace, v nichž psaní plní konkrétní funkci (podepsat se, napsat jméno kamaráda, označit svůj sešit).	
2. stupeň	
- Učíme žáky využívat osvojené dovednosti při čtení v běžném životě, např. čtení nápisů, jídelního lístku, jmenovek, značek; - vedeme žáky k samostatnému využívání naučených postupů při čtení různých textů, připomínáme dříve osvojené postupy čtení (např. hláskování, čtení po slabikách, využívání záložky na čtení apod.); - zařazujeme jednoduché metody transformace přečteného na jiné formy sdělení, např. po přečtení žáci ztvární obsah kresbou, ptáme se jich na prožitky spojené s obsahem textu, zkoušíme se žáky dramatizovat, co přečetli; - zadáme krátké praktické úkoly (napsat lístek, krátký vzkaz, nákupní seznam, adresu, jmenovku), vedeme žáky k samostatnému používání osvojených dovedností při psaní různých textů; - vedeme žáky k dokončení úkolu, učíme je kontrolovat chyby podle vzoru; - propojujeme psaní s jinými formami učení, např. se čtením, kresbou nebo digitálními technologiemi (opis textu z obrazovky, psaní na klávesnici apod.).	
KKA	Klíčová kompetence komunikační
1. stupeň	
- Podporujeme porozumění mluvenému i psanému sdělení, čteme žákům krátké texty z každodenního života (např. jednoduché pokyny, nápisy, příběhy) a vedeme je k tomu, aby ukázali, co pochopili, např. výběrem obrázku, gestem nebo odpovědí na jednoduchou otázku; - učíme žáky reagovat na přečtený text přiměřeným způsobem, žádáme je, aby po přečtení textu vyjádřili pocit z přečteného, odpovídali jednoslovně nebo pomocí symbolů na otázky k textu; - podporuje různé formy komunikace o přečtených textech – buď čtených žáky, nebo čtených učiteli, když žáci jen poslouchají (mluvenou řeč, AAK, obrázky, digitální pomůcky); - propojujeme čtení s dramatickou nebo výtvarnou činností (např. hraní pohádky, ilustrace přečteného příběhu).	

2. stupeň
• Dotazujeme se žáků na přečtený text, pobízíme je k co nejširším odpovědím (co se jim líbilo, jaký byl hlavní hrdina, co se přihodilo, jaký byl charakter textu, u náročnějších otázek umožňujeme volbu odpovědí); • vybíráme texty blízké věku a zkušenostem žáků a žádáme je, aby jednoduše popsali, co se jim líbilo, nebo čemu nerozumí; • rozvíjíme dovednost naslouchat druhým a reagovat na ně, zařazujeme čtení v menších skupinách, vedeme žáky k tomu, aby pozorně naslouchali, když čte někdo druhý; • učíme žáky využívat různé komunikační prostředky při práci s textem, podporujeme kombinaci mluvené řeči, gest, piktogramů, komunikačních zařízení nebo digitálních technologií podle individuálních možností žáků, aby mohli smysluplně sdílet obsah čteného textu; • podněcujeme schopnost používat čtení jako prostředek dorozumívání v praktickém životě, volíme situace, kdy žáci čtou a sdělují informace ostatním (např. rozvrh hodin, seznam úkolů, jednoduché sdělení na nástěnce, text pozvánky).

KSA	Klíčová kompetence osobnostní a sociální
1. stupeň	• Do výuky zařazujeme takové činnosti, při nichž žáci pracují ve dvojicích nebo malých skupinkách (společné čtení, skládání příběhu podle obrázků, doplňování slov do vět); • důraz klademe na vzájemné naslouchání, střídání se při činnostech a respektování druhého; • vedeme žáky k tomu, aby si navzájem pomáhali a hledali společně řešení.
2. stupeň	• Vytváříme bezpečné a předvídatelné prostředí, pracujeme s jasně strukturovanými a opakuje se úkoly, čímž podporujeme pocit jistoty a sebedůvěru žáků; • vedeme žáky ke spolupráci při čtení (např. střídání rolí při společném čtení, čtení ve dvojicích), učíme je respektovat tempo a čtenářské schopnosti druhých a vyjadřovat své pocity z přečteného textu; • posilujeme pozitivní sebehodnocení žáků prostřednictvím konkrétní zpětné vazby a oceňování dílčích pokroků (např. „Zvládl/a jsi přečíst slovo sám/sama.“), čímž podporujeme jejich motivaci k dalšímu učení.

KBA	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
1. stupeň	• Vedeme žáky k pravidelné přípravě pomůcek, dokončování zadaných úkolů a dodržování jednoduchých pravidel práce (např. práce s knihou, sešitem nebo psacími potřebami); • vytváříme u žáků pracovní návyky, vedeme je k postupnému přebírání odpovědnosti za své chování i pracovní výkon; • učíme žáky respektovat společná pravidla, pečovat o svěšené pomůcky a udržovat pořádek ve svém pracovním prostoru.
2. stupeň	• Pracujeme s jednoduchými texty vztahujícími se k běžným situacím ze života (např. soužití ve třídě, pomoc druhým, ochrana přírody), vedeme žáky k porozumění textu a k rozlišování žádoucího a nežádoucího chování; • vedeme žáky k přijímání odpovědnosti za své jednání tím, že společně propojujeme obsah textu s každodenním životem třídy (např. dodržování pravidel chování, šetrné zacházení s pomůckami).

KPA	Klíčová kompetence pracovní
1. stupeň	
• Zařazujeme čtení s praktickým využitím v pracovních činnostech, např. čtení názvů pomůcek, piktogramů na nástrojích, jednoduchých pracovních pokynů), aby žáci chápali, že čtení pomáhá při práci; • učíme žáky postupovat / chovat se / pracovat podle psaných nebo obrazových pokynů, za užití jednoslovných instrukcí anebo piktogramů, které žáci identifikují; • využíváme čtení k upevňování pracovních návyků, pracujeme s jednoduchými schémata, piktogramy, symboly apod. (např. denní plán, úkolový seznam), které žáci čtou a podle nich organizují svou činnost. • Učíme žáky osvojovat si pracovní návyky při psaní, tj. vedeme je ke správnému sezení, držení psacího náčiní a udržování pořádku na pracovním místě; • rozvíjíme jemnou motoriku a koordinaci pohybů jako základ pracovní zdatnosti, střídáme psaní s grafomotorickými a přípravnými činnostmi (modelování, překládání papíru, obtahování linií apod.); • zadáváme jednoduché úkoly, v nichž má psaní funkční význam (označit své věci, podepsat se, napsat jméno na práci nebo výtvar).	
2. stupeň	
• Zařazujeme čtení s praktickým využitím v pracovních činnostech, např. čtení názvů pomůcek, piktogramů na nástrojích, jednoduchých pracovních pokynů), aby žáci chápali, že čtení pomáhá při práci; • zařazujeme čtení pracovních textů z reálného života, jako jsou návody, instrukce, označení na pracovních nástrojích nebo obalech výrobků; • zadáváme žákům jednoduché psané pokyny k pracovním postupům, např. „Přečti – Udělej – Zkontroluj“, trénujeme pochopení instrukcí; • využíváme čtení jako nástroj k rozvoji pracovních návyků, např. čtení denních plánů, rozpisů směn, jednoduchých úkolníků nebo pracovních tabulek. • Vedeme žáky k samostatné práci při písemném řešení úkolů, které zvládnou sami či s minimální podporou (např. sepsání krátké zprávy, podpis dokumentu), podporujeme odpovědnost za dokončení a úpravu práce; • rozvíjíme pečlivost, vytrvalost a přesnost při psaní, zdůrazňujeme nutnost soustředit se na úkol, vydržet u něj, pracovat trpělivě i při delší práci, opravovat chyby a požádat o pomoc v případě obtíží; • zařazujeme psaní s praktickým využitím (např. napsat krátké oznámení, seznam úkolů, adresu); • rekapitulujeme se žáky, co se jim při psaní podařilo, kde se zlepšili apod.	

KRA	Klíčová kompetence k řešení problémů
1. stupeň	
• Zařazujeme krátké příběhy nebo instrukce, v nichž žáci hledají řešení (např. „Co má udělat Jirka, když ráno vstane?“), pomocí obrázků, otázek a názorných situací vedeme žáky k vyvození závěru; • společně se žáky určujeme, co se v přečteném textu děje, co je dobře nebo špatně, pomáháme žákům hledat slova, která popisují problém; • propojujeme čtení s praktickými situacemi, využíváme texty, schémata, návody apod., v nichž žáci hledají zadané informace pro každodenní život (např. „Najdi správnou značku pro přechod“).	
2. stupeň	

- Zařazujeme čtení krátkých příběhů, zpráv či praktických textů (např. upozornění, návod, pokyny), které obsahují situace vyžadující volbu řešení a přemýšlíme se žáky nad řešením („Co bys udělal ty?“, „Jak to mohlo dopadnout?“);
- učíme žáky využívat informace z textu k řešení praktických problémů, využíváme čtení pracovních návodů, jízdnic, pokynů nebo varovných nápisů a společně se žáky vymýšlíme, co informace říkají v běžné situaci (např. „Co uděláš, když na dveřích čteš ‚Nevstupovat‘?“);
- využíváme obrázky, tabulky či jednoduché pracovní listy k zachycení postupu řešení po přečtení textu.

KLA	Klíčová kompetence kulturní
1. stupeň	
• Účastníme se s žáky aktivit zaměřených na poznávání kulturního života v jejich blízkém okolí; • žáci se seznamují s pojmy divadlo, kino, výstava, koncert nebo místní slavnost.	
2. stupeň	
• Pracujeme s jednoduchými literárními texty, pohádkami a příběhy z různých kulturních prostředí, využíváme obrázky a reálné předměty, čímž vedeme žáky k vnímání rozmanitosti a k respektu k odlišným zvykům a tradicím; • během vyučování využíváme řízený rozhovor, dramatizaci a práci s ilustracemi, umožňujeme žákům vyjadřovat vlastní pocity a prožitky; • seznamujeme žáky se základními kulturními hodnotami a tradicemi prostřednictvím tematického čtení (např. svátky, lidové zvyky), propojujeme obsah textů s každodenním životem žáků.	

KDA	Klíčová kompetence digitální
1. stupeň	
• Využíváme základní digitální nástroje, žáci pracují s tabletem nebo počítačem, kde vytvářejí jednoduché texty, doplňují slova k obrázkům.	
2. stupeň	
• V hodinách čtení využíváme digitální zařízení a jednoduché vzdělávací aplikace k podpoře čtení (např. práce s digitálním textem, vyhledávání informací v digitálním textu, poslech dětských audioknih); • vedeme žáky k porozumění digitálnímu obsahu prostřednictvím práce s interaktivními texty, obrázky a symboly a podporujeme jejich orientaci v jednoduchém digitálním prostředí.	

Průřezová témata:

Do předmětu čtení a psaní nejsou začleněna průřezová témata.

Očekávané výsledky učení

3. ročník

Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
101-1 Vyvozovat písmena.	• cvičení na rozvoj fonemického sluchu • poznávání a rozlišování zvuků • rozlišování tvarů a barev • puzzle	<u>Mat</u> Řadit předměty zleva doprava.

	• vyvozování samohlásek a dalších písmen pomocí říkanek a obrázků	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
101-2 Vyhledávat písmena v textu.	• diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového vnímání • vyhledávání probraných písmen v textu	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	X	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
101-3 Vnímat grafický obraz písmen.	• poznávání a rozlišování obrázků • nacvičování porozumění mluvenému slovu • modelování, skládání a kreslení písmen	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
102 Seřadit obrázky dle časové posloupnosti.	• společné prohlížení a předčítání pohádkových knížek, krátkých pohádek a příběhů, říkadel, básní • práce s leporely • nácvik pojmenování a řazení dějových obrázků	<u>Osv</u> Vybírat slova či obrázky, které se vztahují k danému příběhu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
103-1 Skládat pomocí obrázků jednoduché věty ve správném pořadí a směru.	• nacvičování správného sezení u čtení – opora nohou, zad • správná manipulace s knihou • skládání obrázků ve správné posloupnosti • nácvik tvoření vět	<u>Mat</u> Rozumět pojmům pod – nad, před – za.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
103-2 Hledat na stránce a řádku.	• pohybové hry na upevnění pojmů nahoře – dole • sledování obrázkového textu prstem • procvičování správného směru čtení	Mat Řadit předměty zleva doprava.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
104 Zvládat čtení otevřených slabik.	• diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání za pomoci obrázků, zvukových pomůcek • skládání a čtení otevřených slabik z probraných písmen	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
201-1 Obtahovat tvary písmen.	• nácvik správného sezení • nácvik správného úchopu psacího náčiní • psaní částí písmen • obtahování písmen	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
201-2 Opisovat vyvozená písmena v souladu se zvolenou metodou čtení.	• nácvik různých úchopů • uvolňovací cvičení paže a ruky • opisování probraných písmen	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	X	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech

202 Opisovat slabiky.	• grafomotorické hry • praktické seznamování s různými grafickými potřebami (barvy, fixy, pastely, křídly) • práce s různým druhem materiálů • modelování • navlékání korálků • hry s kostkami • opisování otevřených slabik z probraných písmen	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
203 Psát probraná písmena.	• cvičení k uvolňování ramene, prstů a zápěstí • cvičení na koordinaci oko-ruka • psaní probraných písmen a slabik	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
204 Opisovat probrané číslice.	• upevňování předmatematických pojmů spojených s grafomotorikou (např. malé kolečko x velké kolečko) • opisování probraných číslic	<u>Mat</u> Prakticky využívat řadové číslovky do 3.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X

6. ročník

Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
101 Číst probraná písmena.	• vyvozování a čtení dalších probraných písmen • rozvíjení a zpřesňování zrakového a sluchového vnímání • procvičování čtení probraných písmen • opakování čtení všech probraných písmen	<u>Mat</u> Řadit předměty zleva doprava podle jednoduchých kritérií.

	• vyhledávání probraných písmen v textu • cvičení na rozvoj fonemického sluchu • přiřazování písmene ke slyšené hlásce na začátku slova • spojování grafému a fonému • rozvoj fonemického sluchu	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
102 Reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek.	• tvoření jednoduchých vět pomocí obrázků • rozvíjení slovní zásoby • tvoření jednoduchých vět podle obrázků • vyprávění podle obrázků • pamětní cvičení • koncentrace pozornosti • reprodukování krátkého a jednoduchého textu pomocí návodných otázek či obrázků	<u>Osv</u> Zprostředkovat verbálně nebo neverbálně jednoduchý příběh podle obrázku.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky. KBA-KOC-000-106-001 Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti. KSA-KOD-000-106-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole. KLA-KKD-000-106-001 Uvést příklad kulturní události ve svém okolí.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
103 Ukázat začátek a konec věty.	• dosazování obrázků a slov do grafického znázornění věty dle vzoru nebo šablony • nacvičování pořadí slov ve větě pomocí obrázků, schémat či šablony • vyhledávání prvního a posledního slova ve větě • začátek a konec věty	<u>Mat</u> Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo. <u>Mat</u>

	- vyhledávání písmen, slov a slabik v textu - rozpoznávání písmen, slabik, slov a vět	Řadit předměty zleva doprava podle jednoduchých kritérií.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
104 Číst jednoduché věty doplněné obrázkem.	- čtení dvouslabičných slov - spojování nebo přiřazování slov ke správnému obrázku - čtení jednoduchých slov z probraných písmen ve větě - nácvik čtení vět doplněných obrázky se správnou intonací	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
201 Opisovat písmena, která umí číst.	- obtahování a nacvičování psaní probraných písmen - obtahování tvarů probraných písmen - opisování probraných písmen - zpřesňování tvarů písmen - nácvik dodržování lineatury - opisování či psaní probraných písmen dle schopností žáků - opisování písmen	Inf Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
202 Opisovat jednoduchá slova.	- opisování jednoduchých slov s otevřenými slabikami z probraných písmen - opisování slov s probranými písmeny - opisování slabik a jednoduchých slov	Inf Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001	KPA-KPP-000-106-001	X

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KDA-KDC-000-106-001 Vytvářet jednoduchý digitální obsah.	
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
203 Psát probraná a procvičená písmena.	• psaní dalších probraných písmen dle schopností žáků • psaní probraných písmen • zpřesňování tvarů • zmenšování velikosti písma	Inf Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
204 Opisovat číslice v číselném oboru do 10.	• opisování a psaní probraných číslic • opisování a psaní dalších probraných číslic • opisování a zpřesňování tvarů číslic v číselném oboru do 10	Mat Číst, psát a prakticky využívat řadové číslovky do 10. Inf Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X

10.ročník

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
101 Číst všechna písmena abecedy.	• vyhledávání písmen ve svém jméně • procvičování znalostí písmen • srovnávání a hledání shodných tvarů mezi podobnými písmeny • uvědomování si rozdílů mezi písmeny • skládání slov z probraných písmen podle předlohy • vyvození dalších písmen abecedy • rozlišování písmen abecedy • vyhledávání písmen v komiksech, pohádkách • čtení všech písmen abecedy • doplňování písmen do slov	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

ZGC-ZGA-000-110-001 Číst a opisovat jednoduché texty.	KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
102 Přednášet říkanky a básně.	• nacvičování říkanek a básniček s různými tématy doplněné pohybem • cvičení rytmizace • rytmizace • cvičení sluchové paměti • spojení pohybu s nácvičkou říkanek • koncentrace pozornosti • poslech básní a říkadel • rozvoj koncentrace pozornosti • rým a rytmus • nácvička přednesu básní a říkadel • nacvičování recitace se správnou intonací • přednes básní a říkadel • recitace se správnou intonací	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KKA-VYJ-000-110-001 Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem. KBA-KOC-000-110-001 Sdílet odpovědnost za své chování ve školním prostředí.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
103 Orientovat se ve čteném textu pomocí návodných otázek.	• nacvičování porozumění krátkého textu • sledování děje příběhu • odpovídání ano x ne na přečtené otázky • koncentrace pozornosti na čtený text • hledání a vybírání vhodných slov, která se k textu vztahují • práce s časopisy a dětskou literaturou • převyprávění textu dle návodných otázek	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-002 Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků. ZGC-ZGC-000-110-001	KSA-KOS-000-110-001 Požádat jednoduchým způsobem o pomoc. KRA-KRA-000-110-001 Označit pravdivou a nepravdivou informaci týkající se známé situace.	X

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.		
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
104 Číst jednoduchý krátký text.	• čtení vět doplněných obrázky se správnou intonací • nacvičování čtení vět se správnou intonací • čtení otázek a rozkazů s důrazem na přesnost a správnou intonaci • upevňování a rozvíjení čtenářských dovedností s důrazem na praktické využití • čtení textů s přiměřeným obsahem	<u>Inf</u> Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-110-001 Číst a opisovat jednoduché texty.	KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
105 Získávat pozitivní vztah k literatuře.	• seznámení s pojmy divadlo, uvaděčka, herec, herečka, jeviště, hlediště, opona, knihovna, spisovatel, pohádka, říkanka, báseň • návštěva knihovny • navázání zájmu a kladného vztahu k četbě • práce s knihou, časopisy, novinami a internetem • didaktické hry • upevňování a rozvíjení čtenářské dovednosti s důrazem na praktické využití (např. internet) • výběr vlastní knihy • využití čtenářských dovedností ke čtení obrázkových knih, novin, letáků, časopisů • návštěva divadelního či filmového představení	<u>Osv</u> Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKT-000-110-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech

106 Používat jednoduché obrázkové návody.	• skládání obrázkového postupu podle časové posloupnosti • čtení obrázkových kuchařských receptů • práce podle obrázkového postupu • čtení návodů k různým činnostem a návodů k použití na obalech výrobků • praktické využití procesních schémat	PVv Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-002 Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků. ZGC-ZGC-000-110-001 Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	KPA-KPP-0010-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů. KDA-KDC-000-110-001 Vytvářet jednoduchý digitální obsah tvořivou činností.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
201 Psát písmena a jednoduchá slova, případně také podle diktátu.	• psaní probraných písmen a slabik případně podle diktátu • dodržování velikosti písma a lineatury • psaní probraných písmen a slov s otevřenou slabikou • dodržování velikosti písma, lineatury a mezer mezi slovy • zvyšování rychlosti a přesnosti psaní • psaní písmen a jednoduchých slov, případně také podle diktátu	Inf Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
202 Opisovat slova a jednoduché věty.	• procvičování a nácvik dalších písmen, slabik • opisování dvouslabičných slov • opisování slov s více slabikami • opisování přání k Vánocům, narozeninám • opisování slov a vět, které umí přečíst • opisování slov a jednoduchých vět	Inf Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.

	• dodržování velikosti písma, lineatury, mezer mezi slovy a interpunkčních znamének • zvyšování rychlosti a přesnosti psaní	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-110-001 Číst a opisovat jednoduché texty.	KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
203 Napsat své jméno a příjmení.	• rozpoznávání vlastního jména mezi jinými slovy • skládání jména z písmen a slabik • opisování jména • nacvičování svého podpisu, zpočátku podle předlohy • psaní svého jména • psaní podpisu (jméno a příjmení) • opis adresy • nácvik samostatného psaní	Inf Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-110-001 Číst a opisovat jednoduché texty.	KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětech
204 Psát číslce podle nápodědy či předlohy.	• psaní číslc dle vzoru • psaní probraných číslc i podle diktátu • nacvičování správného umístění číslc na řádek či do rámečku	Mat Psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a množství.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X

6.2 Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučuje se od 1. do 10. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Jedna hodina je daná rámcovým učebním plánem a v 1., 2., 4., 5., 7. a 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu týdně z časové dotace v kompetenci školy. V 3., 6., 8. a 10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace.

Vyučovací předmět Matematika je založen především na osvojování praktických činností a dovedností, které žáci nejčastěji využívají v běžném životě. Přispívá k rozvoji logického myšlení a prostorové představivosti a podporuje rozvoj soustředěnosti a vytrvalosti.

Žáci jsou při řešení praktických úloh vedeni přiměřeným způsobem k samostatné práci a k aktivnímu zapojení do vzdělávacího procesu. Postupně se seznamují se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich využití a učí se řešit jednoduché problémové situace.

V průběhu vzdělávání si žáci osvojují dovednosti v oblasti třídění a řazení předmětů, zvládají základní početní operace, orientují se v čase a v základních jednotkách délky a hmotnosti. Seznamují se s penězi, jejich hodnotou a učí se provádět jednoduché početní operace s penězi v praktických situacích. Součástí výuky je také rozvoj praktických dovedností při používání různých matematických pomůcek, včetně kalkulačky.

Výuka vyučovacího předmětu Matematika je realizována převážně individuální organizační formou práce, a to v individuálně dlouhých vyučovacích blocích s ohledem na speciální vzdělávací potřeby žáků. Při osvojování a procvičování matematických dovedností v praktických situacích jsou využívány také další organizační formy výuky, zejména paralelní a skupinová práce.

Výuka probíhá ve třídě, v počítačové učebně, žákovské kuchyňce, mimo školu při nákupu potravin, na vycházce apod.

Cílem výuky je, aby si žáci osvojili matematické dovednosti umožňující jim řešit jednoduché praktické matematické operace.

Hodnocení: Hodnocení žáků je zaměřeno na sledování jejich individuálních učebních pokroků a na schopnost uplatňovat osвоенé znalosti a dovednosti v praktickém životě. V 1., 2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných očekávaných výsledků učení v 3. a 6. ročníku. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávané výsledky učení v 10. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných očekávaných výsledků učení na druhém stupni. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Předmět je propojen s těmito dalšími předměty: Čtení a psaní, Informatika, Prvouka, Společenská výchova, Přírodověda, Osobnostní výchova a Pracovní a výtvarná výchova.

Do předmětu Matematika jsou začleněny tyto části ze **systému ucelené rehabilitace**: VOKS a koncept Bazální stimulace.

Metoda VOKS

- vyjadřovat matematické potřeby,
- odpovídat na otázky nebo komentovat situace v matematice pomocí obrázků,
- struktura učiva (což je pro žáky klíčové),

- využívá se k pochopení čísel, tvarů, znaků pro operace (např. +, -, =).
- při pokročilejší práci mohou žáci využívat "větný proužek" k sestavování jednoduchých matematických vět nebo rovnic.
- pomáhá žákům překonat potíže s abstraktním myšlením pomocí vizuální podpory.

Koncept Bazální stimulace

- pomocí somatické stimulace, doteků a vnímání vlastního těla budujeme vědomí vnějších hranicích těla, což je základ pro orientaci v prostoru.
- vnímání rytmu, auditivní a vibrační stimulace (např. tlukot srdce, rytmické poklepávání) pomáhá rozvíjet smysl pro rytmus a posloupnost, které jsou důležité pro chápání číselné řady a matematických operací.
- hmatové vnímání různých povrchů a tvarů a cílená stimulace úchopu připravuje žáky na rozlišování množství, velikosti a tvaru.

Vzdělávací strategie k naplnění základních gramotností:

	Čtenářská a pisatelská	Vzdělávací strategie
6. ročník	Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	Učitel využívá strategie, metody a postupy augmentativní a alternativní komunikace, jejichž prostřednictvím rozšiřuje a upevňuje slovní zásobu žáka v souladu s jeho individuálními možnostmi a schopnostmi. • Učíme žáky chápání významu slov, obrázků, fotografií nebo piktogramů, které prezentují jednotlivé pojmy, jednoduché instrukce nebo matematické zadání; • pobízíme žáky k formulaci jednoduchých matematických tvrzení, cíleně rozvíjíme aktivní slovní zásobu; • využíváme metody a postupy augmentativní a alternativní komunikace; • respektujeme individuální možnosti a schopnosti žáků.
	Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	Žáky vedeme k rozlišování a pojmenování předmětů, určování a porovnávání jejich množství, třídění podle různých kritérií využíváme pasivní i aktivní slovní zásobu, pobízíme a motivujeme k verbálnímu i neverbálnímu projevu při matematických operacích využíváme názorné předměty nebo obrázky na základě preferencí nebo zájmů žáků vedeme k porozumění jednoduchým pokynům a instrukcím.
10. ročník	Číst a opisovat jednoduché texty.	Učitel předkládá žákovi texty v typu písma, které žák zvládá (tiskací × psací). Náročnost textů odpovídá úrovni žakových čtenářských schopností. Důraz je kladen na slova, slovní spojení a texty, u nichž se předpokládá, že budou součástí každodenního života žáka. • Žáky vedeme ke čtení, psaní a opisu číslic, řadových čísel, matematických symbolů, příkladů při numeraci, grafickému zobrazení množství nebo zápisu jednoduchého tvrzení; • pobízíme je ke čtení a porozumění jednoduchému zadání; • učíme žáky rozlišovat v textu podstatné od nepodstatného; • podporujeme čtení čísel v běžném životě (čísla tramvajových linek, datum narození, číslo domu, velikost oblečení)
	Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	X
	Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	X
	Logicko-matematická	vzdělávací strategie

6. ročník	Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	Učitel vede žáky k identifikaci situací, v nichž využívá matematiku. Tyto situace vytváří záměrně a plánovaně a povzbuzuje žáky v jejich identifikaci. Využívá k tomu zejména běžné situace vzniklé při výuce: počítání, řazení a seskupování žáků; počítání na prstech; hraní jednoduchých deskových her; simulace situací z běžného života. • Vedeme žáky k rozpoznávání běžných situací, ve kterých se využívají čísla, geometrické tvary, porovnávání, měření, čas, délka, hmotnost, tabulky a jiné oblasti matematiky; • motivujeme žáky k pozitivnímu vztahu k matematice, uplatňujeme získané dovednosti v praktickém životě; • podporujeme žáky při herních aktivitách s jednoduchými deskovými hrami.
10. ročník	Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	Učitel u žáka vytváří a upevňuje algoritmy početních úkonů. Postupuje od názorného k abstraktnímu, ověřuje pochopení a zautomatizování každého jednotlivého kroku. Vede žáka podle jeho schopností k propojování matematické gramotnosti s gramotností čtenářskou a pisatelskou. • Podporujeme žáky při uplatňování získaných matematických dovedností k řešení jednoduchých situací a problémů v praktickém životě; • vedeme je k aplikování naučených postupů a algoritmů nejenom ve škole, ale i doma; • posilujeme u žáků samostatnost a sebevědomí, schopnost tvořivého myšlení a zvládání jednoduché problémové situace.

Vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

KUA	Klíčová kompetence k učení
1. stupeň	
• Vedeme žáky k soustředění pozornosti na aktuální činnost a zklidnění na pracovním místě; • zadáváme krátké, srozumitelné a strukturované úkoly, kterým žáci rozumí; • ověřujeme si porozumění zadání a umožňujeme žákům pracovat po malých krocích, které na sebe navazují; • učíme žáky pracovat podle jednoduchých a opakujících se algoritmů, které si mohou postupně zautomatizovat; • maximálně využíváme názorné pomůcky, pohyb, hru, rytmus a situace z běžného života, aplikujeme matematiku v reálném prostředí a ve známých situacích; • pobízíme žáky k opakování a procvičování nových úkolů; • u žáků oceňujeme snahu, soustředění a chuť pracovat (v procesu učení nevádí dělat chyby).	
2. stupeň	
• Učíme žáky zpětné kontrole vlastních výsledků a využití opravy; • podporujeme tvůrčí myšlení a vlastní přístup ke zpracování jednoduchých úkolů (žáci mohou navázat na již známé a procvičené dovednosti, které mohou vhodně aplikovat); • vedeme žáky k samostatnosti při práci na jednoduchých a procvičených úkolech (postupně snižujeme míru podpory a vždy zohledňujeme konkrétní situaci a možnosti jednotlivých žáků);	

- podporujeme spolupráci žáků ve dvojici (dáváme jim možnost projevit silné stránky a pomáhat si navzájem).

KKA	Klíčová kompetence komunikační
1. stupeň	
• Vedeme žáky k vyjádření vlastních potřeb a pocitů formou verbálních nebo neverbálních prostředků (k navazování očního kontaktu); • při učení využíváme vhodnou verbální i neverbální komunikaci (modulace hlasu, doprovázející gesta a vizuální podněty), kterou doplňujeme názornými pomůckami (předměty, obrázky, symboly, modely); • opakujeme jednoduché a srozumitelné pokyny, pozitivně motivujeme k zvládnutí jednoduchých úkolů; • při hodnocení podporujeme vyjádření vlastního názoru a dáváme prostor sebehodnocení.	
2. stupeň	
• Učíme žáky požádat o pomoc, přivolat pedagoga, upozornit na případný problém nebo obtížnou situaci, obracet se s požadavkem na učitele nebo spolužáka; • pobízíme žáky k odpovědi (verbální nebo neverbální formou) na jednoduchou otázku z oboru matematiky • pokud je to možné, povzbuzujeme žáky k aktivní komunikaci s využitím odpovídajících matematických pojmů (velký kruh, malý čtverec, více jablek, méně kuliček, stejně, ...).	

KSA	Klíčová kompetence osobnostní a sociální
1. stupeň	
• Vytváříme prostředí, ve kterém se žáci nebojí chybovat, společně se žáky se radujeme z úspěchu při řešení úloh; • vedeme žáky k tomu, aby se při počítání nebo měření zaměřili na úkol, pobízíme je, aby dokončovali činnost, i když je těžší, povzbuzujeme je k vytrvalosti; • zařazujeme matematické hry a jiné početní úkoly, které posilují sociální interakci mezi žáky (společně hledají stejné číslo/tvar/symbol, společně zapisují příklad nebo střídají se při řešení určité početní úlohy).	
2. stupeň	
• Podporujeme sebedůvěru při řešení matematických úloh, zdůrazňuje, že chyby pomáhají učit se; • organizujeme párové a skupinové úlohy související s matematikou, při nichž žáci v rámci svých možností spolupracují (např. měření délky, vážení, společné plánování nákupu); • vedeme žáky k dokončení úkolu, k přípravě a uklidu pomůcek; • vedeme se žáky krátké rozhovory o tom, jak se jim pracovalo, co je pobavilo, co potěšilo, co se jim líbilo anebo nelíbilo; • pomáháme žákům zůstat klidní, když se nedaří, nabízíme instrumentální pomoc (tj. poskytujeme nástroje, díky nimž žáci úlohu zvládnou, provázíme je, vyvarujeme se vykonání úkolu za žáky); • propojujeme matematiku s reálnými sociálními situacemi, které vyžadují jednoduchou spolupráci a domluvu.	

KBA	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
-----	--

1. stupeň
Učíme žáky orientovat se v jednoduchém seznamu aktivit nebo jinému schématu (tabulka se jmény a motivačními samolepkami, obrázkové schéma potřebných pomůcek nebo plánovaných aktivit).
2. stupeň
- Zapojujeme žáky do spoluvytváření společných pravidel ve třídě a vedeme je k jejich respektování; - vedeme žáky ke spolupráci a rozdělení jednoduchých povinností v rámci týdenního rozvrhu (např. formou tabulky se jmény a grafickým znázorněním úkolů, piktogramy).

KPA	Klíčová kompetence pracovní
1. stupeň	- Utváříme u žáků základní pracovní návyky při matematických činnostech, zaměřujeme se na přípravu pomůcek, udržování pořádku na lavici, uklízení materiálu po práci; - využíváme názorné návody a obrázkové postupy, a trénujeme tak přesný postup práce při počítání; - zařazujeme početní úkony do každodenních situací, jako je přepočítávání pomůcek, rozdělování materiálu; - podporujeme bezpečné a ohleduplné zacházení s pomůckami, vedeme žáky k tomu, aby pomůcky používali správně a bezpečně.
2. stupeň	- Vedeme žáky k samostatné a zodpovědné práci při řešení matematických úloh, pobízíme je, aby si sami připravili pomůcky, pracovali podle zadání, dokončili úkol a zkontrolovali výsledek; - zdůrazňujeme posloupnost kroků a vedeme žáky k tomu, aby se při práci řídili jednoduchým schématem; - posilujeme pečlivost, přesnost a vytrvalost při praktických činnostech, při nichž žáci trénují přesné zápisy, všímání si důležitých informací, trpělivost při dokončování úkolu; - zařazujeme matematické úlohy z každodenního života s pracovním přesahem (např. rozpočítávání surovin, výpočet ceny, měření materiálu); - trénujeme se žáky pravidla bezpečné a ohleduplné práce při početních operacích, při práci s nůžkami, metrem či váhou.

KRA	Klíčová kompetence k řešení problémů
1. stupeň	- Pomocí jednoduchých slovních úloh učíme žáky rozpoznávat důležité informace od nepodstatných, dále je zpracovat a dospět k řešení (podle názorného zadání zapsat příklad a vypočítat jej); - vytváříme situace, ve kterých je žák motivován k řešení jednoduchého problému (kterou pomůcku potřebuji pro usnadnění výpočtu – počítadlo, čím budu měřit délku – pravítkem).
2. stupeň	- Učíme žáky rozlišovat pravdivé a nepravdivé tvrzení, správný nebo nesprávný výsledek (např. najít chybu v číselné řadě, zkontrolovat správnost výpočtu, opravit chybu v logické řadě nebo grafickém schématu); - vedeme žáky k poznání, že všechna tvrzení nemusí být pravdivá.

KLA	Klíčová kompetence kulturní
1. stupeň	

• Vedeme žáky k zaznamenávání svých aktivit a výsledků práce např. formou portfolia, které prezentuje časovou posloupnost od minulosti k budoucnosti; • žáci se učí zpracovat fotografie a další materiály přehledně, s ohledem na danou strukturu, posilujeme tím jejich kreativitu a dáváme prostor k sebevyjádření.
2. stupeň
• Zařazujeme jednoduché herní aktivity např. deskové hry s kostkou nebo hracími kartami; • podporujeme u žáků týmovou spolupráci, zdravou soutěživost, dáváme jim možnost vyjádřit radost z výhry nebo zpracovat emoce při nezdaru; • využíváme rytmické krokování při nácviu počítání.

KDA	Klíčová kompetence digitální
1. stupeň	
• Vedeme žáky k praktickému a bezpečnému používání digitálních zařízení, se kterými se běžně setkávají (kalkulátor, tablet, notebook, stolní počítač, interaktivní tabule) a můžou je využít při numeraci nebo k procvičení matematických dovedností; • využíváme výukové a herní programy se zaměřením na matematiku, které můžou žáci používat samostatně nebo pracovat podle návodných instrukcí.	
2. stupeň	
• Vedeme žáky k praktickému a bezpečnému používání digitálních zařízení, se kterými se běžně setkávají (kalkulátor, tablet, notebook, stolní počítač, interaktivní tabule) a můžou je využít při numeraci, ke zpracování jednoduchých dat nebo k procvičení matematických dovedností; • využíváme výukové a herní programy se zaměřením na matematiku, které můžou žáci používat samostatně nebo pracovat podle návodných instrukcí; • učíme žáky odpovědnému chování v digitálním prostředí.	

Průřezová témata:

Do předmětu matematika nejsou začleněna průřezová témata.

Očekávané výsledky učení

3. ročník

Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
101 Orientovat se v pojmech malý – velký, dlouhý – krátký, větší – menší.	• seznámení se s pojmy malý – velký, dlouhý – krátký, větší – menší • porovnávání a třídění předmětů podle velikosti a délky	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

102 Rozumět pojmům pod – nad, před – za.	• umísťování a vyhledávání obrázků na ploše podle pojmů nahoře – dole • umísťování a vyhledávání předmětů v prostoru podle pojmů nahoře – dole, pod – nad, před – za (s vizuální podporou nebo bez vizuální podpory)	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
103 Tvořit skupiny o daném počtu prvků.	• tvoření skupin se stejným počtem prvků, podle vzoru, v oboru do 5 • přiřazování předmětů k číslici v oboru do 5 • přiřazování číslice ke skupině prvků v oboru do 5 • třídění obrázků s různým počtem prvků v oboru do 5	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
104 Řadit předměty zleva doprava.	• řazení předmětů nebo obrázků zleva doprava podle jednoduchých kritérií (velikost, barva, tvar, počet) • navlékání barevných nebo tvarově odlišných korálků na tkanici podle vzoru • tvoření číselné řady vzestupně i sestupně v oboru do 5	PVv Sestavit celek z více dílků.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení. KKA-POR-000-106-001 Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

201 Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 5.	• čtení a psaní číslíc v oboru do 5 • orientace na číselné ose v oboru do 5 • porovnávání čísel s využitím pojmů více – méně – stejně v oboru do 5 • doplňování vzestupné a sestupné číselné řady v oboru do 5 • počítání na konkrétních předmětech, počítadle, prstech v oboru do 5	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení. ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
202 Prakticky využívat řadové číslovky do 3.	• počítání prvků v řadě pomocí řadových číslovek do 3	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
203 Rozkládat množství s názorem na dvě skupiny v oboru do 5.	• rozklad množství v oboru do 5 na dvě skupiny s využitím názorných předmětů (žáci daný počet kostek rozdělí podle zadání do dvou misek) • rozklad množství v oboru do 5 na dvě skupiny pomocí grafického znázornění (žáci dokreslí odpovídající počet prvků podle zadání)	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení. KRA-KRA-000-106-001 Rozeznat informaci, která je řešením konkrétní situace.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
204 Používat názorné početní pomůcky.	• používání reálných předmětů a názorných pomůcek při početních operacích	X

RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KBA-KOC-000-106-001 Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
205 Řešit jednoduché příklady a praktické úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 5.	• jednoduché příklady a praktické úlohy na sčítání v oboru do 5 • jednoduché příklady a praktické úlohy na odčítání v oboru do 5	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
206 Znát matematické symboly +, −, = při numeraci v oboru do 5.	• seznámení se s matematickými symboly +, −, = a jejich významem při numeraci	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
207 Zařazovat matematické dovednosti do praktických činností běžného dne.	• počítání prvků při praktických činnostech (např. počítání dívek a chlapců ve třídě, počítávání jablíček při nakupování, počítávání hrníčků při stolování, počítání schodů) • porovnávání množství a tvoření skupin prvků podle daných kritérií při praktických činnostech	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

301 Rozlišovat dny v týdnu.	• práce s kalendářem, pojmenovávání dnů v týdnu • orientace v týdenním režimu podle plánovaných aktivit	Prv Vnímat střídání časových období, dokázat rozlišit činnosti a typické znaky pro dané období.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
302 Orientovat se v čase v průběhu dne.	• vnímání aktuální denní doby (ráno, poledne, večer) • orientace v čase v průběhu dne s ohledem na pravidelné denní aktivity	Prv Vnímat činnosti jednotlivých fází dne.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KSA-KOS-000-106-001 Uvědomovat si své základní životní potřeby. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení. KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
303 Znát a porovnávat mince v oboru do 5.	• poznávání mincí a jejich hodnoty (1Kč, 2Kč, 5Kč) • řazení mincí podle jejich hodnoty vzestupně i sestupně v oboru do 5 • manipulace s mincemi formou námětových her – hra na obchod	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
304 Porovnávání délky a hmotnosti	• porovnávání délky, pomůcky pro měření délky • porovnávání hmotnosti, pomůcky pro měření hmotnosti	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
305 Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 5.	• seznámení se s jednoduchou tabulkou • doplňování hodnot do jednoduché tabulky v oboru do 5	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
401 Kreslit rovné čáry.	• kreslení vodorovných, svislých a šikmých rovných čar • spojování bodů pomocí rovných čar	<u>PVv</u> Seznamovat se se základními výtvarnými dovednostmi.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
402 Ukázat základní rovinné útvary – čtverec, kruh.	• rozpoznávání základních rovinných útvarů – čtverec, kruh	<u>PVv</u> Objevovat barvy, tvary, objekty.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X

6. ročník

Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
101 Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, stejně – více – méně.	• seznámení se s pojmy hodně – málo, všechno – nic, stejně – více – méně • porovnávání skupin předmětu nebo vizuálních zobrazení podle pojmů hodně – málo, všechno – nic • porovnávání skupin předmětu nebo vizuálních zobrazení podle pojmů stejně – více – méně	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
102 Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.	• umísťování a vyhledávání obrázků nebo předmětu podle pojmů na začátku – na konci, vpředu – vzadu • umísťování a vyhledávání obrázků nebo předmětu podle pojmů vlevo – uprostřed – vpravo • orientace vlastní osoby v prostoru dle pokynů vlevo – vpravo • určování laterality končetin na své osobě	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
103 Tvořit skupiny o daném počtu prvků a porovnávat jejich množství.	• tvoření skupin o daném počtu prvků v oboru do 10 • tvoření skupiny prvků o 1 více, o 1 méně, s názorem, v oboru do 10 • porovnávání množství dvou skupin prvků o daném počtu podle pojmů více – méně – stejně v oboru do 10	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
104 Řadit předměty zleva doprava podle jednoduchých kritérií.	• doplňování logické řady zleva doprava podle jednoduchého vzoru • tvoření číselné řady vzestupně i sestupně v oboru do 10	PVV Sestavit model podle jednoduché předlohy.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X

	KKA-POR-000-106-001 Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas.	
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
201 Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.	• čtení a psaní číslic v oboru do 10 • orientace na číselné ose v oboru do 10 • porovnávání čísel s využitím pojmů více – méně – stejně v oboru do 10 • doplňování vzestupné a sestupné číselné řady v oboru do 10 • počítání na konkrétních předmětech, počítadle, prstech v oboru do 10	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení. ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
202 Číst, psát a prakticky využívat řadové číslovky do 10.	• počítání prvků v řadě pomocí řadových číslovek • čtení, psaní a praktické používání řadových číslovek do 10	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
203 Rozkládat množství s názorem na dvě skupiny v oboru do 10.	• rozklad množství v oboru do 10 na dvě skupiny s využitím názorných předmětů (žák daný počet kostek rozdělí podle zadání do dvou misek) • rozklad množství v oboru do 10 na dvě skupiny pomocí grafického znázornění (žák dokreslí odpovídající počet prvků podle zadání)	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení. KRA-KRA-000-106-001 Rozeznat informaci, která je řešením konkrétní situace.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
204 Používat počítadlo, kalkulátor nebo jiné názorné početní pomůcky.	- používání počítadla při početních operacích - sčítání a odčítání pomocí kalkulátoru - kontrola výsledků numerace pomocí kalkulátoru	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KDA-KDI-000-106-001 Využívat doporučenými postupy digitální zařízení, se kterými opakovaně pracuje.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
205 Zapsat a řešit jednoduché příklady a praktické úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10.	- praktické, vizualizované úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10 - zápis a řešení jednoduchého příkladu v oboru do 10	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
206 Používat matematické symboly +, −, = při numeraci v oboru do 10.	používání matematických symbolů +, −, = při numeraci v oboru do 10.	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

207 Využívat matematické dovednosti v praxi.	- využívání matematických dovedností při nakupování - využívání matematických dovedností při jednoduchých deskových hrách s kostkou	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení. KBA-KOC-000-106-001 Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
301 Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den.	- orientace v čase s ohledem na měsíce a roční období - vyhledávání měsíců a dnů v kalendáři (narozeniny spolužáků)	<u>Prv</u> Rozpoznat dny v týdnu, případně měsíce, a rozlišovat roční období.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
302 Určit celé hodiny v analogovém i digitálním formátu.	- přístroje na měření času (hodiny, hodinky, stopky, a časovače, minutky) - určování času s přesností na celé hodiny v oboru do 12 hodin v analogovém formátu - určování času s přesností na celé hodiny v oboru do 12 hodin v digitálním formátu	<u>Prv</u> Orientovat se v čase a pojmenovat rozvržení svých denních činností.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KSA-KOS-000-106-001 Uvědomovat si své základní životní potřeby. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
303 Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi v oboru do 10 Kč.	- porovnávání hodnoty mincí (1Kč, 2Kč, 5Kč 10Kč) s využitím pojmů více – méně – stejně - praktické příklady na sčítání mincí v oboru do 10	X

	• praktické příklady na odčítání mincí v oboru do 10	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
304 Znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram.	• měření délky a jeho využití v běžném životě, používání základní jednotky délky – metr • měření hmotnosti a jeho využití v běžném životě, používání základní jednotky hmotnosti – kilogram	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
305 Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 10.	• orientace v jednoduché tabulce • doplňování hodnot do jednoduché tabulky v oboru do 10	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
401 Kreslit rovné a křivé čáry.	• spojování bodů pomocí rovných nebo křivých čar • kreslení rovných čar pomocí pravítka (řádky, jednoduchá tabulka)	<u>PVv</u> Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
402 Ukázat základní rovinné útvary – čtverec,	• rozpoznávání základních rovinných útvarů (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)	<u>PVv</u> Porovnat barvy, tvary, objekty a uplatnit je při vlastní tvorbě.

obdélník, kruh, trojúhelník.	- třídění základních rovinných útvarů (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) - podle tvaru, barvy a velikosti - základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) a jejich rozpoznávání v reálném prostředí	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X

10. ročník

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
201 Psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a množství.	- čtení a psaní čísel 11–20, porovnávání čísel a množství do 20 s názorem - přiřazování čísla ke skupině prvků, a naopak v oboru do 20 - čtení a psaní desítek v oboru do 100 - čísla a množství v oboru do 100 - porovnávání čísel a množství v oboru do 100 s využitím číselné osy	ČP Opisovat číslice v číselném oboru do 10.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-110-001 Číst a opisovat jednoduché texty.	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů. KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení. KDA-KDI-000-110-001 Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
202 Numerovat po desítkách do 100 a po stovkách do 1000.	- sčítání a odčítání v oboru do 20 s využitím početních pomůcek - sčítání a odčítání po desítkách v oboru do 100 s využitím početních pomůcek - sčítání a odčítání po stovkách v oboru do 1000 s využitím početních pomůcek	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení. KRA-KRA-000-110-001 Označit pravdivou a nepravdivou informaci týkající se známé situace.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

203 Orientovat se na číselné ose.	• orientace na číselné ose a doplňování čísel v oboru do 20 • orientace na číselné ose a doplňování čísel po desítkách v oboru do 100 • orientace na číselné ose a doplňování čísel po stovkách v oboru do 1000 • porovnávání čísel pomocí číselné osy	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů. KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
204 Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy s vizuální podporou.	• praktické využití početních operací v oboru do 20 s názorem • praktické a vizualizované slovní úlohy na sčítání, odčítání v oboru do 20 • praktické a vizualizované slovní úlohy na sčítání a odčítání po desítkách v oboru do 100 • praktické a vizualizované slovní úlohy na sčítání a odčítání po stovkách v oboru do 1000	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení. KKA-POR-000-110-001 Reagovat verbálně nebo neverbálně na komunikační sdělení partnera. KLA-KKT-000-110-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
301 Určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém a digitálním formátu.	• orientace v čase v průběhu dne s přesností na celé hodiny • určování času s přesností na půl hodiny v oboru do 12 hodin v analogovém formátu • určování času s přesností na půl hodiny v oboru do 12 hodin v digitálním formátu	<u>Osv</u> Popsat svůj denní režim a používat v praktických modelových situacích zásady zdravého životního stylu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů. KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
302 Zvládat početní úkony s penězi, porovnávat hodnotu, používat pojmy více, méně, stejně.	• poznávání mincí a jejich hodnoty (10Kč, 20Kč, 50Kč) • porovnávání hodnoty mincí s využitím pojmů více – méně – stejně v oboru do 50 • sčítání mincí po desítkách v oboru do 100 • odčítání mincí po desítkách v oboru do 100 • poznávání bankovek a jejich hodnoty (100Kč, 200Kč, 500Kč) • sčítání bankovek v oboru do 1000 po stovkách • odčítání bankovek v oboru do 1000 po stovkách • řešení úloh s penězi formou námětových her – hra na obchod	Vu Rozlišit v modelových situacích finanční možnosti svého rozpočtu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů. KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
303 Znat a prakticky využívat běžně používané jednotky délky, hmotnosti, času, objemu.	• měření délky a praktické využití jednotek délky (cm, m) • měření hmotnosti a praktické využití jednotek hmotnosti (g, kg) • měření času a praktické využití jednotek času (půlhodiny, hodiny) v analogovém i digitálním formátu • měření objemu a praktické využití jednotek objemu (ml, l)	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení. KSA-KOS-000-110-001 Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
304 Doplňovat údaje	• vyhledávání dat v jednoduché tabulce	X

v jednoduché tabulce.	doplňování jednoduché tabulky a její využití v běžném životě (jídelníček, rozvrh, rozdělení služeb, narozeninový kalendář)	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů. KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení. KBA-KOC-000-110-001 Sdílet odpovědnost za své chování ve školním prostředí.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
401 Znázornit základní rovinné útvary.	- kresba kruhu, trojúhelníku, čtverce a obdélníku různých velikostí podle vzoru - kresba čtverce, trojúhelníku a obdélníku podle zadání - načrtnutí čtverce a trojúhelníku spojováním bodů podle vzoru - načrtnutí soustředných kruhů podle vzoru	<u>Inf</u> Využívat grafické znázornění k popisu běžné situace.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
402 Poznat základní geometrická tělesa – koule, krychle, válec.	- seznámení se s pojmy koule, krychle, válec, formou názorných pomůcek a modelů - třídění základních geometrických těles (koule, krychle, válec) podle tvaru, barvy a velikosti - základní geometrická tělesa (koule, krychle, válec) a jejich rozpoznávání v reálném prostředí	<u>Př</u> Poznat, zda je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
403 Měřit a porovnat vzdálenosti mezi předměty a délky předmětů.	měření a porovnávání délky předmětů s použitím pravítka do 100 cm	X

	• měření vzdálenosti mezi dvěma různými předměty do 100 cm • používání nestandardních jednotek při měření vzdálenosti (krokování, využití provázku) • vyměřování předem dané vzdálenosti v metrech (v krocích) • praktické využití měření výšky a délky – měření výšky těla a délky nohy	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů. KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X

6.3 Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika předmětu

Předmět Informatika vychází ze vzdělávací oblasti Informatika. Vyučuje se ve 4. – 10. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně v 4. ročníku a 5. – 10. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Jedna hodina je daná rámcovým učebním plánem a v 5., 7. a 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu týdně z časové dotace v kompetenci školy. V 6., 8. a 10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace

Na prvním stupni základní školy speciální se žáci seznamují se základními funkcemi digitálních technologií prostřednictvím her, experimentování a dalších činností. Osvojují si uživatelské návyky a učí se prevenci rizikového chování v digitálním prostředí.

Na druhém stupni pak své dovednosti dále rozvíjejí a využívají je při činnostech spojených se zpracováním informací z běžného života, komunikaci a dalších činnostech posilujících sociální dovednosti. Současně se učí chránit své soukromí a bezpečně se pohybovat v digitálním prostředí.

Výuka probíhá ve třídě, počítačové učebně, snoezelenu, cvičné kuchyňce, školní zahradě, na hřišti nebo v okolí školy.

Cílem předmětu je rozvíjet u žáků uživatelské dovednosti práce s digitálními technologiemi, schopnost orientace v digitálním prostředí a bezpečné chování v digitálním prostředí. Předmět podporuje rozvoj komunikace a sociálních dovedností, samostatnost žáka a praktické využívání digitálních technologií v každodenním životě.

Hodnocení: V 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných očekávaných výsledků učení v 6. ročníku. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. V 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výsledky učení. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávaných výsledků učení v 10. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných očekávaných výsledků učení v 10. ročníku. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Předmět je propojen s těmito dalšími předměty: Čtení a psaní, Matematika, Prvouka, Společenská výchova, Přírodověda, Osobnostní výchova a Pracovní a výtvarná výchova.

Do předmětu Informatika jsou začleněny tyto prvky ze **systému ucelené rehabilitace**. Jedná se zejména o: hiporehabilitaci, canisterapii, prvky arteterapie, stimulace ve snoezelenu, systém augmentativní a alternativní komunikace, metoda výměnného obrázkového komunikačního systému, prvky ergoterapie, plavecký výcvik v bazénu, pobyt ve vířivce, koncept bazální stimulace.

Hiporehabilitaci a Canisterapie

- podpora držení těla a stability trupu
- rozvoj koordinace pohybů a rovnováhy jako předpoklad pro jemnou motoriku
- podpora soustředění a vytrvalosti při plnění úkolů při práci s digitálními technologiemi
- využití fotografií a videí koní a psů pro práci s vizuálními podněty
- nahrávání a rozpoznávání zvuků koní a psů s využitím digitálních technologií

Systém AAK

- ovládání komunikačních zařízení a aplikací
- nácvik tvorby vět a komunikace pomocí symbolů

- podpora porozumění a výběru správného symbolu
- interaktivní cvičení zaměřená na komunikaci

Metoda VOKS

- vizualizace slov a symbolů
- nácvik porozumění jednoduchým pokynům
- spojování obrázků s významem
- digitální verze interaktivních tabulek.
- podpora samostatné komunikace

Prvky expresivní terapie – Prvky Arteterapie

- rozvoj jemné motoriky
- kreativní sebevyjádření
- práce s digitální kresbou a grafikou
- tvorba jednoduchých vizuálních projektů
- podpora soustředění a trpělivosti

Stimulace ve snoezelenu

- zklidnění a regulace smyslového přetížení
- rozvoj schopnosti zaměřit pozornost na vizuální a auditivní podněty
- interaktivní digitální prvky – jednoduché aplikace, hry nebo programy reagující na zvuky, barvy a pohyb
- podpora vnímání barev a zvuků

Prvky expresivní terapie – Prvky Ergoterapie

- rozvoj jemné motoriky a koordinace ruka-oko
- cvičení s digitálními technologiemi
- pracovní a interaktivní aktivity podporující soustředění
- rozvoj praktických dovedností pro ovládání digitální technologií

Plavecký výcvik v bazénu, pobyt ve vířivce

- uvolnění svalového napětí a stabilizace psychického stavu
- podpora koordinace pohybů a držení těla jako předpoklad pro práci s digitálními technologiemi
- zaznamenávání a měření času výkonů (např. délka plavání, doba ponoření)
- práce s časovými údaji, porovnávání a jednoduché znázornění výsledků
- rozvoj schopnosti soustředění a vytrvalosti při práci s digitálními technologiemi

Koncept Bazální stimulace

- vizuální stimulace a auditivní stimulace
- rozvoj smyslového vnímání, podpora pozornosti a koncentrace
- aktivace kreativity a reakcí na podněty

Vzdělávací strategie k naplnění základních gramotností:

	Čtenářská a pisatelská	Vzdělávací strategie
6. ročník	Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	Učitel využívá digitální technologie a aplikace podporující AAK k tomu, aby žák porozuměl psanému slovu, symbolu nebo obrázku jako nositeli jednoduchého sdělení. Se žákem pracuje s piktogramy, fotografiemi a jednoduchými texty a vede ho k jejich výběru, přiřazování a používání podle významu. Podporuje žáka ve využívání těchto prostředků k vyjádření základních potřeb, pocitů a jednoduchých informací v běžných školních situacích.
	Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	Učitel seznamuje žáka s novou slovní zásobou prostřednictvím digitálních technologií v obrazové, psané i mluvené podobě (např. fotografie, piktogramy, zvuk). Pomocí aktivit jako přiřazování, třídění, opakování a výběr v jednoduchých aplikacích ověřuje, zda žák pojmy pasivně i aktivně používá. Postupně vede žáka k využívání slovní zásoby při vytváření jednoduchých sdělení a vyjadřování potřeb, činností a pravidel souvisejících s prací v hodinách informatiky.
10. ročník	Číst a opisovat jednoduché texty.	Učitel předkládá žákovi přiměřeně náročné texty v digitální podobě a vede ho k jejich čtení a opisování pomocí vhodných digitálních technologií a zařízení. Zaměřuje se na slova a krátké texty související s běžnými činnostmi žáka a orientací v digitálním prostředí. Podporuje žáka ve čtení jednoduchých digitálních textů (např. komiksy, krátké příběhy) jako smysluplné součásti učení i trávení volného času.
	Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	Učitel předkládá žákovi přiměřeně náročné texty a obrazové materiály v digitálním prostředí a pomocí jednoduchých návodných otázek ho vede k vyhledávání konkrétních informací. Využívá obrázky, piktogramy a jednoduchá procesní schémata vztahující se k aktuálním činnostem a práci s digitálními technologiemi. Podporuje porozumění informacím o postupu, místě, čase a požadované činnosti v písemné, obrazové i ústní podobě s důrazem na praktické využití.
	Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	X

	Logicko-matematická	Vzdělávací strategie
6. ročník	Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	Učitel vede žáky k rozpoznávání a pojmenovávání situací, ve kterých při práci s digitálními technologiemi využívají matematiku. Do výuky cíleně zařazuje činnosti zaměřené na algoritmizaci, práci s daty, třídění, porovnávání a hledání pravidel a podporuje žáky v uvádění příkladů z běžného života.

10. ročník	Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	Učitel vede žáky k využívání zkušeností z předchozích řešení při práci s algoritmy, programováním a logickými úlohami. Podporuje je v rozpoznávání podobností mezi úlohami, aplikaci osvědčených postupů a efektivním řešení nových problémů, například při počítání, třídění dat nebo práci s opakujícími se vzory.
------------	--	--

Vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

KUA	Klíčová kompetence k učení
1. stupeň	
- Vytváříme podmínky pro postupné osvojování základních pracovních návyků při práci s digitálními technologiemi a podporujeme žáky v samostatném zapojování se do učebních činností; - učíme žáky pracovat podle jednoduchého, názorného návodu nebo strukturovaného postupu, využíváme obrázkové návody, symboly a opakování jednotlivých kroků; - vedeme žáky k soustředění na činnost, rozvíjíme jejich vytrvalost a schopnost dokončit zadaný úkol v přiměřeném čase; - podporujeme učení prostřednictvím praktických činností a smysluplných úkolů, které propojují práci s digitálními technologiemi s běžnými životními situacemi; - pomáháme žákům vnímat vlastní pokrok při učení, oceňujeme snahu a podporujeme pozitivní vztah k učení.	
2. stupeň	
- Vedeme žáky k plánování a organizaci vlastní práce s digitálními technologiemi a podporujeme je v samostatném dodržování základních pracovních postupů; - učíme žáky pracovat podle strukturovaného návodu, jednoduchého pracovního postupu nebo vzoru a postupně je vedeme k větší samostatnosti při řešení úkolů; - rozvíjíme schopnost soustředění, vytrvalosti a dokončení zadaného úkolu, zadáváme úkoly přiměřené rozsahu a obtížnosti s ohledem na individuální možnosti žáků; - podporujeme učení prostřednictvím praktických a smysluplných činností, které propojují učivo informatiky s běžným životem a každodenními situacemi; - vedeme žáky k uvědomování si vlastního pokroku při učení, k jednoduchému sebehodnocení a k přijetí zpětné vazby.	

KKA	Klíčová kompetence komunikační
1. stupeň	
- Podporujeme žáky v dorozumívání se při práci s digitálními technologiemi a rozvíjíme jednoduché formy verbální i neverbální komunikace související s používáním digitálních technologií; - učíme žáky porozumět jednoduchým pokynům a instrukcím při práci s digitálními technologiemi a přiměřeně na ně reagovat; - rozvíjíme porozumění obrazovým, zvukovým a mluveným sdělením v digitálním prostředí, využíváme piktogramy, ikony, obrázky a hlasové pokyny; - vytváříme příležitosti, při nichž žáci vyjadřují informace, potřeby nebo pocity pomocí obrázků, symbolů, jednoduchých slov, zvuků nebo gest; - vedeme žáky k rozlišování základních forem digitálního sdělení a podporujeme jejich schopnost reagovat vhodným způsobem (slovem, gestem nebo činností).	
2. stupeň	

- Rozvíjíme porozumění různým formám digitální komunikace a sdělení, pracujeme s obrázky, symboly, jednoduchými texty, zvukem i multimediálním obsahem a podporujeme žáky v porozumění jejich významu;
- vedeme žáky k dodržování základních pravidel komunikace a chování při práci s digitálními technologiemi, seznamujeme je se zásadami slušné a bezpečné komunikace a nacvičujeme je v modelových situacích;
- učíme žáky rozlišovat mezi osobním a veřejným sdělením a uvědomovat si možné důsledky sdílení informací v digitálním prostředí;
- vytváříme příležitosti k vyjadřování vlastního názoru na digitální obsah (obrázky, videa, prezentace) a vedeme žáky k jednoduchému, srozumitelnému hodnocení pomocí krátkých vět, strukturovaných formulací, obrázků, symbolů, piktogramů či gest;
- podporujeme žáky v tom, aby své sdělení přizpůsobovali situaci, příjemci a použitému digitálnímu nástroji.

KSA	Klíčová kompetence osobnostní a sociální
1. stupeň	
• Vedeme žáky k základům ohleduplného chování při práci s digitálními technologiemi a při práci ve dvojici nebo ve skupině; • učíme žáky střídat se u digitálního zařízení, počkat až přijdou na řadu a požádat o pomoc nebo poděkovat; • podporujeme jednoduchou a slušnou komunikaci při společné práci a respektování pokynů učitele a práce spolužáků; • zařazujeme jednoduché společné aktivity s využitím digitálních technologií, které podporují spolupráci a pozitivní vztahy ve třídě (např. společný obrázek, fotografie, jednoduché přání).	
2. stupeň	
• Vedeme žáky k ohleduplné a respektující komunikaci při práci s digitálními technologiemi a při společné práci na úkolech; • v modelových a reálných situacích procvičujeme pravidla spolupráce, střídání, požádání o pomoc a poděkování; • podporujeme slušnou komunikaci (osobní i v digitálním prostředí), aktivní naslouchání a respekt k odlišnostem, potřebám a pracovnímu tempu ostatních; • využíváme digitální technologie jako prostředek k posilování pozitivních vztahů ve třídě a ke společné tvorbě (např. společná prezentace, fotografie, video nebo digitální přání).	

KBA	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
1. stupeň	
• Vedeme žáky k dodržování jednoduchých a srozumitelných pravidel při práci s digitálními technologiemi; • učíme žáky připravit si potřebné pomůcky pro práci s digitálními technologiemi, zacházet s nimi šetrně a ohleduplně a dokončit zadaný úkol podle svých možností na vyučování, udržovat pořádek na svém pracovním místě a dokončit zadaný úkol podle svých možností; • využíváme vizuální podporu k lepší orientaci v povinnostech; • podporujeme žáky v samostatnosti při plnění úkolů a vedeme je k dokončení práce; • společně se žáky hledáme řešení při neúspěchu a vedeme je k nápravě nedokončených nebo nesplněných povinností.	
2. stupeň	

- Vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel chování při práci s digitálními technologiemi;
- podporujeme spolupráci při společných a skupinových činnostech s využitím digitálních technologií a rozdělením jednoduchých rolí;
- učíme žáky převzít odpovědnost za své jednání v digitálním prostředí a uvědomovat si jeho důsledky;
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali uznat chybu, omluvit se a požádat o pomoc při práci s digitálními technologiemi;
- podporujeme ohleduplné a bezpečné chování vůči spolužákům i dospělým při společné práci;
- zařazujeme modelové situace a praktické nácviky vhodného chování a vzájemné pomoci.

KPA	Klíčová kompetence pracovní
1. stupeň	
• Rozvíjíme základní pracovní návyky při práci s digitálními technologiemi a vedeme žáky k dodržování jednoduchých pravidel práce; • podporujeme žáky v práci podle názorného návodu a učíme je postupovat krok za krokem; • vedeme žáky k dokončení zadané činnosti a k pečlivému zacházení s digitálními technologiemi; • učíme žáky vnímat digitální technologie jako pracovní nástroj, o který je třeba se starat; • posilujeme odpovědnost žáků za svěřené zařízení a pomůcky prostřednictvím jednoduchých praktických činností.	
2. stupeň	
• Vedeme žáky k samostatné přípravě pracovního místa a k dodržování základních pracovních postupů při práci s digitálními technologiemi; • rozvíjíme odpovědný přístup k používání digitálních technologií a dodržování pravidel bezpečné práce; • podporujeme žáky v práci podle zadaného postupu a v dokončování úkolů vyžadujících trpělivost a pečlivost; • umožňujeme žákům využívat digitální technologie v praktických a běžných situacích, čímž posilujeme jejich pracovní dovednosti; • vedeme žáky k uvědomování si významu pracovních návyků pro další uplatnění v životě.	

KRA	Klíčová kompetence k řešení problémů
1. stupeň	
• Vedeme žáky k vyjádření osobního problému nebo potřeby při práci s digitálními technologiemi např. „Potřebuji pomoc“; • učíme žáky s obtížemi ve verbální komunikaci používat jednoduché vizuální pomůcky – obrázky, piktogramy, fotografie) k vyjádření problému; • trénujeme s žáky krátké fráze nebo gesta, pomocí kterých mohou upozornit na svůj problém; • podporujeme žáky ve vyjadřování svých potřeb a žádosti o pomoc při práci s digitálními technologiemi; • vedeme žáky k rozpoznávání důležitých informací při práci s digitálními technologiemi nebo digitálním obsahem např. obrázky, jednoduché animace; • učíme žáky vybírat informace, které jsou nezbytné pro konkrétní situaci nebo činnost (např. co budou potřeba k dokončení úkolu); • podporujeme žáky v přemýšlení o každodenních rozhodnutích a situacích při práci s digitálními technologiemi;	

• zařazujeme jednoduché praktické úkoly, při kterých žáci vybírají důležité informace a uplatňují je při vlastní činnosti.
2. stupeň
• Vedeme žáky k rozhodování při řešení osobních problémů při práci s digitálními technologiemi; • nabízíme žákům více možností řešení a podporujeme jejich výběr vhodného postupu; • používáme obrázkové scénáře, komunikační karty nebo jednoduché rolové hry k procvičení rozhodování a uvědomění si důsledků jednotlivých voleb; • provázíme žáky reálnými situacemi z práce s digitálními technologiemi a pomáháme jim zvolit a použít vhodné řešení; • vedeme žáky k rozlišování správných a nesprávných informací při práci s digitálními technologiemi; • používáme dvojice vět, obrázků, ve kterých žáci určují, která informace je pravdivá a která ne; • zařazujeme jednoduché modelové situace, kdy záměrně měníme některé údaje a učíme žáky je rozpoznat; • podporujeme žáky při vyhodnocování informací v běžných situacích např. škola, domov, obchod, aby dokázali vybrat správné informace a odlišili je od nesprávných informací.

KLA	Klíčová kompetence kulturní
1. stupeň	• Vedeme žáky k vyjadřování emocí prostřednictvím jednoduchých činností s digitálními technologiemi; • učíme žáky používat zvuk, obraz, barvu a pohyb k vyjádření svých emocí; • podporujeme vyjádření příběhů, dějů a emocí prostřednictvím digitálních technologií podle individuálních možností žáků; • zařazujeme společné aktivity s digitálními technologiemi, při nichž žáci sdílejí své nápady a spolupracují na tvorbě.
2. stupeň	• Vedeme žáky k účasti na společných i individuálních činnostech s digitálními technologiemi, kdy se každý žák zapojuje podle svých individuálních možností; • podporujeme vyjadřování emocí prostřednictvím digitálních technologií; • učíme žáky sdílet své výtvořky a respektovat, jak své emoce vyjadřují ostatní; • zařazujeme společné úkoly, při kterých žáci spolupracují a rozvíjejí ohleduplnost a respekt vůči druhým; • seznamujeme žáky s kreativními aplikacemi, při kterých můžou rozvíjet fantazii a obrazotvornost.

KDA	Klíčová kompetence digitální
1. stupeň	• Seznamujeme žáky s jednotlivými částmi digitálních zařízení a vysvětlujeme jejich funkce, vedeme žáky k jejich poznávání a praktickému použití; • učíme žáky bezpečně zacházet s digitálními technologiemi, ukládat pomůcky na určené místo a respektovat základní bezpečnostní pravidla; • používáme jednoduché symboly, ikony a piktogramy, které žákům pomáhají orientovat se v digitálním prostředí; • zařazujeme zábavné a vzdělávací aktivity (kreslení, hry, přehrávání hudby, nahrávání hlasu), aby žáci poznali možnosti využití technologií pro učení, tvorbu i zábavu; • rozvíjíme u žáků zodpovědný přístup při používání digitálních technologií;

- podporujeme zodpovědný přístup k digitálním technologiím a ukazujeme jejich praktické využití v každodenním životě.

2. stupeň

- Vedeme žáky k bezpečnému, zodpovědnému a ohleduplnému používání digitálních technologií a pravidelně opakujeme zásady bezpečné práce s digitálními technologiemi;
- představujeme žákům různé typy digitálních technologií a jejich funkce, porovnáváme je a ukazujeme praktické využití v běžném životě;
- podporujeme schopnost vyhledávat, zpracovávat a využívat informace v digitálním prostředí;
- učíme žáky ohleduplnosti a zodpovědnému chování v digitálním prostředí, používání slušného jazyka a respektování práv druhých;
- zařazujeme spolupráci a sdílení informací při skupinových úkolech, čímž posilujeme týmovou práci a vzájemnou pomoc při práci s digitálními technologiemi.

Průřezová témata:

Do předmětu Informatika je zařazeno jedno průřezové téma a to: Udržitelné prostředí

	Udržitelné prostředí	naplnění
6. ročník	Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.	X
	Rozpoznat na modelových příkladech jednání, které je žádoucí pro udržitelný život.	Učitel seznamuje žáky s principy udržitelného chování prostřednictvím názorných ukázek, modelových situací a praktických činností zaměřených na využívání digitálních technologií s ohledem na životní prostředí. Využívá formu skupinové i frontální výuky. Žáci se učí rozpoznávat a uplatňovat způsoby šetrného a odpovědného používání digitálních technologií (např. úsporné zacházení s energií, omezení zbytečného tisku). Žáci tím podporují udržitelný život a minimalizují negativní dopady na životní prostředí.
10. ročník	Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.	X

Očekávané výsledky učení

6. ročník

Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
301 Reagovat na otázky na základě informací, které získá osobní zkušeností.	• reakce na otázky na základě osobní zkušenosti (např. oblíbené zvíře, jídlo, činnost atd.) • strukturované komunikační hry zaměřené na hledání vhodné odpovědi • komunikační kartičky s fotografiemi, obrázky a slovy • vizuální přehled informací pomocí obrázků a slov	<u>Osv</u> Komunikovat v běžných situacích. <u>Osv</u> Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.

RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KDA-KDB-000-106-001 Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou. KKA-POR-000-106-001 Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas. KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
302 Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.	- rozpoznávání a popisování situací, které opakovaně zažívá (běžné činnosti) - strukturovaný popis kroků vybraných činností nebo situací - ústní popis obrázkových příběhů znázorňujících známe činnosti a situace	<u>Osv</u> Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích. <u>Osv</u> Komunikovat v běžných situacích. <u>Prv</u> Sdílet poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KRA-KRA-000-106-001 Rozeznat informaci, která je řešením konkrétní situace. KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
101 Obsluhovat vybraná digitální zařízení na úrovni zapnutí, vypnutí a jednoduchého pohybu v uživatelském prostředí.	- poznávání, pojmenování vybraných digitálních zařízení - základní části digitálních zařízení např. monitor, klávesnice, myš, dotykový displej, dotykový monitor, tlačítka vypnutí/zapnutí atd. - bezpečné zapnutí a vypnutí digitálních zařízení - orientace v základním uživatelském prostředí digitálních zařízení např. pracovní plocha, ikony, složka, soubor - jednoduchý pohyb v uživatelském prostředí pomocí myši, klávesnice, dotykového displeje, dotykového monitoru a ovládání digitálních zařízení	<u>Mat</u> Používat počítadlo, kalkulaátor nebo jiné názorné početní pomůcky. <u>Mat</u> Určit celé hodiny v analogovém a digitálním formátu.

RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KDA-KDI-000-106-001 Využívat doporučenými postupy digitální zařízení, se kterými opakovaně pracuje. KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KBA-KOC-000-106-001 Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti. KSA-KOD-000-106-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.	PTU-000-000-106-002 Rozpoznat na modelových příkladech jednání, které je žádoucí pro udržitelný život.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
102 Pracovat s vybranými a přiměřenými programy a aplikacemi podle pokynů.	• spuštění a ukončení vybraných programů a aplikací dle jednoduchých pokynů • plnění jednoduchých úkolů v programech a aplikacích podle pokynů učitele	<u>Mat</u> Používat počítadlo, kalkulaátor nebo jiné názorné početní pomůcky.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KDA-KDC-000-106-001 Vytvářet jednoduchý digitální obsah. KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KBA-KOC-000-106-001 Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
103 Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi.	• pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce při používání digitálních technologií • základní pravidla bezpečné a šetrné práce s digitálním zařízením • upevňování správných pracovních návyků při práci s digitálními zařízeními (správné sezení, pořádek na pracovišti, bezpečné zacházení s technikou atd.)	<u>PVv</u> Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech. <u>Prv</u> Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KDA-KDI-000-106-001 Využívat doporučenými postupy digitální zařízení, se kterými opakovaně pracuje. KBA-KOC-000-106-001 Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti.	X

Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
104 Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.	• seznámení s klávesnicí a rozpoznávání písmen, číslic a znaků na klávesnici • orientace na klávesnici a vyhledávání písmen, číslic a znaků na klávesnici • psaní na počítačové klávesnici, klávesnici a dotykovém zařízení (číslíce, písmena, jednoduchá slova)	<u>ČP</u> Opisovat písmena, která umí číst. <u>ČP</u> Psát probraná a procvičená písmena. <u>ČP</u> Opisovat číslice v číselném oboru do 10.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení. ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KDA-KDC-000-106-001 Vytvářet jednoduchý digitální obsah. KDA-KDI-000-106-001 Využívat doporučenými postupy digitální zařízení, se kterými opakovaně pracuje. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	

10. ročník

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
301 Využívat grafické znázornění k popisu běžné situace.	• poznávání a vyhledávání jednoduchých obrázků, symbolů a piktogramů k vyjádření běžných situací a činností • čtení a porozumění obrázkovým znázorněním známých situací • tvoření jednoduchých obrázkových návodů, které popisují různé činnosti (např. příprava jídla)	<u>ČP</u> Používat jednoduché obrázkové návody. <u>Osv</u> Komunikovat vhodně v běžných situacích. <u>PVv</u> Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty na ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KDA-KDC-000-110-001 Vytvářet jednoduchý digitální obsah tvořivou činností. KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů. KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení. KKA-VYJ-000-110-001 Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

201 Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.	• seznámení s internetem jako zdrojem informací a rozpoznávání internetového prohlížeče • rozpoznávání a používání vyhledávacího pole, zadávání klíčového slova a výsledků vyhledávání • vyhledávání informací na internetu podle pokynů (např. obrázky, videa, recepty, místa na mapě apod.) • spolupráce s učitelem při výběru vhodného zdroje informací • vyhledávání informací na internetu podle vlastních potřeb a zájmu (najdu to co potřebuji)"	ČP Číst jednoduchý krátký text. Vu Umět požádat o pomoc při reklamaci nevhodně zakoupeného zboží nebo služby.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-001 Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	KDA-KDB-000-110-001 Respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí. KRA-KRA-000-110-001 Označit pravdivou a nepravdivou informaci týkající se známé situace. KBA-KOC-000-110-001 Sdílet odpovědnost za své chování ve školním prostředí.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
202 Rozpoznávat rizika při pohybu a komunikaci na internetu a při používání sociálních sítí, dodržovat zásady bezpečného pohybu ve virtuálním světě.	• rozpoznávání bezpečných a nebezpečných situací v online prostředí • zásady bezpečného používání své identity a hesel • sociální sítě a jejich rizika (kyberšikana, závislost, manipulace) • pravidla slušného chování v online prostředí - netiketa	Vu Vnímat a reagovat na různé druhy rizikového chování lidí a řešit je s pomocí naučených stereotypů. Osv Vyhledat pomoc v zátěžové situaci. Osv Poznávat vhodné a nevhodné sexuální chování v modelových situacích z každodenního života. Osv Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KDA-KDB-000-110-001 Respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí. KSA-KOD-000-110-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami. KBA-KOC-000-110-001	X

	Sdílet odpovědnost za své chování ve školním prostředí.	
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
203 Podílet se na využití tabulky k záznamu nečíselných dat.	- orientace v tabulce (buňky, řádky, sloupce, nahoře – dole, vlevo-vpravo) - rozlišení a třídění podle typu dat – obrázků, text, symbol, barva - doplňování a čtení nečíselných údajů jednoduché tabulky např. jméno, den, počasí, oblíbená barva - vyhledávání a doplňování informací do tabulky podle zadání - tvorba jednoduché tabulky podle zadání (kalendář, rozvrh, jídelníček, seznam žáků atd.)	Mat Doplňovat údaje v jednoduché tabulce.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KDA-KDC-000-110-001 Vytvářet jednoduchý digitální obsah tvořivou činností.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
101 Poznat a přiřadit účel k vybraným digitálním zařízením.	- účelu vybraných digitálních zařízení – počítač, notebook, tablet, chytrý telefon, tiskárna, interaktivní tabule, fotoaparát, chytré hodinky, aj. - účelné používání digitálních zařízení – pojmenování zařízení - nácvik správného používání vybraných digitálních zařízení	PVv Obsluhovat spotřebiče a používat pomůcky v domácnosti. Osv Rozšiřovat slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost. Mat Určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém a digitálním formátu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KDA-KDI-000-110-001 Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními. KKA-POR-000-110-001 Reagovat verbálně nebo neverbálně na komunikační sdělení partnera.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
102 Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.	- rozeznávání výukových a zábavných programů a aplikací - spouštění programů a aplikací podle pokynů	Př Využívat jednoduchou základní mapu v jednoduchých praktických situacích. Osv

	• orientace v základních funkcích programů a aplikacích • reagování na vizuální a zvukovou zpětnou vazbu • nácvik samostatného používání programů a aplikací k procvičování znalostí	Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KDA-KDB-000-110-001 Respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí. KBA-KOC-000-110-001 Sdílet odpovědnost za své chování ve školním prostředí. KLA-KKT-000-110-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
103 Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.	• psaní jednoduchých slov a krátkých vět na klávesnici • základní funkce textového editoru • základní funkce grafického editoru • nácvik psaní a jemné motoriky pomocí her a cvičení	<u>ČP</u> Psát písmena a jednoduchá slova, případně také podle diktátu. <u>ČP</u> Opisovat slova a jednoduché věty. <u>ČP</u> Napsat své jméno a příjmení.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-110-001 Číst a opisovat jednoduché texty.	KDA-KDC-000-110-001 Vytvářet jednoduchý digitální obsah tvořivou činností. KDA-KDI-000-110-001 Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními.	X

6.4 Vyučovací předmět: Prvouka

Charakteristika předmětu

Předmět Prvouka je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Předmět se vyučuje v 1. až 6. ročníku jako samostatný předmět. V 1., 2., 4. a 5. ročníku je posílen o 1 hodinu týdně z časové dotace v kompetenci školy, ve 3. a 6. ročníku je posílen o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace.

Výuka vychází ze hry, dramatizace, výklad je prokládán vyprávěním, výtvarnou činností a hudebně pohybovými činnostmi. Využíváme metody motivační zaměřené emotivně a názorně a metody expoziční s převahou demonstračních metod jako jsou pozorování, exkurze atd. Vyučovací forma předmětu se odvíjí dle probíraného tématu, základ tvoří vyučovací hodina, dále exkurze, vycházka a vyučovací blok. Výuka je převážně organizována jako individuální práce s žákem, realizována je i skupinová práce. Respektujeme didaktické zásady názornosti, přiměřenosti a individuálního přístupu.

V předmětu Prvouka je rozvíjeno vnímání okolního světa žáka. Je kladen důraz na správné pojmenování předmětů, jevů a situací s nimiž se setkává ve škole, rodině a ve svém blízkém okolí. V souvislosti s podporou správného vnímání okolí rozvíjí poznatky o okolním světě a formuje žákův vztah k němu, ale i sobě samému a tím se podílí na budování žákova sebepojetí. Vede žáky k co nejsamostatnější orientaci v okolním prostředí, v řešení různých situací i mezilidských vztazích. Prostřednictvím učiva, ale zvláště jeho aplikací, získává žák základní poznatky týkající se zdraví a nemoci, vytváří a upevňuje hygienické návyky, zlepšuje sebeobsluhu. Seznamuje žáky s poznatky z živé a neživé přírody a podporuje žáky v odpovědnosti za životní prostředí. Žák se dozvídá o životě v rodině, o tom, jak se chovat mezi lidmi, jak pečovat o své zdraví a jak chránit přírodu. Během učení si osvojuje také důležité dovednosti, například jak se chovat bezpečně v nečekaných nebo nebezpečných situacích, jak se orientovat v přírodě a jak používat bezpečně a zodpovědně moderní technologie.

Získané poznatky si žák postupně osvojuje, ověřuje a rozšiřuje. Nové znalosti a dovednosti se učí uplatňovat v běžném životě.

Pro výuku je využívána kmenová třída, počítačová učebna, prostor zahrady, okolí školy nebo konkrétně místa odpovídající probíranému tématu např. pošta, lékárna, knihovna, obchod apod.

Cílem vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je pomáhat žákovi orientovat se co nejsamostatněji v okolním prostředí a řešit běžné životní situace. Specifikem této vzdělávací oblasti je dostatek příležitostí k propojení s činnostmi v praktickém životě.

Hodnocení: Ve všech ročnících bude žák hodnocen dle individuálních pokroků a přiblížení se či splnění očekávaných výsledků učení. V 1., 2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splněných částí daných očekávaných výsledků učení ve 3. a 6. ročníku. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výsledky učení.

Předmět je propojen s těmito dalšími předměty: Matematika, Informatika, Osobnostní výchova, Tělesná výchova a Pracovní a výtvarná výchova.

Do předmětu Prvouka jsou začleněny tyto části ze **systému ucelené rehabilitace**: metoda VOKS, systém AAK, stimulace ve snoezelenu, canisterapie, hiporehabilitace, prvky HANDLE přístupu, plavecký výcvik nebo pobyt ve vířivce, koncept Bazální terapie a prvky expresivních terapií (dramaterapie, arteterapie, muzikoterapie).

Metoda VOKS

- vizualizace struktury času, denního režimu, aktuálního data, ročního období, počasí
- orientace v prostředí školy a jejím okolí
- znalost rodinných příslušníků, spolužáků a pedagogů

Systém AAK

- přiřazování obrázků, symbolů, fotek
- rozvoj slovní zásoby k jednotlivým tématům
- znaky – předvádění zvířat, předmětů, rostlin a plodů rostlin
- rozvoj schopnosti sdílet vnitřní prožitky
- popis události – děje, obrázku

Stimulace ve snoezelenu

- sociální interakce, rozvoj emocionality, pozorování, komunikace
- vytváření prostředí důvěry, bezpečí
- prohlubování vztahů, vazby
- podpora seberegulace, vnímání „já“, zvládání vlastního chování
- představa tělesného schématu – představa okolního světa
- rozvoj emocionality, pozorování, komunikace

Canisterapie a Hiporehabilitace

- ukazování jednotlivých částí těla
- vyprávění, jak pes /kůň vypadá (kolik nohou, barva, srst ...)
- výchova k toleranci – pes a kůň jako pomocník
- pozitivní ladění mysli
- sociální citění
- správné chování v přítomnosti zvířete, péče o něj, vnímání jeho potřeb

Prvky HANDLE přístup

- uvolnění a soustředění, aktivizace pocitu vnitřního klidu
- zvýšení schopnosti soustředit se na zadaný úkol
- zklidnění a ovládnutí emocí
- snížení napětí, stresu

Plavecký výcvik a pobyt ve vířivce

- osobní hygiena před a po vstupu do bazénu
- oblékání, vysvlékání, obouvání, vyzouvání
- bezpečnost při pobytu u vody a v ní
- prevence onemocnění

Koncept Bazální stimulace

- auditivní stimulace
- optická stimulace
- orální stimulace
- olfaktorická stimulace

- uvědomování tělesného schématu, orientace na svém těle

Prvky expresivních terapií (Dramaterapie, Arteterapie, Muzikoterapie)

- rozvoj verbální i neverbální komunikace
- podpora vyjadřování emocí přijatelným způsobem
- posilování sebevědomí a pozitivního sebepojetí
- rozvoj spolupráce a sociálních vztahů
- nácvik modelových sociálních situací
- podpora fantazie a tvořivosti

Vzdělávací strategie k naplnění základních gramotností:

	Čtenářská a pisatelská	Vzdělávací strategie
6. ročník	Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	Učitel cíleně rozvíjí aktivní i pasivní slovní zásobu žáků za využití prvků augmentativní a alternativní komunikace. Pomocí znaků do řeči, piktogramů, symbolů, fotografií či jednoduché dramatizace napomáhá žákům lépe porozumět jednoduchým sdělením z oblasti prvouky. Tím systematicky podporuje upevňování i rozšiřování pojmů a znalostí s ohledem na individuální možnosti a potřeby každého žáka.
	Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	Učitel seznamuje žáka s novými pojmy z oblasti prvouky prostřednictvím obrazové, písemné i ústní formy (např. fotografie, obrázky, piktogramy, krátké texty). Pomocí opakování, přiřazování, třídění, praktických ukázek a vysvětlování ověřuje porozumění pojmům a podporuje jejich pasivní i aktivní používání v konkrétních situacích. Postupně vede žáka k tvoření jednoduchých slovních spojení, vět a krátkých sdělení vztahujících se k probíraným tématům (např. rodina, škola, příroda, roční období, lidské tělo).
10. ročník	Číst a opisovat jednoduché texty.	X
	Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	X
	Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	X

	Logicko-matematická	Vzdělávací strategie
6. ročník	Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	Učitel vytváří v jednotlivých tématech Prvouky takové aktivity a situace, ve kterých žáci mohou prakticky uplatňovat získané poznatky a dovednosti. Při osvojování nových pojmů například rozvíjejí prostorovou orientaci (např. „dej obrázek slona nad medvěda“, „polož list vedle květiny“), porovnávají velikost či množství přírodnin, třídí objekty podle společných znaků nebo určují jejich umístění v prostoru. Tím dochází k přirozenému propojení učiva prvouky s praktickými činnostmi a k lepšímu porozumění souvislostem v okolním světě.
10. ročník	Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	X

Vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

KUA	Klíčová kompetence k učení
1. stupeň	
- Rozvíjíme dovednost přijímat nové poznatky pomocí pevného denního režimu a vizualizace, doplněné o obrázky, piktogramy a pravidelné rituály; - učíme žáka, aby dokázal úkol dokončit samostatně nebo s vhodnou dopomocí a zažil přitom pocit úspěchu a radost z dobře vykonané práce; - podporujeme žáka v systematickém osvojování nových poznatků prostřednictvím krátkých a pravidelných aktivit, žák se učí soustředit na úkol, sledovat postup krok za krokem a dokončovat činnosti až do konce. Tím se rozvíjí schopnost učení se trpělivě a efektivně.	
2. stupeň	
X	

KKA	Klíčová kompetence komunikační
1. stupeň	
- Zadávat krátké, srozumitelné pokyny, doprovázené gesty, obrázky, piktogramy nebo fotografiemi a žák se učí správně reagovat; - opakováním a praktickými situacemi upevňujeme porozumění základním pojmům a situacím z oblasti prvouky (např. části těla, rostliny, roční období, školní prostředí); - učíme vyjadřovat své potřeby, pocity a jednoduché myšlenky pomocí slov, gest, symbolů nebo znaků; podporujeme používání jednoduchých vět a frází, které jsou propojeny s praktickými aktivitami a situacemi prvouky, jako je hygiena, péče o rostliny, pozorování přírody či běžné denní činnosti; - vytváříme příležitosti pro nácvik komunikace s různými lidmi ve škole i mimo ni (spolužáci, učitelé, školník, prodávačka, rodina).	
2. stupeň	
X	

KSA	Klíčová kompetence osobnostní a sociální
1. stupeň	
- Vedeme žáky k používání symbolů, obrázků, gest a jednoduchých slov k identifikaci a vyjádření základních potřeb (např. hlad, žízeň, únava, potřeba pohybu); - zařazujeme činnosti zaměřené na sebeobsluhu (osobní hygiena, stravování, odpočinek) a pomáháme žákům porozumět jejich významu pro osobní pohodu a zdraví, žáci si prostřednictvím modelových situací, rolových her, relaxačních a pohybových cvičení procvičují rozpoznávání potřeb a adekvátní reakce na ně; - využíváme obrázky obličejů, mimiku, postavení těla a situace ze školního prostředí k tomu, aby žáci rozpoznávali pocity a potřeby ostatních; - nacvičujeme s nimi vhodné reakce a způsoby pomoci a vedeme je k respektování projevů spolužáků, i když se liší (např. křik, intenzivní pohyb).	
2. stupeň	
X	

KBA	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
1. stupeň	
- Realizujeme procházky do přírody, při kterých pozorujeme rostliny a živočichy. V rámci možností jednotlivých žáků se zapojujeme do péče o školní zahradu či rostliny ve třídě. - Plánujeme návštěvy míst se zvířaty, účast na terapeutických programech a do výuky zařazujeme příběhy i výtvarné aktivity na téma ochrany přírody. - V každodenních činnostech vedeme žáky k třídění odpadu a vytváří stereotypy v péči o zdraví, přírodu a životní prostředí.	
2. stupeň	
X	

KPA	Klíčová kompetence pracovní
1. stupeň	
- Do výuky zařazujeme nácvik běžných praktických činností a k tomu využíváme jednoduché verbální nebo neverbální pokyny, gesta nebo kartičky nebo piktogramy, které pomáhají k lepšímu porozumění a osvojení jednotlivých kroků a činností; - podporujeme žáky k týmové práci ve dvojicích nebo vícečetných skupinách; - povzbuzujeme žáky k vzájemné pomoci a podpoře; - vedeme žáky k tomu, aby se snažili vhodně komunikovat a vnímat potřeby svých spolužáků.	
2. stupeň	
X	

KRA	Klíčová kompetence k řešení problémů
1. stupeň	
- Cíleně vytváříme komunikační situace, ve kterých mají žáci za úkol vyjádřit svůj problém nebo aktuální potřebu, například větami „Je mi zima.“, „Mám hlad.“ nebo „Necítím se dobře.“ tím podporujeme rozvoj funkční komunikace a vedeme žáky k tomu, aby své potřeby dokázali sdělit přiměřeným způsobem; - učíme je, jak vhodně a srozumitelně požádat o pomoc, vytváříme bezpečné prostředí, ve kterém je žádost o pomoc přirozenou součástí učení; - pracujeme s jednoduchými obrázkovými příběhy, u nichž vedeme žáky k tomu, aby dokázali vyjádřit nejdůležitější informaci nebo hlavní myšlenku; - v běžných každodenních situacích klademe žákům cílené otázky, které je vedou k uvědomění si podstatných skutečností, například co je potřeba udělat před odchodem ven nebo jak se rozhodnout podle aktuálního počasí.	
2. stupeň	
X	

KLA	Klíčová kompetence kulturní
1. stupeň	
Učitel plánuje návštěvy kulturních programů nebo připravuje podobné akce ve škole a se žáky se na ně předem připravuje, například hovoří o vhodném chování a oblečení;	

• po skončení akce společně pojmenovávají, čeho se zúčastnili a co viděli, čímž žáci rozvíjejí schopnost sledovat a hodnotit vlastní zážitky; • učitel využívá multisenzorické podněty, jako jsou zvuky, hudba, vůně nebo různé materiály, k vyvolání emocí a jejich tvořivému zpracování; • zapojuje žáky do rytmických a zvukových aktivit s hudebními nástroji nebo vlastním tělem a prostřednictvím příběhů, fotografií a obrázků je podporuje ve vyjádření děje či prožitků, tak žáci rozvíjejí schopnost vnímat kulturní podněty, prožívat emoce a tvořivě je vyjádřit.
2. stupeň
X

KDA	Klíčová kompetence digitální
1. stupeň	
• Zapojujeme žáky do jednoduchého sdílení digitálních materiálů, například obrázků, hlasových zpráv nebo krátkých textů, a názorně ukazujeme správné způsoby předávání informací, žáci samostatně vytvářejí jednoduché digitální výstupy, například kreslí v aplikaci, píší své jméno na klávesnici nebo nahrávají krátké zvukové zprávy, a učitel průběžně oceňuje jejich snahu a prezentuje výsledky ostatním; • vedeme žáky k praktickému a bezpečnému používání digitálních technologií, které běžně využívají, a společně procvičujeme základní úkony, jako je zapnutí, vypnutí, přihlášení a bezpečné odhlášení; • modelovými a praktickými situacemi upevňujeme žákům správné postupy a samostatnost při práci s technologiemi.	
2. stupeň	
X	

Průřezová témata:

Do předmětu Prvouka jsou zařazena tři průřezová témata a to: Péče o sebe a druhé, Společnost pro všechny a Udržitelné prostředí.

	Péče o sebe a druhé	naplnění
6. ročník	Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby.	Učitel prostřednictvím pravidelných činností a cíleně zařazovaných aktivit podporuje rozvoj samostatnosti žáků a vede je k tomu, aby se postupně učili pečovat sami o sebe, o svou pohodu i zdraví. Podporuje osvojení základních návyků v oblasti osobní hygieny, sebeobsluhy, zdravého životního stylu a bezpečného chování v běžných situacích.
	Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.	Učitel cíleně vytváří příležitosti, v nichž se žáci zapojují do aktivit zohledňujících nejen jejich vlastní potřeby, ale také potřeby druhých (rodiny, spolužáků i dalších členů školního kolektivu). Podporuje tak rozvoj vzájemné ohleduplnosti, spolupráce a odpovědnosti.
10. ročník	Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.	X
	Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.	X

	Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.	X
--	--	---

	Společnost pro všechny	naplnění
6. ročník	Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.	Učitel vytváří situace a zařazuje aktivity, ve kterých si žáci mohou prakticky nacvičovat vhodné reakce v okamžicích, kdy někdo potřebuje pomoc (např. spolužák, člen rodiny, starší osoba). Vede je k rozpoznání takových situací a k přiměřenému způsobu nabídnutí podpory. Prostřednictvím těchto činností se rozvíjejí sociální dovednosti, empatie, ohleduplnost i schopnost spolupráce a odpovědného jednání v běžných životních situacích.
10. ročník	Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.	X
	Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.	X

	Udržitelné prostředí	naplnění
6. ročník	Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.	V rámci výuky se žáci při poznávání předmětů a běžných činností ve škole zapojují se do aktivit podporujících šetrné zacházení s věcmi a prostředím školy (např. třídění, udržování pořádku, šetření materiálem).
	Rozpoznat na modelových příkladech jednání, které je žádoucí pro udržitelný život.	Učitel vytváří aktivity (např. modelové situace, scénky, sledování videí či praktické činnosti), prostřednictvím nichž žáky seznamuje s možnostmi ohleduplného chování k životnímu prostředí. Vede je k pochopení významu ochrany přírody, třídění odpadu, šetrného zacházení s vodou a energiemi i odpovědného chování v přírodě.
10. ročník	Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.	X

Očekávané výsledky učení

3. ročník

Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
101 Znát název místa svého bydliště, orientovat se v blízkém okolí bydliště a školy.	• poznání prostředí školy a třídy • pojmenování a orientace v prostoru školy • pojmenování a poznání předmětů denní potřeby, školních pomůcek • příprava na školní den • zásady slušného chování nejen v prostředí školy	PVV Vnímat výtvarné umění v různých formách.

RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOA-000-106-001 Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu. KBA-KOB-000-106-001 Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
102 Znát cestu do školy.	• seznámení s druhy dopravních prostředků • bezpečnost při pohybu ve škole i mimo ni • orientace a pohyb v blízkém okolí školy • seznámení se základními pravidly silničního provozu z pohledu chodce	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KDA-KDB-000-106-001 Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou. KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
103 Vnímát své prožitky a zážitky z prožitých situací.	• vnímání prožitků z prožitých situací • osvojování znalostí vztahů mezi členy rodiny, kolektivu třídy • osvojování základních návyků společenského chování • znalost nejbližších důležitých míst v okolí školy a bydliště • vnímání odlišností krajiny	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu	KDA-KDB-000-106-001 Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou. KLA-KKD-000-106-001 Uvést příklad kulturní události ve svém okolí.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
104 Uvědomovat si zásady bezpečnosti při hrách.	• vnímání vlastních prožitků při hře • seznámení s pravidly bezpečného chování • vnímání potřeb a schopností ostatních při hře • seznámení s pravidly fair play	<u>PVv</u> Osvojovat si základní hygienické návyky. <u>Tv</u> Seznamovat se se základními pokyny k bezpečnosti při cvičení, bezpečně používat pomůcky

	vyhledání pomoci v případě nebezpečné situace	a dbát na základní hygienu po cvičení.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KRA-KRA-000-106-001 Rozeznat informaci, která je řešením konkrétní situace. KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
201 Vnímat a poznávat běžné předměty a činnosti.	- poznání a pojmenování předmětů denní potřeby - popis činností lidí v nejbližším okolí - zaměstnání rodičů - seznámení s profesí a službami, pracovní pomůcky, význam pro společnost - vnímání odlišností a náročnosti povolání	<u>PVv</u> Pečovat o osobní věci a pomůcky. <u>PVv</u> Rozeznat a roztřídit základní druhy materiálu. <u>Osv</u> Aktivně se zapojovat do základních pracovních činností ve škole.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	PTU-000-000-106-001 Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
202 Seznamovat se s nevhodným a rizikovým chováním a adekvátními reakcemi.	- reakce na nebezpečné situace - seznámení s pravidly při hře a společných činnostech - chování při setkání s neznámými lidmi	<u>Tv</u> Hrát jednoduché hry podle pravidel vysvětlených učitelem, reagovat na signál začátku a konce hry a chovat se ohleduplně k ostatním.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
203 Respektovat pravidla společenského chování v každodenním životě.	- znalost vlastního jména a svých spolužáků a učitelů - osvojování znalosti vztahů mezi členy rodiny - seznámení se základními pravidly společenského chování	<u>Osv</u> Zvládat základní pravidla společenského chování (pozdrav, poděkování, prosba, oslovení). <u>Tv</u>

	• vnímání potřeb ostatních	Hrát jednoduché hry podle pravidel vysvětlených učitelem, reagovat na signál začátku a konce hry a chovat se ohleduplně k ostatním.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
204 Vnímání a poznávání kulturní odlišnosti.	• seznámení se s kulturními odlišnostmi jednotlivých národů • vnímání potřeb spolužáků	<u>Osv</u> Zvládat základní pravidla společenského chování (pozdrav, poděkování, prosba, oslovení). <u>PVv</u> Zapojovat se do práce.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOC-000-106-001 Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí. KSA-KOD-000-106-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny. PTS-000-000-106-001 Poskytnout pomocť spolužákovi v případě potřeby.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
205 Vnímání rizikové situace a dokázat požádat o pomoc.	• seznámení se s vhodným chováním při rizikových situacích v domácnosti, ve škole a na hřišti • vnímání možných rizikových situací • reakce na pokyny dospělých při mimořádných událostech • vyhledání pomoci při nebezpečných situacích	<u>Osv</u> Orientovat se ve vlastních pocitech a emocích, rozeznat náročnou situaci. <u>Osv</u> Odpovídat na otázky slovem, gestem, dokázat verbálně nebo neverbálně pozdravit, poděkovat.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KSA-KOC-000-106-001 Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí.	PTS-000-000-106-001 Poskytnout pomocť spolužákovi v případě potřeby.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

206 Seznámit se s dopravními pravidly při pohybu v okolí školy i mimo něj.	• seznámení se s pravidly bezpečného chování • chování při nebezpečných situacích • zásady bezpečného chování při hrách, na výletech	PVv Osvojit si základní hygienické návyky.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
207 Vnímat pokyny dospělých a řídit se jimi při mimořádných událostech.	• rozpoznání nebezpečné situace (požár, únik plynu, nehoda) • vnímání pokynů dospělých • bezpečně evakuování • používání ochranných pomůcek podle pokynů	Osv Orientovat se ve vlastních pocitech a emocích, rozpoznat náročné situace.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KKA-POR-000-106-001 Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas. KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
301 Vnímat činnosti v jednotlivých fázích dne.	• vnímání fází dne – ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer. • vnímání typických činností v jednotlivých fázích dne • rozlišování pracovní a odpočinkové aktivity • reakce na změny denního programu	Mat Rozlišovat dny v týdnu. Mat Orientovat se v čase v průběhu dne.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KSA-KOS-000-106-001 Uvědomovat si své základní životní potřeby.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
302 Vnímat střídání časových období, dokázat rozlišit činnosti a typické znaky pro dané období.	• pozorování změn v přírodě během dne, ročního období • vnímání střídání dnů, měsíců a ročních období • seznámení s činnostmi během roku	Mat Rozlišovat dny v týdnu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X

Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
303 Vnímat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	- orientace v průběhu dne - činnosti v průběhu dne - znalost dnů v týdnu - orientace v čase (dnes, včera, zítra) - osvojení si charakteristických znaků ročních období	<u>Mat</u> Rozlišovat dny v týdnu. <u>Mat</u> Orientovat se v čase v průběhu dne.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
304 Seznámit se s významnými událostmi, tradicemi a zvyky.	- účast na jednoduchých aktivitách spojených s tradicemi - orientace v pojmech minulost, budoucnost a přítomnost - vnímání rozdílu mezi minulostí a budoucností	<u>PVv</u> Vnímat výtvarné umění v různých formách.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKD-000-106-001 Uvést příklad kulturní události ve svém okolí.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
401 Seznámit se s domácími a volně žijícími zvířaty.	- pojmenování základních druhů zvířat - rozlišování prostředí, kde zvířata bydlí - péče o zvířata - bezpečnost při styku se zvířaty	<u>Osv</u> Pojmenovat obrázek a pomocí doprovodných otázek slovně nebo gesty popsat zvíře, osobu, předmět.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KBA-KOA-000-106-001 Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu. KBA-KOB-000-106-001 Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
402 Vnímat změny v přírodě během roku a rozlišovat základní rostliny.	- pozorování rostlin v přírodě - pojmenování základních druhů rostlin - členění na ovoce a zeleninu - vnímání přírodních jevů a dějů	<u>PVv</u> Zvládat dílčí úkoly v péči o pokojové a venkovní rostliny.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001	KBA-KOA-000-106-001	X

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu. KBA-KOB-000-106-001 Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.	
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
403 Seznámit se s pravidly vhodného chování v přírodě.	- vnímání základních zásad pobytu v přírodě - seznámení se s významem přírody, živočichů a jejich ochranou - seznámení se s tříděním odpadu, ochranou vod, ovzduší a půdy	<u>Tv</u> Seznamovat se se základními pokyny k bezpečnosti při cvičení, bezpečně používat pomůcky a dbát na základní hygienu po cvičení.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOA-000-106-001 Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu. KBA-KOB-000-106-001 Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.	PTU-000-000-106-002 Rozpoznat na modelových příkladech jednání, které je žádoucí pro udržitelný život.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
501 Seznámit se s pojmy týkajícími se lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.	- pojmenování jednotlivých částí těla, orientace na těle - pojmenování nejčastějších dětských nemocí - chování v době nemoci, u lékaře, při ošetření zranění - bezpečné chování, předcházení nemoci a úrazu	<u>PVv</u> Zvládnout základní sebeobslužné činnosti. <u>Tv</u> Zapojovat se do jednoduchých relaxačních a dechových cvičení.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody. KSA-KOS-000-106-001 Uvědomovat si své základní životní potřeby.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
502 Pečovat o své tělo a osvojovat si hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.	- znalost základních zásad osobní hygieny - praktický nácvik sebeobslužných dovedností a osobní hygieny - změny v oblékání v průběhu roku - zásady zdravého životního stylu	<u>PVv</u> Zvládnout základní sebeobslužné činnosti. <u>PVv</u> Pečovat o osobní věci a pomůcky. <u>PVv</u> Dodržovat základní hygienu při stolování. <u>PVv</u> Seznamovat se se základními výtvarnými dovednostmi.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

X	KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky. KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody. KSA-KOS-000-106-001 Uvědomovat si své základní životní potřeby.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
503 Zapojit se do ošetření drobného poranění.	• správná reakce při úrazu • modelové situace, překonávání strachu před ošetřením • nácvik komunikace při popisu zdravotních obtíží	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KSA-KOS-000-106-001 Uvědomovat si své základní životní potřeby.	PTS-000-000-106-001 Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
504 Seznámit se a vnímat pravidla silničního provozu.	• seznámení se s pravidly bezpečného pohybu v silničním provozu • dopravní značky a signalizaci • procvičování bezpečného chování v okolí školy a při cestě mimo ni	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KKA-POR-000-106-001 Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas.	X

6. ročník

Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
101 Orientovat se v nejbližších důležitých místech v okolí školy a bydliště.	• znalost adresy • orientace v místě bydliště, v okolí školy • hlavní orientační body (vpřed, vzad, vlevo, vpravo) • důležitá místa v okolí školy a domova (autobusová zastávka, pošta, knihovna, hřiště, lékárna, zdravotnická zařízení, obchody) • bezpečná a nebezpečná místa v okolí	PVv Navštívit architektonické památky ve svém okolí.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

X	KBA-KOA-000-106-001 Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu. KBA-KOB-000-106-001 Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
102 Popsat cestu do školy.	• popis vlastní cesty do školy • druhy dopravních prostředků • bezpečná a nebezpečná místa na trase • přechod pro chodce, semafor chování chodce v silničním provozu	Inf Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KDA-KDB-000-106-001 Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou. KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
103 Sdílet poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest.	• vyprávění o výletech a cestách, které dítě absolvovalo • popis navštívených míst, zajímavostí a situací • krajina v okolí bydliště a školy - její zvláštnosti, charakteristické znaky • naslouchání zážitkům spolužáků a kladení jednoduchých otázek • využití obrázků, fotografií nebo kresby k doplnění vyprávění	Inf Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KDA-KDB-000-106-001 Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou. KLA-KKD-000-106-001 Uvést příklad kulturní události ve svém okolí.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
104 Popsat na příkladech dodržování zásad bezpečnosti při hrách.	• dodržování zásad bezpečnosti při hrách • bezpečné chování při hrách doma, ve škole a venku • nebezpečné situace při hře a jejich předcházení • pravidla fair play	PVv Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech. Tv Uplatňovat zásady bezpečnosti při cvičení a hrách, respektovat pravidla bezpečné manipulace s pomůckami a dodržovat

		hygienické návyky při pohybových aktivitách.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KRA-KRA-000-106-001 Rozeznat informaci, která je řešením konkrétní situace. KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
201 Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.	• běžné předměty v domácnosti, ve škole a v okolí • pracovní činnosti lidí v nejbližším okolí • využití předmětů při každodenních činnostech • znalost profesí a služeb, charakteristika a význam • úcta k lidské práci a jejím produktům	<u>PVv</u> Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami. <u>PVv</u> Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech. <u>PVv</u> Mít osvojené klíčové pracovní návyky. <u>Osv</u> Rozpoznat základní povolání, se kterými se setkává v běžném životě. <u>Osv</u> Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	PTU-000-000-106-001 Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
202 Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.	• základní pravidla chování doma, ve škole a na veřejnosti • vhodné a nevhodné chování • rozeznávání situací, kdy někdo porušuje pravidla • důsledky nevhodného chování (např. ohrožení bezpečnosti, smutek druhých) • způsoby, jak reagovat na nevhodné chování (ohlásit dospělému, vyjádřit nesouhlas slušně) • respektování pravidel při hrách a společných činnostech	<u>Tv</u> Dodržovat základní pravidla her a soutěží, chovat se fair play a respektovat rozhodnutí učitele a spolužáků během hry. <u>Inf</u> Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi.

	• uvědomování si vlastního chování a jeho vlivu na ostatní	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
203 Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.	• znalost vlastních iniciál (jméno, datum narození, věk, adresa) • znalost vztahů mezi členy rodiny a chování k nim • vztahy v kolektivu, role pedagogů • základy společenského chování • mezilidské vztahy, respekt a úcta k lidem	<u>Osv</u> Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob. <u>Osv</u> Zvládat jednoduché formy společenského styku verbálně či neverbálně – pozdrav, prosba, poděkování. <u>PVv</u> Zapojovat se do skupinové práce.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody. KSA-KOC-000-106-001 Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí. KSA-KOD-000-106-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
204 Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků.	• odlišnosti mezi lidmi (vzhled, jazyk, zájmy, schopnosti) • tolerance a respekt ke spolužákům • ohleduplné a laskavé chování ve třídě a na hřišti • naslouchání názorům druhých • pomoc spolužákům, kteří potřebují podporu • oslava různorodosti – tradice, zvyky a kulturní rozdíly	<u>Osv</u> Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob. <u>PVv</u> Zapojovat se do skupinové práce.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOC-000-106-001 Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí. KSA-KOD-000-106-001	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.

	Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.	PTS-000-000-106-001 Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
205 Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.	• rozeznávání nebezpečných situací v domácnosti, ve škole a na hřišti • bezpečné a nebezpečné chování lidí kolem nás • situace ohrožení (např. cizí lidé, požár, dopravní nebezpečí, úraz) • požádání o pomoc (dospělý, učitel, rodič, policista) • základní pravidla chování při ohrožení • používání jednoduchých bezpečnostních signálů (volání o pomoc, telefon)	<u>Osv</u> Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích. <u>Osv</u> Zvládat jednoduché formy společenského styku verbálně či neverbálně – pozdrav, prosba, poděkování.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KSA-KOC-000-106-001 Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí.	PTS-000-000-106-001 Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
206 Uplatňovat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy, v okolí školy i ve škole.	• bezpečná cesta do školy a zpět (chodník, přechod pro chodce, semafor) • základní pravidla silničního provozu pro chodce • bezpečné chování při hře a pohybu ve škole i na školním hřišti • dodržování pokynů dospělých a učitele • rozpoznání nebezpečných situací v okolí školy • protiprávní jednání a jeho důsledky (krádež, šikana, zneužívání, týraní)	<u>PVv</u> Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
207 Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých a spolupracovat	• naslouchání pokynům dospělých při mimořádných situacích (učitel, rodič, vychovatel)	<u>Osv</u> Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích.

při mimořádných událostech.	• spolupráce s ostatními při evakuaci nebo při nebezpečí • rozpoznání situace, kdy je nutné hledat pomoc dospělého • spolupráce s ostatními a pomoc podle svých možností	<u>Tv</u> Správně reagovat na jednoduché pokyny, povely a signály.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KKA-POR-000-106-001 Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas. KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
301 Orientovat se v čase a pojmenovat rozvržení svých denních činností.	• pojmenování částí dne (ráno, dopoledne, odpoledne, večer, noc) • rozeznání běžných činností v jednotlivých částech dne (snídaně, škola, hry, večeře, spaní) • sestavení vlastního jednoduchého denního programu • uvědomování si posloupnosti činností (co je první, co následuje, co je poslední) • rozlišování pracovních a odpočinkových činností • používání jednoduchých časových pojmů (dnes, zítra, včera)	<u>Mat</u> Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den. <u>Mat</u> Určit celé hodiny v analogovém i digitálním formátu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KSA-KOS-000-106-001 Uvědomovat si své základní životní potřeby.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
302 Rozpoznat dny v týdnu, případně měsíce, a rozlišovat roční období.	• pozorování změn v přírodě a počasí • pojmenování dnů v týdnu (pondělí–neděle) • základní orientace v měsících a ročních obdobích • přiřazování typických činností, počasí a událostí k jednotlivým ročním obdobím • rozpoznávání změn v přírodě během roku (rostliny, počasí, zvířata)	<u>Mat</u> Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den.

	• jednoduché propojení dnů, měsíců a ročních období s každodenním životem	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
303 Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	• rozlišování minulosti, přítomnosti a budoucnosti • pojmenování událostí, které se staly (minulost), právě se dějí (přítomnost) a které teprve nastanou (budoucnost) • jednoduché vyprávění o minulých zážitcích a plánování jednoduchých činností do budoucna • používání časových výrazů: včera, dnes, zítra, ráno, večer • seznámení se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	<u>Mat</u> Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den. <u>Mat</u> Určit celé hodiny v analogovém i digitálním formátu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
304 Seznámit se s významnými událostmi, pověstmi a lidovými tradicemi, které se vztahují k regionu nebo kraji.	• seznámení s významnými událostmi regionu (např. svátky, výročí města nebo obce) • poznávání místních pověstí a legend • lidové tradice a zvyky (např. velikonoční, vánoční, masopustní) • účast na jednoduchých aktivitách spojených s tradicemi (písničky, hry, tvoření) • rozlišování minulosti a současnosti v rámci tradic a zvyků • porovnávání rozdílů mezi současným způsobem života a života v minulosti pomocí obrázků	<u>PVv</u> Navštívit architektonické památky ve svém okolí.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKD-000-106-001 Uvést příklad kulturní události ve svém okolí.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

401 Rozpoznat a pojmenovat nejběžnější volně žijící i domácí zvířata.	• poznávání domácích zvířat • poznávání volně žijících zvířat • jednoduché rozlišování prostředí, kde zvířata žijí (domácnost, farma, les, pole) • rozlišování živočichů podle vzhledu a prostředí (ptáci, hmyz, savci) • péče a chov o zvířata, jejich produkty • základní péče o domácí zvířata (krmení, hygiena) • propojení se zkušenostmi dětí z okolí, výletů nebo domácností	<u>Osv</u> Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KBA-KOA-000-106-001 Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu. KBA-KOB-000-106-001 Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
402 Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.	• pozorování přírody v různých prostředích (les, pole, zahrada, park) • rozlišování rostlin a jejich základních znaků (stromy, keře, ovoce a zelenina) • sezonní práce na poli a zahradě, les a jeho plodiny • sledování změn v přírodě během dne a ročních období • popis přírodních jevů a dějů (slunce, déšť, vítr, sníh)	<u>PVv</u> Ošetřovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny za použití vhodného náradí.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KBA-KOA-000-106-001 Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu. KBA-KOB-000-106-001 Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
403 Dodržovat pravidla vhodného chování v přírodě.	• základní pravidla bezpečného pohybu v přírodě • základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí • správné chování při pobytu v lese, parku nebo na hřišti • uvědomování si vlivu lidského chování na prostředí	<u>Tv</u> Uplatňovat zásady bezpečnosti při cvičení a hrách, respektovat pravidla bezpečné manipulace s pomůckami a dodržovat hygienické návyky při pohybových aktivitách.

	• základy třídění odpadu • udržitelný styl života	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOA-000-106-001 Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu. KBA-KOB-000-106-001 Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.	PTU-000-000-106-002 Rozpoznat na modelových příkladech jednání, které je žádoucí pro udržitelný život.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
501 Ukázat nebo pojmenovat hlavní části lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.	• pojmenování hlavních částí těla • poznávání základních smyslových orgánů a jejich funkcí • upozornění dospělého na své potřeby (hlad, žízeň, únava) • rozpoznání jednoduchých zdravotních potíží (bolest hlavy, břicha, drobná poranění) • základní péče o tělo a hygiena (mytí rukou, čištění zubů, oblékání) • chování v době nemoci • prevence nemoci, péče o vlastní tělo	<u>PVv</u> Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti. <u>Tv</u> Vnímat a chápat význam správného dýchání, uvolnění a relaxačních cvičení.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody. KSA-KOS-000-106-001 Uvědomovat si své základní životní potřeby.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
502 Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.	• dodržování základních hygienických návyků • péče o oděv a obuv • udržování pořádku na svém místě a ve svých věcech • zvládání základních sebeobslužných činností • uvědomování si potřeby odpočinku a spánku • jednoduché předcházení drobným úrazům při každodenních činnostech • osvojení zásad zdravého životního stylu • správná životospráva, pitný režim, spánek a odpočinek	<u>PVv</u> Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti. <u>PVv</u> Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí. <u>PVv</u> Dodržovat základní pravidla stolování. <u>PVv</u> Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.

RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky. KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody. KSA-KOS-000-106-001 Uvědomovat si své základní životní potřeby.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
503 Ošetřit v modelové situaci drobné poranění.	• rozeznání drobného poranění • základní postup při ošetření • správné používání jednoduchých pomůcek • nácvik modelových situací s pomocí dospělého • popis zdravotních potíží • pomoc při nemoci nebo úrazu	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KSA-KOS-000-106-001 Uvědomovat si své základní životní potřeby.	PTS-000-000-106-001 Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
504 Dodržovat zásady bezpečného pohybu v silničním provozu v roli chodce, účastníka silničního provozu.	• základní pravidla pro chodce • pohyb v roli účastníka silničního provozu (chodci, cyklisté) • rozpoznávání bezpečných a nebezpečných míst v okolí školy a domova • sledování dopravních značek a jejich významu pro chodce • chování při přecházení silnice a při čekání na autobus	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KKA-POR-000-106-001 Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas.	X

6.5 Vyučovací předmět: Společenská výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Společenská výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vyučuje se od 7. do 10. ročníku jako samostatný předmět v rozsahu 2hodin týdně. V 7. a 9. ročníku jsou využity 2 hodiny a v 8. a 10. ročníku 1 hodina týdně z časové dotace v kompetenci školy, v 8. a 10. ročníku je posílen o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace.

Výuka předmětu Společenská výchova bude organizačně realizována ve třídě, počítačové učebně, prostorách školy, školní zahradě i přírodě, na výstavách a exkurzích, konkrétních institucích. Organizační formy výuky jsou voleny flexibilně tak, aby podporovaly samostatnost, sociální začleňování a praktickou využitelnost získaných dovedností.

Ve výuce jsou využívány metody odpovídající možnostem a schopnostem žáků základní školy speciální. Důraz je kladen na názornost, opakování, praktičnost a aktivní zapojení žáků. Uplatňovány jsou zejména slovní metody – vyprávění, rozhovor, řízený dialog, jednoduchý výklad s oporou o názorné pomůcky; názorně-demonstrační metody – práce s obrázky, fotografiemi, reálnými předměty, piktogramy, videi; praktické a činnostní metody – nácvik konkrétních situací (chování ve škole, doma, na ulici); prožitkové metody – hry, dramatizace, modelové a sociální situace; metody pozitivní motivace – pochvala, povzbuzení, podpora sebedůvěry.

Metody jsou voleny s ohledem na individuální úroveň schopností a dovedností, tempo práce, úroveň pozornosti a aktuální potřeby žáků.

Výuka předmětu Společenská výchova probíhá převážně názornou, prožitkovou a praktickou formou. Uplatňovány jsou zejména individuální výuka, frontální výuka, skupinová práce – rozvíjející spolupráci, komunikaci a sociální dovednosti, prožitkové učení – využívání her, modelových situací, dramatizace a zážitkových aktivit; názorná výuka – práce s obrázky, předměty, pomůckami a didaktickými hrami i výuka v přirozeném prostředí – vycházky, exkurze, návštěvy institucí a pozorování reálných situací. Pro výuku je využívána kmenová třída, počítačová učebna, prostor zahrady, okolí školy nebo konkrétně místa odpovídající probíranému tématu např. muzea, hrady, úřady apod.

Společenská výchova vede žáka k postupnému osvojování poznatků o fungování společnosti. Žáci se seznamují se svými právy a povinnostmi, učí se chápat význam odpovědnosti za vlastní jednání a důsledky protiprávního chování. Společenská výchova přispívá k poznávání historie a tradic našeho národa a zároveň rozvíjí orientaci v současném společenském dění. Podporuje porozumění mezilidským vztahům, jejich rozvoji a upevňování, vede žáky k respektu, toleranci a multikulturnímu vnímání společnosti. Předmět systematicky buduje povědomí o základních občanských hodnotách a napomáhá formování pozitivních postojů k životu ve společnosti.

Cílem předmětu Společenská výchova je komplexní rozvoj osobnosti žáka se zaměřením na citovou, volní a sociální oblast. Předmět podporuje utváření základních sociálních dovedností nezbytných pro aktivní začlenění do společnosti.

Hodnocení: Hodnocení v předmětu Společenská výchova je motivační, podpůrné a individuálně přizpůsobené. Je kladen důraz na podporu rozvoje osobnosti a sociálních dovedností žáků. Zohledňuje především osobní pokrok žáka a jeho snahu, splnění či osvojování očekávaných výsledků učení. Uplatňují se zejména slovní a formativní hodnocení. V 7., 8., a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splněných částí daných očekávaných výsledků učení. V 10. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výsledky učení.

Předmět je propojen s těmito dalšími předměty: Matematika, Informatika, Osobnostní výchova, Tělesná výchova, Pracovní a výtvarná výchova.

Do předmětu Společenská výchova jsou integrovány tyto prvky ze **systému ucelené rehabilitace**. Učitel si vybírá terapie a činnosti z nich, podle potřeb žáka a možností elokovaných zařízení. Jedná se zejména o: systém AAK a metoda VOKS, stimulaci ve snoezelenu, canisterapie a hiporehabilitace, prvky expresivních terapií (muzikoterapie, arteterapie, dramaterapie), plavecký výcvik a pobyt ve vířivce.

Stimulace ve snoezelenu

- sociální interakce
- vytváření prostředí bezpečí a důvěry
- prohlubování vztahů a vazeb
- rozvoj emocionality a komunikace
- podpora seberegulace, vnímání „já“, zvládání vlastního chování
- představa okolního světa

Systém AAK a metoda VOKS

- rozvoj komunikační schopnosti
- porozumění novým pojmům předmětu
- rozvoj schopnosti sdílet vnitřní prožitky
- popis události – děje, obrázku

Canisterapie a Hiporehabilitace

- pozitivní psychická, emocionální i fyzická stimulace
- rozvoj sociálního citění
- vhodné využití volného času
- relaxace, zklidnění

Prvky expresivních terapií (Muzikoterapie, Arteterapie, Dramaterapie)

- rozvoj sociální i emocionální inteligence
- rozvoj tvořivosti, spontaneity
- podpora sebehodnocení, sebedůvěry
- rozvoj sociální interakce
- rozvoj schopnosti tolerance v jednání a chování
- stimulační a relaxační techniky

Plavecký výcvik, pobyt ve vířivce

- rozvoj vzájemné spolupráce, vztahů
- podpora pozitivního ladění mysli, wellbeing
- možnosti smysluplného trávení volného času
- rozvoj základních návyků společenského chování v přirozených situacích

Vzdělávací strategie k naplnění základních gramotností:

	Čtenářská a pisatelská	Vzdělávací strategie
6. ročník	Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	X
	Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	X
10. ročník	Číst a opisovat jednoduché texty.	X
	Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	Učitel vybírá texty odpovídající schopnostem žáka a přizpůsobuje jejich obtížnost úrovni jeho čtenářských dovedností. Zaměřuje se především na slova, slovní spojení a krátké texty využitelné v každodenním životě. Volí texty odkazující na informace k probíraným tématům učiva. Texty předkládá v ústní, písemné či obrazové podobě. Současně zařazuje přiměřené ukázky z literatury (např. encyklopedie, pověsti) a podporuje čtení jako smysluplnou a příjemnou volnočasovou činnost.
	Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	Učitel čte nebo vypráví jednoduchý text, který tematicky vychází z předmětu Společenská výchova. Pomocí návodných otázek či obrazové dokumentace vede žáka k reprodukci obsahu textu, jeho propojení s vlastní zkušeností a rozvoji porozumění běžným situacím každodenního života.

	Logicko-matematická	Vzdělávací strategie
6. ročník	Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	X
10. ročník	Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	Učitel systematicky rozvíjí a upevňuje u žáka postupy řešení opakujících se matematických úloh. Žáci si osvojují matematické dovednosti zejména při praktických činnostech souvisejících s tématy finanční gramotnosti a realizace reklamace. Postupuje od názorných aktivit k abstraktnějším postupům, ověřuje porozumění jednotlivým krokům a podporuje jejich postupnou automatizaci. V souladu s možnostmi žáka propojuje matematické dovednosti s čtenářskou a pisatelskou gramotností.

Vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

KUA	Klíčová kompetence k učení
1. stupeň	
X	
2. stupeň	
Učíme žáky osvojovat si takové návyky a metody učení, které dle jejich individuálních potřeb vedou k rozvoji schopností, znalostí, dovedností a postojů, učení je podporováno pomocí znaků, symbolů a další pedagogické podpory;	

- vedeme žáky dle jejich možností k aktivnímu zapojení do vlastního učení;
- podporujeme soustředění, vůli a motivaci k učení;
- učíme žáky využívat vhodné pomůcky a upevňovat učební návyky, které mohou využít i v běžném životě.

KKA	Klíčová kompetence komunikační
1. stupeň	
X	
2. stupeň	
• Učíme žáky schopnosti vyjádřit různé komunikační záměry, požádat o něco, vyjádřit emoce, vést rozhovor nebo spontánně vyprávět; • vedeme žáky k tomu, aby dokázali jednoduchým způsobem vyjádřit své myšlenky a představy; • učíme žáky takovým způsobům komunikace, které jim umožňují zapojit se ve skupině, společnosti; • při komunikaci volíme jak slovní, tak i mimoslovní prostředky; • učíme žáky naslouchat lidem, vnímat jejich potřeby, navazovat vztahy.	

KSA	Klíčová kompetence osobnostní a sociální
1. stupeň	
X	
2. stupeň	
• Rozvíjíme schopnosti žáků adekvátně vyjadřovat vlastní potřeby a aktivně se podílet na vytváření prostředí, které jim pohodu umožňuje; • učíme žáky dovednostem navazování a udržování vztahů s druhými lidmi v prostředí školy, rodiny a společnosti; • zapojujeme žáky do jednoduchých sociálních aktivit a uplatňovat základní návyky společenského chování; • učíme žáky respektovat druhé osoby a rozlišovat nevhodné či rizikové formy chování; • využíváme přirozených situací každodenního života i situačních her.	

KBA	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
1. stupeň	
X	
2. stupeň	
• Učíme žáky o základních právech a povinnostech občanů, porozumění principům fungování společnosti; • vedeme je k uvědomění si, že svoboda je spojena s odpovědností; • formujeme povědomí o základních pravidlech soužití, žáky učíme vzájemné úctě, toleranci a schopnosti spolupracovat; • vedeme žáky k osvojování si pravidel slušného chování, dodržování dohodnutých pravidel a řešení konfliktů nenásilnou cestou, podporujeme otevřenou komunikaci a respekt k odlišnostem; • rozvíjíme odpovědnost za vlastní chování, vedeme k samostatnosti, sebereflexi a schopnosti nést důsledky svých rozhodnutí; • učíme žáky udržitelnému způsobu života, ochraně planety, seznamujeme s principy šetrného zacházení s přírodními zdroji, třídění odpadu, úspor energie a odpovědné spotřeby; • vedeme žáky k empatii vůči živým tvorům, rozvíjíme jejich schopnost vcítit se do potřeb a pocitů druhých lidí i zvířat.	

KPA	Klíčová kompetence pracovní
1. stupeň	
X	
2. stupeň	
• Učíme základním dovednostem potřebným k zvládnání různorodých úkolů a činností, které umožňují aktivní zapojení v rodinném, školním i společenském prostředí; • vytváříme a rozvíjíme pracovní návyky a dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti při práci; • posilujeme dovednosti vyšší míry samostatnosti při běžných činnostech, v pracovním zapojení i při navazování a udržování vztahů s ostatními lidmi; • vedeme žáky k práci ve skupině, společnému řešení problému, dokončení zadaného úkolu; • podporujeme pocit vlastní hodnoty, radost z vykonané práce a schopnost samostatně jednat a rozhodovat; • vedeme žáky ke smysluplnému využití volného času a možnosti zapojení do pracovních aktivit mimo školní prostředí.	

KRA	Klíčová kompetence k řešení problémů
1. stupeň	
X	
2. stupeň	
• Učíme žáky řešením problémů osvojit si schopnost řešit jednoduché, každodenní situace vyplývající z jejich života; • rozvíjíme dovednost žáků rozlišovat mezi pravdivými a nepravdivými informacemi ve známých situacích; • řešením jednoduchých, opakujících se problémů učíme žáky překonávat nezdary, požádat o pomoc a radu, posilujeme jejich sebedůvěru; • při řešení problémů vycházíme ze zkušenosti žáků, nápodoby a podporujeme aktivní zapojení žáků do společného hledání řešení; • chválíme žáky za snahu hledat řešení problémů, podporujeme formativní hodnocení.	

KLA	Klíčová kompetence kulturní
1. stupeň	
X	
2. stupeň	
• Podporujeme žáky ve vnímání a pochopení kulturních a uměleckých hodnot prostřednictvím různých zážitkových činností; • zařazujeme prvky expresivních terapií a podporujeme tvořivé myšlení, představivost a kreativitu; • rozvíjíme estetické cítění nejen vlastní tvorbou, ale i jednoduchým hodnocením uměleckých projevů; • seznamujeme žáky s místními tradicemi, svátky a zvyky, které pomáhají porozumět kulturnímu dědictví a podporují respekt k rozmanitosti kultury a umění; • podporujeme smyslové a prožitkové činnosti přizpůsobené individuálním schopnostem a potřebám žáků; • prezentujeme tvorbu žáků a umožňujeme jim podílet se na kulturním dění nejen ve školním prostředí.	

KDA	Klíčová kompetence digitální
1. stupeň	
X	
2. stupeň	
• Učíme žáky znalostem a dovednostem umožňujícím jim bezpečně využívat digitální technologie v běžných životních situacích; • učíme žáky komunikovat pomocí digitálních technologií, adekvátně se zapojovat do sociálních aktivit a smysluplně trávit volný čas; • vedeme žáky k správnému zacházení s digitálními zařízeními a dodržování pravidel bezpečného používání internetu; • seznamujeme žáky s ochranou osobních údajů a soukromí v digitálním prostředí; • seznamujeme žáky s možnostmi tvorby digitálního obsahu, povzbuzujeme je k objevování nových funkcí digitálních nástrojů a k experimentování.	

Průřezová témata

Do předmětu Společenská výchova jsou zařazena dvě průřezová témata a to: Péče o sebe a druhé a Společnost pro všechny.

	Péče o sebe a druhé	Naplnění
6. ročník	Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby.	X
	Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.	X
10. ročník	Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.	Učitel se zaměřuje se na podporu žáka ve vyjádření jeho potřeb a vnímání potřeb ostatních, a to prostřednictvím vhodných metod komunikace, sociální interakce a augmentativní a alternativní komunikace.
	Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.	X
	Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.	Učitel vytváří bezpečné a podporující prostředí a žáci pozitivní sociální interakcí přispívají k celkové pohodě podporující proces učení.

	Společnost pro všechny	Naplnění
6. ročník	Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.	X
10. ročník	Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.	Učitel volí interaktivní a věkově přiměřený přístup, tak, aby žáci pochopili, že každý může někdy potřebovat pomoc a že vzájemná podpora je klíčem ke zdravým mezilidským vztahům a rozvoji empatie. Žáci se učí rozpoznávat situace, kdy někdo potřebuje pomoc, a osvojovat si základní způsoby, jak mohou sami pomoci. Zároveň se učí, jak o pomoc požádat.

	Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.	Učitel naplňuje toto téma pomocí praktických činností, vizuálních pomůcek, modelováním situací a postupným vedením k samostatnosti. Klade důraz na jednoduchost, strukturovanost a pozitivní posilování. Vytváří bezpečné a přátelské prostředí, ve kterém se žáci cítí být součástí kolektivu a učí se demokratickým principům v praxi.
--	--	--

Očekávané výsledky učení

10. ročník

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
101 Rozpoznat příběhy lidí z libovolného historického období a ze současnosti.	• počátky života na zemi • pravěk, život člověka v pravěku • život, obydlí, obživa • nejvýznamnější historické události • našeho národa • poslech příběhů ze Starých pověstí českých	<u>PVv</u> Seznamovat se s některými výtvarnými a architektonickými díly ve svém okolí.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-002 Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	KLA-KKD-000-110-001 Uvést příklad kulturní památky ve svém okolí. KRA-KRA-000-110-001 Označit pravdivou a nepravdivou informaci týkající se známé situace.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
102 Poznat s pomocí názorné ukázky význačné osobnosti našich dějin.	• významné osobnosti naší historie • významné osobnosti současnosti • významné historické momenty regionu • tradiční české lidové svátky • pověsti, osobnosti regionu	<u>PVv</u> Seznamovat se s některými výtvarnými a architektonickými díly ve svém okolí. <u>Osv</u> Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-002 Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	KLA-KKD-000-110-001 Uvést příklad kulturní památky ve svém okolí. KRA-KRA-000-110-001 Označit pravdivou a nepravdivou informaci týkající se známé situace.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

201 Rozlišit postavení a role rodinných příslušníků.	- vznik rodiny, svatební obřad, manželství - struktura užší a širší rodiny - funkce rodiny, povinnosti a práva členů rodiny - náhradní výchova - konflikty v rodině - vrstevnické vztahy ve školním prostředí	<u>Osv</u> Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOD-000-110-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
202 Uplatňovat zásady dobrých vztahů mezi lidmi, rozpoznat a popsat různé vztahové situace ve svém každodenním životě.	- pravidla společenského chování - pravidla slušného chování - elementární prosociální chování - hra fair play - výchova k toleranci a hodnotám - výchova k toleranci národnostních menšin, kulturních rozdílů, náboženství, menšin - navazování a vedení komunikace (pozdrav, oslovení, podání rukou, rozloučení) - vedení komunikace ve skupině, - přijímání názoru druhých	<u>Osv</u> Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy. <u>Osv</u> Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOA-000-110-001 Spolupracovat při utváření osobní pohody. KSA-KOC-000-110-001 Tolerovat odlišnosti druhých osob ve školním prostředí. KSA-KOD-000-110-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.	PTS-000-000-110-002 Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
203 Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci.	- základní práva a povinnosti občanů - zodpovědné chování - rozlišovat problémové situace a řešit je - protiprávní jednání a jeho důsledky, úkony policie - zásady slušného chování ve škole	<u>Osv</u> Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

X	KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině. KSA-KOD-000-110-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami. KSA-KOC-000-110-001 Tolerovat odlišnosti druhých osob ve školním prostředí.	PTS-000-000-110-002 Přispívat k demokratické kultuře ve třídě. PTP-000-000-110-003 Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
204 Vnímat a reagovat na různé druhy rizikového chování lidí a řešit je s pomocí naučených stereotypů.	- rozlišení a odmítnutí rizikového chování - skryté formy násilí - protiprávní jednání a jeho důsledky - zásady bezpečného chování - v digitálním světě - rozpoznání rizikového chování a jeho řešení	<u>Osv</u> Vyhledat pomoc v zátěžové situaci. <u>Tv</u> Reagovat na pokyny k bezpečnému chování, vyhýbat se nebezpečným situacím při pohybu a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny. <u>Inf</u> Rozpoznávat rizika při pohybu a komunikaci na internetu a při používání sociálních sítí, dodržovat zásady bezpečného pohybu ve virtuálním světě.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOD-000-110-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami. KSA-KOS-000-110-001 Požádat jednoduchým způsobem o pomoc. KRA-KRP-000-110-001 Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému. https://prohlednout.rvp.cz/ovu/kua-kkf-000-110-001	PTS-000-000-110-001 Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
205 Rozlišit v modelových situacích finanční možnosti svého rozpočtu.	- znalost mincí a bankovek, nákup kartou - peníze a jejich funkce - základní finanční gramotnost - finanční potřeby rodiny - orientace v obchodě - cvičný nákup	<u>Inf</u> Podílet se na využití tabulky k záznamu nečíselných dat. <u>Mat</u> Zvládat početní úkony s penězi, porovnávat hodnotu, používat pojmy více, méně, stejně.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

ZGC-ZGC-000-110-001 Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat. ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KRA-KRP-000-110-001 Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému. KSA-KOS-000-110-001 Požádat jednoduchým způsobem o pomoc. KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
206 Umět požádat o pomoc při reklamaci nevhodně zakoupeného zboží nebo služby.	• základní práva a povinnosti kupujících • možnosti nakupování v kamenných obchodech • možnosti nákupu online • cvičný nákup • základní pravidla reklamace	<u>Osv</u> Vyhledat pomoc v zátěžové situaci. <u>Mat</u> Zvládat početní úkony s penězi, porovnávat hodnotu, používat pojmy více, méně, stejně. <u>Inf</u> Pracovat s vybranými a přiměřenými programy a aplikacemi podle pokynů.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-001 Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	KSA-KOS-000-110-001 Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.	PTS-000-000-110-001 Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
301 Rozpoznat a respektovat základní práva a povinnosti ve škole.	• základní lidská práva a povinnosti výchova k hodnotám, toleranci spolupráce ve vrstevnické skupině bezpečné chování ve školním prostředí • práva a povinnosti školáka • formy rizikového chování ve školním prostředí • šikana a její projevy • protiprávní chování ve školním prostředí a jeho důsledky • zvládání stresu, psychohygiena	<u>Osv</u> Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy. <u>Osv</u> Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOA-000-110-001 Spolupracovat při utváření osobní pohody. KSA-KOD-000-110-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.	PTP-000-000-110-001 Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních. PTS-000-000-110-002

	KKA-VYJ-000-110-001 Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.	Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
302 Upozornit na porušování práv na příkladech různých životních modelových situací.	• protiprávní jednání v situacích běžného života • způsoby řešení • odmítnutí protiprávního chování • vyhledání pomoci v krizových situacích • bezpečnost občanů • funkce policie a státních orgánů	<u>Osv</u> Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KS-KOA-000-110-001 Spolupracovat při utváření osobní pohody. KSA-KOD-000-110-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami. KRA-KRP-000-110-001 Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.	PTS-000-000-110-002 Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
303 Poznat vlajku, hymnu a prezidenta českého státu.	• ČR a státní symboly • prezident republiky a státní orgány • práce prezidenta a politiků • demokratické principy • volby a politické strany • zvyky a tradice ČR	<u>Hv</u> Seznámit se s národními tradicemi v oblasti hudby, tance a zpěvu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
401 Dokázat v případě potřeby požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí.	• znalost osobních údajů • zásady komunikace, vedení komunikace • popis situace a požádání o radu • angažovanost na řešení situace • vyhledávání informací na internetu	<u>Osv</u> Osvojit si základní pravidla sociální komunikace. <u>Osv</u> Vyhledat pomoc v zátěžové situaci. <u>Inf</u> Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

ZGC-ZGC-000-110-001 Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	KKA-VYJ-000-110-001 Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem. KSA-KOA-000-110-001 Spolupracovat při utváření osobní pohody. KSA-KOS-000-110-001 Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.	PTS-000-000-110-001 Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
02 Využit v případě potřeby služby pomáhajících organizací.	• význam vzdělávání a předprofesní přípravy • utváření pracovních návyků, zodpovědnost za zadaný úkol • úcta k lidské práci a jejím produktům • seznámení s vybranými druhy povolání • chráněné dílny, chráněné bydlení • zásady bezpečnosti a hygieny práce • služby pro občany • péče státu o občany – sociální a zdravotní pojištění • vyhledání informací o službách pro občany • možnosti trávení volného času	<u>Osv</u> Vyhledat pomoc v zátěžové situaci. <u>Osv</u> Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času. <u>Inf</u> Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-001 Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	KKA-VYJ-000-110-001 Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem. KRA-KRP-000-110-001 Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému. KSA-KOS-000-110-001 Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.	PTS-000-000-110-001 Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
403 Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.	• rozpoznání situací ohrožujících život • ochrana člověka při mimořádných situacích • nácvik přivolání pomoci • zásady první pomoci • nácvik chování v případě evakuace • role médií při mimořádných situacích	<u>Osv</u> Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě. <u>Osv</u> Vyhledat pomoc v zátěžové situaci. <u>Inf</u> Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.

RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-001 Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat. ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KKA-POR-000-110-001 Reagovat verbálně nebo neverbálně na komunikační sdělení partnera. KRA-KRP-000-110-001 Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému. KSA-KOS-000-110-001 • Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.	PTS-000-000-110-001 Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.

6.6 Vyučovací předmět: **Přírodověda**

Charakteristika předmětu

Předmět Přírodověda byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, svým zaměřením navazuje

na předmět Prvouka, vyučovaný na prvním stupni. Vyučuje se od 7. do 10. ročníku jako samostatný předmět v rozsahu 2 hodin týdně. V 7. a 9. ročníku jsou využity 2 hodiny týdně a v 8. a 10. ročníku 1 hodinu z časové dotace v kompetenci školy, v 8. a 10. ročníku je posílen o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace.

Přírodověda dává žákům příležitost seznámit se s přírodou jako systémem, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základní poznatky o přírodních zákonitostech, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Žáci se učí využívat získané základní přírodovědné znalosti k ochraně přírody.

Předmět Přírodověda zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky

a dovednosti, které žáci čerpají z jeho částí – fyziky, chemie, přírodopisu a zeměpisu. Charakter výuky přírodovědy umožňuje žákům hlouběji porozumět procesům probíhajících v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi. Žáci poznávají přírodní zákonitosti nejen ve svém nejbližším okolí, na území ČR, ale i ve světě.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti vede žáka k rozvíjení schopností vnímat okolní přírodu, prožívat její rozmanitost a čerpat z ní pozitivní zaměření své osobnosti. Žák se učí vnímat sám sebe jako součást přírody a podle toho se k ní chovat. Učí se také vnímat elementární přírodní zákonitosti

a získané poznatky využívat v praxi.

Vzhledem k potřebám žáků vzdělávaných v základní škole speciální je nutné v tomto předmětu klást důraz na názornost probírané látky, její zprostředkování všemi smysly a na využitelnost poznatku v praktickém životě.

Výuka probíhá ve třídě, ve dřevařské a keramické dílně, v tělocvičně, ve snoezelenu, na školní zahradě, na hřištích v okolí školy, ale také formou vycházek, exkurzí, návštěv hvězdárny, planetária, knihoven, nebo formou tematických dnů.

Cílem předmětu je vést žáka ke vnímání vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou, s důrazem na propojení s běžným životem.

Hodnocení: V 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných očekávaných výsledků učení. Kritériem pro hodnocení bude i zájem, samostatnost a přístup k učení daného žáka. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. V 10. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výsledky učení.

Propojení s dalšími předměty Matematikou, Informatikou, Osobnostní výchovou a Pracovní a výtvarnou výchovou.

Součástí předmětu Přírodověda jsou tyto prvky ze **systému ucelené rehabilitace**. Jedná se o: stimulaci ve snoezelenu, systém AAK, canisterapii, hiporehabilitaci a koncept Bazální stimulace.

Stimulace ve snoezelenu

- relaxační techniky
- podpora motorických funkcí
- podpůrné terapeutické techniky (masáže, aromaterapie., míčkování, kartáčování)
- stimulace libých a příjemných pocitů
- stimulace vestibulárního aparátu
- stimulace vibračními podněty

Systém AAK

- přiřazování obrázků, symbolů, fotek
- rozvoj slovní zásoby k jednotlivým tématům
- znaky – předvádění zvířat, přírodních živlů
- rozvoj schopnosti sdílet vnitřní prožitky
- popis události, děje, obrázku

Canisterapie a Hiporehabilitace

- vyprávění jak pes/kůň vypadá (jednotlivé části těla, počet nohou, srst, znaky atd.)
- jak se o psa/koně musíme starat
- znalost základních plemen
- výchova k toleranci – pes jako pomocník hendikepovaným jedincům
- kůň jako pomocník člověka
- rozvoj sociálního citění – pes/kůň přijímá dítě

Koncept Bazální stimulace

- somatická stimulace
- vestibulární stimulace
- vibrační stimulace
- optická stimulace
- auditivní stimulace
- taktilně haptická stimulace

Vzdělávací strategie k naplnění základních gramotností:

	Čtenářská a pisatelská	Vzdělávací strategie
6. ročník	Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	x
	Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	x
10. ročník	Číst a opisovat jednoduché texty.	x
	Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	Učitel předává žákům informace s přírodovědnou tematikou v obrazové i ústní podobě, a to prostřednictvím jednoduchých pokynů, symbolů i obrázků. Potom žákům sdělí, jaké informace v textu mají vyhledat. Pomocí návodných otázek a vizuální podpory vede žáky k porozumění a vyhledání určených informací.
	Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	Učitel žákům vypráví nějaký krátký příběh, pohádku, povídku nebo báseň, přičemž vše doplňuje obrázky, fotkami nebo krátkým videem s přírodovědnou tematikou. Žáci potom za pomoci obrázků a návodných otázek reprodukují daný text. Začíná se od jednoduchého textu po složitější.

	Logicko-matematická	Vzdělávací strategie
6. ročník	Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	x
10. ročník	Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	Učitel rozvíjí a upevňuje matematické dovednosti žáků prostřednictvím aktivit v hodinách přírodovědy. V oblasti přírodopisu počítají přírodniny, zvířata, rostliny, pracují s kalendářem, ale i s kalendářem přírody. Počítají také časové jednotky – minuty, hodiny, dny, týdny, měsíce a roky. Učí se také měřit svoji výšku a vážit svoji hmotnost. Ve fyzice měří, váží a počítají vlastnosti látek a těles. V chemii počítají počet čistících prostředků a barev. V zeměpisu užívají početních operací při plánování tras (počty kilometrů), při využívání jízdních řádů a mobilních aplikací.

Vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

KUA	Klíčová kompetence k učení
1. stupeň	
X	
2. stupeň	
Při výkladu učiva dodržujeme jednoduchý a srozumitelný postup, doplňujeme vše gestem, reálným předmětem, obrázkem, symbolem či piktogramem;	

- podporujeme samostatnost, vytrvalost a soustředěnost při individuálních i skupinových činnostech;
využíváme pokusy, pozorování a modelové situace k lepšímu pochopení učiva;
- žáky na začátku vyučovací hodiny seznámíme s plánovaným průběhem a cílem hodiny;
- složitější učivo pravidelně opakujeme a žáky vhodně motivujeme.

KKA	Klíčová kompetence komunikační
1. stupeň	
X	
2. stupeň	
• Při komunikaci využíváme gesta, obrázky, schémata, piktogramy a vhodné komunikační systémy; zdůrazňujeme zásady slušné komunikace, učíme žáky poděkovat, poprosit a omluvit se; • trénujeme se žáky dovednost naslouchat, porozumět a správně reagovat; • vedeme žáky k tomu, aby uměli sdělit své potřeby, zda rozumí danému učivu a zvládají tempo výuky; • rozvíjíme schopnost používat jednoduché a srozumitelné pojmy a procvičujeme jejich užívání.	

KSA	Klíčová kompetence osobnostní a sociální
1. stupeň	
X	
2. stupeň	
• Navozujeme modelové situace, ve kterých se žáci učí rozpoznávat nevhodné a rizikové chování; • vedeme žáky k respektování vzájemně dohodnutých pravidel společenského chování; • pomáháme žákům zvládat emoce a regulovat své chování, trénujeme pojmenování jejich pocitů i forem chování při úspěchu i neúspěchu; • podporujeme kladný vztah žáka k přírodě i k ochraně životního prostředí; • rozvíjíme schopnost spolupracovat při společných praktických činnostech, pokusech i při pozorování.	

KBA	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
1. stupeň	
X	
2. stupeň	
• V rámci každodenních činností vytváříme stereotypy v péči o zdraví, přírodu a životní prostředí; • vedeme žáky k pochopení zákonitostí přírody a vztahům mezi člověkem, přírodou a životním prostředím; • učíme žáky základní pravidla ekologického zacházení s přírodními zdroji a jejich ochranou; • podporujeme u žáků odpovědné chování v každodenních situacích – úspora vody a energie, třídění odpadů; • vysvětlujeme žákům principy bezpečného a ohleduplného chování v přírodě.	

KPA	Klíčová kompetence pracovní
1. stupeň	

X
2. stupeň
• Učíme žáky vzájemné spolupráci, navozujeme situace, ve kterých si žáci uvědomují svoji zodpovědnost za skupinovou práci; • zadáváme žákům jednoduché a nenáročné úkoly tak, aby práci vždy dokončili (motivací k plnění úkolů je výsledný produkt); • vyzdvihujeme kladné výsledky práce tak, abychom žáky motivovali k další práci; • posilujeme pracovní vytrvalost, sebekontrolu a trpělivost; • podporujeme žáky, aby vydrželi při náročnější činnosti; • připomínáme zásady bezpečnosti při praktických činnostech v předmětu přírodověda.

KRA	Klíčová kompetence k řešení problémů
1. stupeň	
X	
2. stupeň	
	• Vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc při běžných činnostech, a učíme je nebát se problémů; • navozujeme situace, ve kterých se žáci učí jejich řešení, (využíváme simulační hry, ve kterých se žáci učí řešit jednoduché problémové situace); • zadáváme úkoly, při kterých je žák aktivně zapojen a veden k osobní zodpovědnosti za řešení problémů; • chválíme žáky za snahu, nejen za výsledek jeho práce, ukazujeme si, že nezdár pomáhá při učení; • učíme žáky zhodnotit výsledky z jednoduchých pokusů a pozorování; • při výuce navozujeme takové situace, aby si žák uvědomil své možnosti zvládnutí problémů.

KLA	Klíčová kompetence kulturní
1. stupeň	
X	
2. stupeň	
	• Podporujeme estetické cítění žáků při pozorování přírody i při práci s přírodním materiálem; • vedeme žáky k respektování přírodních a kulturních dědictví; • seznamujeme žáky s nejznámějšími přírodními zajímavostmi a kulturními památkami našeho města a okolí; • vytváříme prostor pro prezentaci vlastních poznatků, výsledků bádání a výtvorů žáků z hodin přírodovědy; • využíváme dětské knihy, encyklopedie a časopisy k názornému výkladu učiva.

KDA	Klíčová kompetence digitální
1. stupeň	
X	
2. stupeň	
	• Využíváme interaktivní tabule, výpočetní techniku, digitální fotoaparáty a mikroskopy k teoretické i praktické výuce;

- učíme žáky používat výpočetní techniku jako prostředek k vyhledávání dopravního spojení, map a plánek, obrázků a textu s přírodní tematikou;
- vedeme žáky k přiměřenému a bezpečnému používání digitálních technologií;
- rozvíjíme u žáků schopnost využívat výpočetní techniku a digitální technologii jako prostředek k uchování výsledků pozorování a bádání (kresby, tabulky, fotografie, popřípadě videozáznamy).

Průřezová témata

Do předmětu Přírodověda jsou zařazeny tři průřezová témata a to: Péče o sebe a druhé, Společnost pro všechny a Udržitelné prostředí.

	Péče o sebe a druhé	naplnění
6. ročník	Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby.	x
	Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.	x
10 ročník	Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.	x
	Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.	Žáci rozvíjí samostatnost v péči o sebe a učí se rozhodovat. Snaží se pomáhat i slabším spolužákům. Učitel se žáky vytváří modelové situace.
	Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.	x

	Společnost pro všechny	naplnění
6. ročník	Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.	x
10. ročník	Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.	Učitel vysvětluje žákům, že každý potřebuje někdy pomoc, tím podporuje dobré mezilidské vztahy mezi spolužáky. Žáci ve dvojici zahrají modelovou situaci, např. kamarád ztratí klíče, hračku – někdo se tomu jako směje, někdo je smutný, jiný se snaží pomoci. Učitel navrhuje žáky pomocí jednoduchých vět: „Co řekneš?“, „Co uděláš?“. K podpoře aktivity lze využít rekvizity (např. klíče, hračku).
	Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.	x

	Udržitelné prostředí	naplnění
6. ročník	Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.	x

	Rozpoznat na modelových příkladech jednání, které je žádoucí pro udržitelný život.	x
10. ročník	Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.	Učitel volí učební činnosti, které jsou zaměřeny k posílení udržitelného chování u žáků. Jedná se například o třídění odpadu hravou formou, návštěva sběrného střediska, beseda na toto téma nebo využití výukových programů. Žáci sledují i edukativní videa o přírodě a o životním prostředí.

Očekávané výsledky učení

10. ročník

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
101 Poznat, zda je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu.	- pohyb a klid těles – praktické pokusy, pozorování - příklady pohybu těles – jízda dopravními prostředky, kutálení míče, kuličky, posílání autíčka, chůze - samostatné rozhodování a slovní popis: těleso je v klidu x v pohybu vzhledem k zvolenému objektu	Mat Poznat základní geometrická tělesa – koule, krychle, válec.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
102 Rozeznat a bezpečně využívat zdroje tepla a světla.	- zdroje světla a tepla – slunce, oheň, svíčka, žárovka, tepelné spotřebiče - praktické poznávání zdrojů světla a tepla - praktické využití optických přístrojů a zrcadel – pokusy	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
103 Rozpoznávat jednotlivá skupenství a vlastnosti látek na základě pokusů.	- pevné, kapalně a plynné skupenství - led, voda, pára - přeměny skupenství: tání, tuhnutí, bod varu, teplota tání - samostatné určování skupenství látek v praktických situacích	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
104 Poznat zdroje zvuku, vědět o škodlivosti nadměrného hluku a znát způsoby ochrany před ním.	• zdroje zvuku – lidský hlas, zvonění, siréna, alarm, hudební nástroje, technické zvuky, přírodní zvuky, ozvěna • škodlivost nadměrného hluku a ochrana před ním – sluchátka, zvuková izolace	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KDA-KDI-000-110-001 Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními. KSA-KOA-000-110-001 Spolupracovat při utváření osobní pohody.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
105 Poznat střídání dne a noci i ročních období.	• kalendář přírody • piktogramy počasí • roční období a jejich základní znaky (jaro, léto, podzim, zima – teplota, počasí, vegetace) • střídání dne a noci a jeho pozorování • (světlo x tma, časové změny)	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině. KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
106 Rozeznat základní druhy energie a jejich využití v praktickém životě.	• druhy energií a jejich praktické využití • energie elektrická, tepelná, světelná, větrná, solární, vodní • pozorování energie při jednoduchých činnostech a pokusech (ohřev vody, svícení žárovky)	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

X	KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
107 Využít znalosti zásad bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji.	• dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji • bezpečná obsluha kuchyňských elektrických přístrojů a domácích spotřebičů • bezpečnost při práci s jednoduchými elektrickými stroji a nářadím • bezpečnost při práci s digitálním a informačním zařízením • obsluha zásuvky, prodlužovacích kabelů a rozdvojky • rizika spojená s elektřinou (poškozený kabel nebo zásuvka, voda v blízkosti přístroje)	<u>PVv</u> Obsluhovat spotřebiče a používat pomůcky v domácnosti. <u>PVv</u> Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce. <u>Inf</u> Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KDA-KDB-000-110-001 Respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí. KDA-KDI-000-110-001 Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
201 Znát a prakticky využívat látky, které se používají v domácnosti.	• chemické látky používané v domácnosti • běžné látky používané v domácnosti (sůl, cukr, voda, mýdlo, olej) – praktické pokusy • dodržování zásad bezpečnosti • při manipulaci s látkami • (neochutnávat, nevdechovat, umýt si ruce)	<u>PVv</u> Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře. <u>PVv</u> Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy. <u>PVv</u> Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

202 Rozlišit druhy vody a znát způsoby její ochrany.	• druhy vody - pitná, užitková • voda v přírodě • koloběh vody v přírodě • čistota vody a ochrana vodních zdrojů • úpravy vody a čističky odpadních vod	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOA-000-110-001 Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.	PTU-000-000-110-002 Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
203 Ukázat příklady znečišťování vody a vzduchu.	• příklady znečištění vody a vzduchu na základě pozorování (odpadky v řece, kouř z komína, výfukové plyny) • recyklace a třídění odpadů, spolupráce při třídění odpadů • pozorování znečištěného prostředí v okolí školy a bydliště	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOA-000-110-001 Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.	PTU-000-000-110-002 Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
204 Ovládat bezpečné postupy při práci s chemickými výrobky používanými v domácnosti.	• zásady bezpečné práce s chemickými přípravky používanými v domácnosti • označování nebezpečných látek • úklidové prostředky a jejich bezpečné používání • první pomoc při popálení a poleptání	<u>PVv</u> Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře. <u>PVv</u> Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOA-000-110-001 Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.	PTU-000-000-110-002 Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
301 Popsat dění v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• specifika chování zvířat během ročních období – rození mláďat, aktivity zvířat, stěhování ptáků,	<u>PVv</u> Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat

obdobích na základě vlastního pozorování.	přezimování zvířat, hledání úkrytu, zimní spánek - pozorování rostlin během ročních období – klíčení semen, růst, plody, - pozorování přírody	se kontaktu s jedovatými rostlinami. <u>PVv</u> Provádět pozorování přírody a rozlišit roční období podle typických znaků. <u>Osv</u> Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-002 Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	KBA-KOA-000-110-001 Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu. KKA-VYJ-000-110-001 Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
302 Podílet se na celoroční péči o zvířata a rostliny.	- péče o ptáky a volně žijící zvířata – péče o krmítko, hmyzí hotel, pítka pro ptáky, krmelec - péče o rostliny – zalévání, přesazování - návštěva zařízení určeného pro zvířata – zverimexu nebo zoo a další.	<u>PVv</u> Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami. <u>PVv</u> Provádět pozorování přírody a rozlišit roční období podle typických znaků. <u>PVv</u> Dodržovat základní zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOA-000-110-001 Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu. KBA-KOB-000-110-001 Probudit zájem, empatii a základní zodpovědnost za živé bytosti v okolí. KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	PTU-000-000-110-002 Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
303 Rozpoznat a využívat hospodářské plodiny v běžném životě.	- hospodářsky významné plodiny a jejich využití – len, luštěniny a obilniny, - okopaniny a olejniny, ovoce a zelenina - výrobky z plodin a jejich využití - stavba, rostlin – kořen, stonek, list, květ, semeno, plod	<u>PVv</u> Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami. <u>PVv</u> Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů

		s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOA-000-110-001 Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
304 Poznat přírodní a umělý ekosystém, jejich význam a využití.	• pozorování přírodního ekosystému (les, louka, řeka, potok, jezero) • pozorování umělého ekosystému (pole, sad, vinice, městský park, rybník, zahrada) • přírodní ekosystémy – les, rybník, řeka • ekosystém lesa – lesní plody a houby, lesní rostliny a živočichové, význam lesa pro člověka a přírodu, produkce kyslíku • vycházky a pobyty v přírodě – smyslové a pohybové aktivity, sběr přírodnin, plodin	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOA-000-110-001 Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu. KBA-KOB-000-110-001 Probudit zájem, empatii a základní zodpovědnost za živé bytosti v okolí.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
305 Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce.	• ukazování a pojmenovávání částí těla na sobě a na obrázku • pozorování základních životních funkcí (dýchání, srdeční tep) • smysly a smyslové orgány • základní části lidského těla	<u>PVv</u> Pečovat o své tělo a svůj zevnějšek. <u>Osv</u> Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy. <u>Osv</u> Rozlišovat základní metody ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOA-000-110-001 Spolupracovat při utváření osobní pohody.	PTP-000-000-110-002 Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

306 Rozeznat, co prospívá a co škodí přírodě.	• aktivity prospívající přírodě – sázení stromů a rostlin, třídění odpadu, šetření vodou a energiemi, ochrana zvířat a rostlin • aktivity škodící přírodě – odhazování odpadků, znečišťování vzduchu a vodních zdrojů, plýtvání vodou a energiemi, poškozování stromů a rostlin	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-002 Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	KBA-KOA-000-110-001 Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu. KBA-KOB-000-110-001 Probudit zájem, empatii a základní zodpovědnost za živé bytosti v okolí.	PTU-000-000-110-002 Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
307 Podílet se na činnostech, které chrání přírodu.	• ochrana přírody a životního prostředí • sběr a třídění odpadu, péče o okolí školy • naučné stezky • chráněná území, zásady chování v chráněných územích	<u>PVv</u> Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami. <u>PVv</u> Dodržovat základní zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOA-000-110-001 Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu. KBA-KOB-000-110-001 Probudit zájem, empatii a základní zodpovědnost za živé bytosti v okolí. KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině. KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	PTU-000-000-110-002 Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

308 Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě.	• základní pravidla pobytu v přírodě • pravidla bezpečného chování v přírodě • praktické poznávání přírody – jedovaté rostliny, zásady sběru a konzumace lesních plodů a hub, rozdělování ohně, kontakt s divokými zvířaty	<u>PVv</u> Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami. <u>PVv</u> Provádět pozorování přírody a rozlišit roční období podle typických znaků. <u>PVv</u> Dodržovat základní zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOA-000-110-001 Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu. KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
401 Využívat jednoduchou základní mapu v praktických situacích.	• mapa, orientace na mapě podle barev, turistické značky a symboly • Česká republika, zeměpisná poloha, hranice republiky, sousední státy, státy EU • praktické činnosti s mapou (ukazování cest, orientace podle reálných objektů)	<u>Inf</u> Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi. <u>PVv</u> Seznamovat se s některými výtvarnými a architektonickými díly ve svém okolí.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-001 Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
402 Pohybovat se bezpečně v různých druzích dopravy.	• druhy dopravních prostředků • vhodné chování v dopravních prostředcích • cestovní doklady • dopravní situace, bezpečné chování v silničním provozu	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-110-001 Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.	PTS-000-000-110-001 Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
403 Poznat přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti svého regionu.	• poznávání přírodních objektů v regionu (řeka, les, park, rybník) • poznávání kulturních objektů v regionu (kostel, muzeum, historická budova, socha) • přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti regionu	<u>PVV</u> Seznamovat se s některými výtvarnými a architektonickými díly ve svém okolí.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKD-000-110-001 Uvést příklad kulturní památky ve svém okolí.	X

6.7 Vyučovací předmět: **Osobnostní výchova**

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Osobnostní výchova je integrovaný předmět z částí vzdělávací oblasti Jazyková komunikace, Člověk a svět práce a Člověk, zdraví a bezpečí. Vyučuje se od 1. do 10. ročníku. Na prvním stupni jsou to 3 hodiny týdně. Na druhém stupni se vyučuje v 7. a 8. ročníku 3 hodiny týdně, v 9. a 10. ročníku jsou to 4 hodiny týdně. Ve 3., 6. a 8.-10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace a v 1.-2., 4.-5., 7., 9. a 10. ročníku jsou přidány hodiny z časové dotace v kompetenci školy. V 9. a 10. ročníku je časová dotace z kompetenci školy pro oblast Člověk, zdraví a bezpečí. Očekávané výsledky učení jsou formulovány pouze pro 3., 6. a 10. ročník, což umožňuje delší časový rámec pro jejich naplňování a zároveň respektuje individuální tempo učení žáků.

Důraz je kladen na vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Žák se učí správnému a srozumitelnému vyjadřování dle svých schopností a možností. Předmět rozvíjí sociálně-emocionální dovednosti žáka, přispívání k posilování pozitivních mezilidských vztahů a základních dovedností pro spolupráci. Žák si osvojuje dovednosti pro smysluplné trávení volného času, rozvíjí sociální chování. Předává žákům důležité informace, které významně ovlivňují jejich zdraví i osobní bezpečnost. Podporuje je v osvojování zdravého životního stylu, vede je k odpovědné péči o vlastní zdraví a k jeho ochraně i posilování. Žáci získávají základní znalosti o fungování lidského těla, nemocech a možnostech prevence a upevňují si správné hygienické, stravovací i pracovní návyky.

Podle potřeby využíváme augmentativní a alternativní komunikační systémy, které pomáhají vytvořit takovou formu náhradní komunikace, která umožňuje vyjadřovat své pocity, přání a potřeby dle individuálních možností. Metody a formy augmentativní a alternativní komunikace mohou verbální řeč buď pouze doplňovat a rozvíjet slovní zásobu nebo nahrazují řeč přechodně nebo trvale. Augmentativní a alternativní metody komunikace využíváme u žáků s mentálním postižením, s autismem, s DMO. Jedná se o komunikaci pomocí piktogramů, Znaků do řeči, metodu sociálního čtení, metodu globálního čtení, VOKS.

Pro výuku je využívána kmenová třída, počítačová učebna, zahradní posezení, místnosti na terapii, knihovna, pracovna logopeda, tandemového učitele, tělocvična, vířivka a plavecký bazén.

Cílem předmětu je rozvíjení žákových komunikačních schopností a dovedností, které jsou předpokladem úspěšné sociální adaptace a integrace a podmínkou dalšího vzdělávání. Ke splnění těchto cílů se zaměřujeme na rozvíjení a zpřesňování zrakového a sluchového vnímání formou různých diferenciací cvičení a her. Předmět rozvíjí schopnost žáka vnímat různá sdělení, rozumět jim a adekvátně na ně reagovat. Posiluje sebedůvěru, schopnost sdělit svůj názor, to vše s ohledem na žákovu individualitu a logopedickou diagnózu.

Hodnocení: Ve všech ročnících bude žák hodnocen dle svých individuálních pokroků a splnění či přiblížení k očekávaným výsledkům učení, které jsou směrodatné pro 3., 6., a 10. ročník. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. V 1., 2., 4., 5., 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných očekávaných výsledků učení.

Předmět je propojen s těmito dalšími předměty: Čtení a psaní, Matematika, Informatika, Prvouka, Společenská výchova, Přírodopis, Hudební výchova a Pracovní a výtvarná výchova.

Do předmětu Osobnostní výchova jsou začleněny tyto části ze **systému ucelené rehabilitace**: AAK, VOKS, snoezelen, orofaciální stimulace, podpora pohybového vývoje, canisterapie, hiporehabilitace, koncept Bazální stimulace, Handle koncept, prvky expresivních terapií (muzikoterapie, arteterapie, dramaterapie) a plavecký výcvik a pobyt ve vířivce.

Systém AAK a metoda VOKS

- rozvoj komunikačních dovedností, využijí pracovních schémat a postupů
- rozšíření slovní zásoby

Stimulace ve snoezelenu

- sociální interakce
- cvičení pozornosti, vnímání a soustředění
- podpora motivace
- stimulace správného dýchání
- komunikace a emoce
- rozvoj neverbálních schopností (úsměv, oční kontakt, iniciační dotek)
- rozvoj verbálních schopností

Prvky Orofaciální stimulace

- navození zrakové prostorové orientace
- pozitivní ovlivnění emočních procesů
- vytváření vztahu k sobě samému a okolí
- orientace v okolí
- rozvoj představivosti, paměti při koncentraci pozornosti
- záměrné pozorování
- rozvoj grafomotoriky

Podpora pohybového vývoje

- polohování a mikropolohování
- aktivní přenos váhy
- zraková kontrola pohybu
- budování tělesného schématu
- aktivace vestibulárního aparátu
- mobilní přenos váhy
- pohyby přes střední osu

Canisterapie a Hiporehabilitace

- respektování potřeb svých i potřeb zvířat
- vyjadřování svých pocitů a zážitků vhodným způsobem
- uvědomování si zásad bezpečnosti při práci se psem
- vhodné využití volného času
- relaxace, zklidnění

Koncept Bazální stimulace

- somatická stimulace
- vestibulární stimulace
- vibrační stimulace

prvky HANDLE přístupu

- senzomotorická stimulace

- uvolnění a soustředění, aktivizace pocitu vnitřního klidu
- zvýšení schopnosti soustředit se na zadaný úkol
- zklidnění a ovládání emocí
- snížení napětí, stresu
- stimulace nervů a svalů obličeje
- podpora artikulace
- sociální, jazykové a motorické učení

Prvky expresivních terapií (Muzikoterapie, Dramaterapie, Arteterapie)

- rozvoj schopnosti zaznamenat a sdílet vnitřní prožitky
- rozvoj paměti
- zlepšení pozornosti a orientace v realitě
- poskytnutí prostředků k sebevyjadřování
- rozvoj schopnosti naslouchat
- stimulace nebo relaxace
- rozvoj sluchových dovedností
- podpora identifikace a empatie s druhými

Plavecký výcvik a pobyt ve vířivce

- vhodné využití volného času, relaxace, zklidnění
- osobní hygiena (před vstupem a výstupu z bazénu)
- oblékání oblečení
- prevence nemocí
- dodržování pravidel bezpečnosti

Vzdělávací strategie k naplnění základních gramotností:

	Čtenářská a pisatelská	Vzdělávací strategie
6. ročník	Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	Učitel volí vhodné strategie, metody a postupy, včetně využívání augmentativní a alternativní komunikace, aby žák dokázal porozumět psanému slovu či obrázku jako jednoduchému sdělení. Tím cíleně podporuje postupné rozšiřování a upevňování slovní zásoby v souladu s individuálními možnostmi a schopnostmi žáka.
	Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	Učitel seznamuje žáka s novou slovní zásobou prostřednictvím obrazové, písemné i ústní formy (např. fotografie, obrázky, piktogramy). Pomocí opakování, přiřazování a třídění ověřuje porozumění a podporuje pasivní i aktivní užívání pojmů. Postupně vede žáka k vytváření jednoduchých slovních spojení a vět. Slovní zásobu volí od konkrétních pojmů k abstraktnějším, se zaměřením na výrazy využitelné v běžné komunikaci, zejména při vyjadřování potřeb, pocitů a spolupráci ve třídě.
10. ročník	Číst a opisovat jednoduché texty.	Učitel vybírá texty odpovídající schopnostem žáka a přizpůsobuje jejich náročnost úrovni jeho čtenářských dovedností. Zaměřuje se zejména na slova, slovní spojení a krátké texty využitelné v běžném životě. Současně zařazuje přiměřené ukázky z jednoduché krásné literatury (např. komiksy či edice První čtení) a podporuje vnímání čtení jako smysluplné a příjemné volnočasové aktivity.
	Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	Učitel volí krátké a přehledné texty odpovídající schopnostem žáků a prostřednictvím jednoduchých návodných otázek je vede k vyhledávání konkrétních informací (např. místo, čas, činnost). Využívá texty související s aktuálními či plánovanými aktivitami. Informace předkládá v písemné, obrazové i ústní podobě podle individuálních možností žáků, s využitím obrázků, piktogramů či jednoduchých procesních schémat.
	Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	Učitel předkládá žákovi krátké a srozumitelné texty přizpůsobené jeho schopnostem a doplňuje je názornými obrázky (např. fotografiemi či piktogramy). Pomocí návodných otázek a vizuální podpory vede žáka k reprodukci obsahu a míru podpory přizpůsobuje jeho individuálním možnostem.
	Logicko-matematická	Vzdělávací strategie
6. ročník	Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	Učitel cíleně vytváří a využívá běžné situace, v nichž žáci uplatňují matematiku, a vede je k jejich uvědomování. Zaměřuje se zejména na praktické činnosti během výuky, jako je počítání, řazení a seskupování, počítání na prstech, jednoduché deskové hry či nácvik každodenních situací (např. nakupování).

10. ročník	Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	Učitel systematicky rozvíjí a upevňuje postupy při řešení opakujících se matematických úloh. Postupuje od názorných činností k abstraktnějším postupům, průběžně ověřuje porozumění jednotlivým krokům a podporuje jejich postupnou automatizaci. V rámci možností žáka propojuje matematické dovednosti se čtenářskou a pisatelskou gramotností.
------------	--	---

Vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

KUA	Klíčová kompetence k učení
1. stupeň	
• Učíme žáky reagovat na otázky, pozdravit, poprosit či poděkovat; využíváme hry, říkanky, písně, dramatizaci; • trénujeme se žáky nápodobu komunikačních vzorů za užití gest, obrázků, dramatizace; • používáme jednoduché sebehodnotící obrázky (např. smajlíky), aby žáci viděli svůj pokrok; • zařazujeme činnosti propojující mluvení, poslech a pohyb, kombinujeme verbální a neverbální komunikaci (např. ukazování, rytimizaci slov, opakování podle pohybu); • využíváme běžné denní situace jako přirozené příležitosti k učení, resp. ke komunikaci (např. pozdrav ráno, žádost o pomůcku, rozloučení v závěru hodiny), aby se komunikační dovednosti staly součástí běžného života; • využíváme opakování stejných vzorců komunikace v různých formách (např. obrázky, hry, písničky).	
2. stupeň	
• Podporujeme samostatnost a soustředění při práci, necháváme žáky pracovat vlastním tempem; • učíme žáky dodržovat pravidla a chovat se ohleduplně k ostatním; • hledáme společně vhodný postup při práci; • učíme žáky spolupracovat ve skupinách, brát ohled na lidi kolem; • motivujeme žáky k dokončení zadané práce; • využíváme názornou oporu (obrázky, fotografie, piktogramy, pracovní schémata...).	

KKA	Klíčová kompetence komunikační
1. stupeň	
• Podporujeme porozumění mluvenému i neverbálnímu sdělení, používáme jednoduchá slova, krátké věty, doprovázíme řeč mimikou, gesty a obrázky; • učíme žáky reagovat pohledem, pohybem nebo slovem podle svých možností; • trénujeme vyjádření potřeby a přání vhodným způsobem (např. pozdrav, prosba, žádost, poděkování), nacvičujeme tyto postupy se žáky formou hry; • vedeme žáky k tomu, aby poslouchali spolužáka, reagovali pohledem nebo krátkou odpovědí; • pobízíme žáky, aby vyprávěli o obrázku, o tom, co zažili doma nebo ve škole, využíváme k tomu reálné předměty, fotografie, krátká videa či dramatizaci; • využíváme různé formy komunikace podle možností žáků, pracujeme s AAK, aby každý žák mohl aktivně vyjádřit sdělení; • využíváme běžné denní situace (např. přivítání, jídlo, odchod, žádost o pomoc) jako přirozené příležitosti k nácviku funkční komunikace.	
2. stupeň	

• Nacvičujeme se žáky modelové rozhovory (např. v obchodě, u lékaře, ve škole), pobízíme je a učíme, aby používali jednoduché, zdvořilé a věcné formulace a reagovali podle situace; • začleňujeme do výuky práci ve dvojicích nebo menších skupinách, kde žáci střídají role mluvčího a posluchače, učí se klást jednoduché otázky a čekat na odpověď; • nacvičujeme různé formy komunikace podle situace a adresáta; • propojujeme mluvenou řeč, písemné sdělení a neverbální projevy (mimika, gesta, symboly), včetně využívání komunikačních pomůcek nebo digitálních technologií; • zadáváme úkoly, v nichž žáci popisují zážitek nebo jednoduše hodnotí přečtený či slyšený text (sdělují, zda se jim text líbil, či nelíbil, co se jim líbilo či nelíbilo); • zařazujeme praktické komunikační situace z každodenního života (např. telefonování, psaní krátkého vzkazu, domluva schůzky, předání informace), aby žáci chápali význam a účel komunikace.
--

KSA	Klíčová kompetence osobnostní a sociální
1. stupeň	
• Oceňujeme každý pokus o vyjádření a pomáháme žákům vnímat vlastní úspěch („Dnes ses přihlásil sám!“); • pracujeme s obrázky emocí, piktogramy a dramatizací; pomáháme žákům pojmenovat základní pocity (např. radost, strach, hněv) a vedeme je k tomu, aby sdělovali verbálně nebo neverbálně, co potřebují („Chci si odpočinout“, „Bolí mě břicho“); • trénujeme jednoduchá pravidla soužití, ukazujeme si se žáky postupy při pozdravu, omluvě, poděkování a žádosti o pomoc; procvičujeme tato chování v reálných školních situacích (např. přestávka, oběd, společná hra); • zařazujeme činnosti, při kterých si žáci vzájemně sdělují pochvalu, poděkování či podporu; • krátce se žáky shrnujeme, co se při komunikaci povedlo, co je potěšilo, jak se cítili.	
2. stupeň	
• Učíme žáky rozpoznávat a zvládat své emoce v komunikaci, trénujeme postupy reagování v rámci rozhovorů, situačních her anebo dramatizace („Co udělám, když se rozzlobím?“); • pomáháme žákům pojmenovat své pocity a hledat vhodný způsob jejich vyjádření; • organizujeme jednoduché skupinové aktivity, při nichž musí žáci společně komunikovat, rozdělit si role, řešit úkoly; • nacvičujeme komunikační modely z reálného života (např. v obchodě, u lékaře, při jednání s úřady), trénujeme se žáky vhodné oslovení, pozdrav, prosbu, poděkování či omluvu.	

KBA	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
1. stupeň	
• Vytváříme prostor pro nácvik základních pravidel komunikace (např. pozdrav, prosba, poděkování, omluva) v běžných školních situacích, vedeme žáky k respektujícímu chování k ostatním a k uvědomování si důsledků vlastního jednání; • pracujeme s jednoduchými příběhy, obrázky a modelovými situacemi z každodenního života třídy, podporujeme porozumění třídním pravidlům, rozvíjíme dovednosti pomoci druhým a ohleduplného chování ke spolužákům.	
2. stupeň	
• Klademe důraz na správné chování a respektování pokynů; • učíme žáky používat naučené postupy v rámci bezpečnosti a hygieny;	

- vedeme žáky k ekologickému chování, zapojujeme žáky do činností vedoucích k udržitelnosti okolí a přírody;
- v modelových i reálných situacích trénujeme s žáky základní sociální dovednosti.

KPA	Klíčová kompetence pracovní
1. stupeň	
• Vytváříme situace, v nichž žáci slovně či neverbálně reagují na pokyny spjaté s pracovními činnostmi („Podej tužku“, „Polož knihu“); • cíleně zařazujeme situace, kdy je nutné, aby žáci společně komunikovali o pracovním postupu (např. domluva při úklidu lavice, při rozdávání pomůcek); • nacvičujeme se žáky, jak požádat o pomoc nebo radu při práci; • využíváme jednoduché komunikační hry a aktivity („Pošli zprávu“, „Najdi kamaráda, který...“) pro rozvoj schopnosti dorozumět se, dodržovat pokyny, případně i spolupracovat; • učíme žáky pochválit práci druhého („Líbí se mi to.“) nebo přijmout hodnocení („Děkuji.“); • propojujeme komunikaci s reálným pracovním životem v situacích ve škole (např. pozdrav kuchaře, domluva s uklízečkou, poděkování po pomoci).	
2. stupeň	
• Plánujeme činnosti, v nichž žáci musí domluvou koordinovat práci (např. rozdělení rolí při skupinové práci, při přípravách na výuku, při úklidu); • nacvičujeme se žáky situace, kdy jeden žák dává pokyn a druhý ho plní („Přines nůžky.“, „Podívej se do sešitu.“); • nacvičujeme zdvořilé formy projevu (oslovení, poděkování, omluva, žádost o vysvětlení) při setkáních s učiteli, asistenty, pracovníky školy nebo během exkurzí; • podporujeme odpovědnost za splnění úkolu a dovednost hlásit výsledek práce (např. „Hotovo.“, „Ještě potřebuji barvy.“); • zařazujeme komunikační cvičení z reálného pracovního života, běžné situace, které žáky čekají v praxi (např. přivítání v dílně, dotaz na pokyn, telefonát, omluva).	

KRA	Klíčová kompetence k řešení problémů
1. stupeň	
• Zařazujeme jednoduché situace, které vedou žáky k hledání řešení; • pomáháme žákům pojmenovat verbálně či neverbálně situaci, při které potřebují pomoc; • propojujeme pracovní činnosti ve škole s řešením praktické každodenní situace v běžném životě.	
2. stupeň	
• Vytváříme prostor pro řešení jednoduchých problémových situací, které mohou vzniknout při komunikačních interakcích (např. nedorozumění, odmítnutí), společně se žáky hledáme možná řešení a učíme je volit vhodné komunikační postupy; • pracujeme se situačními hrami, modelovými situacemi a řízeným rozhovorem, podporujeme využívání vhodných komunikačních prostředků (verbálních i neverbálních) při řešení problémů; • podporujeme žáky v samostatném i společném hledání řešení komunikačních situací.	

KLA	Klíčová kompetence kulturní
1. stupeň	

- Modelujeme běžné společenské situace (pozdrav, poděkování, omluva, přání k svátku);
- zařazujeme komunikační aktivity s kulturním obsahem (např. říkadla, básničky, lidové písně a pohádky), které žáci společně poslouchají, opakují anebo dramatizují;
- seznamujeme žáky s kulturními tradicemi a svátky, pracujeme přitom s jednoduchými texty, obrázky nebo reáliemi (např. Vánoce, Velikonoce, masopust);
- využíváme dramatizaci a hru, zařazujeme krátké scénky, loutkové hry či rozhovory s rekvizitami, při kterých žáci zkouší různé role;
- připravujeme se žáky třídní oslavy, besídky, představení, kde mohou předvést, co se naučili říct, zazpívat nebo přednést; trénujeme s nimi, jak se při takových událostech chovat;
- využíváme obrázky, ilustrace, poslech krátkých skladeb nebo filmové ukázky jako podněty k rozhovorům, vyjádření libosti anebo nelibosti, nácvik konkrétních postupů chování (tanec, odpočinek/relaxace, soustředěný poslech).

2. stupeň

- Vedeme žáky k uplatňování kulturních a společenských pravidel v komunikaci, tj. nacvičujeme běžné situace (např. představení se, poděkování, omluva, pozvání, gratulace);
- upozorňujeme na vhodné chování podle prostředí (např. ve škole, během návštěvy v neznámém prostředí, při pohybu ve veřejném prostoru);
- nacvičujeme správné používání oslovení, tónu hlasu a formy projevu, resp. volby slov;
- využíváme krátké texty, příběhy, pořekadla či písně z různých regionů a kultur, v rámci možností žáků hovoříme o odlišnostech i podobnostech (např. jiná jména postav v příbězích, užívání nářečí);
- pobízíme žáky, aby popsali, co se jim líbí na písničce, pohádce nebo filmu;
- nacvičujeme krátké scénky, rozhovory, představení, případně i čtení textů, při nichž žáci procvičují řečový projev, intonaci, držení těla i mimiku;
- hovoříme o různých způsobech života, svátcích či tradicích, využíváme obrázky, fotografie nebo videa s ukázkami odlišných tradic a zvyků v různých kulturách.

KDA	Klíčová kompetence digitální
1. stupeň	
• Využíváme digitální technologie jako podpůrný názorný prostředek při práci (obrázky, fotografie, krátká videa); • učitel vede žáky k praktickému a bezpečnému používání digitálních technologií, které běžně využívají, a společně procvičuje základní úkony, jako je zapnutí, vypnutí, přihlášení a bezpečné odhlášení; • modelovými a praktickými situacemi upevňujeme žákům správné postupy a samostatnost při práci s technologiemi.	
2. stupeň	
• Digitální technologie využíváme k motivaci a zpětné vazbě (fotografie, krátká videa); • umožňujeme žákům reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutý animovaný film, reklamu apod.; • ve výuce využíváme interaktivní tabule, tablety, počítače; • učíme žáky vyhledávat na internetu důvěryhodné informace a pracovat s nimi.	

Průřezová témata:

Do předmětu Osobnostní výchova jsou zařazena tři průřezová témata Péče o sebe a druhé, Společnost pro všechny a Udržitelné prostředí.

	Péče o sebe a druhé	naplnění
6. ročník	Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby.	Učitel prostřednictvím pravidelných činností a cíleně zařazovaných aktivit podporuje rozvoj samostatnosti žáků a vede je k tomu, aby se postupně učili pečovat sami o sebe, o svou pohodu i zdraví.
	Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.	Učitel cíleně vytváří příležitosti, v nichž se žáci zapojují do aktivit zohledňujících nejen jejich vlastní potřeby, ale také potřeby druhých (rodiny, spolužáků i dalších členů školního kolektivu). Podporuje tak rozvoj vzájemné ohleduplnosti, spolupráce a odpovědnosti.
10. ročník	Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.	Skrze pozitivní motivaci vedeme žáky k vyjádření svých pocitů a potřeb. Učíme žáky vnímat lidi ve svém okolí, jejich pocity a potřeby.
	Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.	Učitel vědomě rozvíjí a upevňuje již získané hygienické návyky, vede k starostlivosti o sebe, své zdraví a psychickou pohodu.
	Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.	Učitel se snaží žáky pozitivně motivovat k zapojení do nejrůznějších sociálních interakcí, učí žáky spolupráci a přátelské komunikaci.

	Společnost pro všechny	naplnění
6. ročník	Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.	X
10. ročník	Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.	Učitel volí interaktivní a věkově přiměřený přístup, aby žáci porozuměli významu vzájemné podpory a rozvíjeli empatii. Učí je rozpoznat situace, kdy někdo potřebuje pomoc, osvojit si základní způsoby, jak ji nabídnout, i to, jak o pomoc požádat.
	Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.	Učitel se snaží vytvořit přátelskou atmosféru, vede žáky k empatii, naslouchá jejich potřebám a problémům. Učí žáky otevřeně a bez obav o svých potřebách a pocitech mluvit, naslouchat potřebám ostatních lidí. Učitel podporuje přátelskou a otevřenou komunikaci.

	Udržitelné prostředí	naplnění
6. ročník	Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.	X
10. ročník	Rozpoznat na modelových příkladech jednání, které je žádoucí pro udržitelný život.	Učitel vytváří aktivity (např. modelové situace, scénky, sledování videí či praktické činnosti), prostřednictvím nichž žáky seznamuje s možnostmi ohleduplného chování k

		životnímu prostředí. Vede je k pochopení významu ochrany přírody, třídění odpadu, šetrného zacházení s vodou a energiemi i odpovědného chování v přírodě.
	Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.	X

Očekávané výsledky učení

3. ročník

Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K101 Jednoduchým způsobem komunikovat verbálně nebo neverbálně.	- rozvíjení sluchového vnímání - cvičení na porozumění řeči - cvičení na iniciování rozhovoru - nácvik naslouchání druhé osobě - rozvoj pasivní a aktivní slovní zásoby	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KKA-POR-000-106-001 Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas. KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K102 Odpovídat na otázky slovem, gestem, dokázat verbálně nebo neverbálně pozdravit, poděkovat.	- využívání prvků neverbální komunikace - cvičení fonemického sluchu - nápodoba řeči - sociální scénáře a modelové situace pro nácvik pozdravu a poděkování (verbálně nebo neverbálně)	<u>Prv</u> Respektovat pravidla společenského chování v každodenním životě.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KSA-KOD-000-106-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K103 Pojmenovat obrázek a pomocí doprovodných otázek slovně nebo gesty popsat zvíře, osobu, předmět.	- rozvoj slovní zásoby - popis obrázku (verbálně nebo neverbálně) - využití znaku do řeči	<u>Prv</u> Vnímat a poznat běžné předměty a činnosti. <u>Prv</u> Seznámit se s domácími a volně žijícími zvířaty.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K104 Koncentrovaně sledovat pohádku, filmový či divadelní příběh a projevit emoce.	postupný nácvik koncentrovaného vyslechnutí mluveného projevu, zhlédnutého filmového či divadelního představení nebo čtené pohádky	<u>PVv</u> Pokusit se vyjádřit své prožitky různými technikami a prostředky.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K105 Vybírat slova či obrázky, které se vztahují k danému příběhu.	- výběr slov nebo obrázků, které se vztahují k danému příběhu - verbální nebo neverbální rozlišování ano x ne, práce s obrázky - nácvik naslouchání	<u>ČP</u> Seřadit obrázek dle časové posloupnosti.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K106 Vyjádřit jednoduchou říkanku nebo krátkou pohádku pomocí pohybu.	- vnímání spojení slova a pohybu - nacvičování jednoduché říkanky spojené s pohybem	<u>PVv</u> Zapojovat se do práce.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky. KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby. PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

K107 Nacvičovat činnosti zaměřené na rozvoj vzájemného naslouchání.	- rozvíjení cíleného naslouchání - nacvičování spolupráce při opakujících se činnostech se spolužákem	PVv Zapojovat se do práce.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky. KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby. PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K108 Zařazovat činnosti zaměřené na rozvoj aktivní i pasivní slovní zásoby při účelné práci s obrázkovým materiálem.	- cvičení na rozvoj zrakového a sluchového vnímání - práce s obrázky - sociální čtení - rozvíjení slovní zásoby	Mat Rozumět pojmům pod – nad, před – za.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K109 Nacvičovat činnosti zaměřené na rozvoj soustředěného naslouchání.	- cvičení na rozvoj sluchového vnímání - poslech čteného příběhu	PVv Seznamovat se se základními výtvarnými dovednostmi.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K110 Projevit a prožít emoce při poslechu jednoduchého textu.	nácvik vyjadřování emocí slovem nebo mimikou	Hv Vnímat poslech krátkých jednoduchých skladeb.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

X	KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky. KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
OS101 Orientovat se ve vlastních pocitech a emocích, rozpoznat náročnou situaci.	• orientace ve vlastních pocitech a náladách • vyjádření potřeb, přání a pocitů adekvátním způsobem • rozeznání zátěžové situace • chování v běžné a zátěžové situaci • přijetí pomoci od druhé osoby • dramatizace zátěžových situací • relaxační činnosti	<u>Prv</u> Vnímat rizikové situace a dokázat požádat o pomoc. <u>Prv</u> Vnímat pokyny dospělých a řídit se jimi při mimořádných událostech.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky. KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
OS102 Zvládat základní pravidla společenského chování (pozdrav, poděkování, prosba, oslovení).	• interakce s pedagogem • interakce ve dvojici • interakce ve skupině • adekvátní navázání kontaktu • základní pravidla společenského chování (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování) • hry zaměřené na rozvoj spolupráce, společenské hry	<u>Prv</u> Respektovat pravidla společenského chování v každodenním životě. <u>PVv</u> Zapojovat se do práce.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KSA-KOD-000-106-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

OS103 Aktivně se zapojovat do základních pracovních činností ve škole.	• nejběžnější pracovní činnosti • pracovní návyky • hry a dramatizace na téma povolání • exkurze zaměřené na poznávání nejrozličnějších povolání	<u>Prv</u> Vnímat a poznávat běžné předměty a činnosti.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X

6. ročník

Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K101 Komunikovat verbálně nebo neverbálně v běžných situacích.	• prohlubování snahy o vhodnou komunikaci v běžných situacích a zvládnutí základních pravidel komunikace • zahájení a ukončení rozhovoru nácvik sociálních scénářů (např. u lékaře, v obchodě, telefonát)	<u>Inf</u> Reagovat na otázky na základě informací, které získá osobní zkušeností. <u>Inf</u> Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu. ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KKA-POR-000-106-001 Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas. KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K102 Zvládat jednoduché formy společenského styku verbálně či neverbálně – pozdrav, prosba, poděkování.	• sociální scénáře a modelové situace • pro nácvik pozdravu, poděkování, prosby (verbálně nebo neverbálně)	<u>Prv</u> Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení	KSA-KOD-000-106-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K103 Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek.	• rozvoj aktivní i pasivní slovní zásoby • verbální či neverbální popisování konkrétních předmětů a osob (přítomných nebo na fotografii)	<u>Prv</u> Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

		<u>Prv</u> Rozpoznat a pojmenovat nejběžnější volně žijící i domácí zvířata.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K104 Popsat svůj zážitek nebo zhlédnutý filmový či divadelní příběh podle návodných otázek.	- nácvik verbálního nebo neverbálního vyjádření zážitku z filmového či divadelního představení - rozvoj slovní zásoby	<u>Prv</u> Vyjádřit své prožitky vlastní tvorbou prostřednictvím rozmanitých prostředků a technik.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K105 Zprostředkovat verbálně nebo neverbálně jednoduchý příběh podle obrázku.	- verbální nebo neverbální převyprávění jednoduchého příběhu podle obrázků nebo návodné osnovy - popis obrázků - význam slov - rozšiřování slovní zásoby	<u>ČP</u> Reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K106 Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká.	- reprodukování příběhu pohybem nebo pomocí obrázků - dramatické ztvárnění vyslechnutého nebo zhlédnutého příběhu	<u>PVv</u> Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

K107 Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.	• přiměřené reagování na dění v okolí • vyřízení jednoduchého vzkazu sociální scénáře • navození různých modelových situací	<u>Inf</u> Reagovat na otázky na základě informací, které získá osobní zkušeností. <u>PVv</u> Zapojovat se do skupinové práce.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky. KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KBA-KOC-000-106-001 Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby. PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K108 Rozšiřovat pasivní i aktivní slovní zásobu pomocí účelné práce s obrázkovým materiálem, knihou a IT technikou.	• hra s mluvidly • rozvoj fonemického sluchu • rytimizace slov • obohacování slovní zásoby a nácvik nových slov • rozšiřování slovní zásoby potřebné ke každodennímu vyjadřování nebo získané z obrázkových knih či sociálních scénářů • sociální čtení • návštěva knihovny	<u>Mat</u> Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K109 Umět naslouchat jednoduchému uměleckému textu.	• poslech čteného příběhu • návodné otázky ke zjišťování rozdílů mezi běžným a uměleckým textem	<u>PVv</u> Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KDA-KDC-000-106-001 Vytvářet jednoduchý digitální obsah	X

Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K110 Vyjádřit verbálně nebo neverbálně své dojmy (libost či nelibost) z poslechu uměleckého textu.	vyjadřování emocí slovem nebo mimikou	Hv Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky. KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
OS101 Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích.	- vyjádření potřeb, přání a pocitů adekvátním způsobem - rozeznání zátěžové a život ohrožující situací - chování v zátěžové a život ohrožující situaci - přijetí pomoci od druhé osoby - duševní hygiena	Prv Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc. Prv Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých a spolupracovat při mimořádných událostech.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky. KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
OS102 Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.	- základní pravidla chování ve skupině - adekvátní navázání kontaktu - pravidla společenského chování - praktický nácvik společenského chování (návštěva kina, divadla, restaurace, galerie...) - hry zaměřené na rozvoj spolupráce, hry s pravidly, společenské hry	Prv Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády. PVv Zapojovat se do skupinové práce.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

X	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KSA-KOD-000-106-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
OS103 Rozpoznat základní povolání, se kterými se setkává v běžném životě.	• běžné pracovní činnosti (práce na zahradě, úklidové práce, práce v domácnosti...) • pracovní návyky • nejběžnější povolání • exkurze zaměřené na poznávání nejrozličnějších povolání • hry a dramatizace na téma povolání • chráněný trh práce • sociální služby	<u>Prv</u> Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X

10. ročník

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K101 Komunikovat vhodně v běžných situacích.	cvičení adekvátní komunikace v běžných situacích, využití AAK	<u>Inf</u> Využívat grafické znázornění k popisu běžné situace.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KKA-POR-000-110-001 Reagovat verbálně nebo neverbálně na komunikační sdělení partnera. KKA-VYJ-000-110-001 Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem. KSA-KOS-000-110-001 Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K102 Zvládat základní pravidla komunikace.	• nácvik pravidel vhodného vystupování • konverzační cvičení • tvorba otázek a odpovědí • mimojazykové prostředky řeči	<u>Inf</u> Rozpoznávat rizika při pohybu a komunikaci na internetu a při používání sociálních sítí, dodržovat zásady bezpečného pohybu ve virtuálním světě.

RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KKA-POR-000-110-001 Reagovat verbálně nebo neverbálně na komunikační sdělení partnera. KRA-KRP-000-110-001 Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K103 Popsat verbálně nebo neverbálně děje, jevy a osoby na obrázcích.	- popisování osob, jevů, předmětů, vlastností a činností na obrázcích verbálním nebo neverbálním způsobem - vyjadřování ve větách	<u>Př</u> Popsat dění v přírodě v jednotlivých ročních obdobích na základě vlastního pozorování.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-001 Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat. ZGC-ZGC-000-110-002 Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků. ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KKA-VYJ-000-110-001 Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K104 Ukázat nebo popsat pomocí obrázků či návodných otázek vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	- popis zhlédnutého divadelního představení podle návodných otázek - hlavní postavy příběhu nebo představení	<u>Hv</u> Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů, soustředěně sledovat dramatické či taneční vystoupení. <u>PVv</u> Reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutý animovaný nebo hraný film.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-002 Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků	KLA-KKT-000-110-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

K105 Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.	• vyprávění vlastních zážitků • popis osobních prožitků • vyjádření pocitů • zvládání jednoduché sociální komunikace	<u>Př</u> Popsat dění v přírodě v jednotlivých ročních obdobích na základě vlastního pozorování.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KKA-VYJ-000-110-001 Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem. KSA-KOA-000-110-001 Spolupracovat při utváření osobní pohody. KDA-KDC-000-110-001 Vytvářet jednoduchý digitální obsah tvořivou činností.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K106 Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku.	• hraní role v krátkém příběhu, pohádce, se kterou se žák již seznámil • vyjádření děje pohybem, výběrem obrázků	<u>Hv</u> Propojit pohyb s hudbou, zvládnout základní kroky jednoduchého tance
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině. KSA-KOD-000-110-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
K107 Vyjádřit verbálně nebo neverbálně své dojmy (libost či nelibost) ze zhlédnutí divadelního a audiovizuálního díla.	• vyjadřování emocí slovem nebo mimikou	<u>Hv</u> Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů, soustředěně sledovat dramatické či taneční vystoupení. <u>PVv</u> Reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutý animovaný nebo hraný film.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-002 Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	KKA-VYJ-000-110-001 Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

K108 Rozšiřovat aktivní i pasivní slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost, případně slovní zásobu vyjadřovat gesty.	• nácvik nových gest nebo znaků do řeči • zvládání zvukové stránky řeči – výslovnost, tempo řeči, pravidelné dýchání, melodie, intonace • rozšiřování slovní zásoby z dostupných zdrojů • edukace a reedukace řeči	<u>Inf</u> Poznat a přiřadit účel k vybraným digitálním zařízením. <u>Hv</u> Upevňovat si správné návyky při vokalizaci, pravidelně dýchat, usilovat o správnou deklamaci textu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-002 Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	KKA-VYJ-000-110-001 Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
OS101 Rozpoznávat základní emoce.	• rozlišování základních emocí a pocitů • orientace ve vlastních emocích a pocitech • funkční vyjádření vlastních pocitů • rozpoznání emocí u jiných osob • dramatické hry na rozvoj emočního vnímání a empatie • hry na rozvoj fantazie a představivosti • zvládání zátěžových situací	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKT-000-110-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti. KSA-KOA-000-110-001 Spolupracovat při utváření osobní pohody. KSA-KOD-000-110-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.	PTP-000-000-110-003 Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
OS102 Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.	• hry s pravidly • pravidla chování ve třídě • pravidla chování ve škole • školní řád • nebezpečné chování • respektování jiných osob • pomoc druhému	<u>Vu</u> Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci. <u>Vu</u> Rozpoznat a respektovat základní práva a povinnosti ve škole.

	• udržování pořádku na svém pracovním místě, ve třídě i společných prostorách	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOC-000-110-001 Sdílet odpovědnost za své chování ve školním prostředí. KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině. KSA-KOD-000-110-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.	PTP-000-000-110-003 Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
OS103 Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.	• hry podporující rozvoj komunikačních dovedností • základní pravidla komunikace • základní sociální komunikace: pozdrav, prosba, poděkování, omluva, žádost • praktický nácvik sociální komunikace • komunikace ve dvojici, v malé skupině • komunikace formou AAK	<u>Inf</u> Rozpoznávat rizika při pohybu a komunikaci na internetu a při používání sociálních sítí, dodržovat zásady bezpečného pohybu ve virtuálním světě. <u>PVv</u> Zapojovat se do skupinové práce, vytvářet společné výtvarné projekty.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKT-000-110-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti. KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
OS104 Vyhledat pomoc v zátěžové situaci.	• rozpoznání zátěžové situace • chování v zátěžové situaci • zvládání změny • rozpoznání potřeby pomoci • schopnost říct si o pomoc • nácvik vyhledání a přijetí pomoci • nácvik chování v zátěžové situaci	<u>Vu</u> Vnímat a reagovat na různé druhy rizikového chování lidí a řešit je s pomocí naučených stereotypů. <u>Vu</u> Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

X	KRA-KRP-000-110-001 Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému. KSA-KOS-000-110-001 Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.	PTS-000-000-110-001 Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
OS105 Rozlišit na konkrétních příkladech povinné činnosti a volný čas.	- rozlišování mezi povinností a volným časem - režim dne, volný čas a pracovní činnosti - volnočasové aktivity a jejich nácvik	<u>Vu</u> Rozpoznat a respektovat základní práva a povinnosti ve škole. <u>Inf</u> Rozpoznávat rizika při pohybu a komunikaci na internetu a při používání sociálních sítí, dodržovat zásady bezpečného pohybu ve virtuálním světě.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	PTP-000-000-110-003 Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing. PTS-000-000-110-002 Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
OS106 Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.	- nácvik volnočasových dovedností - plánování volného času - individuální trávení volného času - trávení volného času ve skupině	<u>Prv</u> Využít v případě potřeby služby pomáhajících organizací. <u>Inf</u> Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-002 Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	KDA-KDB-000-110-001 Respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí. KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině. KSA-KOA-000-110-001 Spolupracovat při utváření osobní pohody.	PTP-000-000-110-002 Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

VZ101 Pojmenovat a ukázat základní životní potřeby (např. jídlo, pití, spánek, hygiena, bezpečí).	• jídlo a pití • spánek a odpočinek • hygiena (mytí rukou, čištění zubů) • oblékání a teplo • pohyb, venkovní pobyt • bezpečí (nepřibližovat se ke krbu, nebrat cizí věci) • kontakt s lidmi (rodina, kamarádi) • potřebuji = abych byl zdravý (jídlo, pití, teplo) • chci = hračky, sladkosti, TV (může být, ale ne nutně)	př Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOA-000-110-001 Spolupracovat při utváření osobní pohody.	PTP-000-000-110-001 Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
VZ102 Dodržovat základní zásady bezpečného chování (např. při hygieně, jídle, chůzi po škole) a reagovat na jednoduché pokyny k ochraně zdraví.	• chůze po škole, po schodech, držení zábradlí • přecházení vozovky (zastavit – rozhlédnout – jít) • reflexní prvky, doprovod dospělého • horké předměty (sporák, hrnec, čaj) • ostré předměty (nůž, nůžky) • stolování – neházím jídlem, nejím z podlahy • mytí rukou, kašlán do rukávu • základní péče o tělo – funkce části těla • pitný režim, zdravé potraviny • správná manipulace s předměty (nůž → rukojeť dopředu) • nemoci (druhy léku-masti, kapky, užívání léků) • úrazy a první pomoc • trvalá změna zdravotního stavu (vlivem úrazu, nebo těžké nemoci)	př Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce. PVV Pečovat o své tělo a svůj zevnějšek.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOA-000-110-001 Spolupracovat při utváření osobní pohody. KSA-KOS-000-110-001 Požádat jednoduchým způsobem o pomoc. KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	PTP-000-000-110-002 Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
VZ103 Rozpoznat, kdy se necítí dobře (bolest břicha, hlavy, únava) a umět to sdělit dospělému slovem, gestem nebo pomocí obrázku.	• nálady, jak se teď cítím nejen fyzicky, ale i psychicky • preventivní a lékařská péče • ochrana před přenosnými nemocemi, jak se chovám, když smrkám, kašlu • akutní a chronické nemoci • duševní obtíže • změna jídelníčku při nemocech	<u>Př</u> Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce. <u>PVv</u> Pečovat o své tělo a svůj zevnějšek.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOC-000-110-001 Tolerovat odlišnosti druhých osob ve školním prostředí. KSA-KOD-000-110-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami. KSA-KOS-000-110-001 Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.	PTP-000-000-110-002 Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností. PTS-000-000-110-001 Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
VZ104 Rozpoznat základní změny na těle při dospívání (růst, ochlupení, změny hlasu, menstruace u dívek) a přijímat potřebu zvýšené hygieny.	• růst postavy • změny proporcí, svalstva, tvaru těla • ochlupení (podpaží, intimní partie) • změny hlasu u chlapců • vznik pupínků (akné) • pojem intimní části těla • pravidelné sprchování, používání deodorantu • péče o pleť, vlasy, výměna spodního prádla • hygienické pomůcky (vložky, holení dle potřeby) • větší citlivost, změny nálad • potřeba soukromí • respekt k druhým – neosahávat, nekomentovat citlivě	<u>Př</u> Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce. <u>PVv</u> Pečovat o své tělo a svůj zevnějšek.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOA-000-110-001 Spolupracovat při utváření osobní pohody. KSA-KOC-000-110-001 Tolerovat odlišnosti druhých osob ve školním prostředí.	PTP-000-000-110-002 Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

VZ105 Rozlišovat vhodné a nevhodné doteky a chování vůči sobě i druhým.	• intimní části těla • převlékám se na WC/šatně, ne na chodbě • klepu před vstupem do koupelny pokoje • vhodné: podání ruky, přátelské objetí (pokud je příjemné) • nevhodné: osahávání intimních míst, nucení k doteku • nevhodný dotyk → reakce (odejít, říct NE) • chování na veřejnosti vs. v soukromí (nahota, masturbace) • rizika sdílení fotografií v digitálním prostředí	<u>Inf</u> Rozpoznávat rizika při pohybu a komunikaci na internetu a při používání sociálních sítí, dodržovat zásady bezpečného pohybu ve virtuálním světě.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-110-001 Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému. KSA-KOD-000-110-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami. KSA-KOS-000-110-001 Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.	PTS-000-000-110-001 Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
VZ106 Znát základní metody ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.	• sprcha, mytí intimních míst • výměna prádla, menstruační hygiena u dívek, masturbace • použití deodorantu, péče o tělo v pubertě • onemocnění přenášena pohlavním stykem, ochrana před nimi • těhotenství a rodičovství	<u>př</u> Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce. <u>PVv</u> Pečovat o své tělo a svůj zevnějšek.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-110-001 Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.	PTP-000-000-110-002 Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
VZ201 Popsat svůj denní režim a používat v praktických modelových situacích zásady zdravého životního stylu.	• režim dne • práce a odpočinek, spánek • volný čas, smysluplné trávení volného času • otužování a pohyb pro zdraví • pravidelnost během dne	<u>PVv</u> Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy. <u>Mat</u>

		Určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém a digitálním formátu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-002 Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	KSA-KOA-000-110-001 Spolupracovat při utváření osobní pohody.	PTP-000-000-110-002 Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
VZ202 Osvojovat si správné stravovací návyky a podle svých možností je využívat v běžném životě.	• zdravé a nezdravé potraviny • snídane, svačina, oběd, svačina, večeře • nepřejídáme se, jíme pomalu • voda je nejlepší nápoj, kolik piju během dne (skleničky, láhev) • myjeme si ruce před jídlem, jíme u stolu, používáme příbor, nežvýkáme s otevřenou pusou	<u>PVv</u> Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře. <u>PVv</u> Upravit vhodným způsobem stůl pro stolování. <u>PVv</u> Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	PTP-000-000-110-002 Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
VZ203 Dodržovat základní hygienu těla a intimních míst v praktickém životě.	• mytí rukou, sprchování, čištění zubů • péče o vlasy, nehty, pokožku • používání ručníku, mýdla, zubní pasty • pravidelná výměna spodního prádla • mytí intimních míst • menstruační hygiena • kartáček, pasta, deodorant, šampon • základy duševní hygieny • lidské tělo	<u>Př</u> Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce. <u>PVv</u> Pečovat o své tělo a svůj zevnějšek.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů. KRA-KRP-000-110-001 Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.	PTP-000-000-110-002 Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

VZ301 Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.	• bezpečné chování v běžném a v digitálním prostředí (při komunikaci s vrstevníky a s neznámými lidmi) • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany ve škole (v běžném prostředí a v silničním provozu) • možné formy šikany • formy násilí a zneužívání (i sexuálního) • závislosti na návykových látkách (zdravotní a sociální rizika) • kam se obrátí o pomoc (komunikace se službami odborné pomoci)	<u>Vu</u> Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí. <u>Inf</u> Rozpoznávat rizika při pohybu a komunikaci na internetu a při používání sociálních sítí, dodržovat zásady bezpečného pohybu ve virtuálním světě.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-110-001 Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému. KSA-KOS-000-110-001 Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.	PTS-000-000-110-001 Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.

6.8 Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vyučuje se od 1. do 10. ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně. V 1. - 2., 4. - 5. a 7. ročníku to jsou 3. hodiny a ve 3., 6. a 8. – 10. ročníku to jsou 2 hodiny z časové dotace v kompetenci školy. Ve 3., 6. a 8.-10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Hudební výchova významně přispívá k psychické pohodě, vytváří i pozitivní vztahy k umění a mezi žáky. Rozvíjí smyslové vnímání, tvořivost a celkovou osobnost žáka. Vyučovací metody vychází z didaktických zásad názornosti, přiměřenosti a poslušnosti. Využíváme formy práce rozvíjející komunikační dovednosti, paměť, koncentraci pozornosti, smyslové vnímání, fantazii a tvořivost.

Hudební výchova probíhá ve skupinách ve třídě, v tělocvičně, na školní zahradě při společných akcích školy, popř. na výletě. Využíváme širokou škálu hudebních a doprovodných nástrojů, CD přehrávače, ozvučovací techniku, výukové programy, interaktivní tabuli, internet.

Cílem předmětu je podněcovat, rozvíjet a kultivovat přirozenou potřebu dětí setkávat se s hudbou. Rozvíjíme pohybové dovednosti, probouzíme a podporujeme umělecké cítění, tvořivost a fantazii. Hudební výchova pomáhá k psychickému a fyzickému uvolnění (odreagování napětí), k získání elementárních hudebních a pohybových znalostí a dovedností.

Hodnocení: Ve všech ročnících bude žák hodnocen dle individuálních pokroků a přiblížení se či splnění očekávaných výsledků učení. V 1., 2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných očekávaných výsledků učení ve 3. a 6. ročníku. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výsledky učení. Na 2. stupni platí pro hodnocení očekávané výsledky učení v 10. ročníku, v 7., 8., a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných očekávaných výsledků učení na 2. stupni. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Předmět je propojen s těmito dalšími předměty: Osobnostní výchova a Tělesná výchova.

Do předmětu Hudební výchova jsou začleněny tyto části ze **systému ucelené rehabilitace**: stimulace ve snoezelenu, systém AAK, prvky Orofaciální stimulace, Podpora pohybového vývoje, prvky muzikoterapie, metoda VOKS a koncept Bazální stimulace, prvky Handle přístupu, Canisterapie, Hipoterapie a prvky Dramaterapie.

Stimulace ve snoezelenu

- relaxační techniky
- vnímání a procítování vibrací, chvění zvuků
- vnímání kontrastu ticha a zvuku
- vnímání hudby
- hra na tělo
- experimentování – vnímání vlastních zvuků

Systém AAK

- vizualizace a strukturalizace obsahu, textu pomocí piktogramů, fotek, obrázků
- doprovod znaky, gesty
- tabulky/listy s obrázky, fotkami CD, hudebních nástrojů

- poznávání písně dle obrázků, piktogramů

Prvky Orofaciální stimulace

- procítění těla jako příjemné zóny
- provnívání vztahů polohy hlavy vůči čelisti a tělu
- provnívání středové osy těla a její navození ze strany dítěte
- navození koordinace dýchání a polykání
- rozvoj senzomotoriky, kinetického vnímání, autotopognozie a stereognozie

Podpora pohybového vývoje

- polohování a mikropolohování
- aktivní přenos váhy
- zraková kontrola pohybu
- budování tělesného schématu
- aktivace vestibulárního aparátu
- mobilní přenos váhy
- pohyby přes střední osu

Prvky expresivní prvky terapie – Prvky Muzikoterapie

- rytmus – střídání napětí a uvolnění
- hra na elementární doprovodné nástroje
- improvizace pohybem a hudbou: improvizace na různé rytmy, rytmické motivy na buben, záměrný stereotypně opakovaný rytmus, fázovaný pohyb
- hry se zpěvem – nápodoba, opakování, hraní se slovy, melodií, vokály, rytmem
- dramatizace písní – vyjádření obsahu písně
- poslech hudby spojený s autogenním tréninkem
- vyjádření radosti a svých pocitů prostřednictvím hudebních nástrojů (bubínky, Orffovy nástroje, BW)
- relaxační cvičení při hudbě
- pohybové hry na hudbu

Metoda VOKS

- vizualizace písní prostřednictvím obr. VOKS viz zpěvník M.Jarolímová, J.Vrbová

Koncept Bazální stimulace

- auditivní stimulace
- somatická stimulace
- vestibulární stimulace
- vibrační stimulace
- taktilně haptická stimulace

Prvky HANDLE přístup

- Koordinační a rytmická cvičení (plácání, tleskání ve dvojicích)
- Hra „na tělo“ se zpěvem (Hlava, ramena...)
- Prstová cvičení (básničky s ukazováním, masáže prstů)
- Různé druhy úchopů (Orffovy rytmické nástroje, buben)

Canisterapie a Hiporehabilitace

- dechová cvičení (foukání do srsti, nápodoba dechu psa/koně)
- nápodoba zvuků (štěkot psa, ržání koně, klapot kopyt)
- písničky o zvířatech (hudební hádanky)

Prvky expresivní prvky terapie – Prvky Dramaterapie

- dramatizace jednoduchých básniček a písniček nápodobou (např. Když jsem já sloužil)
- dramatizace snadných loutkových pohádek (např. O řepě)
- navozování pozitivních emocí, dobré nálady

Vzdělávací strategie k naplnění základních gramotností:

	Čtenářská a pisatelská	Vzdělávací strategie
6. ročník	Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	X
	Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	Učitel seznamuje žáka s novou slovní zásobou v obrazové či ústní podobě. Prostřednictvím opakování, přiřazování a vysvětlování ověřuje porozumění pojmům, podporuje jejich pasivní i aktivní používání. Nejprve volí konkrétní pojmy využitelné v běžné komunikaci, později abstraktnější.
10. ročník	Číst a opisovat jednoduché texty.	Učitel se zaměřuje především na slova, slovní spojení a krátké texty použitelné v běžném životě žáka. Současně zařazuje krátké ukázky z beletrie a podporuje tak poslech a čtení jako smysluplnou volnočasovou aktivitu.
	Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	X
	Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	X

	Logicko-matematická	Vzdělávací strategie
6. ročník	Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	Učitel záměrně vytváří a využívá pohybové a herní situace v tělesné výchově, ve kterých žáci uplatňují základní matematické dovednosti. Žáci počítají počet opakování pohybů (např. kroky, tleskání), pracují s rytmem a počtem daných pohybů (úderů).
10. ročník	Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	Učitel u žáka systematicky vytváří a upevňuje postupy při řešení od názorného k abstraktnějšímu, ověřuje porozumění jednotlivým krokům a podporuje jejich postupnou automatizaci.

Vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

KUA	Klíčová kompetence k učení
1. stupeň	
- Vytváříme při učení strukturované a opakující se situace, které žákům pomáhají při upevňování získaných dovedností; - podporujeme učení nápodobou prostřednictvím jednoduchých pohybů, tanečních prvků, rytmizace; - dlouhodobým nácvikem učíme žáky pochopit význam pojmů a pokynů při hudebních činnostech.	
2. stupeň	
Rozvíjíme dovednost přijímat pokyny a dodržovat jednoduchý postup, dáváme srozumitelné a stručné instrukce;	

- učíme žáky dodržovat pravidla a chovat se ohleduplně vůči ostatním;
- podporujeme vytrvalost a soustředění při hudebních činnostech.

KKA	Klíčová kompetence komunikační
1. stupeň	
• Vytváříme podmínky pro komunikaci pomocí hudby a neverbálních prostředků (pohyb, gesta); • vedeme žáky k jednoduchým formám sociálního kontaktu s ostatními (např. s prvky společné muzikoterapie); • učíme žáky reagovat na situace a osoby ve svém okolí, podporujeme přátelské vztahy.	
2. stupeň	
• Povzbuzujeme žáky, aby své pocity sdělovali slovem, gestem či výrazem; • trénujeme žáky dovednosti naslouchat, porozumět a reagovat na pokyny; • zdůrazňujeme zásady slušné komunikace při hudebních a hudebně-pohybových aktivitách.	

KSA	Klíčová kompetence osobnostní a sociální
1. stupeň	
• V rámci hudebních aktivit klademe důraz na pocit bezpečí, pohody a radosti; • podporujeme navazování a udržování sociálních vztahů prostřednictvím společných hudebních aktivit; • vedeme žáky k dokončení zadané činnosti, řídíme se zásadou přiměřenosti.	
2. stupeň	
• Rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat spolužáky, zařazujeme skupinové aktivity • k přijímání různých rolí; • pomáháme žákům zvládat emoce a učíme se pojmenovat svoje pocity a formy chování; • klademe důraz na radost ze společné zábavy a společného prožitku.	

KBA	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
1. stupeň	
• Vedeme žáky k respektování základních pravidel soužití ve školním kolektivu; • prostřednictvím pravidelných rituálů a postupů podporujeme u žáků pocit sounáležitosti.	
2. stupeň	
• Oceňujeme snahu a trpělivost žáků, nejen samotný výsledek; • vedeme žáky k respektování ostatních a k spolupráci při společných aktivitách; • posilujeme vytrvalost, sebekontrolu a smysl pro pravidelnost; podporujeme žáky při náročnější činnosti.	

KPA	Klíčová kompetence pracovní
1. stupeň	
• Podněcujeme žáky k využívání hudebních činností jako smysluplného trávení volného času; • rozvíjíme základní pracovní návyky (příprava a úklid pomůcek a hudebních nástrojů), snažíme se dokončit činnost;	

snažíme se vytvořit základní manuální dovednost (např. při hře na Orffovy rytmičné nástroje).
2. stupeň
- Nácvikem vedeme žáky k rozlišování předmětů podle různých kritérií; - vedeme žáky k samostatnosti a vytrvalosti při hudebních a hudebně-pohybových aktivitách; - podporujeme žáky k využívání hudebních aktivit jako smysluplné trávení volného času.

KRA	Klíčová kompetence k řešení problémů
1. stupeň	- Snažíme se navodit dobrou náladu a pocit relaxace (např. prvky muzikoterapie); - učíme žáky přijímat pomoc druhých a reagovat na nabídnutou podporu; - zařazujeme jednoduché situace k řešení každodenních problémů (prvky dramaterapie).
2. stupeň	- Zadávat aktivity, při kterých musí sami žáci vymyslet řešení; - chválíme žáky za snahu, nejen za výsledek; - pomáháme žákům pojmenovat nebo popsat situaci, kdy potřebují pomoc nebo změnu postupu.

KLA	Klíčová kompetence kulturní
1. stupeň	- Prostřednictvím jednoduchých modelových situací učíme žáky společenským pravidlům (pozdrav, poděkování, omluva); - zařazujeme hudební a rytmičné činnosti s kulturním obsahem (známá říkadla, písně, pohádky), do kterých se zapojují podle svých možností; - podporujeme emocionální prožitky pomocí zařazování prvků dramaterapie a muzikoterapie.
2. stupeň	- Zařazujeme lidové hry, tanec a další pohybové aktivity spojené se svátky; - prezentujeme své hudebně-pohybové dovednosti na školních besídkách, hudebních a recitačních soutěžích; - umožňujeme žákům emocionální prožitky formou prvků dramaterapie a muzikoterapie.

KDA	Klíčová kompetence digitální
1. stupeň	- Využíváme digitální technologie jako podpůrný prostředek (poslech písní, nácvik tanečku, práce s interaktivní tabulí); - seznamujeme žáky s jednoduchým a bezpečným používáním digitálních technologií v rámci hudebních aktivit.
2. stupeň	- Vedeme žáky k vnímání a porovnávání vlastního projevu s ukázkou (krátké video, fotografie); - digitální technologie využíváme k motivaci a zpětné vazbě (sledování vánoční besídky, nácvik tanečních kroků, fotografie).

Průřezová témata:

Do předmětu Hudební výchova je zařazeno jedno průřezové téma a to: Péče o sebe a druhé.

	Péče o sebe a druhé	Naplnění
6. ročník	Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby.	X
	Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.	Učitel vytváří příležitosti pro žáky, aby se účastnili aktivit, které zohledňují nejen jejich vlastní potřeby, ale i potřeby ostatních (rodiny, kamarádů, spolužáků). Učitel pomáhá posilovat komunitu a rozvíjet důležité sociální dovednosti. Žáci se zapojují do kolektivních činností.
10 ročník	Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.	Učitel vytváří prostředí, ve kterém klíčovou roli hraje vizuální podpora, opakování a pozitivní motivace. Zaměřuje se na podporu žáka ve vyjádření jeho potřeb a vnímání potřeb ostatních, prostřednictvím vhodných metod komunikace, sociální interakce a AAK. Žáci se aktivně nebo pasivně zapojují do aktivit.
	Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.	Učitel dává žákům možnost volit mezi aktivitami na základě jejich zkušeností a schopností. Využívá strukturovaný přístup, vizuální a hmatovou podporu, respektuje individuální potřeby žáků. Žáci jsou vedeni k aktivnímu rozhodování.
	Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.	Učitel vytváří bezpečné a podporující prostředí za aktivní účasti žáků, kteří se zapojují do kolektivních činností zaměřených na podporu pozitivní sociální interakce.

Očekávané výsledky učení

3. ročník

Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
401 Vokalizovat písně přiměřeného rozsahu.	• zpěv jednoduchých písní s doprovodem (klavír, kytara) • hry se zpěvem (nápodoba, opakování, hra se slovy, s rytmem) • hra na tělo • zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu (kvinta-sexta) zaměřené tematicky (roční doby, svátky) • zpěv jednoduchých písní s doprovodem (Orffovy nástroje, zvukové trubky, bubny) • nácvik pravidelného dýchání a správného držení těla • spontánní muzicírování	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KLA-KKT-000-106-001	X

	Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojit si stereotypy učení.	
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
402 Reagovat a poznávat různé zvuky.	- rozlišování nehupebních zvuků - poznávání zvuků přírody (tzv. bílé šumy) - poznávání lidského hlasu - seznámení s Orffovými nástroji, hra na další předměty (vařečka, poklička, miska)	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
403 Správně dýchat při rytmozaci říkadel.	- rytmizace dětských říkadel a jednoduchých básniček - hra na tělo (dupání, tleskání, luskání, plácání) - hra na rytmické nástroje (buben, zvukové trubky) - rytmické hry (ozvěna, nápodoba...) - dramatizace dětských říkadel	<u>Tv</u> Opakovat základní pohyby a zapojovat se do společného cvičení s ostatními.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
404 Reagovat pohybem na hudbu.	- pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky - spojení tělesného cvičení s hudebním doprovodem - pohyb s jednoduchým rytmickým doprovodem (bubínek): chůze, běh, poskoky, klus	<u>Tv</u> Pohybovat se podle hudby nebo rytmu a reagovat na změny tempa, tleskání či bubnováním.

	• pohybový projev na hudbu – improvizace • nácvik lidových tanců na vystoupení	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
501 Vnímat poslech krátkých jednoduchých skladeb.	• sluchová cvičení na rozvoj sluchového vnímání a paměti • poslech českých a moravských lidových písní • poslech písniček určených dětem (Uhlíř a Svěrák, Míša Růžičková, Štístko a Poupěnka) • poslech známých krátkých skladeb českých a světových skladatelů	<u>Osv</u> Projevit a prožít emoce při poslechu jednoduchého textu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	X	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
601 Navštěvovat kulturní zařízení v regionu.	• návštěva kulturních akcí (divadelní představení pro děti, hudební festival)	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky. KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem. KDA-KDB-000-106-001 Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou. KBA-KOB-000-106-0010 Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.	X

6. ročník

Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
--------------------------	-------	--

401 Zpívat nebo vokalizovat písně přiměřeného rozsahu.	• zpěv jednoduchých písní s doprovodem (klavír, kytara) • hry se zpěvem (nápodoba, opakování, hra se slovy, s rytmem) • hra na tělo • zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu (kvinta-sexta) zaměřené tematicky (roční doby, svátky) • zpěv jednoduchých písní s doprovodem (Orffovy nástroje, zvukové trubky, bubny) • nácvik pravidelného dýchání a správného držení těla • spontánní muzicírování	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem. KPA-KPP-000-106-001 Postupovat oři rutinních činnostech po stanovených krocích. KBA-KOB-000-106-001 Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí. KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
402 Rozlišovat různé druhy zvuků, rozpoznávat jejich zdroje.	• rozlišování hudebních a nehupebních zvuky • poznávání zvuků přírody (tzv. bílé šumy) • poznávání lidského hlasu • seznámení s Orffovými nástroji, hra na další předměty (vařečka, poklička, miska) • rozpoznávání jednotlivých nástrojů podle zvuku (kytara-klavír-housle)	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRA-000-106-001 Rozeznat informaci, která je řešením konkrétní situace. KDA-KDB-000-106-001 Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

403 Dýchat správně a hospodárně při zpěvu i při rytmizaci říkadel.	• rytmizace dětských říkadel a jednoduchých básniček • hra na tělo (dupání, tleskání, luskání, plácání) • hra na rytmické nástroje (buben, zvukové trubky) • rytmické hry (ozvěna, nápodoba...) • dramatizace dětských říkadel	<u>Tv</u> Zdokonalovat své pohybové dovednosti a dbát na správné provedení pohybu při společných aktivitách. <u>Tv</u> Vnímat a chápat význam správného dýchání, uvolnění a relaxačních cvičení.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KRA-KRA-000-106-001 Rozeznat informaci, která je řešením konkrétní situace.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
404 Reagovat pohybem na hudbu, osvojit si základní taneční prvky.	• pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky • spojení tělesného cvičení s hudebním doprovodem • pohyb s jednoduchým rytmickým doprovodem (bubínek): chůze, běh, poskoky, klus • pohybový projev na hudbu – improvizace • základní taneční kroky (pochod, mazurka, polka) • nácvik lidových nebo umělých tanců na vystoupení	<u>Tv</u> Koordinovat pohyb s hudbou nebo rytmem a rozlišovat tempo, směr a délku pohybu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
501 Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb.	• sluchová cvičení na rozvoj sluchového vnímání a paměti • poslech českých a moravských lidových písní • poslech písniček určených dětem (Uhlíř a Svěrák, Míša Růžičková, Štístko a Poupěnka) • rozeznávání výšky a hloubky tónu, dynamiky, tempa • poslech známých krátkých skladeb českých a světových skladatelů	<u>Osv</u> Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) z poslechu uměleckého textu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001	X	PTP-000-000-106-002

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.		Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
601 Seznámit se s hudebním životem svého regionu, navštívit kulturní instituci v okolí.	- poslech různých hudebních žánrů (folk, rock, populární hudba, lidová hudba, muzikál, opereta a další) - návštěva kulturních akcí (divadelní představení pro děti, hudební festival)	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky. KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem. KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.

10. ročník

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
401 Upevňovat si správné návyky při vokalizaci, pravidelně dýchat, usilovat o správnou deklamaci textu.	- využití dechových, pěveckých a hlasových cvičení se zaměřením na správné dýchání - využití krátkých textů (např. skandování), jednoduchých popěvek a básní k nácviku správného frázování - zlepšování mluveného projevu (intonace, artikulace, plynulost řeči) - nácvik správného přednesu pomocí recitace básní a říkanek	<u>Osv</u> Rozšiřovat slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKT-000-110-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti. KRA-KRP-000110-001 Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.	PTP-000-000-110-001 Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
402	zpěv lidových a umělých písní (folk, tramské, filmové, písně z pohádek)	X

Interpretovat vybrané, přiměřeně náročné lidové a umělé písně.	• seznámení s českou a moravskou lidovou tvorbou (písň, koledy); s cizojazyčnou hudební tvorbou • využití jednoduchých rytmických hudebních nástrojů při hudebních aktivitách, včetně nástrojů vlastní výroby • hry podporující rytmické a pěvecké dovednosti	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-110-001 Číst a opisovat jednoduché texty.	KLA-KKT-000-110-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti. KSA-KOA-000-110-001 Spolupracovat při utváření osobní pohody.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
403 Propojit pohyb s hudbou, zvládnout základní kroky jednoduchého tance.	• seznámení s polkou, mazurkou, country, se základy společenského tance, s moderním tancem • nácvik rytmických tanců • relaxace při poslechu hudby; využití relaxačních technik a uvolňovacích cviků • využití prvků muzikoterapie • vlastní pohybový projev na hudbu (improvizace)	<u>Tv</u> Uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v jednoduchých hrách a cvičeních. <u>Tv</u> Pohybovat se podle hudby, napodobovat jednoduché taneční či rytmické pohyby a vyjadřovat pohybem náladu nebo emoci. <u>Osv</u> Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem. KKA-VYJ-000-110-001 Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem. KBA-KOB-000-110-001 Probudit zájem, empatii a základní zodpovědnost za živé bytosti v okolí.	PTP-000-000-110-002 Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
501 Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů, soustředěně sledovat	• seznámení s hudební tvorbou různých období a žánrů; poslech známých skladeb českých a světových skladatelů • recitace básně a dramatizace krátké scény (pohádky)	<u>Osv</u> Popsat pomocí obrázků nebo návodných otázek vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení.

dramatické či taneční vystoupení.	• návštěva koncertu nebo divadelního představení	<u>Osv</u> Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) ze zhlédnutí divadelního a audiovizuálního díla.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů	PTP-000-000-110-003 Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
601 Seznámit se s národními tradicemi v oblasti hudby, tance a zpěvu.	• seznámení s lidovým tancem a lidovým krojem různých oblastí • seznámení s tradičními zvyky v období Vánoc, Velikonoc, masopustu • poznávání regionální hudební a taneční tvorby	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKT-000-110-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti. KDA-KDB-000-110-001 Respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí.	PTP-000-000-110-002 Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.

6.9 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Předmět Tělesná výchova je vytvořený ze vzdělávací oblasti Člověk, zdraví a bezpečí a vyučuje se od 1. do 10. ročníku jako samostatný předmět v rozsahu 4 hodin týdně. V 1. - 2., 4. - 5. a 7. ročníku jsou posíleny o 1. hodinu z časové dotace v kompetenci školy. Ve 3., 6. a 8. - 10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Obsah je koncipován tak, že si žáci opakujícími se činnostmi upevňují dovednosti a postupně zvládají činnosti se zvyšující se náročností. Proto jsou školní očekávané výsledky učení formulovány pouze pro 3., 6. a 10. ročník, což umožňuje delší časový rámec pro jejich naplňování a zároveň respektuje individuální tempo učení žáků.

Výuka tělesné výchovy směřuje k rozvíjení psychomotorických a psychických schopností, pohybových dovedností a schopnosti spolupracovat. Podporuje rozvoj fyzických možností, pohybové tvořivosti a spontaneity žáků, přispívá k eliminaci sedavého způsobu života a k celkovému zlepšení tělesné aktivity.

Tělesná výchova je realizována s ohledem na věk, pohybové schopnosti a psychomotorickou úroveň žáka. Vede žáky od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a k vlastní pohybové seberealizaci. Důraz je kladen na koordinaci, rovnováhu, diferenciaci pohybů, správné držení těla a vytváření pozitivního vztahu k pohybu. Nedílnou součástí výuky je také relaxace a odpočinkové činnosti, a to nejen v hodinách tělesné výchovy, ale i v rámci ostatních vyučovacích předmětů. Ve výuce jsou uplatňovány principy respektu k individuálním možnostem a potřebám každého žáka. Očekávané výsledky tělesné výchovy naplňují všichni žáci v souladu se svými individuálními schopnostmi.

Výuka probíhá ve třídě, v tělocvičně, ve snoezelenu, na školní zahradě, na hřištích v okolí školy, v plaveckém bazénu nebo ve vířivce, ale také formou vycházek, relaxačních chvil, sportovních akcí.

Cílem výuky je, aby si žáci osvojili dovednosti a návyky umožňující jim aktivní, bezpečný a zdravý životní styl, podporující jejich tělesné i duševní zdraví a přispívající k celkovému osobnostnímu rozvoji.

Hodnocení: Ve všech ročnících bude žák hodnocen dle individuálních pokroků v předmětu a přiblížení se či splnění očekávaných výsledků učení. V 1., 2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných očekávaných výsledků učení ve 3. a v 6. ročníku. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výsledky učení. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávané výsledky učení v 10. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných očekávaných výsledků učení na druhém stupni. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Předmět je propojen s těmito dalšími předměty: Osobnostní výchova, Prvouka, Hudební výchova, Pracovní a výtvarná výchova, Společenská výchova a Přírodověda.

Do předmětu Tělesná výchova jsou začleněny také části ze **systému ucelené rehabilitace**. Učitel si z nich vybírá terapie a činnosti, podle potřeb žáka a možností elokovaných zařízení. Jedná se o: Stimulaci ve snoezelenu, prvky orofaciální stimulace, podporu pohybového vývoje, prvky muzikoterapie, canisterapii, hiporehabilitaci, systém AAK a metodu VOKS, plavecký výcvik, pobyt ve vířivce, prvky Dramaterapie, prvky HANDLE přístup a koncept Bazální stimulace.

Stimulace ve snoezelenu

- Relaxační techniky
- Podpůrné terapeut. techniky (masáže, aromaterapie., míčkování, kartáčování)
- Stimulace libých a příjemných pocitů
- Stimulace vestibulárního aparátu
- Stimulace vibračními podněty
- Podpora motorických funkcí

Prvky expresivní prvky terapie – Prvky Muzikoterapie

- rozvoj hrubé i jemné motoriky
- rozvoj pohybové koordinace
- podpora interakčních a skupinových dovedností
- stimulace nebo relaxace
- základní taneční pohybové dovednosti, volný pohybový projev
- cvičení u hudby
- cvičení v udávaném rytmu

Prvky Orofaciální stimulace

- procítění těla jako příjemné zóny
- provnívání vztahů polohy hlavy vůči čelisti a tělu
- provnívání středové osy těla a její navození ze strany dítěte
- navození koordinace dýchání a polykání
- rozvoj senzomotoriky, kinestetického vnímání, autotopognozie a stereognozie

Podpora pohybového vývoje

- polohování a mikropolohování
- aktivní přenos váhy
- zraková kontrola pohybu
- budování tělesného schématu
- aktivace vestibulárního aparátu
- mobilní přenos váhy
- pohyby přes střední osu

Canisterapie

- motorické dovednosti – aportování, přetahování lanem nebo hadrem, podlézání pod psem, opičí dráha (slalom, plazení, přelézání, přeskokování)
- motivační prvek (nápodoba pohybů „jako pejsek“)
- aktivizační nebo zklidňující prvek
- polohování

Systém AAK a metoda VOKS

- porozumění pohybovým pokynům, gestům a symbolům
- napodobovat pohyby na obrázku
- vyměňovat kartičky za dané tělocvičné náčiní

Hiporehabilitace

- motorické dovednosti – jízda na koni – správný posed, cvičení na koni, hřebelcování, krmení koní
- motivační prvek
- aktivační nebo zklidňující prvek

Plavecký výcvik, pobyt ve vířivce

- hry ve vodě, hry s vodou
- nácvik plavání, splývání, potápění, relaxace ve vodě
- prevence onemocnění
- zlepšení koordinace pohybů, držení těla a posílení svalstva

Koncept Bazální stimulace

- somatická stimulace
- vestibulární stimulace
- vibrační stimulace
- optická stimulace
- auditivní stimulace
- taktilně haptická stimulace

Prvky expresivní prvky terapie – Prvky Dramaterapie

- hry rolí (např. rybáři a rybičky)
- spontánní pohyb
- práce s hodnotami popojení (olympijské hodnoty – přátelství, respekt)
- uvolnění napětí, sebepojetí, koncentrace

Prvky HANDLE přístupu

- podpora neurovývoje
- koordinace pohybů, svalového napětí a pozornosti
- HANDLE aktivity

Vzdělávací strategie k naplnění základních gramotností:

	Čtenářská a pisatelská	Vzdělávací strategie
6. ročník	Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	Učitel rozšiřuje slovní zásobu žáků v oblasti tělesné výchovy a vede je k porozumění základním pohybovým pokynům, gestům a symbolům. Podporuje jejich porozumění a reakci na pokyny pomocí názorných ukázek, opakování a podle potřeby využívá i AAK.
	Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	Učitel rozšiřuje slovní zásobu žáků o názvy tělocvičného nářadí a náčiní, základní názvosloví poloh a pohybů. Vede žáky k porozumění a používání smluvených povelů, pokynů a jednoduchých výrazů užívaných v tělesné výchově, včetně zvukových signálů a gest. Podporuje porozumění pokynům a jejich aktivní využívání při pohybových činnostech.
10. ročník	Číst a opisovat jednoduché texty.	x
	Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	Učitel předává žákům informace obrazové i ústní podobě, a to prostřednictvím jednoduchých pokynů, povelů, symbolů, obrázků a pohybových karet. Pomocí návodných otázek a vizuální podpory vede žáky k porozumění tomu, kde, kdy a jaký pohyb nebo činnost mají vykonat. Žáci na tyto informace reagují pohybem při daných cvičeních a hrách.
	Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	x
	Logicko-matematická	Vzdělávací strategie
6. ročník	Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	Učitel záměrně vytváří a využívá pohybové a herní situace v tělesné výchově, ve kterých žáci uplatňují základní matematické dovednosti. Žáci počítají počet opakování pohybů (např. skoky, hody), pracují s množstvím (např. přines tři míče), řadí a porovnávají.
10. ročník	Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	Učitel rozvíjí a upevňuje matematické dovednosti žáků prostřednictvím opakujících se pohybových a sportovních činností. Žáci systematicky počítají a porovnávají výsledky (např. skóre ve hrách, počet opakování, uplavané délky bazénu, ušlou nebo uběhnutou vzdálenost, délku hodu či skoku). Učitel podporuje dodržování stejných postupů při počítání a jednoduchém zaznamenávání výsledků.

Vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

KUA	Klíčová kompetence k učení
1. stupeň	
• Rozvíjíme dovednost přijímat pokyny a dodržovat jednoduchý postup, dáváme srozumitelné, stručné instrukce, doplňujeme je gestem, obrázkem, symbolem či piktogramem; • učíme žáky postupovat krok za krokem při cvičení nebo hře; • podporujeme vytrvalost a soustředění při pohybových činnostech, zařazujeme opakované pokusy, • krátké přestávky, motivujeme žáky, aby úkol nevzdávali.	
2. stupeň	
• Podporujeme vytrvalost, samostatnost a soustředění při pohybových úkolech, zadáváme úkoly opakovaně, necháváme žáky pracovat podle vlastního tempa; • pojmenováváme se žáky, co je cílem cvičení; • vybíráme společně pomůcku vhodnou pro zadanou aktivitu, úroveň obtížnosti nebo vhodný postup; • pomáháme žákům uvědomit si únavu, radost, stres nebo klid po cvičení; • zařazuje rytmická cvičení, jednoduché taneční prvky nebo dechová cvičení, která žáci znají z výuky tělesné výchovy, i v dalších momentech v průběhu vyučování a říkáme si se žáky, že pohyb může zlepšovat soustředění i náladu; • učíme žáky dodržovat pravidla a chovat se ohleduplně vůči sobě i spolužákům.	

KKA	Klíčová kompetence komunikační
1. stupeň	
• Učíme žáky porozumět jednoduchým pokynům a reagovat na ně, zadáváme jasné, krátké a srozumitelné instrukce, používáme gesta, ukázky, obrázky/piktogramy/symbody, aby všichni pochopili zadání a mohli reagovat přiměřeně svým možnostem; • povzbuzujeme žáky, aby své pocity a potřeby spojené se sportovními nebo herními aktivitami sdělovali slovem, gestem či výrazem tváře, rozvíjíme funkční komunikaci během pohybových aktivit; • zařazujeme činnosti, kde žáci čekají na pokyn nebo reagují na jeho signál (zapískání, tlesknutí apod.); • trénujeme se žáky, jak reagovat na jednoduché komunikační situace spojené s tělesnou výchovou.	
2. stupeň	
• Vedeme žáky k tomu, aby uměli sdělit, co potřebují (např. jakou pomůcku, jakou formu pomoci); • trénujeme se žáky dovednost naslouchat, porozumět a reagovat na pokyny; • zadáváme úkoly v krátkých větách, doplňuje je ukázkou a kontrolujeme, že žáci porozuměli; • používáme gesta, signály, obrázky nebo barvy k řízení pohybových činností, učíme žáky reagovat na uvedené a současně i aktivně v rámci svých možností tyto neverbální projevy využívat; • zdůrazňujeme zásady slušné komunikace při hře i jiných pohybových činnostech, tj. pobízíme žáky, aby si poděkovali, poprosili, omluvili se.	

KSA	Klíčová kompetence osobnostní a sociální
1. stupeň	
• Volíme úkoly, které žák zvládne podle svých schopností, zajišťujeme individuální podporu a umožňuje každému prožít radost z pohybu; • stanovujeme jasná, jednoduchá pravidla her i chování při sportovních a pohybových aktivitách; • připomínáme a ukazujeme žákům pravidla, která jsou důležitá pro naši bezpečnost i fair play; • zařazujeme párové a skupinové aktivity, v nichž žáci zažívají různorodé a v rámci možností zvládnutelné formy spolupráce; • dbáme na dodržování pravidel hry; • podporujeme férovost při hře; • pomáháme žákům zvládat výhru i prohru, zklidnit se prostřednictvím dýchacích cviků, vyjádřit pocit radosti nebo smutku; • trénujeme se žáky dovednost přizpůsobit se tempu a chování ostatních při různorodých pohybových aktivitách.	
2. stupeň	
• Rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat druhé při pohybových činnostech, zařazujeme týmové hry, cvičení ve dvojicích, různé skupinové aktivity, v nichž se žáci učí přijímat různé role, v rámci svých možností spolu komunikují a spolupracují; • pomáháme žákům zvládat emoce a regulovat své chování při výhře i prohře, trénujeme pojmenování svých pocitů (či vyjádření gesty) i různé formy chování, které jsou neohrožující a pomáhají prožít úspěch anebo neúspěch; • klademe důraz na radost z pohybu, společnou zábavu a společný zážitek, oproti tlaku na výkon; • učíme žáky připravit si pomůcky, uklidit je po činnosti a dbát na bezpečnost svou i ostatních; • vysvětlujeme, proč jsou pravidla důležitá a jak přispívají k bezpečné atmosféře i spravedlivé hře; • zařazujeme činnosti, při nichž se žáci musí v rámci svých možností spolehnout na druhé, např. jeden vede, druhý je veden, štafeta, společné překonávání překážek; • zdůrazňujeme, že každý má jiné tempo a dovednosti, posilujeme přijímání rozdílů bez posměchu či kritiky; • učíme žáky, že pohybová zdatnost vyžaduje čas a trpělivost, že je vhodné průběžně trénovat.	

KBA	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
1. stupeň	
• Rozvíjíme odpovědnost žáků za vlastní chování; • vedeme žáky k využívání naučených rituálů a postupů v chování a bezpečnosti v rámci tělesných aktivit.	
2. stupeň	
• Klademe důraz na správné chování a respektování pokynů; • učíme žáky užívat naučené postupy v rámci bezpečnosti a hygieny.	

KPA	Klíčová kompetence pracovní
1. stupeň	
• Trénujeme se žáky základní pracovní a režimové návyky při pohybových činnostech; • vedeme žáky k přípravě cvičebního oblečení, k převlékání, udržování pořádku v tělocvičně i v šatně; • učíme žáky přinášet, odkládat a uklízet pomůcky na určené místo; • vysvětlujeme si pravidla bezpečného zacházení s pomůckami a společně se žáky kontrolujeme pořádek po cvičení; • vedeme žáky k dokončování zadaných úkolů, které stanovujeme s přiměřenou obtížností; • oceňujeme snahu a trpělivost žáků, když je pro ně činnost náročná a snaží se ji přesto zvládnout; • trénujeme dodržování pravidel bezpečné práce v tělocvičně a venku, seznamujeme žáky se zásadami bezpečného pohybu; • využíváme jednoduché opakující se pohyby, jejichž prostřednictvím se rozvíjí soustředění, pravidelnost a pracovní rytmus žáků.	
2. stupeň	
• Učíme žáky správně se převlékat, dbát na pořádek ve svých věcech, dodržovat hygienické návyky a připravit si pomůcky potřebné k hodině tělesné výchovy; • rozvíjíme pracovní návyky při používání a bezpečné manipulaci se sportovními pomůckami a vybavením; • učíme žáky dokončit zadanou činnost, zadáváme úkoly přiměřené schopnostem žáků; • vedeme žáky k vytrvalosti při dokončování pohybových aktivit; • připomínáme zásady bezpečné práce v tělocvičně i venku; • posilujeme pracovní vytrvalost, sebekontrolu a smysl pro pravidelnost, podporujeme žáky, aby vydrželi při náročnější činnosti; • vedeme k pravidelnému tempu cvičení a k pochopení, že i pohyb vyžaduje trpělivost a opakování; • vysvětlujeme žákům, že pohybová aktivita je součástí péče o tělo a zdraví, vedeme je k tomu, aby pohybové a sportovní návyky přenášeli i do běžného života.	

KRA	Klíčová kompetence k řešení problémů
1. stupeň	
• Zařazujeme jednoduché pohybové situace, herní a cvičební úkoly, které vedou žáky k hledání řešení jednoduchého problému (např. jak udržet rovnováhu, jak přemístit sportovní pomůcku co nejrychleji z jednoho místa na druhé); • pomáháme žákům pojmenovat či neverbálně popsat situaci, která nastala a potřebují při ní pomoc nebo změnu postupu; • zařazujeme aktivity, při kterých musí žáci překonat jednoduchou překážku; • propojujeme pohybové aktivity s řešením praktických situací z běžného života, tj. obejít, přenést, přeskóčit překážky na ulici apod.	
2. stupeň	
• Zadáváme pohybové a sportovní aktivity, při nichž žáci musí vymyslet způsob řešení; trénujeme se žáky, že když se něco nedaří, potřebují se zastavit, přemýšlet, co se stalo, hledat jiné řešení či požádat o pomoc; • chválíme za snahu, nejen za výsledek, učíme se, že nezdar pomáhá při učení a zlepšování výkonu; • propojujeme řešení problémů spjatých s pohybovými dovednostmi s každodenním životem, např. využití běhu či překonávání překážek při cestě ze školy, domů, na procházce.	
KLA	Klíčová kompetence kulturní

1. stupeň
• Propojujeme pohybové hry a činnosti s hudbou, rytmem a tancem; • zařazujeme lidové hry, tanec nebo jiné pohybové zvyky spojené se svátky; • vytváříme prostor pro prezentaci pohybových dovedností (tanec, hra apod.) při různých vystoupeních ve škole anebo ve třídě.
2. stupeň
• Zařazujeme pohybové aktivity spojené s hudbou, rytmem a tanečními prvky; • zkoušíme si příležitostně tradiční hry, lidové tance a slavnosti; • zařazujeme a se žáky sledujeme ukázky známých sportovních událostí; • prezentujeme se žáky pohybové dovednosti při školních besídkách, dnech sportu či třídních akcích; • ukazujeme si se žáky ladnost pohybu, říkáme si, proč se nám určitý pohybový projev líbí, co na něm působí esteticky.

KDA	Klíčová kompetence digitální
1. stupeň	• Využíváme digitální technologie jako podpůrný prostředek k názornému vysvětlení a upevňování pohybových dovedností (např. obrázky, fotografie, krátká videa, interaktivní tabule, tablet, interaktivní podlaha); • představujeme pohybové činnosti, cviky a hry prostřednictvím digitálních ukázek, které žákům pomáhají porozumět zadání, správnému provedení pohybu a jeho následné nápodobě.
2. stupeň	• Vedeme žáky k vnímání a porovnávání vlastního pohybového projevu s ukázkou (např. sledování videa, fotografie, zpětná vazba k provedení pohybu přiměřenou formou); • využíváme digitální technologie k motivaci a zpětné vazbě (např. fotografie z pohybových aktivit, krátké záznamy, pochvala za zvládnutý výkon).

Průřezová témata:

Do předmětu Tělesná výchova jsou zařazeny dvě průřezová témata a to: Péče o sebe a druhé a Společnost pro všechny.

	Péče o sebe a druhé	Naplnění
6. ročník	Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby.	Vedeme žáky, aby pomocí praktických ukázek a pravidelných rutinních činností se učili starat se o sebe, svou pohodu a zdraví.
	Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.	Učitel posiluje vztahy ve škole, mezi spolužáky a vytváří situace pro žáky, aby zohledňovali jejich potřeby a potřeby ostatních žáků.
10. ročník	Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.	Učitel se zaměřuje na pozitivní motivaci žáků a učí žáky vyjádřit jejich pocity a potřeby.
	Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.	Žáci rozvíjí samostatnost v péči o sebe a učí se rozhodovat
	Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing	Žáci se aktivně zapojují a podporují pozitivní sociální interakci.

	Společnost pro všechny	Naplnění
6. ročník	Poskytnout pomocť spolužákovi v případě potřeby.	Učitel vytváří bezpečné a podporující prostředí, ve kterém se žáci učí, jak pomáhat ostatním a jak pomoc nabízet.
10. ročník	Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.	Učíme žáky, že každý potřebuje někdy pomoc. A podporujeme dobré mezilidské vztahy mezi spolužáky.
	Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.	X

Očekávané výsledky učení

3. ročník

Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
101 Zapojit se do jednoduchých pohybových aktivit podle svých možností.	- pohybové činnosti s ohledem na individuální potřeby (oslabení svalů, kloubů, dýchacích funkcí). - protažení, zlepšení fyziologického rozsahu a posílení oslabených svalů - cvičení zaměřená na zdraví páteře a prevenci bolestí zad - zooterapie (např. hiporehabilitace, canisterapie, felinoterapie) - hry a relaxace ve vodě	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOS-000-106-001 Uvědomovat si své základní životní potřeby.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
102-1 Využívat základní pohybové dovednosti při jednoduchých cvičeních a hrách.	- základní postoje - varianty chůze - běžecská abeceda - skoky, poskoky a přeskoky - rovnovážné postavy (např. stoj na jedné noze, stabilizační cvičení) - plavání, turistika, hry ve sněhu - nácvik plavání, potápění	Osv Zvládat základní pravidla společenského chování (pozdrav, poděkování, prosba, oslovení).
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

102-2 Zapojovat se do společných činností s ostatními žáky.	• pohybové hry a hry s různým zaměřením (např. Honzo vstávej, Rybáři, rybičky, rybáři jedou, Pešek, Židličkovaná)	<u>Osv</u> Zvládat základní pravidla společenského chování (pozdrav, poděkování, prosba, oslovení).
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
103 Reagovat na jednoduché pokyny, povely a signály učitele a provádět podle nich pohybové činnosti.	• komunikace v tělesné výchově • smluvené povely a pokyny • zvukové signály (zastavení, zahájení pohybu, provedení určeného pohybu) • reakce na gesta	<u>Prv</u> Vnímat pokyny dospělých a řídit se jimi při mimořádných událostech.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KKA-POR-000-106-001 Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
104 Pohybovat se podle hudby nebo rytmu a reagovat na změny tempa, tleskání či bubnování.	• rytmická cvičení (reagování na rychlost hudby, bubnování) • rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem • sladění jednoduchého pohybu s hudbou • jednoduché tanečky (např. Pásla ovečky) • nápodoba pohybů	<u>Prv</u> Vnímat pokyny dospělých a řídit se jimi při mimořádných událostech.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem. KSA-KOD-000-106-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
105 Používat různé sportovní pomůcky při hrách a cvičeních.	• cvičení s míči, kužely a obručemi • hod míčem • cvičení s náčiním a nářadím (cvičení na lavičkách a žebřinách)	X

	• cvičení na posílení stabilizačních svalů trupu za využití balančních podložek • cvičení na propojení pohybu a orientace v prostoru, zlepšení vnímání vzdáleností a časových intervalů během pohybu • cvičení s odporovými pásy • pohybové hry s netradičními pomůckami	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
106 Opakovat základní pohyby a zapojovat se do společného cvičení s ostatními.	• dětská jóga • posilování specifických svalových skupin • cviky na posílení prstů, dlaní, pěstí • otáčení rukou (dlaň, hřbet ruky) • koordinace oko–ruka, oko–noha • koordinace pohybu končetin • spolupráce ve hře • koncentrační a postřehové hry • psychomotorické hry a cvičení • hry s upravenými pravidly • zařazování krátkých pohybových chviliek během dne • pohybové aktivity ve volném čase	<u>Hv</u> Správně dýchat při rytimizaci říkadel.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
107-1 Vnímát tempo a možnosti ostatních a chovat se ohleduplně při společné činnosti.	• trpělivost ke spoluhráčům • pocit sounáležitosti s týmem • zapojení všech žáků do týmu • aktivity s vyznačeným osobním prostorem (kruhy na zemi, kužely, vlastní „zóna“) • hry, během kterých žáci všímají tempo druhých (pomalejší/rychlejší varianty) • nácvik pohybu ve skupině – chůze za sebou, vedle sebe, ve dvojici	<u>Osv</u> Zvládat základní pravidla společenského chování (pozdrav, poděkování, prosba, oslovení). <u>PVv</u> Zapojovat se do práce.

	• společné a kooperativní hry (hry s padákem, přetahování lanem)	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody. KSA-KOC-000-106-001 Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí.	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
107-2 Přijímat pomoc druhých a sám pomáhat.	• nabídnout pomoc spolužákovi (podat míč, podržet obruč) • hry ve dvojici, cvičení ve dvojici • komunikace s ostatními žáky, vyjádření potřeby („potřebuji pauzu“, „pomoz mi prosím“) • čekání na řadu, respektování pořadí • jednoduché týmové úkoly, při kterých je potřeba spolupráce (přenášení pomůcek, stavba dráhy, hry s padákem, Mašinka)	<u>Osv</u> Zvládat základní pravidla společenského chování (pozdrav, poděkování, prosba, oslovení).
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody. KSA-KOC-000-106-001 Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí. KSA-KOD-000-106-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.	PTS-000-000-106-001 Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby. PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
108-1 Zapojovat se do jednoduchých relaxačních a dechových cvičení.	• zklidňující a povzbuzující masáže • relaxace • somatická stimulace obličeje • senzomotorická stimulace • míčkování • bazální stimulace • HANDLE přístup	<u>PVv</u> Zvládnout základní sebeobslužné činnosti. <u>Prv</u> Seznámit se s pojmy týkajícími se lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.

	• orofaciální masáž • dechová cvičení	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
108-2 Zapojovat se do jednoduchých protahovacích cvičení a usilovat o správné držení těla podle vzoru učitele.	• soustředění na cvičení • prevence oslabení • korekce oslabení • správné držení těla – ve stoji, vsedě • změny polohy těla • napodobování pohybů učitele • posilovací a koordinační cvičení • protahovací cvičení	<u>Prv</u> Seznámit se s pojmy týkajícími se lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
109 Hrát jednoduché hry podle pravidel vysvětlených učitelem, reagovat na signál začátku a konce hry a chovat se ohleduplně k ostatním.	• sounáležitost • ohleduplnost • podpora spoluhráče • hodnoty olympijského hnutí • základní pravidla her • osvojování pravidel pohybových činností	<u>Prv</u> Seznamovat se s nevhodným a rizikovým chováním a adekvátními reakcemi.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KKA-POR-000-106-001 Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas. KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

110 Seznamovat se se základními pokyny k bezpečnosti při cvičení, bezpečně používat pomůcky a dbát na základní hygienu po cvičení.	• oblékání a svlékání • přezouvání • vhodné oblečení a obuv • vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí • osobní hygiena • hygiena při tělesné výchově • hygiena cvičebního prostředí • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech • hygiena plavání • bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí • bezpečnost při manipulaci s tělocvičným nářadím a náčiním	<u>PVv</u> Zvládnout základní sebeobslužné činnosti. <u>PVv</u> Osvojovat si základní hygienické návyky. <u>Prv</u> Uvědomovat si zásady bezpečnosti při hrách. <u>Prv</u> Seznámit se s pravidly vhodného chování v přírodě.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRA-000-106-001 Rozeznat informaci, která je řešením konkrétní situace.	X

6. ročník

Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
101 Zapojit se do širokého spektra aplikovaných pohybových aktivit odpovídajících aktuálnímu zdravotnímu stavu.	• koordinace srdečního, dýchacího a pohybového rytmu • pohybové činnosti s ohledem na individuální potřeby (oslabení svalů, kloubů, dýchacích funkcí) • protažení, zlepšení fyziologického rozsahu a posílení oslabených svalů • cvičení zaměřená na posílení páteře a prevenci bolestí zad • zooterapie (např. hiporehabilitace, canisterapie, felinoterapie) • plavání, terapie ve vířivce	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOS-000-106-001 Uvědomovat si své základní životní potřeby.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

102-1 Užívat osvojené základní pohybové dovednosti při hrách, cvičeních a sportovních aktivitách.	• obraty (obrat o 90°, 180°, 360°), základní postoje • varianty chůze • průpravné úpoly – přetahy, přetlak • běžecká abeceda • skok do dálky a výšky, přeskoky • rovnovážné postavy (např. stoj na jedné noze, stabilizační cvičení) • plavání, turistika, hry ve sněhu • cvičení zaměřená na kontrolu dýchání během intenzivního pohybu (např. běh, aerobik) • strečink	<u>Osv</u> Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
102-2 Spolupracovat s ostatními žáky při týmových činnostech.	• pohybové hry • hry s různým zaměřením • hry např. bocce, boccia, lukostřelba	<u>Osv</u> Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
103 Správně reagovat na jednoduché pokyny, povely a signály.	• komunikace v tělesné výchově • smluvené povely a pokyny • zvukové • gesta	<u>Prv</u> Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých a spolupracovat při mimořádných událostech.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KKA-POR-000-106-001 Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
104 Koordinovat pohyb s hudbou nebo rytmem a rozlišovat tempo, směr a délku pohybu.	• rytmická cvičení a kondiční cvičení • rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem • vyjádření rytmu pohybem	<u>Hv</u> Reagovat pohybem na hudbu, osvojit si základní taneční prvky.

	• sladění jednoduchého pohybu s hudbou • jednoduché tanečky • nápodoba pohybů	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem. KSA-KOD-000-106-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
105 Používat vhodné sportovní pomůcky k plnění úkolů.	• cvičení zaměřená na posílení stabilizačních svalů trupu, které zlepšují držení těla (např. balanční plachta, rehabilitační vozík) • cvičení na propojení pohybu a orientace v prostoru, zlepšení vnímání vzdáleností a časových intervalů během pohybu • hod míčkem • posilovací a koordinační cvičení • cvičení s náčiním a nářadím (cvičení na lavičkách a žebřinách) • cvičení s odporovými pásy, činkami, medicinbalem • pohybové hry s netradičními pomůckami	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

106 Zdokonalovat své pohybové dovednosti a dbát na správné provedení pohybu při společných činnostech.	• jóga • zpracování a uvolnění stresu pohybem • posilování specifických svalových skupin • cviky na posílení prstů, dlaní, pěstí • otáčení rukou (dlaň, hřbet ruky) • koordinace oko–ruka, oko–noha • koordinace pohybů končetin • spolupráce při hře • koncentrační a postřehové hry • psychomotorické hry a cvičení • hry s upravenými pravidly • zařazování krátkých pohybových chviliek během dne • pohybové aktivity ve volném čase • aktivity zaměřené na vnímání pohody během pohybu	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
107-1 Spolupracovat s ostatními žáky a uvědomovat si rozdíly v pohybových schopnostech.	• vnímání spoluhráčů • pocit sounáležitosti s týmem • zapojení všech žáků do týmu • aktivity s vyznačeným osobním prostorem (např. kruhy na zemi, kužely, vlastní „zóna“) • HANDL aktivity (s kruhy)	<u>Osv</u> Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob. <u>PVv</u> Zapojovat se do skupinové práce.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody. KSA-KOC-000-106-001 Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí. KSA-KOD-000-106-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

107-2 Pomáhat spolužákům, kteří potřebují podporu při společných činnostech.	• podpora a pomoc spolužákům • rozvoj osobnostních vlastností prostřednictvím pohybových aktivit • vnímání potřeb spolužáků • pochvala druhých • požádání o pomoc při nesnázích • poděkování za pomoc • jednoduché týmové hry, při kterých je potřeba spolupráce • komunikace s ostatními žáky	<u>Osv</u> Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob. <u>PVv</u> Zapojovat se do skupinové práce.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody. KSA-KOC-000-106-001 Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí. KSA-KOD-000-106-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
108-1 Vnímát a chápat význam správného dýchání, uvolnění a relaxačních cvičení.	• zklidňující a povzbuzující masáže • relaxace (celková a lokální) • somatická stimulace obličeje • senzomotorická stimulace • míčkování, dechová cvičení • bazální stimulace • HANDLE přístup • orofaciální masáž	<u>PVv</u> Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti. <u>Prv</u> Ukázat nebo pojmenovat hlavní části lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže. <u>Hv</u> Dýchat správně a hospodárně při zpěvu i při rytimizaci říkadel.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
108-2 Provádět základní protahovací cvičení a upravovat držení těla podle pokynů učitele.	• soustředění na cvičení • prevence oslabení • korekce oslabení • správné držení těla – ve stoji, vsedě • změny polohy těla • posílení středu těla – cvičení na zpevnění trupu • protahovací cvičení	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	X	X

Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
109 Dodržovat základní pravidla her a soutěží, chovat se fair play a respektovat rozhodnutí učitele a spolužáků během hry.	• fair play • sounáležitost • ohleduplnost • podpora spoluhráče • prohra • chování na soutěžích, závodech • hodnoty olympijského hnutí • základní pravidla her • osvojování pravidel pohybových činností	<u>Prv</u> Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KKA-POR-000-106-001 Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas. KDA-KDB-000-106-001 Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
110 Uplatňovat zásady bezpečnosti při cvičení a hrách, respektovat pravidla bezpečné manipulace s pomůckami a dodržovat hygienické návyky při pohybových aktivitách.	• oblékání a svlékání • přezouvání • vhodné oblečení a obuv • vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí • osobní hygiena • hygiena při tělesné výchově • hygiena cvičebního prostředí • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech • hygiena plavání • bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí • bezpečný pohyb při pohybových aktivitách na sněhu, ledu, v bazénu a vodních plochách • seskoky z výšky • význam pohybu pro zdraví	<u>PVv</u> Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti. <u>PVv</u> Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech. <u>Prv</u> Popsat na příkladech dodržování zásad bezpečnosti při hrách. <u>Prv</u> Dodržovat pravidla vhodného chování v přírodě.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRA-000-106-001 Rozeznat informaci, která je řešením konkrétní situace. KBA-KOC-000-106-001 Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti.	X

10.ročník

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
---------------------------	-------	--

101 Uplatňovat přiměřené aplikované pohybové aktivity podle aktuálního zdravotního stavu.	• pohybové činnosti s ohledem na individuální potřeby (oslabení svalů, kloubů, dýchacích funkcí). • protažení, zlepšení fyziologického rozsahu a posílení oslabených svalů • spinální cvičení • zooterapie (např. hiporehabilitace, canisterapie, felinoterapie) • koordinace srdečního, dýchacího a pohybového rytmu • prevence svalových dysbalancí • korekce svalových dysbalancí • vyrovnávací cvičení • průpravná cvičení • kondiční cvičení	<u>Osv</u> Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	PTP-000-000-110-002 Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
102-1 Uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v jednoduchých hrách a cvičeních.	• průpravné atletické činnosti • starty, běhy na dráze • skok do dálky a výšky, přeskoky • hod míčkem • posilovací a koordinační cvičení • cvičení s náčiním a náradím • plavání, turistika, hry ve sněhu	<u>Hv</u> Propojit pohyb s hudbou, zvládnout základní kroky jednoduchého tance.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině. KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
102-2 Spolupracovat s ostatními žáky při pohybových činnostech a přispívat k dobré atmosféře ve skupině.	• sdílet prostor a pomůcky během hry • cvičení s potřebou koordinace a komunikace (např. společné přenášení míče po trávě nebo přes překážky) • pohybové hry hry např. bocce, boccia, lukostřelba	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině. KPA-KPP-000-110-001	X

	Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
103 Rozpoznávat a reagovat na základní pokyny, povely a signály pohybem nebo zastavením.	- rozvoj kreativity a spolupráce - napodobování pohybů - význam termínů spojených s pohybovými činnostmi - komunikace mezi hráči a učitelem - smluvené povely a signály - verbální a neverbální komunikace během cvičení	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-001 Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	KKA-POR-000-110-001 Reagovat verbálně nebo neverbálně na komunikační sdělení partnera. KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině. KSA-KOD-000-110-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
104 Pohybovat se podle hudby, napodobovat jednoduché taneční či rytmické pohyby a vyjadřovat pohybem náladu nebo emoci.	- vyjádření rytmu pohybem - sladění jednoduchého pohybu s hudbou - jednoduché tanečky a taneční kroky - cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	<u>Hv</u> Propojit pohyb s hudbou, zvládnout základní kroky jednoduchého tance.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKT-000-110-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
105 Bezpečně používat sportovní pomůcky podle pokynu učitele a dokázat si vybrat vhodnou pomůcku podle činnosti.	- rovnovážná a koordinační cvičení - rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů - speciální nářadí a náčiní - použití speciálních pomůcek, které zlepšují motoriku a vnímání - pohybové hry s tradičními a netradičními pomůckami - bezpečnost při používání pomůcek - vybrat správné náčiní ke cvičení	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

X	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	PTP-000-000-110-002 Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
106-1 Podílet se na pohybových aktivitách a spolupracovat s ostatními při cvičení a hrách.	• koncentrační a postřehová cvičení • psychomotorické hry a cvičení • pohybové hry s různým zaměřením • hry s upravenými pravidly • jógová cvičení • pohybové hry bez náčiní • cvičení ve dvojici, ve skupině • týmové úkoly, kde je potřeba spolupráce (hry s padákem, přenášení věcí, ...)	<u>Osv</u> Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině. KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	PTP-000-000-110-001 Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
106-2 Chápat, že pohyb prospívá zdraví a přináší radost.	• prožitkové aktivity zaměřené na vnímání pohody po pohybu (uvolnění, radost, úsměv) • zpracování a uvolnění stresu pohybem • základní poznatky o pohybu a zdraví: • pohyb posiluje srdce, svaly, klouby a zlepšuje dýchání. • pohyb a prevence zdravotních problémů (obezita, únava, oslabení svalstva). • zařazování krátkých pohybových chvil během dne (brain break, protahování) • trávení volného času pohybem • zdravotní přínosy sportovních aktivit	<u>Osv</u> Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině. KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

107-1 Respektovat tempo a možnosti spolužáků a dodržovat osobní prostor.	• trpělivost ke spoluhráčům, zvládání neúspěchu • zapojení všech žáků do týmové činnosti, pocit být součástí týmu • aktivity s vyznačeným osobním prostorem (kruhy na zemi, kužely, vlastní „zóna“) • skupinové a kooperativní hry	<u>Vu</u> Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině. KSA-KOA-000-110-001 Spolupracovat při utváření osobní pohody. KSA-KOC-000-110-001 Tolerovat odlišnosti druhých osob ve školním prostředí. KSA-KOD-000-110-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.	PTP-000-000-110-001 Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních. PTS-000-000-110-002 Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
108-1 Reagovat na pokyny při řízené relaxaci a provádět dechová cvičení podle vedení učitele.	• masáže (zklidňující, povzbuzující, somatická stimulace) • relaxace – celková a lokální • dechová cvičení – správný dechový stereotyp • míčkování • Bazální stimulace • HANDLE přístup • orofaciální masáž • relaxace ve vířivce	<u>Osv</u> Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	PTP-000-000-110-002 Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
108-2 Účastnit se protahovacích a uvolňovacích cvičení a samostatně zaujímat správnou polohu těla.	• pohybová a prostorová koordinace • rovnováha • prevence a korekce oslabení • soustředění na cvičení • cvičení na hluboký stabilizační systém • protahovací cvičení	<u>Osv</u> Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-110-001	PTP-000-000-110-002

	Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
109 Uplatňovat jednoduchá pravidla her, rozpoznávat porušení pravidel a chovat se ohleduplně při výhře i prohře.	• sounáležitost v týmu • ohleduplnost a podpora spoluhráčů • chování při prohře a vítězství • chování na soutěžích • znalost a dodržování pravidel soutěže • respekt k soupeřům • týmová spolupráce a rovnost • hodnoty sportu a olympijské ideály • upozornění na nedodržení pravidel	<u>Vu</u> Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci. <u>Osv</u> Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KDA-KDC-000-110-001 Vytvářet jednoduchý digitální obsah tvořivou činností. KRA-KRA-000-110-001 Označit pravdivou a nepravdivou informaci týkající se známé situace.	PTS-000-000-110-002 Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
110 Reagovat na pokyny k bezpečnému chování, vyhýbat se nebezpečným situacím při pohybu a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny.	• bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí • hygiena při tělesné výchově • osobní hygiena • hygiena cvičebního prostředí • vhodné oblečení a obuv • vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí • hygiena plavání • bezpečný pohyb ve specifických podmínkách (skoky do vody, z výšky) • bezpečný pohyb při pohybových aktivitách v zimě, na horách, ...	<u>Př</u> Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě. <u>Vu</u> Vnímat a reagovat na různé druhy rizikového chování lidí a řešit je s pomocí naučených stereotypů. <u>Osv</u> Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-110-001 Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému. KSA-KOS-000-110-001 Požádat jednoduchým způsobem o pomoc. KBA-KOC-000-110-001 Sdílet odpovědnost za své chování ve školním prostředí.	PTS-000-000-110-001 Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.

6.10 Vyučovací předmět: Pracovní a výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Pracovní a výtvarná výchova je integrovaný předmět vytvořený ze vzdělávacích oblastí Člověk, jeho osobnost a svět práce a Umění a kultura. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět v časové dotaci takto: v 1. - 2. ročníku 3 hodiny týdně, ve 3. - 6. ročníku 4 hodiny týdně a v 7. - 10. ročníku 6 hodin týdně. V 1. - 3., 6. ročníku je posílen o 1 hodinu, 4. - 5. je posílen o 2. hodiny, 7. ročníku je posílen o 4. hodiny a v 8. - 10. ročníku je posílen o 3 hodiny z časové dotace v kompetenci školy. Ve 3., 6. a 8. - 10. ročníku posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah tohoto předmětu je vytvořen sloučením vzdělávacích oborů Výtvarná výchova a Pracovní činnosti. Žáci při činnostech spojených s běžným životem získávají základní manuální zručnost a vytváří si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se zacházet s předměty denní potřeby, výtvarnými potřebami a materiály, vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím. Zároveň se předmět zaměřuje na zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou, péčí o sebe a své okolí. Vede k překonávání obtíží a dokončování pracovních úkolů, k práci v kolektivu a k odpovědnosti za své i společné výsledky práce. Rozvíjí porozumění zadaným jednoduchým pracovním postupům, dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci, vede k poznávání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času. Skrze výtvarné činnosti umožňuje žákům vyjádření svých vlastních pocitů a zároveň jim umožňuje zažít úspěch vytvořením výtvarného díla. Rozvíjí smyslové a citové vnímání, senzibilitu, fantazii a obrazotvornost, vyjadřovací schopnosti, hrubou i jemnou motoriku. U žáka se snažíme vytvářet citlivý vztah k umělecké a přírodní kráse, kultivovat estetický vkus ve vztahu k sobě i k okolí a osvojit si základní výtvarné dovednosti.

Výuka probíhá individuálně, ve skupinách i frontálně. Vyučovací metody jsou voleny s ohledem na schopnosti jednotlivých žáků. Při volbě konkrétních vyučovacích metod zohledňujeme věk žáků, celkovou mentální úroveň ale i momentální psychické rozpoložení. Pro výuku je využívána kmenová třída, pracovní dílna, keramická dílna, školní zahrada, cvičná kuchyňka, počítačová učebna, speciálně vyčleněná učebna nebo jiné prostředí, a to jak v areálu školy, tak i mimo školu. K prohlubování učiva a zpestření výuky vhodně poslouží různé výstavní síně, muzea či galerie.

Cílem Pracovní a výtvarné výchovy je dosažení co nejvyšší možné míry samostatnosti žáka skrze činnosti spojené s běžným životem, aktivování tvořivé činnosti žáka, kreativity a formování estetického cítění a uměleckého sebevyjádření.

Hodnocení: Ve všech ročnících bude žák hodnocen slovně, dle individuálních pokroků a přiblížení se či splnění očekávaných výsledků učení. Hodnocení je zaměřeno na pozitivní stránky a osobní pokroky jednotlivých žáků.

Předmět je propojen s těmito dalšími předměty: Čtení a psaní, Matematika, Informatika, Prvouka, Společenská výchova, Přírodověda, Osobnostní výchova, Tělesná výchova.

Do předmětu Pracovní a výtvarná výchova jsou začleněny tyto části ze **systému ucelené rehabilitace**. Učitel si vybírá terapie a činnosti z nich, podle potřeb žáka a možností elokovaných zařízení. Jedná se o: canisterapie, hiporehabilitace, prvky ergoterapie, prvky arteterapie, prvky muzikoterapie, plavecký výcvik v bazénu nebo pobyt ve vířivce, podpora pohybového vývoje, systém AAK, stimulace ve snoezelenu a koncept Bazální stimulace.

Canisterapie

- rozvoj motorických dovedností

- budování pozitivního vztahu k zvířatům
- pozorování zvířat
- motivační prvek

Hiporehabilitace

- rozvoj motorických dovedností
- budování pozitivního vztahu k zvířatům
- pozorování zvířat v jejich přirozeném prostředí
- motivační prvek

Prvky expresivní prvky terapie - Prvky Ergoterapie

- práce s keramickou hlinou
- úklidové a údržbové práce ve škole a domácnosti
- práce na zahradě a školním dvoře
- pěstitelské práce
- budování pracovních návyků
- podpora interakčních a skupinových dovedností

Prvky expresivní prvky terapie - Prvky Arteterapie

- rozvoj fantazie a obrazotvornosti
- podpora interakčních a skupinových dovedností
- návaznost tvorby na emocionální prožitek
- navázání tvorby na zrakové, čichové a hmatové vjemy
- rozvoj schopnosti uměleckého sebevyjádření
- rozvoj estetického vnímání

Prvky expresivních terapií – prvky Muzikoterapie

- rozvoj pohybové koordinace
- rozvoj motorických schopností
- podpora interakčních a skupinových dovedností
- výroba jednoduchých hudebních nástrojů

Plavecký výcvik v bazénu, pobyt ve vířivce

- rozvoj motorických dovedností
- zlepšení koordinace pohybů
- posílení svalstva
- nácvik sebeobslužných činností
- budování hygienických návyků

Podpora pohybového vývoje

- rozvoj jemné motoriky
- podpora koordinace oko-ruka
- nácvik správného používání pracovních a výtvarných nástrojů
- podpora správného držení těla a stability při pracovních činnostech

Systém AAK

- rozvoj komunikačních dovedností
- využití pracovních schémat a postupů
- vizualizace receptů a návodů
- podpora porozumění pokynům s využitím vizuální podpory či gest

Stimulace ve snoezelenu

- relaxační techniky
- podpora motorických funkcí
- podpůrné terapeutické techniky
- navození libých a příjemných pocitů
- úklidové práce

Koncept Bazální stimulace

- somatická stimulace
- vestibulární stimulace
- vibrační stimulace
- optická stimulace
- auditivní stimulace
- taktilně haptická stimulace

Vzdělávací strategie k naplnění základních gramotností:

	Čtenářská a pisatelská	Vzdělávací strategie
6. ročník	Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	Učitel učí žáky pracovat s jednoduchými návody, postupy a pracovními schématy. Rozšiřuje jejich slovní zásobu v dané oblasti a učí je porozumění jednoduchému sdělení. V případě potřeby využívá AAK a vede žáky ke smysluplnému vyjádření svých pocitů a potřeb.
	Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	Učitel rozšiřuje aktivní i pasivní slovní zásobu žáku v probíraných oblastech, a to zejména s ohledem na praktické využití v běžném životě. Motivuje žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání osvojené slovní zásoby v běžných situacích a komunikaci s okolím. V případě potřeby využívá AAK (znak do řeči, obrázky, fotografie, piktogramy...)
10. ročník	Číst a opisovat jednoduché texty.	x
	Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	Učitel učí žáky pracovat s jednoduchými návody, nákupními seznamy, recepty a texty a vyhledávat v nich potřebné informace. Texty předkládá v ústní, písemné nebo obrazové podobě dle individuálních potřeb žáku. Pomocí jednoduchých dotazů pak ověřuje schopnost žáku tyto informace vyhledat a prakticky využít.
	Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	Učitel čte nebo vypráví jednoduché příběhy, pohádky, básničky uzpůsobené schopnostem žáka a pomocí návodných otázek vede žáka k pochopení a reprodukci obsahu textu. Četbu nebo vyprávění doplňuje o vizuální oporu (obrázky, fotografie, piktogramy). Učí žáky pamatovat si nákupní seznam, pracovní postupy, recepty atd.

	Logicko-matematická	Vzdělávací strategie
6. ročník	Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	Učitel záměrně vytváří situace a plánuje činnosti z běžného života, kdy žák využívá základní matematické dovednosti (placení nákupů, měření délky, řazení a třídění předmětů, porovnávání velikosti a tvarů...). V rámci výtvarných aktivit učí žáky rozeznávat tvary, velikost, kreslit rovné a křivé čáry, rozvíjí prostorovou a pravolevou orientaci, vnímání prostoru, pracuje s perspektivou atd. Nabité znalosti pak učí žáky využívat k uměleckému sebevyjádření.
10. ročník	Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	Učitel rozvíjí a upevňuje získané matematické dovednosti žáku v situacích spojených s běžným životem (nakupování, technické a pracovní postupy, výtvarné činnosti...) Tyto situace záměrně vytváří, procvičuje, pravidelně je opakuje a ověřuje pochopení a zautomatizování každého jednotlivého kroku.

Vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

KUA	Klíčová kompetence k učení
1. stupeň	
• Rozvíjíme dovednost přijímat pokyny a dodržovat jednoduchý postup tak, že zadáváme srozumitelné, názorné a stručné instrukce; • podporujeme vytrvalost a soustředění při pracovních a výtvarných činnostech, motivujeme žáky k opakování aktivity; • učíme žáky poslouchat a přijímat názory jiných; • používáme jednoduché sebehodnotící obrázky a piktogramy, poskytujeme žákům zpětnou vazbu; • při výtvarných a pracovních činnostech učíme žáky postupovat krok za krokem, využíváme názornou oporu (obrázky, pracovní schémata, fotografie, piktogramy); • podporujeme vytrvalost a soustředění při náročnějších činnostech.	
2. stupeň	
• Podporujeme samostatnost a soustředění při práci, necháváme žáky pracovat vlastním tempem; • učíme žáky dodržovat pravidla a chovat se ohleduplně k ostatním; • hledáme společně vhodný postup při práci; • učíme žáky spolupracovat ve skupinách, brát ohled na lidi kolem; • motivujeme žáky k dokončení zadané práce; • využíváme názornou oporu (obrázky, fotografie, piktogramy, pracovní schémata...).	

KKA	Klíčová kompetence komunikační
1. stupeň	
• Učíme žáky porozumět jednoduchým pokynům a reagovat na ně; • učíme žáky bez obav vyjádřit své potřeby, pocity, názory; • zadáváme jasné, krátké a srozumitelné instrukce; • povzbuzujeme žáky, aby své pocity a potřeby sdělovali slovem, gestem, obrázkem; • podporujeme přátelské vztahy ve třídě i mimo třídu; • v případě potřeby využíváme AAK.	
2. stupeň	
• Motivujeme žáky ke komunikaci pomocí návodných otázek; • trénujeme schopnost naslouchat a porozumět ostatním ve svém okolí; • zdůrazňujeme zásady slušného chování (prosba, poděkování, omluva); • v případě potřeby využíváme AAK.	

KSA	Klíčová kompetence osobnostní a sociální
1. stupeň	
• Volíme obtížnost podle schopností konkrétního žáka, zajišťujeme individuální podporu; • zařazujeme skupinové aktivity pro dobrou spolupráci ve skupině; • dbáme na dodržování pravidel, pomáháme žákům zažít úspěch i neúspěch; • učíme žáky v případě potřeby říct si o pomoc a poskytovat pomoc druhým.	
2. stupeň	
• Rozvíjíme schopnost spolupráce a respektu; • pomáháme žákům zažít emoce a regulovat své chování; • rozvíjíme u žáků vazby s blízkými osobami a kamarádské vztahy ve škole.	

KBA	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
1. stupeň	
• Rozvíjíme odpovědnost žáků za vlastní chování; • vedeme žáky k využívání naučených rituálů a postupů v chování; • zapojujeme žáky do činností vedoucích k udržitelnosti okolí a přírody.	
2. stupeň	
• Klademe důraz na správné chování a respektování pokynů; • učíme žáky používat naučené postupy v rámci bezpečnosti a hygieny; • vedeme žáky k ekologickému chování, zapojujeme žáky do činností vedoucích k udržitelnosti okolí a přírody; • v modelových i reálných situacích trénujeme s žáky základní sociální dovednosti.	

KPA	Klíčová kompetence pracovní
1. stupeň	
• Vedeme žáky k co největší samostatnosti při běžných činnostech; • procvičujeme postupy jednoduchých pracovních činností; • seznamujeme žáky s různými materiály a pomůckami; • motivujeme žáky k dokončení započaté práce, vytváříme rutinní pracovní návyky.	
2. stupeň	
• Utváříme u žáků základní manuální dovednosti a schopnost si poradit; • trénujeme s žáky základní pracovní činnosti potřebné pro běžný život; • prezentujeme výsledky výtvarných činností na výstavách a soutěžích; • vedeme žáky ke zvládnutí jednoduchých praktických činností.	

KRA	Klíčová kompetence k řešení problémů
1. stupeň	
• Zařazujeme jednoduché situace, které vedou žáky k hledání řešení; • pomáháme žákům pojmenovat verbálně či neverbálně situaci, při které potřebují pomoc; • propojujeme pracovní činnosti ve škole s řešením praktické každodenní situace v běžném životě.	
2. stupeň	
• Trénujeme žáky, aby dokázali sami požádat o pomoc nebo najít řešení; • chválíme žáky za snahu, nejen za výsledek; • zařazujeme činnosti, při kterých musí sami žáci překonávat překážky, vzájemně komunikovat a řešit vzniklé problémy.	

KLA	Klíčová kompetence kulturní
1. stupeň	
• Vytváříme prostor pro prezentaci žákovských prací na výtvarných soutěžích, prodejních trzích a výstavách; • seznamujeme žáky s tvorbou známých malířů a ilustrátorů; • organizujeme tematické výtvarné dílničky; • rozvíjíme estetické cítění žáku, vyhledáváme a upozorňujeme na kulturní památky v okolí.	

2. stupeň
• Propojujeme výtvarnou činnost s hudbou, pohybem a dramatizací (artefiletika); • vyhledáváme inspiraci pro tvorbu prostřednictvím návštěv výstav, trhů a galerií; • umožňujeme žákům seznámit se s uměleckými díly; • rozvíjíme estetické cítění žáka, vyhledáváme a upozorňujeme na kulturní památky v okolí; • učíme žáky poznávat regionální a národní tradice, seznamujeme je s tradičními řemesly.

KDA	Klíčová kompetence digitální
1. stupeň	
• Využíváme digitální technologie jako podpůrný názorný prostředek při práci (obrázky, fotografie, krátká videa); • seznamujeme žáky s tvorbou známých i neznámých malířů a ilustrátorů prostřednictvím digitálních technologií; • pracujeme s žáky s digitálními technologiemi • vedeme žáky k základním pravidlům bezpečného a šetrného používání digitálních technologií	
2. stupeň	
• Digitální technologie využíváme k motivaci, inspiraci i a zpětné vazbě • umožňujeme žákům reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutý animovaný film, reklamu apod.; • učíme žáky využívat při umělecké tvorbě dostupné digitální technologie • ve výuce využíváme dostupné digitální technologie • učíme žáky vyhledávat na internetu důvěryhodné informace a pracovat s nimi • vedeme žáky k respektování pravidel bezpečného chování v digitálním prostředí a k odpovědnému používání digitálních technologií	

Průřezová témata:

Do předmětu Pracovní a výtvarná výchova jsou zařazeny tři průřezová témata a to: Péče o sebe a druhé, Společnost pro všechny a Udržitelné prostředí.

	Péče o sebe a druhé	Naplnění
6. ročník	Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících jeho péči o své potřeby.	Pomocí pravidelně se opakujících rutinních činností vedeme žáky k péči o sebe a své okolí, k získávání základních hygienických návyků a k starostlivosti o své zdraví a pohodu.
	Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.	Učitel navozuje pocit bezpečí a podpory žáka, posiluje vztahy ve škole a mezi spolužáky a učí žáky zohledňovat potřeby ostatních lidí v blízkém okolí.
10 ročník	Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.	Skrze pozitivní motivaci vedeme žáky k vyjádření svých pocitů a potřeb. Učíme žáky vnímat lidi ve svém okolí, jejich pocity a potřeby.
	Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.	Učitel vědomě rozvíjí a upevňuje již získané hygienické návyky, vede k starostlivosti o sebe, své zdraví a psychickou pohodu.

	Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.	Učitel se snaží žáky pozitivně motivovat k zapojení do nejrůznějších sociálních interakcí, učí žáky spolupráci a přátelské komunikaci.
--	--	--

	Společnost pro všechny	Naplnění
6. ročník	Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.	Učitel se snaží vytvořit ve škole přátelské a podporující prostředí, vede žáky k naslouchání potřeb lidí v blízkém okolí, spolupráci. Žáci se učí v případě potřeby požádat o pomoc a zároveň se učí, jak poskytnout pomoc ostatním.
10. ročník	Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.	x
	Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.	Učitel se snaží vytvořit přátelskou atmosféru, vede žáky k empatii, naslouchá jejich potřebám a problémům. Učí žáky otevřeně a bez obav o svých potřebách a pocitech mluvit, naslouchat potřebám ostatních lidí. Učitel podporuje přátelskou a otevřenou komunikaci.

	Udržitelné prostředí	Naplnění
6. ročník	Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.	Učitel se snaží rozvíjet environmentální vnímání žáků, zvyšuje jejich ekologické povědomí a zapojuje je do udržitelných aktivit ve škole. Žáci se zapojují do jednoduchých činností, které podporují udržitelnost školy a péči o školní prostředí. Učí se základním principům ekologického chování a získávají praktické dovednosti.
	Rozpoznat na modelových příkladech jednání, které je žádoucí pro udržitelný život.	Učitel vede žáky při třídění předmětů a materiálů k rozpoznávání správného způsobu s nakládání s věcmi (např. třídění odpadu, opětovné využití). Na konkrétních situacích se tak učí chápat, jak jejich jednání může přispět k ochraně životního prostředí a k udržitelnému způsobu života.
10. ročník	Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.	Učitel záměrně zařazuje činnosti, které vedou k pochopení a podpoře udržitelného chování u žáků. Jedná se například o třídění odpadu hravou formou nebo recyklační dílny. Učitel vytváří bezpečné a motivující prostředí, vede žáky k principům ekologického chování. Žáci se učí vybrat si a zapojit se do nabídnuté aktivity, přičemž využívají slovo, obrázek, gesto a dotyk.

Očekávané výsledky učení

3. ročník

Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P101 Zvládnout základní sebeobslužné činnosti.	• spolupráce při hygieně • požádání o dopomoc dospělou osobu v případě potřeby • osobní hygiena	<u>Prv</u> Seznámit se s pojmy týkajícími se lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.

	• mytí rukou, obličeje • čištění zubů • používání kapesníku • používání toalety • funkce a používání hygienických pomůcek • svlékání a oblékání • skládání oděvů • obouvání • hygienické návyky při stravování	<u>Prv</u> Pečovat o své tělo a osvojovat si hygienické návyky a sebeobslužné činnosti. <u>Tv</u> Seznamovat se se základními pokyny k bezpečnosti při cvičení, bezpečně používat pomůcky a dbát na základní hygienu po cvičení.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KSA-KOS-000-106-001 Uvědomovat si své základní životní potřeby. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P102 Pečovat o osobní věci a pomůcky.	• péče o osobní věci • uklízení osobních věcí • ukládání osobních věcí • ukládání pomůcek na místo • drobné úklidové práce	<u>Prv</u> Vnímat a poznávat běžné předměty a činnosti. <u>Prv</u> Pečovat o své tělo a osvojovat si hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOC-000-106-001 Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti. KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	PTU-000-000-106-001 Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P301 Rozeznat a roztřídit základní druhy materiálů.	• základní motorické úkony • manuální operace • třídění různých druhů materiálů • ukládání roztříděného materiálu • manipulace s drobným materiálem • práce s jednoduchými materiály a pomůckami • bezpečnost při práci s materiálem	<u>Prv</u> Vnímat a poznávat běžné předměty a činnosti.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

X	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	PTU-000-000-106-002 Rozpoznat na modelových příkladech jednání, které je žádoucí pro udržitelný život.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P401 Zvládat základní manipulační činnosti se stavebnicemi a předměty.	- rozvoj jemné motoriky - skládání částí do celku - spojování částí v celek - otevírání a zavírání nádob, sáčku, krabic - sestavování obrazců - spojování a rozpojování dílku stavebnic - stavění z kostek - práce s různými druhy stavebnic	<u>Prv</u> Vnímat a poznávat běžné předměty a činnosti.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P402 Sestavit celek z více dílku.	- orientace v prostoru - orientace na stránce - pravolevá orientace - cvičení jemné motoriky - skládání celku z více dílku	<u>Prv</u> Vnímat a poznávat běžné předměty a činnosti. <u>Mat</u> Řadit předměty zleva doprava.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P501 Zvládat dílčí úkony péče o pokojové a venkovní rostliny.	- dílčí úkony péče o pokojové rostliny - dílčí úkony péče o venkovní rostliny - pozorování rostlin v průběhu roku - pozorování podmínek pro život rostlin	<u>Prv</u> Vnímat a poznávat běžné předměty a činnosti. <u>Prv</u> Vnímat změny v přírodě během roku a rozlišovat základní rostliny.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOA-000-106-001 Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.	PTU-000-000-106-001 Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.

Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P601 Znát základní vybavení domácnosti.	• základní vybavení domácnosti • rozpoznání základních domácích spotřebičů a pomůcek pro domácnost • drobné úklidové práce • práce s drobným kuchyňským náčiním	Prv Vnímat a poznávat běžné předměty a činnosti.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P602 Dodržovat základní hygienu při stolování.	• rozlišení jídel v průběhu dne • pravidelnost v jídlu • pitný režim • nácvik jezení příborem • hygiena při stolování • správné chování ve školní jídelně	Prv Vnímat a poznávat běžné předměty a činnosti. Prv Pečovat o své tělo a osvojovat si hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KSA-KOC-000-106-001 Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P603 Zvládat základní motorické úkony při přípravě pokrmů.	• základní motorické úkony • manuální operace pro přípravu pokrmů • bezpečná práce s kuchyňským náradím a spotřebiči • nákup potravin	Prv Vnímat a poznávat běžné předměty a činnosti.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

P801 Osvojit si základní hygienické návyky.	• základní hygienické návyky • bezpečný pohyb v prostorách školy • bezpečný pohyb s pomůckami, nástroji a nářadím • bezpečné používání pomůcek, nástrojů a nářadí	<u>Prv</u> Vnímat a poznávat běžné předměty a činnosti. <u>Prv</u> Seznámit se s dopravními pravidly při pohybu v okolí školy i mimo něj. <u>Tv</u> Seznamovat se se základními pokyny k bezpečnosti při cvičení, bezpečně používat pomůcky a dbát na základní hygienu po cvičení.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P802 Rozlišovat mezi pracovní povinnostmi a volným časem.	• rozlišování času určeného na práci od volnočasových aktivit • denní režim • dokončení práce • hygienické návyky při práci • příprava pomůcek, nářadí, nástrojů • úklid pomůcek, nářadí, nástrojů • udržování pořádku na pracovní ploše	<u>Prv</u> Vnímat a poznávat běžné předměty a činnosti.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOC-000-106-001 Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti. KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
V201 Seznamovat se se základními výtvarnými dovednostmi.	• grafomotorická cvičení pro uvolnění paže a ruky • seznámení s různými technikami (otiskování, koláž) • využití různých výtvarných technik (kresba, malba) • tvorba jednoduchých výrobků z papíru, textilu, přírodnin • rozvoj tvořivosti (experimentování s barvou, s materiálem)	<u>Prv</u> Pečovat o své tělo a osvojovat si hygienické návyky a sebeobslužné činnosti. <u>Mat</u> Rozumět pojmům pod – nad, před – za. <u>Mat</u> Kreslit rovné čáry.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky. KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem. KDA-KDC-000-106-001 Vytvářet jednoduchý digitální obsah.	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
V202 Objevovat barvy, tvary, objekty.	• využití grafomotoriky pro uvolnění ruky (čmárání, malba dlouhými tahy štětce) • seznámení s barvami základními (červená, modrá, žlutá), vedlejšími • seznámení s různými druhy výtvarných nástrojů (tužka, pastelka, fix, voskovka) • hmatové hry a modelování (plastelína, těsto) • malba temperou, akvarelovými barvami	<u>Mat</u> Kreslit rovné čáry. <u>Mat</u> Ukázat základní rovinné útvary – čtverec, kruh.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
V203 Pokusit se vyjádřit své prožitky různými technikami a prostředky.	• příprava na výtvarné techniky a manipulace s nástroji a pomůckami • práce s tradičními i netradičními materiály • prostřednictvím oblíbené výtvarné činnosti prožívat radost a emoce • podpora samostatnosti a sebevyjádření	<u>Mat</u> Kreslit rovné čáry.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem. KDA-KDB-000-106-001 Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou. KDA-KDC-000-106-001 Vytvářet jednoduchý digitální obsah.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

V204 Zapojovat se do práce.	- týmová spolupráce při realizaci výtvarného projektu - účast na výtvarných soutěžích - překonávání obavy z neúspěchu, odstraňování překážek při práci a rozvoj dovedností	<u>Prv</u> Respektovat pravidla společenského chování v každodenním životě. <u>Tv</u> Spolupracovat s ostatními žáky a uvědomovat se rozdíly v pohybových schopnostech. <u>Osv</u> Jednoduchým způsobem komunikovat verbálně nebo neverbálně.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KKA-POR-000-106-001 Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas. KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny. PTS-000-000-106-001 Poskytnout pomocť spolužákovi v případě potřeby. PTU-000-000-106-001 Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
V401 Vnímát výtvarné umění v různých formách.	- vnímání uměleckých děl (obrazy, sochy) - seznámení s tvorbou slavných českých malířů a ilustrátorů prostřednictvím obrázkových knih (Lada, Pilař, Zmatlíková, Smetana, ...)	<u>Prv</u> Znát název místa svého bydliště, orientovat se v blízkém okolí bydliště a školy. <u>Prv</u> Seznámit se s významnými událostmi a zvyky.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKD-000-106-001 Uvést příklad kulturní události ve svém okolí. KDA-KDI-000-106-001 Využívat doporučenými postupy digitální zařízení, se kterými opakovaně pracuje.	X
Školní OVU pro 3. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
V301 rozvíjet zrakové, sluchové a hmatové vnímání prostřednictvím výtvarné činnosti.	- rozvoj smyslového vnímání a prostorové orientace formou hry - práce s různými materiály a nástroji pro podporu smyslových vjemů (manipulace s perníkovým a dalšími druhy těsta)	X

	• propojování smyslového vnímání s výtvarným vyjádřením, hudbou, dramatisací a pohybem (artefiletika)	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení. ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KLA-KKD-000-106-001 Uvést příklad kulturní události ve svém okolí. KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem. KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.	X

6. ročník

Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P101 Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.	• osobní hygiena • mytí rukou, obličeje • čištění zubů • používání kapesníku • používání toalety • funkce a používání hygienických pomůcek • svlékání a oblékání • skládání oděvů • obouvání • hygienické návyky při stravování • péče o svůj zevnějšek • péče o čistotu oděvů • účelné a adekvátní oblečení	<u>Prv</u> Ukázat nebo pojmenovat hlavní části lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže. <u>Prv</u> Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti. <u>Tv</u> Uplatňovat zásady bezpečnosti při cvičeních a hrách, respektovat pravidla bezpečné manipulace s pomůckami a dodržovat hygienické návyky při pohybových aktivitách.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KRA-KRP-000-106-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KSA-KOS-000-106-001 Uvědomovat si své základní životní potřeby.	PTP-000-000-106-001 Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

P102 Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.	• péče o osobní věci • uklízení osobních věcí • ukládání osobních věcí • ukládání pomůcek na místo • péče o okolní prostředí • úklid třídy • péče o čistotu těla a oděvů • estetické požadavky na zevnějšek • vnímání estetického prostředí školy a třídy	<u>Prv</u> Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí. <u>Prv</u> Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOC-000-106-001 Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti. KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	PTU-000-000-106-001 Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P301 Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.	• třídění různých druhů materiálů • zpracování tradičních druhů materiálů • zpracování netradičních druhů materiálů • volba vhodných pomůcek vzhledem k zvolenému materiálu • jednoduché postupy a činnosti dle slovní instrukce, návodu, procesního schématu • bezpečnost při práci s materiálem • využívání vlastní fantazie při práci s materiálem	<u>Prv</u> Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	PTU-000-000-106-002 Rozpoznat na modelových příkladech jednání, které je žádoucí pro udržitelný život.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P401 Provádět jednoduché montážní a demontážní úkony při práci se stavebnicemi a dalšími předměty.	• montáž a demontáž jednoduchých předmětů • stavění z kostek • práce s různými druhy stavebnic, skládání stavebnice do určeného tvaru • rozkládání a šroubování hraček a modelů	<u>Prv</u> Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

	• práce s návodem • sestavování tvaru podle vzoru	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P402 Sestavit model podle jednoduché předlohy.	• plošné sestavování modelů • prostorové sestavování modelů • práce podle jednoduché předlohy • orientace v jednoduchém návodu • práce podle návodu, instrukce, procesního schématu	<u>Prv</u> Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí. <u>Mat</u> Řadit předměty zleva doprava podle jednoduchých kritérií.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P501 Ošetřovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny za použití vhodného nářadí.	• pěstování pokojových rostlin • pěstování rostlin na školní zahradě • rozlišení rostlin (okrasné, léčivé, ovoce, zelenina...) • základní postupy pro pěstování rostlin • pozorování rostlin v průběhu roku • pozorování podmínek pro život rostlin • manipulace s jednoduchými zahradnickým nářadím	<u>Prv</u> Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí. <u>Prv</u> Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOA-000-106-001 Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.	PTU-000-000-106-001 Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P601 Používat vhodným způsobem základní pomůcky, nástroje a vybavení pro provoz domácnosti.	• základní vybavení domácnosti • základní vybavení kuchyně • drobné práce v domácnosti • úklidové práce • čisticí prostředky a bezpečné zacházení čisticími prostředky	<u>Prv</u> Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

	• ovládání vybraných domácích spotřebičů • bezpečnost při práci v domácnosti	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení. KBA-KOB-000-106-001 Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P602 Dodržovat základní pravidla stolování.	• zásady správného stolování • pravidla chování při stolování • hygiena při stolování • příprava stolu • úklid nádobí • zdravé stravování • pravidla chování při stolování v kavárně, restauraci, na veřejném místě	<u>Prv</u> Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí. <u>Prv</u> Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P603 Připravit jednoduchý pokrm.	• bezpečná práce s kuchyňským náradím a spotřebiči • výběr potravin • nákup potravin • skladování potravin • základní postupy přípravy jednoduchého pokrmu • příprava jednoduchých pokrmů dle instrukcí, návodu, receptu, procesního schématu	<u>Prv</u> Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KDA-KDI-000-106-001	X

	Využívat doporučenými postupy digitální zařízení, se kterými opakovaně pracuje.	
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P801 Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.	• hygienické návyky při pravidelně se opakujících činnostech • bezpečné používání pomůcek, nástrojů a nářadí • bezpečný pohyb s pomůckami, nástroji a nářadím • bezpečná manipulace s úklidovými prostředky • používání ochranných pomůcek • bezpečné chování v život ohrožujících situacích	<u>Prv</u> Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí. <u>Prv</u> Uplatňovat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy, v okolí školy i ve škole. <u>Tv</u> Uplatňovat zásady bezpečnosti při cvičeních a hrách, respektovat pravidla bezpečné manipulace s pomůckami a dodržovat hygienické návyky při pohybových aktivitách.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích. KUA-KKF-000-106-001 Osvojovat si stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P802 Mít osvojené klíčové pracovní návyky.	• rozlišování času určeného na práci od volnočasových aktivit • denní režim • dokončení práce • hygienické návyky při práci • příprava pomůcek, nářadí, nástrojů • úklid pomůcek, nářadí, nástrojů • udržování pořádku na pracovní ploše • úklid pracovní plochy • práce podle instrukcí, vzoru, návodu, procesního schématu • bezpečnost při práci	<u>Prv</u> Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOC-000-106-001 Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti. KPA-KPP-000-106-001 Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

V201 Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.	• grafomotorická cvičení pro uvolnění paže a ruky • seznámení s různými technikami (otiskování, koláž, frotáž, asambláž, muchláž) • využití různých výtvarných technik (kresba, malba, vymývání, mozaika...) • tvorba jednoduchých výrobků z papíru, textilu, přírodnin • rozvoj tvořivosti (experimentování s barvou, s materiálem)	<u>Prv</u> Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti. <u>Mat</u> Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo. <u>Mat</u> Kreslit rovné a křivé čáry.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KKA-VYJ-000-106-001 Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky. KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.	PTP-000-000-106-002 Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
V202 Porovnat barvy, tvary, objekty a uplatnit je při vlastní tvorbě.	• využití grafomotoriky pro uvolnění ruky (čmárání, malba dlouhými tahy štětce) • seznámení s barvami základními (červená, modrá, žlutá), vedlejšími, neutrálními a barevnými odstíny • seznámení s různými druhy výt. nástrojů (tužka, pastelka, fix, pastel, křída, voskovka) • hmatové hry a modelování (plastelína, hlína, těsto) • malba temperou, akvarelovými barvami	<u>Mat</u> Kreslit rovné a křivé čáry. <u>Mat</u> Ukázat základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-106-001 Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.	KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
V203 Vyjádřit své prožitky vlastní tvorbou prostřednictvím různých prostředků a technik.	• příprava na výtvarné techniky a manipulace s nástroji a pomůckami • práce s tradičními i netradičními materiály • prostřednictvím oblíbené výtvarné činnosti prožívat radost a emoce	<u>Osv</u> Popsat zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek. <u>Mat</u> Kreslit rovné a křivé čáry.

	podpora samostatnosti a sebevyjádření	
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.	KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem. KDA-KDC-000-106-001 Vytvářet jednoduchý digitální obsah. KDA-KDB-000-106-001 Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
V204 Zapojovat se do skupinové práce.	- týmová spolupráce při realizaci výtvarného projektu - účast na výtvarných soutěžích - překonávání obavy z neúspěchu, odstraňování překážek při práci a rozvoj dovedností - vyhledávání inspirace pro výtvarnou tvorbu prostřednictvím návštěv výstav a galerií	<u>Osv</u> Komunikovat verbálně nebo neverbálně v běžných situacích.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KKA-POR-000-106-001 Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas. KPA-KPB-000-106-001 Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem. KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
V401 Navštívit architektonické památky ve svém okolí.	- seznámení s brněnskými památkami (architektura) - poznávání a vnímání uměleckých děl (obrazy, sochy) - seznámení s tvorbou slavných českých malířů a ilustrátorů prostřednictvím obrázkových knih (Lada, Zábranský, Mucha, Pilař, Zmatlíková, Born, Smetana)	<u>Prv</u> Orientovat se v nejbližších důležitých místech v okolí školy a bydliště. <u>Prv</u> Seznámit se s významnými událostmi, pověstmi a lidovými tradicemi, které se vztahují k regionu nebo kraji.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKD-000-106-001 Uvést příklad kulturní události ve svém okolí.	X
Školní OVU pro 6. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

V301 Uplatňovat ve své tvorbě vlastní zkušenosti, fantazii, zrakové, hmatové a sluchové vjemy.	- rozvoj smyslového vnímání a prostorové orientace formou hry - práce s různými materiály a nástroji pro podporu smyslových vjemů (manipulace s perníkovým a dalšími druhy těsta) - propojení smyslového vnímání s výtvarným vyjádřením, hudbou, dramatizací a pohybem (artefiletika)	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGA-000-106-001 Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení. ZGC-ZGC-000-106-001 Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.	KLA-KKD-000-106-001 Uvést příklad kulturní události ve svém okolí. KLA-KKT-000-106-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem. KSA-KOA-000-106-001 Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.	X

10. ročník

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P101 Pečovat o své tělo a svůj zevnějšek.	- osobní hygiena (mytí rukou, obličeje, celého těla, čištění zubů, česání, mytí vlasů...) - orientace v prostředcích osobní hygieny - funkce a používání hygienických pomůcek - udržování tělesné čistoty - používání toalety - úprava zevnějšku - stravování - svlékání a oblékání oděvů - obouvání - skládání a úklid oděvů - starost o čistotu oděvů - správné hygienické návyky v jednotlivých učebnách a prostorách školy (jídelna, cvičná kuchyňka, tělocvična)	<u>Osv</u> Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví. <u>Osv</u> Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy. <u>Osv</u> Uplatňovat osvojené zásady tělesné a intimní hygieny v praktickém životě.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KSA-KOA-000-110-001 Spolupracovat při utváření osobní pohody. KKA-VYJ-000-110-001 Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.	PTP-000-000-110-002 Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P102 Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí.	• péče o osobní věci • úklid osobních věcí • úklid pracovního místa • úklid pomůcek • úklid třídy, společných prostor a zahrady • úklidové práce • péče o čistotu těla a oděvů • vnímání estetického prostředí školy a třídy	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů. KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení. KKA-VYJ-000-110-001 Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.	PTP-000-000-110-002 Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P301 Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající nářadí, nástroje a pomůcky.	• třídění materiálů • rozlišování jednotlivých druhů materiálů • vlastnosti jednotlivých druhů materiálů • praktické využití jednotlivých druhů materiálů • základní a známe techniky zpracování materiálů • volba vhodných pomůcek pro jednotlivé materiály • nářadí a nástroje • řemesla-přehled, význam • tradice-kulturní a regionální souvislosti	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů. KDA-KDB-000-110-001 Respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

P302 Zhotovit výrobky z rozmanitých druhů technických materiálů za využití různých postupů (technik).	• jednoduché manuální operace • základní techniky práce • práce s tradičním materiálem • práce s netradičním materiálem • řemesla-přehled a význam • práce dle slovní instrukce, návodu, pracovního schématu • regionální a kulturní tradice	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů. KSA-KOS-000-110-001 Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P401 Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model	• konstrukční stavebnice • montáž a demontáž složitějších stavebnic • elektrotechnické stavebnice • statické modely • funkční modely • práce dle slovní instrukce • práce s předlohou • práce s návodem, videonávodem, procesním schématem • orientace v návodu, plánu • příprava pomůcek podle návodu	<u>ČP</u> Používat jednoduché obrázkové návody. <u>Mat</u> Poznat základní geometrická tělesa – koule, krychle, válec.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině. KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů. KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P402 Zvládnout údržbu jednoduchých předmětů.	• údržba předmětů (výměna baterií, dotažení šroubku, lepení poškozených částí, natírání...) • úklid pracovních pomůcek • údržba pracovních pomůcek • základní údržba domácích spotřebičů	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-110-001	X

	Příspěvat k realizaci aktivity podle zavedených postupů. KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P501 Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, znát nebezpečí jedovatých rostlin.	• pravidelné úkony při péči o rostliny • pěstování vybraných rostlin • práce na školní zahradě • základní zpracování půdy • okrasné rostliny, zelenina, ovoce • léčivé a jedovaté rostliny • pokojové rostliny • zpracování ovoce a zeleniny • rozlišení základních částí rostlin • využití květin v interiéru a exteriéru	<u>Př</u> Popsat dění v přírodě během ročních období na základě vlastního pozorování. <u>Př</u> Rozpoznat a využívat hospodářské plodiny v běžném životě. <u>Př</u> Podílet se na činnostech, které chrání přírodu.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOA-000-110-001 Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu. KRA-KRP-000-110-001 Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.	PTU-000-000-110-002 Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P502 Provádět pozorování přírody a rozlišit roční období podle typických znaků.	• pozorování přírody • roční období (pojmenování, rozlišení, specifika) • rozlišování základních projevů počasí • přiřazení různých projevů počasí k ročnímu období • chování zvířat v jednotlivých ročních obdobích • vegetační období rostlin • vhodné oblečení dle ročního období	<u>př</u> Popsat dění v přírodě v jednotlivých ročních období na základě vlastního pozorování. <u>př</u> Podílet se na celoroční péči o zvířata a rostliny. <u>Př</u> Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOA-000-110-001 Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.	PTU-000-000-110-002 Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P503 Dodržovat základní zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.	• pravidla kontaktu se zvířaty • bezpečnost a hygiena při kontaktu se zvířaty • domácí a hospodářská zvířata a jejich rozlišování	<u>Př</u> Podílet se na celoroční péči o zvířata a rostliny. <u>Př</u> Podílet se na činnostech, které chrání přírodu.

	• základní péče o domácí a hospodářská zvířata • praktický nácvik kontaktu se zvířaty	<u>Př</u> Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOA-000-110-001 Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu. KBA-KOB-000-110-001 Probudit zájem, empatii a základní zodpovědnost za živé bytosti v okolí.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P601 Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.	• úklidové práce v domácnosti • základní údržba domácnosti • údržba oděvů • rozlišení a pojmenování základního kuchyňského inventáře, čistících prostředků, domácích spotřebičů a pomůcek • používání úklidových a čistících prostředků • pracovní úkony s kuchyňským inventářem	<u>Př</u> Znat a prakticky využívat látky, které se používají v domácnosti. <u>Př</u> Ovládat bezpečné postupy při práci s chemickými výrobky používanými v domácnosti. <u>PVv</u> Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající náradí, nástroje a pomůcky.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině. KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů. KRA-KRP-000-110-001 Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P602 Obsluhovat spotřebiče a používat pomůcky v domácnosti.	• běžné domácí spotřebiče • bezpečné zacházení s domácími spotřebiči • bezpečné používání pomůcek • praktický nácvik práce se základními domácími spotřebiči • běžné vybavení kuchyně • udržování pořádku a čistoty • základní údržba domácích spotřebičů	<u>př</u> Využít znalosti zásad bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji. <u>Inf</u> Poznat a přiřadit účel k vybraným digitálním zařízením.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT

X	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P603 Upravit vhodným způsobem stůl pro stolování.	• zásady správného stolování • používání příboru • hygiena při stolování • nácvik samostatného stolování • příprava jídelního stolu • úklid po stolování • zdravé stravování	<u>Osv</u> Osvojovat si správné stravovací návyky a podle svých možností je využívat v běžném životě.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P604 Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.	• příprava pokrmů dle slovní instrukce, receptu, návodu nebo procesního schématu • praktický nácvik činností ve cvičné kuchyňce • práce s jednoduchým návodem, receptem, video receptem • výběr a nákup potravin • příprava a úklid pracovního místa • hygiena při práci s jídlem • volba správného kuchyňského vybavení • bezpečné používání kuchyňského vybavení • zdravé a nezdravé potraviny	<u>Př</u> Znát a prakticky využívat látky, které se používají v domácnosti. <u>Př</u> Rozpoznat a využívat hospodářské plodiny v běžném životě. <u>Osv</u> Osvojovat si správné stravovací návyky a podle svých možností je využívat v běžném životě.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-001 Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.	KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině. KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů. KDA-KDI-000-110-001 Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P801 Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.	• bezpečné používání pomůcek, nástrojů, nářadí a elektrospotřebičů • bezpečný pohyb v prostoru a pomůckami, nástroji a nářadím	<u>Př</u> Využít znalosti zásad bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji. <u>Př</u>

	• bezpečná manipulace s úklidovými prostředky • ochranné pomůcky • hygienické návyky při přípravě pokrmů, při údržbě domácnosti, při pěstitelských pracích a při práci s různými materiály • bezpečné chování v rizikových a život ohrožujících situacích	Znát a prakticky využívat látky, které se používají v domácnosti. Př Ovládat bezpečné postupy při práci s chemickými výrobky používanými v domácnosti.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KDA-KDI-000-110-001 Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními. KKA-POR-000-110-001 Reagovat verbálně nebo neverbálně na komunikační sdělení partnera. KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
P802 Mít osvojené základní pracovní návyky.	• denní režim • rozlišení pracovní povinnosti a volného času • dokončení práce • práce podle vzoru, verbálních pokynů, pracovních a procesuálních schémat, návodů • udržování pořádku na pracovní ploše a v okolí • mytí a úklid pomůcek, nářadí a nástrojů • zhodnocení vlastní práce • kreativita	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KBA-KOC-000-110-001 Sdílet odpovědnost za své chování ve školním prostředí. KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině. KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

V201 Zapojovat se do skupinové práce, vytvářet společné výtvarné projekty.	• tvorba výtvarných projektů • spolupráce ve skupině, podpora vzájemné pomoci s využitím vlastních myšlenek, zkušeností a názorů • účast na výtvarných soutěžích, prezentace na školních výstavách • rozšiřování kulturního rozhledu (návštěvy výstav, galerií, divadel)	<u>Osv</u> Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGC-ZGC-000-110-002 Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.	KDA-KDC-000-110-001 Vytvářet jednoduchý digitální obsah tvořivou činností. KPA-KPB-000-110-001 Zapojovat se do spolupráce ve skupině. KSA-KOC-000-110-001 Tolerovat odlišnosti druhých osob ve školním prostředí.	PTP-000-000-110-001 Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních. PTS-000-000-110-002 Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
V202 Uplatňovat základní výtvarné dovednosti při realizaci vlastní tvorby.	• rozvoj tvůrčích schopností pomocí rozličných výtvarných technik a materiálů • využití tradičních a netradičních technik a jejich kombinace pro dosažení originálních prací • prostorová tvorba (trojrozměrná) z různých materiálů (papír, textil, plast, hlína, plastelína) • vnímání a porovnávání vlastní práce s ostatními (vedoucí k vzájemné inspiraci)	X
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKT-000-110-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti. KPA-KPP-000-110-001 Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů. KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení.	PTP-000-000-110-001 Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních. PTP-000-000-110-003 Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing. PTS-000-000-110-002 Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů

V203 Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty na ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru.	• upevňování a zdokonalování zvládnutých výtvarných technik • experimentování s barvami (rozfukávání, otisky, zapouštění, míchání barevných odstínů) • schopnost tvořit vizuální kompozice (práce s linií, tvarem, barvou) • schématické zjednodušené kreslení postav a zvířat • manipulace s různými výtvarnými nástroji a materiály	<u>Inf</u> Využívat grafické znázornění k popisu běžné situace. <u>Mat</u> Znázornit základní rovinné útvary. <u>Mat</u> Poznat základní geometrická tělesa – koule, krychle, válec.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
ZGM-ZGC-000-110-001 Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.	KLA-KKT-000-110-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti. KDA-KDC-000-110-001 Vytvářet jednoduchý digitální obsah tvořivou činností.	PTP-000-000-110-001 Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
V401 Seznamovat se s některými výtvarnými a architektonickými díly ve svém okolí.	• objevování různých druhů umění (návštěva galerie, výstavy) • rozvoj smyslového vnímání a estetického citění • uplatnění vlastních pocitů a emocí ve výtvarné tvorbě	<u>Př</u> Poznat přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti svého regionu. <u>Vu</u> Rozpoznat příběhy lidí z libovolného historického období a ze současnosti. <u>Vu</u> Poznat s pomocí názorné ukázky význačné osobnosti našich dějin.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKD-000-110-001 Uvést příklad kulturní památky ve svém okolí. KLA-KKT-000-110-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů
V301 Reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutý animovaný nebo hraný film.	• rozpoznávání rozdílů mezi hraným a animovaným filmem • vyjádření dojmů z filmu pomocí výtvarných prostředků • výtvarné zachycení prvků a scén z animovaných filmů a pohádek	<u>Osv</u> Popsat pomocí obrázků nebo návodných otázek vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení. <u>Osv</u> Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.

		<u>Osv</u> Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) ze zhlédnutí divadelního a audiovizuálního díla.
RVP OVU ZG	RVP OVU KK	RVP OVU PT
X	KLA-KKT-000-110-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti. KUA-KKF-000-110-001 Používat osvojené stereotypy učení. KDA-KDB-000-110-001 Respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí.	PTP-000-000-110-001 • Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.

DÍL II.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

7 Cíle a klíčové kompetence školního vzdělávacího programu pro žáky s těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem či dětí s hlubokým mentálním postižením

Škola je zaměřena na vzdělávání žáků, u kterých byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického a psychologického vyšetření školským poradenským zařízením a jejich rozsah a závažnost je důvodem k zařazení těchto žáků do režimu speciálního vzdělávání.

Tato část školního vzdělávacího programu je vypracována pro žáky s těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a autismem. Žáci s hlubokým mentálním postižením jsou vzdělávání v souladu s tímto dílem školního vzdělávacího programu. Vzdělávání těchto žáků (s hlubokým MP) je realizováno na základě individuálních vzdělávacích plánů.

Součástí vzdělávání je uplatňování podpůrných opatření odpovídajících individuálním potřebám žáků. Jedná se především o využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, speciálních učebních pomůcek a didaktických materiálů. Dále jsou využívány pedagogicko – psychologických služeb, asistenty pedagoga a snížený počet žáků ve třídách.

Při vzdělávání jsou využívány specifické a netradiční metody a techniky, které napomáhají překonávat komunikační bariéry, rozvíjet myšlení, umožňují žákům vyjadřovat své pocity a přání a přiměřeně reagovat na podněty z okolí. Vzdělávání probíhá v prostředí s jasně stanoveným řádem, pravidelným režimem a přehlednou strukturou, která žákům poskytuje pocit jistoty a bezpečí. Z tohoto důvodu je uplatňována metodika strukturovaného učení, zahrnující strukturu času i prostředí. Tímto způsobem se usiluje o co největší omezení stresových situací a nežádoucích projevů chování a zároveň je podporován rozvoj vhodných způsobů jednání, prožívání a chování v každodenních situacích. Do jednotlivých vzdělávacích předmětů je dle potřeb žáků a možností školy integrován systém ucelené rehabilitace.

Cílem této části školního vzdělávacího programu je rozvíjet u žáků elementární vědomosti, dovednosti a návyky nezbytné pro orientaci v jejich nejbližším okolí a dosažení maximální možné míry samostatnosti. Prioritou je osvojování základních hygienických návyků a sebeobslužných činností, rozvoj komunikačních dovedností (včetně využívání systémů augmentativní a alternativní komunikace), schopnost vykonávat jednoduché činnosti a vytváření pozitivních vztahů ke spolužákům i dospělým osobám a začleňování do kolektivu.

7.1 Klíčové kompetence a vzdělávací strategie

Ve výchovně vzdělávacím procesu škola využívá takové metody, které vedou k celkovému rozvoji osobnosti žáka a současně respektují jeho individuální možnosti.

I když jsou pro tyto žáky klíčové kompetence na elementární úrovni, žáci je dosahují pouze za přispění a dopomoci druhé osoby. Klíčové kompetence jsou vyjádřeny ve tvaru „Žák by měl“.

Pro naplňování klíčových kompetencí jsou využívány různé zdroje informací, vyučovacích metod a organizačních forem výuky, nejčastěji: individuální práce a práce v malých skupinách.

Žáci mají příležitosti podílet se na základních sociálních aktivitách prostřednictvím účasti na akcích školy – divadelní představení, výstavy, kulturní vystoupení, nákupy v obchodech, jízda dopravními prostředky a další aktivity.

Žákům jsou připravovány různé hry a soutěže, vytváříme modelové situace a zprostředkováváme dostatek praktických činností tak, aby byly pro žáky nejen přínosné, ale přinášely jim také radost a uspokojení.

Další důležitou součástí rozvoje klíčových kompetencí je multidisciplinární spolupráce všech odborníků z řad pedagogů, psychologů, logopedů, sociálních pracovníků, lékařů a samozřejmě i spolupráce s rodiči.

KUB	Klíčová kompetence k učení	Vzdělávací strategie
10.r	Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.	Učitel pravidelně zařazuje stejné činnosti ve stejný čas a na stejném místě, aby žáci získali jistotu v denním režimu. Volí krátké, opakující se aktivity ve stejném pořadí a doprovází je stejným slovem, gestem nebo zvukem.

KKB	Klíčová kompetence komunikační	Vzdělávací strategie
10. ročník	Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.	Učitel používá jednoduché otázky a stále stejné fráze v běžných situacích ve škole. Podporuje žáky v používání nacvičených slov, gest nebo obrázků k vyjádření potřeb. Využívá vizuální pomůcky, mimiku a gesta a vede žáky k postupnému samostatnému používání těchto způsobů komunikace.
	Reagovat na jednoduché pokyny.	Učitel dává krátké a jednoznačné pokyny a používá pro stejné situace stejné fráze. Pokyny podporuje obrázky, gesty nebo reálnými předměty. Se žáky opakovaně procvičuje reakce na pokyny pomocí jednoduchých gest a stejných her v různých prostředích.

KSB	Klíčová kompetence osobnostní a sociální	Vzdělávací strategie
10. ročník	Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.	Učitel pomáhá žákům rozpoznat, kdy potřebují odpočinek nebo zklidnění. Používá jednoduché otázky, obrázky a komunikační pomůcky. Zařazuje relaxační techniky, odpočinkové chvilky a pravidelné rituály, které podporují pocit bezpečí a pohody. Využívá také senzorické pomůcky, snoezelen, Orffovy nástroje a tím vším ukazuje žákům, jak si navodit stav pohody a klidu.
	Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.	Učitel si všímá situací, kdy žák potřebuje pomoc, a vede ho k jednoduchému požádání o pomoc slovem, gestem nebo obrázkem. Používá komunikační karty a nacvičuje se žáky běžné situace, ve kterých pomoc potřebují.

	Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.	Učitel pravidelně nacvičuje základní sociální projevy, jako je pozdrav, poděkování nebo žádost o pomoc. V modelových situacích vede žáky k jednoduchým verbálním i neverbálním reakcím, například úsměvem, zamáváním nebo podáním ruky.
--	--	---

KBB	Klíčové kompetence k občanství a udržitelnosti	Vzdělávací strategie
10. ročník	Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.	Učitel v běžných situacích názorně ukazuje, jak se chovat ke zvířatům a rostlinám, a vede žáky k nápodobě tohoto chování. Do výuky zařazuje vycházky do přírody, pozorování přírody a terapeutické aktivity se zvířaty. Společně se žáky pozoruje zvířata a rostliny v jejich přirozeném prostředí a pečuje o rostliny ve třídě nebo na školní zahradě. Žáci poznávají přírodní materiály pomocí smyslů, napodobují zvuky a pohyby zvířat a plní jednoduché úkoly spojené s péčí o přírodu (např. zalévání, krmení ptáků).
	Napodobovat činnosti, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.	Učitel prakticky předvádí jednoduché činnosti související s ochranou přírody (třídění odpadu), zalévání květin, a vede žáky k jejich opakování. Pravidelně zadává konkrétní a stále se opakující úkoly formou jednoduchých rituálů. Se žáky společně zkoumá přírodní materiály, poslouchá zvuky zvířat a pozoruje změny v přírodě při vycházkách. Pomocí příběhů a pohádek ukazuje vhodné chování k přírodě a toto chování se žáky opakovaně procvičuje.
	Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.	Učitel stanovuje jasná a srozumitelná pravidla pro běžné školní situace a znázorňuje je pomocí symbolů nebo obrázků. Přiděluje žákům jednoduché role a pravidelně s nimi opakuje činnosti spojené s chodem třídy. Využívá denní rituály k upevňování odpovědného chování a podporuje samostatnost pomocí vizuálních schémat, například fotografií jednotlivých kroků. Žáky motivuje pochvalou a jednoduchou vizuální zpětnou vazbou.

KPA	Klíčová kompetence pracovní	Vzdělávací strategie
10. ročník	Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.	Učitel názorně předvádí postupy běžných činností a žáci je napodobují. Používá jednoduchá procesní schémata ve formě obrázků nebo fotografií, která žákům pomáhají orientovat se v jednotlivých krocích činnosti. Zpočátku poskytuje žákům podporu slovem nebo gestem, postupně ji omezuje a vede je k větší samostatnosti. Pravidelně zařazuje opakující se činnosti do denního režimu.
	Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.	Učitel plánuje jednoduché činnosti, při kterých spolupracují dva žáci (např. skládání kostek, třídění předmětů, přenášení pomůcek). Používá krátké pokyny a obrázkové návody („Podáme si“, „Držíme spolu“), aby žáci porozuměli své roli. Kooperativní aktivity zařazuje do běžného denního režimu a jednoduchých her ve dvojici. Zpočátku žáky při spolupráci

		výrazně vede, postupně jim však dává více prostoru k samostatné interakci při opakujících se činnostech.
--	--	--

KRA	Klíčová kompetence k řešení problémů	Vzdělávací strategie
10. ročník	Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.	Učitel využívá běžné situace (např. spadlý předmět, rozlitá voda) k nácviku jednoduchého řešení problémů. Pomáhá žákům vyjádřit problém pomocí obrázků, komunikačních karet, gest nebo jednoduchých otázek („Co potřebuješ?“). Procvičuje se žáky základní verbální i neverbální projevy k vyjádření potřeby nebo obtíží a podporuje jejich používání v reálných situacích.

KL B	Klíčová kompetence kulturní	Vzdělávací strategie
10. ročník	Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.	Učitel nabízí žákům výtvarné, hudební a pohybové aktivity a podporuje jejich zapojení podle možností každého z nich. Umožňuje vyjadřování pomocí obrázků, předmětů, piktogramů nebo jiných augmentativních a alternativních forem komunikace. Dává žákům prostor pro vlastní volbu způsobu vyjádření, podporuje společnou činnost a sdílení bez důrazu na výsledek.

KDB	Klíčová kompetence digitální	Vzdělávací strategie
10. ročník	Zacházet bezpečně s digitálními zařízeními v opakujících se situacích.	Učitel zařazuje pravidelné rituály při používání digitálních zařízení, aby si žáci osvojili bezpečné zacházení. Náhorně předvádí jednotlivé kroky a využívá obrázky či jednoduchá schémata k připomenutí pravidel. Opakovaně procvičuje základní úkony (zapnutí, vypnutí, uložení zařízení) a doprovází je jasnými pokyny, gesty nebo zvukovými signály. Postupně vede žáky k větší samostatnosti při dodržování bezpečnostních pravidel.

7.2 Učební plán II. díl

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	celkem
Předmět	počet hodin týdně	počet hodin týdně	počet hodin týdně	počet hodin týdně	počet hodin týdně	počet hodin týdně	počet hodin týdně	počet hodin týdně	počet hodin týdně	počet hodin týdně	celkový počet 1.-10.r
Rozumová a osobnostní výchova	3+1kš +1d	3+2kš	3+1kš +1d	3+2kš	3+1kš +1d	3+2kš	3+1kš +1d	3+1kš +1d	3+1kš +1d	3+1kš +1d	30 +13kš +7d
Smyslová výchova	1+3kš +1d	1+4kš	1+3kš +1d	1+4kš	1+3kš +1d	1+4kš	1+3kš +1d	1+3kš +1d	1+3kš +1d	1+3kš +1d	10 +33kš +7d
Hudební výchova	1+1kš +1d	1+2kš	1+1kš +1d	1+2kš	1+1kš +1d	1+2kš	1+1kš +1d	1+1kš +1d	1+1kš +1d	1+1kš +1d	10 +13kš +7d
Tělesná výchova	3 +1d	3+1kš	3 +1d	3+1kš	3 +1d	3+1kš	3 +1d	3 +1d	3 +1d	3 +1d	30+3kš +7d
Pracovní a výtvarná výchova	3	3	3	3	3 +1d	3+1kš	3+1kš +1d	3+1kš +1d	3+1kš +1d	3+1kš +1d	30 +5kš +5d
celkem hodin týdně	20	20	20	20	21	21	22	22	22	22	110+ 67kš+ 33d

7.2.1 Poznámky k učebnímu plánu

Celková časová dotace pro vzdělávání žáků v základní škole speciální v II. díle je stanovena na 210 hodin. Vzdělávací obsah vzdělávání žáků na základní škole speciální je rozdělen do pěti vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory.

Rozdělení hodin

Časová dotace v kompetenci školy byla využita ve všech oblastech Člověk a komunikace, Člověk a jeho svět, Umění a kultura, Člověk, zdraví a bezpečí a Člověk, jeho osobnost a svět práce. Označená je jako + číslo KŠ.

Do všech předmětů jsou zařazeny části ze systému ucelené rehabilitace. Protože systém ucelené rehabilitace zasahuje do všech předmětů, tak jsme všechny předměty posílili z disponibilní časové dotace. Posílení je vyznačeno jako + číslo D.

Vyučovací předměty

Rozumová a osobnostní výchova

Vyučovací předmět Rozumová a osobnostní výchova je integrovaný předmět vytvořený spojením dvou oblastí (či jejich částí) Člověk a komunikace a Člověk, jeho osobnost a svět práce. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku v časové dotaci 5 hodin týdně, 3 hodiny týdně jsou z nabídky rámcového učebního plánu, kde 1 hodina je z části Rozumová výchova, 1 hodina je z Komunikační výchovy a poslední 1 hodina je pro Osobní a sociální výchovu. Od 1. – 10. ročníku je posílen o 1 až 2 hodiny z časové kompetence školy a

o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 1., 3., 5., 7.-10. ročníku. Do tohoto předmětu jsou začleněny tyto části ze systému ucelené rehabilitace: **HIPO, CANIS, SNOEZ, AAK, VOKS, ORFS, PPV, BS, HANDL**. Zkratka předmětu je **ROv**.

Smyslová výchova

Vyučovací předmět Smyslová výchova je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vyučuje se v 1. – 10. ročníku v časové dotaci 5 hodin týdně. Tento předmět je posílen od 1. do 10. ročníku o 3 až 4 hodiny z časové dotace v kompetenci školy a o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 1., 3., 5., 7.-10. ročníku. Do tohoto předmětu jsou zařazeni části ze systému ucelené rehabilitace: **HIPO, CANIS, MUZ, ARTE, DRAMA, SNOEZ, BAZÉN, AAK, VOKS, ORFS, PPV, BS, HANDL**. Zkratka předmětu je **Sv**.

Hudební výchova

Vyučovací předmět Hudební výchova je vytvořen z části vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vyučuje se v 1. – 10. ročníku v časové dotaci 3 hodiny týdně. Tento předmět je posílen od 1. do 10. ročníku o 1 až 2 hodiny z časové dotace v kompetenci školy a o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 1., 3., 5., 7.-10. ročníku. Do tohoto předmětu jsou začleněny tyto části ze systému ucelené rehabilitace: **HIPO, CANIS, MUZ, DRMA, SNOEZ, AAK, VOKS, ORFS, PPV, BS, HANDL**. Zkratka předmětu je **Hv**.

Tělesná výchova

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk, zdraví a bezpečí. Vyučuje se v 1. – 10. ročníku v časové dotaci 4 hodiny týdně. Tento předmět je posílen v 2., 4. a 6. ročníku o 1 hodinu z časové dotace v kompetenci školy a o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 1., 3., 5., 7.-10. ročníku. Do tohoto předmětu jsou začleněny tyto části ze systému ucelené rehabilitace: **HIPO, CANIS, MUZ, DRAMA, SNOEZ, BAZÉN, AAK, VOKS, ORFS, PPV, BS, HANDL**. Zkratka předmětu je **Tv**.

Pracovní a výtvarná výchova

Vyučovací předmět Pracovní a výtvarná výchova je integrovaný předmět vytvořený spojením dvou částí oblastí Člověk, jeho osobnost a svět práce a Umění a kultura. Z oborů Pracovní činnosti jsme určili 2 hodiny týdně z rámcového učebního plánu a z oboru Výtvarná výchova 1 hodinu týdně danou rámcovým učebním plánem. Vyučuje se v 1. – 10. ročníku v časové dotaci takto: v 1. – 4. ročníku 3 hodiny týdně, v 5. – 6. ročníku 4 hodiny týdně, v 7. – 10. ročníku 5 hodin týdně. Tento předmět je posílen od 6. do 10. ročníku o 1 hodinu z časové dotace v kompetenci školy a v 5., 7. – 10. ročníku o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Do tohoto předmětu jsou začleněny tyto části ze systému ucelené rehabilitace: **CANIS, MUZ, ARTE, ERGO, BAZÉN, AAK, VOKS, PPV, BS**. Zkratka předmětu je **PVv**.

8 Obsah vzdělávání

8.1 Vyučovací předmět: Rozumová a osobnostní výchova

Charakteristika předmětu

Předmět Rozumová výchova je integrovaný předmět vytvořený spojením dvou oblastí Člověk a komunikace a Člověk, jeho osobnost a svět práce. Z těchto oblastí byly vybrány tři obory, a to Rozumová výchova, Komunikační výchova a Osobnostní a sociální výchova. V hodinách jsou tyto obory propojeny a zároveň prostupují všemi ostatními obory. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku v časové dotaci 5 hodin týdně, 3 hodiny týdně jsou z nabídky rámcového učebního plánu, kde 1 hodina je z části Rozumová výchova, 1 hodina je z Komunikační výchovy a poslední 1 hodina je pro Osobní a sociální výchovu. Od 1. – 10. ročníku je posílen o 1 až 2 hodiny z časové kompetence školy a o 1 hodinu z disponibilní časové datace v 1., 3., 5., 7.-10. ročníku.

Ve vzdělávacím oboru Rozumová výchova se rozvíjí rozumové schopnosti žáka. Důraz je kladen na nácvik manipulace a různými předměty, postupné zpřesňování, koordinaci a automatizaci jednotlivých pohybů. Tento obor se zaměřuje na podporu kognitivních dovedností, které žákovi pomáhají lépe se orientovat v různých situacích. Ve vzdělávacím oboru Komunikační výchova se jedná především o rozvoj základních komunikačních dovedností žáka, což spočívá v rozvoji všech složek řeči-slovní zásoby, artikulace, syntaxu a gramatiky, porozumění obsahu a pragmatické složky řeči. Žák se učí pracovat s verbální i neverbální komunikací, vnímat komunikaci jako prostředek k naplnění vlastních potřeb a přání, k budování sociálních vazeb, k lepší orientaci v prostředí. Případně využívá augmentativní a alternativní komunikační systémy jako je např. sociální čtení, globální čtení, piktogramy, gesta, znak do řeči. Tyto systémy mu pomáhají překonávat komunikační bariéry, dorozumívat se aktivně se svým okolím. Tento obor podporuje rozvoj citových a volných vlastností žáka. Ve vzdělávacím oboru Osobnostní a sociální výchova pomáháme žákovi si utvářet praktické životní dovednosti. Obor rozvíjí jeho základní sociálně-emocionální dovednosti, přispívá k posilování jednoduché interakce s druhou osobou a napomáhá regulaci vlastního chování. Specifikem osobnostní a sociální výchovy je to, že předmětem výuky se stává sám žák v běžných situacích každodenního života. Žák se zapojuje do činností vhodných pro smysluplné trávení volného času a rozvíjí své základní komunikačně-sociální chování. Výuka přispívá k životní spokojenosti žáka, založené na pozitivním vnímání sebe sama.

Výuka probíhá v kmenové třídě a v dalších prostorách určených pro získávání a zdokonalování sebeobslužných návyků (šatně, jídelně, koupelně ...) i formou návštěv kulturních zařízení (divadlo, knihovna, galerie, muzea) mimo školu.

Cílem je, aby žák dosahoval funkčních výsledků v komunikačních dovednostech, uměl spolupracovat s blízkými osobami, budoval pozitivní vztahy a úspěšně se začlenil do kolektivu, aby dosahoval co nejlepších výsledků v rozvoji poznávacích schopností a v oblasti osobnostního rozvoje. Důraz je kladen na důsledné respektování individuálních možností žáka a na zvládání hygienických a sebeobslužných dovedností.

Hodnocení: V 1. - 9. ročníku bude žák hodnocen dle individuálních pokroků a přiblížení se či splnění očekávaných výsledků učení. V 10. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výsledky učení. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Předmět je propojen s těmito dalšími předměty: Smyslová výchova, Pracovní a výtvarná výchova, Hudební výchova a Tělesná výchova.

Do tohoto předmětu jsou tyto části ze **systému ucelené rehabilitace**. Různé stimulační provádíme dle potřeb žáka a možností vybavení jednotlivých pracovišť. Jedná se o: systém AAK, metoda VOKS, prvky orofaciální stimulace, podpora pohybového vývoje, canisterapie, hiporehabilitace, koncept Bazální stimulace, stimulace ve snoezelenu a prvky HANDLE přístupu.

Stimulace ve snoezelenu

- vytváření prostředí důvěry, bezpečí
- podpora motivace, rozvoj emocionality, pozorování
- sociální vazby a interakce, prohlubování vztahů
- cvičení pozornosti a smyslového vnímání
- dechová hlasová a artikulační cvičení
- rozvoj nonverbální komunikace (úsměv, oční kontakt, iniciační dotek)
- práce se zrcadlem, vnímání JÁ x TY, podpora seberegulace, zvládání vlastního chování
- představa tělesného schématu, masáže
- představa okolního světa

Systém AAK

- překonávání komunikačních bariér, podpora komunikačních schopností
- sociální čtení, globální čtení, VOKS
- předměty, obrazový materiál – fotografie, realistické a stylizované obrázky, grafické symboly (piktogramy, SymWriter...)
- oční kontakt, mimika, gesta, Znak do řeči, Bazální stimulace
- elektronické komunikátory, PC, tablety, interaktivní tabule
- komunikační knihy
- prostřednictvím každodenního rituálu vizualizace času, režimu dne, rozvrhu činností obrazovým materiálem

Metoda VOKS

- pochopení základního principu VOKS – výměna obrázku za oblíbený předmět
- diferenciací obrázků a rozvoj obrázkové slovní zásoby
- práce s větným proužkem
- Odpovědi na otázku „Co chceš?“, „Co vidíš?“, „Co máš?“, „Co je to?“, „Co slyšíš?“ (ve spolupráci s logopedem)
- používání komunikační tabulky

Orofaciální stimulace

- uvědomování si tělesného schématu v orofaciální oblasti
- saturace podnětové deprivace
- masáže a normalizování svalového tonu
- rozvoj oromotoriky – např. zavírání a otvírání úst, navození retního uzávěru, pohyblivost jazyka, kousání, polykání
- správné postavení těla, čelisti, jazyka
- navození zrakové prostorové orientace, orientace v okolí, záměrné pozorování
- pozitivní ovlivnění emočních procesů, prodlužování výdechu
- vytváření vztahu k sobě samému a okolí
- rozvoj představivosti, paměti při koncentraci pozornosti

Podpora pohybového vývoje

- budování tělesného schématu
- dechová gymnastika, koordinace dechu a pohybu
- normalizace svalového tonu
- senzomotorika
- cvičení jemné a hrubé motoriky (např. před psaním), pohyby přes střední osu, koordinace oko – ruka

Canisterapie a Hiporehabilitace

- motivace, rozvoj pozornosti a paměti
- rozvoj komunikační schopnosti-dechová cvičení (rozfoukávání srsti, nápodoba dechu psa/koně), nápodoba zvuků (štěkání psa, ržání koně), rozvoj hybnosti mluvidel (jak se pes olizuje, vyplazuje jazyk, frkání koně), rozšiřování slovní zásoby (pojmenování částí těla psa/koně, pomůcek, počítání a třídění pamlsků, rozlišování barev...), rozvoj porozumění řeči (ukazování např. jednotlivých částí těla psa/koně)
- normalizování svalového tonu celého těla včetně orofaciální oblasti při polohování
- u hiporeahabilitace ovlivňování postury těla a rovnováhy, rehabilitace chůze
- práce s obrázky, fotografiemi, pomůckami – pamlsky, misky, balónky, kartáče ...
- pozorování psa/koně – počítání nohou, barva, velikost, typ srsti...
- sociální citění-chování ke psu/ke koni, respekt k živým bytostem, péče o psa a koně
- regulace emočního ladění, inhibice agrese, překonávání strachu a zvyšování sebevědomí

Koncept Bazální stimulace

- somatická stimulace – stimulace zklidňující, povzbuzující, polohování, kontaktní dýchání,
- vestibulární stimulace
- optická stimulace
- auditivní stimulace
- orální stimulace
- taktilně haptická stimulace

Prvky HANDLE přístupu

- podpora neurovývoje koncentrace, paměti a procesu učení
- koordinační a rytmická cvičení, podpora motorických funkcí
- předcházení smyslového přetížení organismu, inhibice negativismu a agrese
- stimulace pozitivního emočního ladění
- manipulace s brčkem – podpora interhemisférické spolupráce, normalizování svalového tonu orofaciální oblasti, koordinace dechu a polykání, oromotorika
- masáže orofaciální oblasti

Vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

KUB	Klíčová kompetence k učení
10. ročník	
• Pravidelně zařazujeme stejné činnosti ve stejný čas a na stejném místě, aby žáci získali jistotu v denním režimu; • volíme krátké, opakující se aktivity ve stejném pořadí a doprovází je stejným slovem, gestem nebo zvukem.	

KKB	Klíčová kompetence komunikační
10. ročník	
• Poskytujeme žákovi správný mluvní vzor, používá jednoduché otázky a stále stejné fráze v běžných školních situacích ve škole; • rozšiřujeme pasivní i aktivní slovní zásobu, dbá na správnou artikulaci, prozodii a gramatiku, podněcuje k tvorbě jednoduchých vět; • podporujeme žáky v používání osvojených komunikačních metod, k aktivnímu používání nacvičených např. slov, gest nebo obrázků k vyjádření potřeb, přání a sdílení zážitků (využívá systém AAK, prvky ze systému volí dle individuálních možností žáka tak, aby byla komunikace co nejvíce funkční, např. vizuální pomůcky, gesta, Znak do řeči...); • podporujeme porozumění řeči krátkými a jednoznačnými pokyny a používáním stejných frází v každodenních situacích, pokyny podporuje prvky ze systému AAK; • se žáky opakovaně procvičujeme adekvátní reakce na pokyny pomocí AAK (např. jednoduchých gest) a stejných her v různých prostředích.	

KSB	Klíčová kompetence osobnostní a sociální
10. ročník	
• Pomáháme žákům rozpoznat, kdy potřebují odpočinek nebo zklidnění; • používáme jednoduché otázky, obrázky a komunikační pomůcky; • zařazujeme relaxační techniky, odpočinkové chvilky a pravidelné rituály, které podporují pocit bezpečí a pohody; • všímáme si situací, kdy žák potřebuje pomoc, a vede ho k jednoduchému požádání o pomoc slovem, gestem nebo obrázkem; • používáme komunikační karty a nacvičuje se žáky běžné situace, ve kterých pomoc potřebují; • pravidelně nacvičujeme základní sociální projevy, jako je pozdrav, poděkování nebo žádost o pomoc; • v modelových situacích vedeme žáky k jednoduchým verbálním i neverbálním reakcím, například úsměvem, zamáváním nebo podáním ruky.	

KBB	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
10. ročník	
• Zařazujeme do výuky vycházky do přírody, pozorování přírody, společně se žáky pozoruje zvířata a rostliny v jejich přirozeném prostředí, žáci poznávají přírodní materiály pomocí smyslů, napodobují zvuky a pohyby zvířat;	

- pravidelně zadáváme konkrétní a stále se opakující úkoly, formou jednoduchých rituálů plní jednoduché úkoly spojené s péčí o třídu, školu a přírodu;
- pomocí příběhů a pohádek ukazujeme vhodné chování k přírodě a toto chování se žáky opakovaně procvičujeme;
- stanovujeme jasná a srozumitelná pravidla pro běžné školní situace a znázorňujeme je pomocí symbolů nebo obrázků;
- přidělujeme žákům jednoduché role a pravidelně s nimi opakuje činnosti spojené s chodem třídy
- využíváme denní rituály k upevňování odpovědného chování a podporuje samostatnost pomocí vizuálních schémat, například fotografií jednotlivých kroků;
- žáky motivuje pochvalou a jednoduchou vizuální zpětnou vazbou.

KPB	Klíčová kompetence pracovní
10. ročník	
• Názorně předvádíme postupy běžných činností a žáci je napodobují • používáme jednoduchá procesní schémata ve formě obrázků nebo fotografií, která žákům pomáhají orientovat se v jednotlivých krocích činnosti; • plánujeme jednoduché činnosti, při kterých spolupracují dva žáci (např. třídění předmětů) nebo učitel a žák (např. hra pexeso); • užíváme krátké pokyny a obrázkové návody („Podáme si“, „Držíme spolu“), aby žáci porozuměli své roli, kooperativní aktivity zařazujeme do běžného denního režimu a jednoduchých her ve dvojici; • zpočátku žáky při spolupráci výrazně vedeme, postupně jim však dává více prostoru k samostatné interakci při opakujících se činnostech.	

KRB	Klíčová kompetence k řešení problémů
10. ročník	
• Využíváme běžné situace (např. spadlý předmět, rozlitá voda) k nácviku jednoduchého řešení problémů; • pomáháme žákům vyjádřit problém pomocí mimiky, gest, obrázků, komunikačních karet nebo jednoduchých otázek („Co potřebuješ?“); • procvičuje se žáky základní verbální i neverbální projevy k vyjádření potřeby nebo obtíží a podporuje jejich používání v reálných situacích.	

KL B	Klíčová kompetence kulturní
10. ročník	
• Nabízíme žákům různé aktivity, včetně návštěv kulturních zařízení; • podporuje zapojení žáků podle možností každého z nich, s důrazem na prožitek; • umožňuje jim vyjadřování pomocí obrázků, předmětů, piktogramů nebo jiných augmentativních a alternativních forem komunikace; • dáváme žákům prostor pro vlastní vyjádření, podporujeme společnou činnost a sdílení bez důrazu na výsledek.	

KDB	Klíčová kompetence digitální
10. ročník	

- Zařazujeme pravidelné rituály při používání digitálních zařízení, aby si žáci osvojili bezpečné zacházení;
- názorně předvádíme jednotlivé kroky a využívá obrázky či jednoduchá schémata k připomenutí pravidel;
- opakovaně procvičujeme základní úkony (zapnutí, vypnutí, uložení zařízení) a doprovází je jasnými pokyny, gesty, postupně vedeme žáky k větší samostatnosti při dodržování bezpečnostních pravidel.

Očekávané výsledky učení

10. ročník

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
R101 Poznávat nebo ukazovat části svého těla.	• upevňování povědomí o hranicích svého těla, využití iniciálního doteku • popis základních částí postavy • popis dalších částí postavy (tváře, ramena, lokty, brada, pata ...) • popis drobných částí těla (obočí, řasy, pojmenování prstů ...) • své jméno a reakce na něho • nácvik psaní svého jména (první písmeno)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>PVv</u> Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti. <u>Tv</u> Osvojovat si základní pohybové dovednosti při pohybových činnostech se snahou o co největší samostatnost v pohybu.	KRB-KRP-000-210-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KSB-KOS-000-210-001 Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci. KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
R102 Vnímat a aktivně reagovat na členy své rodiny.	• reakce na jednotlivé členy rodiny • ukázování/pojmenování členů rodiny • pojmy sourozenci, rodiče, prarodiče • seznamování s pojmy ze širší rodiny: teta, strýc • podpora prosociálního chování-úcta, vzájemná pomoc
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Sv</u> Rozpoznat osoby ze svého okolí a své spolužáky, rozeznat známé a neznámé osoby. <u>Sv</u> Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí.	KKB-POR-000-210-001 Reagovat na jednoduché pokyny. KKB-VYJ-000-210-001 Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO

R103 Poznat své spolužáky a učitele.	• poznávání svých spolužáků, učitelů (podle jména, hlasu, na fotografii) • vzájemná komunikace žáků a společné činnosti ve třídě • pochopení a používání pojmů já-ty, můj-tvůj • respektování odlišnosti mezi lidmi a vést žáky ke vzájemnému respektu • rozlišování holka-kluk, paní-pán
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Sv</u> Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí. <u>Tv</u> Vnímat jiné žáky při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.	KKB-VYJ-000-210-001 Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem. KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
R104 Vnímat různé podněty a reagovat na ně.	• poznávání předmětů, dopravních prostředků, zvířat, činností v různých formách (reál, model, obrázek, video ...) • určování účelu předmětů • výměna obrázku za věc (VOKS) • rozvíjení reakce na jednoduché pokyny (dej, ukaž, otevři/zavři, odlož...) • podpora reakcí na výzvy, respektování zákazu
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Sv</u> Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru. <u>Sv</u> Orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí. <u>PVv</u> Vnímat barvy, tvary a jejich odlišnosti.	KKB-POR-000-210-001 Reagovat na jednoduché pokyny.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
R105 Vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm.	• procvičování orientace ve třídě / škole /nejbližším okolí • vnímání denního režimu a spojování si určitých činností s určitými lidmi • vytváření představy o prostoru a směru (tady, tam, dovnitř, ven ...) • orientování se v prostředí (na, ve, do pod, za, první, poslední, mezi, vedle) • pojmenování části dne a činnosti s tím spojeny
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK

<u>Tv</u> Zvládat základní pohybové činnosti spojené s prostorovou orientací. <u>Hv</u> Provádět jednoduchá rytmická cvičení, reagovat pohybem na rytmický doprovod.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
R106 Osvojovat si základní hygienické a sebeobslužné dovednosti.	• nácvik základních hygienických návyků • nácvik sebeobsluhy (oblékání, obouvání, příjem potravy a stolování) • vedení žáků k pomoci/co nejvýše možné samostatnosti při hygieně a sebeobsluze • oromotorika • nacvičování pití brčkem • podpora zpracovávání potravy kousáním • cílená manipulace s předměty/pomůckami-pojmenování, demonstrace s komentářem • vedení žáků, aby uměli požádat o pomoc v nesnázích • využívání BS, HANDLE přístup, orofaciální stimulace, AAK
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>PVv</u> Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti. <u>PVv</u> Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech.	KBB-KOE-000-210-001 Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích. KRB-KRP-000-210-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
R107 Poznat a používat předměty denní potřeby.	• manipulace a praktické činnosti s předměty denní potřeby • přiřazování předmětu k předmětu, fotografii/obrázku/piktogramu • sociální čtení-seznámení s běžně používanými piktogramy • seznámení s nebezpečím manipulace s některými předměty • úklid pracovního místa
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>PVv</u> Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech. <u>Sv</u> Třídít obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty	KBB-KOE-000-210-001 Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO

R108 Dát najevo své pocity.	• vytváření přátelského prostředí a vstřícného přístupu • podporování činností, které navozují v interakci spokojenost • vyjádření souhlasu/nesouhlasu dle svých komunikačních možností • pojmy smím/nesmím a vzájemný respekt • vyjádření pocitů jako hlad, žízeň, teplo, zima ...
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Sv</u> Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků.	KRB-KRP-000-210-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody. KSB-KOS-000-210-001 Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
R109 Upozornit na své zdravotní obtíže.	• předcházení strachu z rychlých pohybů vhodným polohováním • překonávání strachu z okolí (nové, prostory, zvuky, zvířata ...) • signalizování/popsání nepohodu, bolest • předcházení/zmírňování/odstraňování projevů sebepoškozování
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
X	KRB-KRP-000-210-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody. KSB-KOS-000-210-001 Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
R201 Soustředit se na určitou činnost.	• zklidnění se na pracovním místě, eliminování rušivých podnětů z okolí • zvyšování časového úseku soustředění se na určitou činnost • dokončení práce • rozvíjení pozornosti, paměti • vytváření asociací: slovo=osoba, věc, činnost
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>PVv</u> Zvládat základní dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstrukčními hrami. <u>PVv</u> Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.

<u>Hv</u> Soustředit se na poslech jednoduché krátké skladby.	
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
R202 Přiřazovat předměty na základě daných kritérií.	• třídění a řazení předmětů dle určitých kritérií • rozlišování předmětů podle daných znaků • zobecňování: auto, kolo, vlak=dopravní prostředky • konkretizace: dopravní prostředky-auto, kolo, vlak
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Sv</u> Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi. <u>Sv</u> Třídít obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty. <u>PVv</u> Vnímat barvy, tvary a jejich odlišnosti.	KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
R301 Uchopit a podržet podaný předmět.	• stimulace ruky masáží • cvičení na rozvoj jemné motoriky • procvičování manipulace a úchopu předmětů (manipul. panely, malé části ...) • doplňování říkanky pohyby rukou, znakem do řeči • záměrné uvolnění předmětu z ruky
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>PVv</u> Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami. <u>Sv</u> Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi. <u>Tv</u> Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro zapojení do pohybových činností.	KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
R302 Provádět uvolňovací cvičení.	• uvolňovací cvičení ruky s využitím říkadel • masáže, stimulace teplou vodou, nahřátou rašelinou • prohrabávání mouky, luštěnin, kamínků, kinetického písku • hry s prsty-nápodoba vzoru, HANDLE aktivity • konstruktivní hry se zaměřením na procvičování úchopu

Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Sv</u> Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi. <u>Sv</u> Napodobit předvedené pohyby. <u>Tv</u> Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro zapojení do pohybových činností.	KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
R303 Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní.	• nácvik úchopu celou rukou, vědomé uvolnění ruky • uchopení do špetky, dvou prstů • uvědomování si různé tvrdosti a povrchů předmětů • čmárání (zmenšovat rozměr papíru, využít tablet) • grafomotorická cvičení (prstem, klacíkem, štětcem, fixou, tužkou...)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Sv</u> Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi. <u>Sv</u> Napodobit předvedené pohyby.	KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
K101 Reagovat na hlas dospělé osoby.	• stimulování rozvoje sluchového a zrakového vnímání • využívání jednoduchého verbálního projevu s podporou AAK • rozvíjení porozumění obsahu sdělení včetně nonverbálních projevů (mimika, gesta, intonace...) • diferencování a respektování pokynů ANO x NE • adekvátní reakci na komunikační projev či pokyn ve formě nasměrování pozornosti a produkce odpovědi (oční kontakt, zvuky, slova, mimika, gesta, ukazování předmětů, fotografií, obrázků, vykonání pokynu...) • BS, HANDLE přístup
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Sv</u> Rozpoznat osoby ze svého okolí a své spolužáky, rozeznat známé a neznámé osoby. <u>Hv</u> Rozlišovat ve své blízkosti rozmanité zvuky či hudební podněty.	KKB-POR-000-210-001 Reagovat na jednoduché pokyny. KKB-VYJ-000-210-001 Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO

K102 Znát své jméno a reagovat na oslovení jménem.	• komunikační hry s využitím jména • sebeidentifikace na fotografii a v zrcadle • rytmičtce, vizualizace svého jména (hůlkovým písmem, fotografií, značkou) • nacvičování adekvátní reakci na oslovení • AAK, HANDLE přístup
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Sv</u> Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání. <u>Sv</u> Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí.	KKB-POR-000-210-001 Reagovat na jednoduché pokyny. KKB-VYJ-000-210-001 Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
K103 Snažit se o fyziologické dýchání.	• dechová cvičení s využitím zrcadla, motorických pohybů či polohy těla • nádech a výdech nosem, ústy • trénování schopnost smrkání • posilování výdech ústy • využívat pomůcky, metodu nápodoby • manipulace s brčkem
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Tv</u> Spolupracovat při uvolnění a zklidnění organismu. <u>Hv</u> Usilovat o koordinaci hlasu a dechu. <u>Hv</u> Dýchat zhluboka při poslechu relaxační hudby, usilovat o uvolnění svalstva.	KKB-VYJ-000-210-001 Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
K104 Vnímat a vyjádřit souhlas a nesouhlas – verbálně, nonverbálně.	• předcházet/inhibovat projevy negativismu / podporovat kladné emoční ladění • vyjadřovat souhlas či nesouhlas smysluplně dle svých komunikačních schopností • respektovat souhlas a nesouhlas druhé osoby • navyšovat míru spolupráce • vést k respektování společenských pravidel komunikace • AAK, BS, HANDLE přístup
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Sv</u> Napodobit předvedené pohyby.	KKB-VYJ-000-210-001 Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem. KLB-KKK-000-210-001

	Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
K105 Používat zdvořilostní výrazy – verbálně, nonverbálně.	• umět aktivně pozdravit, poděkovat, poprosit, omluvit se dle svých komunikačních schopností • využívat k nácviku každodenní reálné situace v různých prostředích či situační hry (v budově školy, venku, v obchodě, v domácím prostředí...) • AAK
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Sv</u> Napodobit předvedené pohyby.	KKB-VYJ-000-210-001 Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem. KSB-BUD-000-210-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
K106 Sdělit svá přání a potřeby – verbálním, nonverbálním způsobem.	• rozvíjet porozumění řeči • rozšiřovat pasivní i aktivní slovní zásobu • iniciovat a regulovat vhodný spontánní komunikační projev žáka • etiketa komunikace • učit se respektovat přání a potřeby druhých • modelové situace, metoda nápodoby, BS, AAK
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
X	KKB-VYJ-000-210-001 Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem. KRB-KRP-000-210-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KSB-KOS-000-210-001 Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
K107 Využívat digitální technologie při rozvoji komunikačních schopností.	• praxe s digitálními technologiemi • obrázkové pomůcky, programy a aplikace, programy s hlasovým výstupem
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>PVv</u> Obsluhovat jednoduché spotřebiče a používat pomůcky. <u>PVv</u> Sledovat soustředěně animovaný film.	KDB-KDI-000-210-001 Zacházet bezpečně s digitálními zařízeními v opakujících se situacích. KKB-VYJ-000-210-001 Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
K108 Umět naslouchat jednoduchému textu.	• nacvičovat poslech jednoduchého reprodukováného textu, říkanky, písničky • doprovázet pohybem • umět použít pomůcky • situaci vnímat jako interakci • systém AAK, HANDLE přístup
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
X	KLB-KKK-000-210-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
K109 Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání.	• vytvářet skupinové modelové situace a rituály (např. ranní komunikační kruh) • diferencovat mluvčího a posluchače • směřovat pozornost k mluvčímu • učit sdílení zážitků s podporou AAK • adekvátně reagovat na sdílení zážitků druhé osoby • BS, AAK, HANDLE přístup
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
X	KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
K110 Podílet se na účelné práci s obrázkovou knihou v tištěné či elektronické podobě.	• účelná tvorba autorské knihy • identifikovat různorodý obrazový materiál • orientovat se v autorské knize • kniha jako prostředek komunikace • trávit čas s obrázkovou a interaktivní knihou • AAK, HANDLE přístup
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
X	KBB-KOE-000-210-001 Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích. KDB-KDI-000-210-001 Zacházet bezpečně s digitálními zařízeními v opakujících se situacích. KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO

K111 Podílet se na dramatizaci jednoduchého krátkého příběhu.	• podílet se na ztvárňování postavy, zvířat, věcí • využívat pohyb, verbální i nonverbální projev, systém AAK, pomůcky (předměty, obrazový materiál, kostýmy...) • HANDLE přístup
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Zapojit se do jednoduché interakce s druhou osobou. <u>PVv</u> Vyjadřovat jednoduchými výtvarnými prostředky své prožitky. <u>PVv</u> Usilovat o práci ve skupině, o společnou výtvarnou tvorbu.	KBB-KOD-000-210-001 Napodobovat činnosti, které jsou prospěšné pro okolní přírodu. KBB-KOE-000-210-001 Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích. KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
Os101 Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných situacích.	• pobyt ve snoezelenu, relaxační cvičení • uvědomování si vlastní osoby a pocitů v určité situaci, nácvik bráničního dýchání, prvky Bazální stimulace • práce s portfoliem, popis situací a aktivit • simulace situací z každodenního života • integrační činnosti podporující lidové tradice, klidné a přátelské prostředí
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
X	KKB-VYJ-000-210-001 Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem. KLB-KKK-000-210-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
Os102 Zapojit se do jednoduché interakce s druhou osobou.	• reakce na hlas a intonaci druhé osoby • reakce na jednoduché pokyny • podporovat v oblasti navázání kontaktu, vytvářet kladné emoční situace ke komunikaci • ukázat na fotografii člena rodiny, ostatní děti • reakce na své jméno, zavolání, oslovení • snaha o soustředěné naslouchání a porozumění slovům • simulace běžných komunikačních situací s druhou osobou
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
X	KKB-POR-000-210-001 Reagovat na jednoduché pokyny. KKB-VYJ-000-210-001 Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.

	KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
Os103 Dokázat přijmout pomoc.	• podpora orientace ve třídě, škole • pochopení vztahů mezi lidmi, kdo mě má rád, komu chci pomoci.... • orientace v běžných situacích, přijetí pomoci • chápání pojmů chci x nechci / ano x ne • využití AAK - nápodoby - prosím, ne... atd.
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>PVv</u> Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.	KSB-KOS-000-210-001 Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
Os104 Rozpoznat základní denní činnosti.	• orientace v režimu dne • uvědomování si činností doma x ve škole • uvědomování si činností ráno x v poledne x večer • rozpoznat činnosti a předměty denní potřeby na obrázcích a ve skutečnosti • poznávání a rozlišení piktogramů a dalších komunikačních systémů • znát denní / týdenní režim
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>PVv</u> Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti. <u>Sv</u> Rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku, schémat nebo s pomocí augmentativní a alternativní komunikace. <u>Sv</u> Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků.	KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
Os105 Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.	• překonávání strachu z okolí, odstraňování projevů sebepoškozování • výběr činností vedoucích ke smysluplnému trávení volného času • soustředění se na určitou činnost, koncentrace pozornosti, rozvoj vytrvalosti

	• nabídka různých druhů terapeutických činností – prvky arteterapie, hydroterapie, canisterapie, muzikoterapie... • podpora spontánního projevu dítěte • možností trávení volného času
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>PVv</u> Zvládat základní dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstrukčními hrami. <u>PVv</u> Respektovat pokyny ohledně zásad bezpečného kontaktu se zvířaty <u>Hv</u> Využívat své dovednosti pro vlastní tvorbu.	KDB-KDI-000-210-001 Zacházet bezpečně s digitálními zařízeními v opakujících se situacích. KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit. KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody

8.2 Vyučovací předmět: Smyslová výchova

Charakteristika předmětu

Předmět Smyslová výchova je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vyučuje se v 1. – 10. ročníku v časové dotaci 5 hodin týdně. Tento předmět je posílen od 1. do 10. ročníku o 3 až 4 hodiny z časové dotace v kompetenci školy a o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 1., 3., 5., 7.-10. ročníku.

Výuka smyslové výchovy směřuje k rozvíjení osobnosti žáka a klade důraz na dovednosti uplatnitelné v běžném životě. Systematicky rozvíjí zrakové, sluchové, hmatové, čichové a chuťové vnímání, podporuje prostorovou orientaci a orientaci na těle. Vedle těchto praktických dovedností je kladen důraz na emocionální a sociální rozvoj žáka, upevňování citových vazeb, budování empatie a pozitivních vztahů.

Vzdělávací obor je členěný do pěti tematických okruhů: Rozvíjení zrakového vnímání, Rozvíjení sluchového vnímání, Rozvíjení hmatového vnímání, Prostorová a směrová orientace a Rozvíjení čichového a chuťového vnímání.

Výuka probíhá ve třídě, v relaxační místnosti, v přírodě a v dalších prostorách určených pro získávání a zdokonalování sebeobslužných návyků (šatně, jídelně, koupelně...).

Cílem je rozvíjet jednotlivé smysly a vytvářet vztahy mezi smyslovým vnímáním, myšlením a řečí. Napomáhá rozvoji pozornosti, diferenciaci podnětů a jejich třídění.

Hodnocení: Žáci jsou hodnoceni podle jejich individuálních pokroků v předmětu a přiblížení se či splnění očekávaných výsledků učení. V 1. až 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných očekávaných výsledků učení v 10. ročníku. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. V 10. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výsledky učení.

Předmět je propojen s těmito dalšími předměty: Rozumová a osobnostní výchova, Hudební výchova, Tělesná výchova a Pracovní a výtvarná výchova.

Do předmětu Smyslová výchova jsou začleněny také části ze **systému ucelené rehabilitace**. Učitel si vybírá terapie a činnosti z nich podle potřeb žáka a možností elokovaných zařízení. Jedná se zejména o: stimulaci ve snoezelenu, prvky expresivních terapií – prvky muzikoterapie, arteterapie a dramaterapie, prvky orofaciální stimulace, koncept Bazální stimulace, prvky HANDLE konceptu, používání systému AAK a metody VOKS, canisterapii, hiporehabilitaci, podporu pohybového vývoje, plavecký výcvik nebo pobyt ve vířivce.

Stimulace ve snoezelenu

- cvičení pozornosti, vnímání a soustředění
- pozorování, vnímání fyzikálních jevů (teplo, pohyb, světlo)
- rozvoj smyslového vnímání, zdroje zvuku a světla
- pozorování a prožívání sebe sama (dýchání, srdeční činnost...), moje tělo

Prvky expresivních terapií – prvky Muzikoterapie

- sluchového vnímání různých předmětů, nástrojů, zvukových efektů
- vnímání rytmu a struktury

- uvolňovací cvičení - klepání prsty na bubínek či podložku
- emoční prožitek a relaxace
- uvolňovací cvičení – klepání prsty na bubínek či podložku, střídavě či současně

Prvky expresivních terapií – prvky Arteterapie

- volné výtvarné aktivity s materiály různých textur
- tematická tvorba propojená se smyslovými podněty - kombinace barev a tvarů

Prvky expresivních terapií – prvky Dramaterapie

- hry na role, nápodoba emocí, zvířat, povolání
- využití kostýmů ke smyslovému vnímání

Prvky orofaciální stimulace

- navození inhibiční polohy u žáka, sledování komunikačních signálů
- pozitivní ovlivnění emočních procesů
- navození polohy na židli, na sedačce, polohování na polohovacím klínu
- navození polohy k příjmu potravy
- navození zrakové prostorové orientace
- orientace v okolí, záměrné pozorování
- stimulace oromotoriky (bodová masáž, masáž s využitím oleje, vibrační stimulace, masáž s využitím pomůcek, míčkování, termální stimulace, aktivní cvičení)

Koncept Bazální stimulace

- somatická stimulace
- vestibulární stimulace
- vibrační stimulace
- optická stimulace
- auditivní stimulace
- orální stimulace
- olfaktorická stimulace
- taktilně haptická stimulace

Prvky HANDLE konceptu

- podpora neurovývoje
- koordinace pohybů, svalového napětí a pozornosti prostřednictvím HANDLE aktivit

Systém Augmentativní a alternativní komunikace

- sociální čtení, globální čtení
- přiřazování obrázků, symbolů, fotek
- rozvoj slovní zásoby k jednotlivým tématům

Metoda VOKS

- diferenciací obrázků a rozvoj obrázkové slovní zásoby
- odpovědi na otázku „Co chceš?“, „Co vidíš?“, „Co máš?“, „Co je to?“, „Co slyšíš?“ / ve spolupráci s logopedem / v systému VOKS

- používání komunikační tabulky se symboly barev (např. „Já chci modrou lentilku“)
- používání komunikační tabulky se symboly velikosti („Já vidím malý/ velký míč“)
- prostřednictvím každodenního rituálu vizualizace času, režimu dne, rozvrhu činností

Canisterapie a Hiporehabilitace

- hmatové vnímání – kontakt se srstí/ hřívou, hlazení psa/ koně, stimulace olizováním a vnímání jazyka psa, vnímání dechu psa (vibrace), vnímání pohybů koně
- sluchové vnímání – štěkot psa, frkání a řehtání koně, dýchání, manipulace s pomůckami
- zrakové vnímání – pohyb psa/ koně, řeč těla, chování psa/ koně, rozlišování pomůcek

Podpora pohybového vývoje

- normalizace svalového napětí
- koordinace oko – ruka, nápodoba postavení prstů a ruky podle vzoru
- pohyby přes střední osu, pohyb v prostoru

Plavecký výcvik a pobyt ve vířivce

- osobní hygiena před vstupem a po výstupu z bazénu
- oblékání, vysvlékání, obouvání, vyzouvání
- prevence nemocí

Vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

KUB	Klíčová kompetence k učení
10. ročník	
• Vytváříme pevnou a předvídatelnou strukturu vyučovací hodiny; • volíme krátké, opakující se aktivity ve stejném pořadí; • pracujeme s opakováním a rytmizací; • využíváme vizualizaci denního režimu i jednotlivých kroků činností; • doprovázíme činnost vždy stejným slovem, gestem nebo zvukem; • využíváme prvky konceptu Bazální stimulace k upevňování jistoty a orientace; • podporujeme soustředění pomocí krátkých, jasně ohraničených aktivit; • poskytujeme okamžitou zpětnou vazbu a pozitivní posilování.	

KKB	Klíčová kompetence komunikační
10. ročník	
• Dáváme krátké a jednoznačné pokyny („Pojď“, „Podej ...“); • používáme pro stejné situace stejné fráze; • pokyny podporujeme obrázky, gesty, reálnými předměty, názornými ukázkami; • procvičujeme s žáky opakovaně reakce na pokyny pomocí jednoduchých gest a stejných smyslových her v různých prostředích; • nacvičujeme s žáky odpovědi pomocí gest (kývnutí, zvednutí ruky, ukázání na objekt); • necháváme žáky vyhledávat konkrétní jevy a situace na obrázcích („Ukaž mi ...“); • necháváme žáky vybírat mezi možnostmi, pokud je pokyn formulovaný jako otázka („Chceš ..., nebo...?“); • vedeme žáky k vyjadřování potřeb, pocitů a preferencí (chuť, vůně, zvuk, příjemný/nepříjemný pach).	

KSB	Klíčová kompetence osobnostní a sociální
10. ročník	
• Všímáme si situací, kdy žák potřebuje pomoc; • vytváříme bezpečné prostředí umožňující vyjádření nepohody (hluk, nepříjemná chuť, neznámý podnět); • vedeme žáka k jednoduchému požádání o pomoc slovem, gestem nebo obrázkem; • používáme komunikační karty; • nacvičujeme s žáky běžné situace, kdy je žádost o pomoc přirozenou součástí činnosti (manipulace, oblékání, přesun); • nacvičujeme s žáky pravidelně základní sociální projevy, jako je pozdrav, poděkování, žádost o pomoc nebo vyjádření souhlasu a nesouhlasu; • v modelových situacích vedeme žáky k jednoduchým verbálním i neverbálním reakcím, například úsměvem, zamáváním, zatleskáním nebo podáním ruky; • vedeme žáky ke spolupráci ve dvojici při třídění, manipulaci či pohybových aktivitách.	

KBB	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
10. ročník	

- Názorně v běžných situacích ukazujeme, jak se chovat ke zvířatům a rostlinám, vedeme žáky k nápodobě tohoto chování;
- zařazujeme do výuky vycházky do přírody, pozorování přírody a terapeutické aktivity se zvířaty;
- pečujeme o rostliny ve třídě nebo na školní zahradě;
- zařazujeme smyslové vnímání přírody (hmatové zkoumání listů, kůry, sněhu, naslouchání zvukům lesa, vody, vůně bylin, dotek zeminy...);
- pozorujeme změny v přírodě při vycházkách;
- podporujeme rozlišování ročních období prostřednictvím reálné zkušenosti, konkrétním smyslovým prožitkem (dotek zeminy, vůně bylin).

KPB	Klíčová kompetence pracovní
10. ročník	
• Předvádíme správný postup určité aktivity (např. oblékání, příprava na jídlo, úklid) a žáci ho napodobují; • rozvíjíme jemnou motoriku a koordinaci oko – ruka skrze práci s materiály různých kvalit (vkládání, skládání, hnětení, mačkání...); • rozkládáme činnost na jednoduché kroky (např. uchop – vlož – zavři) • používáme vizuální procesní schémata, která žákům pomáhají orientovat se v jednotlivých krocích činnosti; • poskytujeme žákům zpočátku podporu slovem nebo gestem, postupně ji omezujeme a vedeme je k větší samostatnosti; • plánujeme jednoduché činnosti, při kterých spolupracují dva žáci (např. skládání kostek, třídění předmětů, přenášení pomůcek).	

KRB	Klíčová kompetence k řešení problémů
10. ročník	
• Využíváme momentální situaci k nácviku řešení problémů (např. předmět spadlý na zem, vylitá voda...) a učíme žáky, jaký postup zvolit pro jejich vyřešení; • dáváme žákům k dispozici vizuální pomůcky, jako jsou obrázky nebo komunikační karty, které jim pomáhají vyjádřit problémy neverbální formou; • klademe otázky typu „Co potřebuješ?“, „Co teď chceš?“, „Co ti mohu podat/přinést?“, „Co budeme dělat?“ a pobízíme žáky k jednoduchým verbálním anebo neverbálním odpovědím; • podporujeme žáky k užívání gest nebo jiné jednoduché neverbální projevy (např. zvednutí ruky, zamávání, gesto pro „prosím“, ukázání na část těla, která bolí) a povzbuzujeme je, aby je používali v situacích, když nastane problém (např. mám hlad, potřebuji na WC); • volíme strategie zvládání nepříjemných situací (např. zakrytí uší, odchod, požádání o pomoc).	

KLK	Klíčová kompetence kulturní
10. ročník	
• Nabízíme žákům k poslechu různé hudební žánry a s nimi související zvuky; • umožňujeme spontánní projev žáků a vyjádření jejich emočního stavu pohybem nebo hlasem; • zařazujeme augmentativní a alternativní formy komunikace prostřednictvím obrázků či předmětů.	

KDB	Klíčová kompetence digitální
10. ročník	
• Zařazujeme pravidelné rituály při zapínání, používání a vypínání zařízení, aby žáci získali jistotu v bezpečném zacházení s technologiemi; • vizuálně a názorně ukazujeme správné používání digitálních technologií; • pravidelně opakujeme jednoduché úkoly jako připojení sluchátek, zapnutí a vypnutí tabletu, bezpečné uložení zařízení; • doprovázíme činnosti jasnými pokyny, gesty nebo zvukovými signály; • pravidelně a systematicky, při různých příležitostech, vedeme žáky k tomu, aby bezpečnostní pravidla nejprve dodržovali s pomocí a postupně je zvládali sami nebo s minimální podporou.	

Očekávané výsledky učení

10. ročník

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
101 Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.	• vnímání obličeje a jeho výrazu, navázání očního kontaktu • zrakové sledování kontrastních a světelných podnětů, koncentrace pohledu na předměty • nácvik úchopu a držení předmětů různých kvalit – velikost, tvar, povrch, materiál, textura, hmotnost • uchopování viděných předmětů a manipulace s nimi – přenášení, vkládání a odebírání předmětů z jednoduchých nádob • zrakové soustředění na úchop, cílená manipulace s předmětem, koordinace oko – ruka při jednoduchých úkonech (vkládání, skládání, přesouvání)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Uchopit a podržet podaný předmět. <u>ROv</u> Provádět uvolňovací cvičení. <u>PVv</u> Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
102 Rozpoznat osoby ze svého okolí a své spolužáky, rozeznat známé a neznámé osoby.	• vnímání obličeje a jeho výrazu, rozpoznávání známých hlasů, doteků, vůní • rozlišování známých a neznámých tváří – reálně, na fotografii • rozpoznávání emocí – radost, smutek, pláč • uvědomování si vztahu k blízkým osobám (rodič, učitel, spolužák), přiřazování jmen osob z nejbližšího okolí k fotografiím • rozpoznávání osob podle charakteristických znaků (vlasy, brýle, oblečení)

Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Reagovat na hlas dospělé osoby. <u>ROv</u> Poznat své spolužáky a učitele. <u>Tv</u> Vnímat přítomnost ostatních žáků při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.	KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech. KSB-BUD-000-210-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
103 Rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku, schémat nebo s pomocí augmentativní a alternativní komunikace.	• rozeznávání světla a tmy, seznámení s denním rytmem (ráno – den – večer – noc) • spojování denních dob s běžnými činnostmi (jídlo, spánek, škola) • rozlišování obrázků nebo symbolů pro části dne • používání denních schémat, AAK (např. piktogramy, VOKS) • orientace v osobním denním rozvrhu (co dělám teď, co bude potom)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Rozpoznat základní denní činnosti. <u>ROv</u> Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení. KDB-KDI-000-210-001 Zacházet bezpečně s digitálními zařízeními v opakujících se situacích.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
104 Napodobit předvedené pohyby.	• vnímání a sledování pohybů druhých (zrakem, hmatem) • reakce na jednoduchá gesta (mávání, tleskání) • napodobování mimiky, dýchání, základních pohybů paží a rukou (zvedání, natahování, ukazování) • imitace pohybů s pomůckou (např. třesení chrastítkem, bouchání míčkem), napodobení různých činností • zapojení do jednoduchých rytmických či pohybových her (např. s hudbou); cvičení směrové orientace: nahoru x dolů, dopředu x dozadu
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK

<u>PVv</u> Obsluhovat jednoduché spotřebiče a používat pomůcky. <u>Tv</u> Napodobovat jednoduché pohybové činnosti individuálně i ve skupině. <u>Tv</u> Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro pohybových činností.	KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
105 Poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, obrysů, barevné a tvarové odlišnosti.	- rozlišení a třídění dvou výrazně odlišných předmětů – tvar, barva - porovnávání předmětů podle jednoho znaku (např. velký – malý, kulatý – hranatý) - postupné poznávání všech základních barev, popř. odstínů a tvarů na reálných předmětech, obrázcích - třídění, přiřazování a řazení více druhů předmětů podle velikosti, tvaru, barvy, účelu (kelímky, krabičky, stužky...) - skládání celků z částí, jednoduchých kompletů (vkládačky, navlékačky, puzzle, stavebnice), řazení podle předlohy nebo diktátu
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Soustředit se na určitou činnost. <u>ROv</u> Přiřazovat předměty na základě daných kritérií. <u>PVv</u> Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.	KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit. KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
106 Třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty.	- vnímání reálných předmětů a jejich fotografií - rozlišování a spojování reálného předmětu s jeho obrázkem (např. jablko x obrázek jablka), rozvíjení obrázkové slovní zásoby - třídění obrázků podle jednoduchých kategorií (např. jídlo, hračky, zvířata) - poznávání změn a rozdílů na dvou skutečných předmětech nebo na předmětu a obrázku - poznávání nesprávností na obrázcích
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK

<u>ROv</u> Poznat a používat předměty denní potřeby. <u>ROv</u> Přiřazovat předměty na základě daných kritérií. <u>PVv</u> Uplatňovat vlastní vnímání při výtvarných činnostech.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení. KDB-KDI-000-210-001 Zacházet bezpečně s digitálními zařízeními v opakujících se situacích.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
201 Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání.	• zaznamenání zvuku hlasu a intonace při oslovení • uvědomění si opakující se zvukové podoby svého jména jako podnětu k reakci • otočení hlavy nebo pohledu na osobu, která oslovuje • reakce na oslovení v různých situacích (hra, jídlo, odpočinek) • rozlišení oslovení od jiných slov (např. odpověď gestem, hlasem, AAK)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Reagovat na hlas dospělé osoby. <u>ROv</u> Znát své jméno a reagovat na oslovení jménem. <u>Hv</u> Rozlišovat ve své blízkosti rozmanité zvuky či hudební podněty.	KKB-POR-000-210-001 Reagovat na jednoduché pokyny.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
202 Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí.	• vnímání a sledování známých hlasů v různých situacích • rozpoznávání známého hlasu bez zrakové opory • odlišování známého a neznámého hlasu • spojování hlasu s konkrétní osobou, poznávání hlasů ze svého nejbližšího okolí (např. podle fotografie) • reakce na hlas určité osoby vhodným způsobem (úsměv, pohled, otočení)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Vnímat a aktivně reagovat na členy své rodiny. <u>ROv</u> Poznat své spolužáky a učitele. <u>Tv</u> Vnímat přítomnost ostatních žáků při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO

203 Rozpoznat, rozlišit a napodobit různé zvuky.	• soustředění se na zvuk, poslech přirozených zvuků prostředí (zvonek, bubínek, tleskání, zpěv ptáků) • rozlišování zvuků podle síly a výšky (hlasité – tiché, vysoké – nízké); rozlišení hluk – ticho • přiřazování zvuku ke zdroji (hračka, hudební nástroj, dopravní prostředek, předměty denní potřeby, hlasy zvířat) • napodobování zvuků hlasem nebo pomůckami, cvičení na rozvoj sluchové paměti, sluchově motorická cvičení • rozpoznávání rytmu nebo melodie v jednoduchých sekvencích, rozlišování shodných a rozdílných zvuků
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Reagovat na hlas dospělé osoby. <u>Hv</u> Rozlišovat ve své blízkosti rozmanité zvuky či hudební podněty. <u>Hv</u> Soustředit se na poslech jednoduché krátké skladby.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení. KLB-KKK-000-210-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
204 Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků.	• seznamování se s běžnými zvuky školního prostředí a v denním životě (kroky, voda, dveře, zvuky pomůcek, auta, vlaky) • nácvik soustředěného sluchového vnímání, rozlišování zvuků s využitím zrakové podpory a bez ní • přiřazování běžných zvuků k činnostem dne (hra, úklid, vaření, relaxace) • postupné přivýkání na nepříjemné nebo neznámé zvuky (trénink tolerance) • nácvik adekvátní reakce na zvuk, vyjadřování reakce na zvuk pomocí AAK, gesta nebo mimiky
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Dát najevo své pocity. <u>ROv</u> Rozpoznat základní denní činnosti. <u>Hv</u> Rozlišovat ve své blízkosti rozmanité zvuky či hudební podněty.	KSB-KOS-000-210-001 Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci. KRB-KRP-000-210-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
301 Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů.	• rozvíjení hmatové percepce, seznamování se s předměty hmatem (různé materiály, povrchy, teploty)

	- rozlišování hladkého a drsného povrchu, navození příjemných a nepříjemných pocitů - vnímání tvaru jednoduchých předmětů (kulatý, hranatý, dlouhý, krátký) - porovnávání dvou předmětů podle velikosti, tvaru, materiálu - určování vybraných znaků předmětu pouze hmatem (bez zrakové kontroly)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Soustředit se na určitou činnost. <u>ROv</u> Přiřazovat předměty na základě daných kritérií. <u>ROv</u> Uchopit a podržet podaný předmět.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
302 Třídít předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru, známé a neznámé.	- zkoumání hmatem různých předmětů z běžného prostředí - rozpoznávání známého a neznámého předmětu podle dotyku - porovnávání dvou předmětů podle jednoho znaku (velikost, tvar) - třídění několika předmětů podle hmatového znaku (např. velký – malý, kulatý – hranatý) - samostatné seskupování předmětů podle více znaků (tvar, velikost, povrch)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Soustředit se na určitou činnost. <u>ROv</u> Přiřazovat předměty na základě daných kritérií. <u>PVv</u> Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
303 Rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů.	- seznamování se s předměty různých teplot (teplý – studený) - porovnávání hmotnosti (lehký – těžký) - rozlišování povrchových vlastností (hladký - drsný, měkký – tvrdý, suchý – mokrý) - porovnávání předmětů podle jejich pružnosti (ohebný - pevný)

	rozpoznávání kombinovaných vlastností (např. tvrdý chladný kov - teplá měkká látka)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Přiřazovat předměty na základě daných kritérií. <u>PVv</u> Vnímat barvy, tvary a jejich odlišnosti.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
401 Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru.	- vnímání polohy vlastního těla v prostoru pomocí pohybu, vestibulární stimulace (vlevo – vpravo, dopředu – dozadu, nahoru – dolů, dokola) - vnímání prostoru kolem sebe pomocí zraku, sluchu, hmatu - rozpoznávání známých míst ve třídě nebo okolí (dveře, židle, stůl, matrace, umyvadlo) - postupné uvědomování si polohy sebe a ostatních v prostoru - řazení předmětů podle směrové orientace v prostoru, na ploše – nahoru – dolů, před – za, nad – po, první – poslední)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm. <u>Tv</u> Vykonávat základní pohybové činnosti s dopomocí nebo samostatně. <u>Tv</u> Zvládat jednoduché pohybové činnosti spojené s prostorovou orientací.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
402 Rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle.	- uvědomování si jednoduchých prostorových vztahů s konkrétními předměty - rozpoznávání pojmů nahoře – dole pomocí reálných situací (např. police) - uvědomování si vztahů před – za, vedle na základě demonstrace a nápodoby - používání prostorových vztahů při jednoduchých úkolech (dej míček před sebe, polož kostku vedle) - řazení předmětů na ploše, umísťování plošných tvarů podle verbálního doprovodu
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u>	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.

Přiřazovat předměty na základě daných kritérií. <u>Tv</u> Zvládat jednoduché pohybové činnosti spojené s prostorovou orientací. <u>PVv</u> Uplatňovat vlastní vnímání při výtvarných činnostech.	
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
403 Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.	• přiřazování jednoho předmětu k druhému podle ukázky • pokládání a umísťování předmětů podle jednoduchých pokynů (např. „dej na“, „dej do“) • řazení dvou a více předmětů podle velikosti, tvaru nebo barvy • skládání jednoduchých celků podle vzoru (např. věž z kostek, puzzle 2 – 3 díly) • samostatné umísťování více předmětů podle slovního nebo vizuálního pokynu
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm. <u>ROv</u> Uchopit a podržet podaný předmět. <u>PVv</u> Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech.	KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech. KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
404 Orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí.	• rozpoznávání známých míst ve třídě (lavice, relaxační koutek, umyvadlo) a jejich označení (fotografie, obrázky, piktogram) • orientace v běžné trase (např. lavice – dveře – chodba – jídelna) • poznávání významu jednotlivých prostor ve škole, jejich rozlišování podle charakteristických znaků (barva, zvuk, vůně) • seznamování s okolím školy a místy denního pohybu (chodba, hřiště, zahrada) • vědomá orientace a pohyb podle slovních pokynů, značení nebo piktogramů (např. „jdi rovně“, „jdi do šatny“)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK

<u>ROv</u> Vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm. <u>Tv</u> Zvládat jednoduché pohybové činnosti spojené s prostorovou orientací.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
405 Rozlišit s pomocí názorné demonstrace roční období podle základních znaků.	- seznamování s proměnami přírody v průběhu roku (teplota, světlo, barvy) při vycházkách do přírody - pozorování počasí – slunce, déšť, vítr, sníh - vnímání základních znaků ročních období pomocí reálných podnětů (např. listí, květiny, sníh, oblečení) - přiřazování obrázků nebo reálných předmětů k období (např. čepice – zima, list – podzim) - přiřazování činností jednotlivým ročním obdobím (oslava svátků, plavání, sáňkování)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Soustředit se na určitou činnost. <u>PVv</u> Provádět vhodné pracovní postupy při ošetřování vybraných rostlin za použití jednoduchého nářadí. <u>PVv</u> Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích.	KBB-KOD-000-210-001 Napodobovat činnosti, které jsou prospěšné pro okolní přírodu. KBB-KOG-000-210-001 Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
501 Rozlišit na základě praktické zkušenosti jednotlivé chutě.	- poskytování chuťových podnětů – aktivace oblasti úst, senzibilace úst pro nejrozličnější vjemy, učit se používat ústa ke zkoumání vlastností, koordinace ruka – ústa, sání brčkem, lízání lízátko - rozlišování běžných potravin, nápojů, vnímání různých chutí - rozlišování základních chutí - sladká – slaná – kyselá – hořká – prostřednictvím známých surovin - uvědomování si oblíbených a neoblíbených chutí, využití AAK (např. smajlík, palec nahoru či dolů) - přiřazování chutí konkrétní osobní zkušenosti, využití AAK (např. reálný dort, obrázek dortu)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Dát najevo své pocity. <u>PVv</u> Dodržovat základní pravidla chování při stolování. <u>PVv</u>	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.

Podílet se na přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy.	
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
502 Poznat předměty, potraviny čichem podle vůně a pachů.	• seznamování se s různými vůněmi a pachy (květiny, ovoce, potraviny, předměty) • rozlišování příjemných a nepříjemných vůní, navozování libých pocitů prostřednictvím aromaterapie • spojování konkrétní vůně s reálným předmětem nebo potravinou, procvičování čichové diferenciace • přiřazování vůní k obrázkům nebo symbolům známých věcí (např. jablko – vůně jablka) • rozlišit požitelné a nepožitelné látky, rozpoznat čerstvé a zkažené potraviny
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROV</u> Dát najevo své pocity. <u>PVv</u> Podílet se na přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy. <u>PVv</u> Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.

8.3 Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vyučuje se v 1. – 10. ročníku v časové dotaci 3 hodiny týdně. Tento předmět je posílen od 1. do 10. ročníku o 1 až 2 hodiny z časové dotace v kompetenci školy a o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 1., 3., 5., 7.-10. ročníku.

Prostřednictvím hudebních činností dochází k rozvíjení sluchu a motoriky žáků (doprovodit hudbu jednoduchým pohybem, tancem a hrou na jednoduchý hudební nástroj), zároveň se podporuje spolupráce oko–ucho–ruka–hlas. Dechová cvičení a poslechové aktivity pomáhají žákům ke zmírnění napětí, překonávání únavy, zlepšování nálady a podílejí se na koncentraci pozornosti. Zpěv a rytmická cvičení se rovněž významně podílejí na zlepšování řeči, mluvních, komunikačních i jazykových schopností žáka.

Hudební výchovu lze vyučovat ve třídě, v tělocvičně, ve snoezelenu, na školní zahradě i na hřištích v okolí školy a také formou návštěv koncertů, hudebních a divadelních představení, ve vířivce.

Cílem Hudební výchovy je vytvářet u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjet jejich muzikálnost a schopnost hudbu emocionálně vnímat a prožívat.

Hodnocení: Ve všech ročnících bude žák hodnocen dle individuálních pokroků a přiblížení se či splnění očekávaných výsledků učení. V 10. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných očekávaných výsledků učení. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Předmět je propojen s těmito dalšími předměty: Rozumová a osobnostní výchova, Smyslová výchova a Tělesná výchova.

Do předmětu Hudební výchova jsou začleněny části ze **systému ucelené rehabilitace**. Různé stimuly učitel vybírá a provádí dle potřeb žáka a možností vybavení elokovaných pracovišť. Jedná se o: stimuly ve snoezelenu, koncept Bazální stimulace, Handle koncept, používání systému AAK a metody VOKS, prvky orofaciální stimulace, podpora pohybového vývoje, prvky expresivních terapií - prvky muzikoterapie a dramaterapie, hiporehabilitace a canisterapie.

Stimuly ve snoezelenu

- relaxační techniky (masáže, prvky Bazální stimulace)
- vnímání a procitování vibrací, chvění, rozličných zvuků
- vnímání kontrastu ticha a zvuku, libé pocity z vnímání hudby
- hra na tělo, experimentování - vnímání vlastních zvuků

Koncept Bazální stimulace

- somatická stimulace
- vestibulární stimulace
- auditivní stimulace
- orální stimulace
- optická stimulace
- taktilně haptická stimulace

Prvky HANDLE přístupu

- uvolnění a soustředění, aktivizace pocitu vnitřního klidu
- zvýšení schopnosti soustředit se na zadaný úkol
- koordinace pohybu
- zklidnění a ovládání emocí
- snížení napětí, stresu
- podpora rytmické synchronizace

Systém AAK, metoda VOKS

- vizualizace a strukturalizace pomocí piktogramů, fotek, obrázků
- doprovod znaky, gesty
- tabulky/listy s obrázky, fotkami CD, hudeb. nástrojů
- poznání a výběr písničky dle obrázků, piktogramů

Prvky Orofaciální stimulace

- procítění těla jako příjemné zóny, navození koordinace dýchání a polykání
- vnímání vztahů polohy hlavy vůči čelisti a tělu
- vnímání středové osy těla a její navození ze strany dítěte

Podpora pohybového vývoje

- rozvoj hrubé i jemné motoriky, rozvoj pohybové koordinace, polohování
- podpora interakčních a skupinových dovedností
- stimulace nebo relaxace, relaxace při hudbě
- jednoduché taneční pohybové dovednosti, volný pohybový projev
- jednoduché pohybové hry na hudbu

Prvky expresivních terapií – prvky Muzikoterapie

- rytmus – střídání napětí a uvolnění
- akustické podněty – hlas, různé zvuky, hudební nástroje
- akusticko-vibrační dráždění (hluboké, bručivé tóny)
- hra na elementární doprovodné nástroje - spontánní muzicírování
- říkanky s pohybem – napodobování pohybů, poplácávání částí těla (rytmická masáž), hra na tělo (tleskání, pleskání, dupání)
- improvizace pohybem a hudbou – improvizace na různé rytmy, rytmické motivy na buben, záměrný stereotypně opakovaný rytmus, fázovaný pohyb
- vyjádření radosti a svých pocitů prostřednictvím hudebních nástrojů (bubínky, Orffův instrumentál)
- relaxace při poslechu „léčivých“ nástrojů

Prvky expresivních terapií – prvky Dramaterapie

- podpora dramatické tvořivosti, emocí a sebepoznání
- prožívání různých situací
- improvizace individuální, skupinová

Hiporehabilitace a Canisterapie

- výchova k toleranci – pes a kůň jako pomocník
- pozitivní ladění mysli

- sociální cítění
- dechová cvičení (foukání do srsti, nápodoba dechu psa/koně)
- nápodoba zvuků (štěkot psa, ržání koně, klapot kopyt)
- písničky o zvířatech (hudební hádanky)
- správné chování v přítomnosti zvířete, péče o něj, vnímání jeho potřeb

Vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

KUB	Klíčová kompetence k učení
10. ročník	
• Vedeme žáky k využívání jednoduchých pomůcek (např. hudebních nástrojů, obrazových a zvukových podnětů) při hudebních činnostech; • podporujeme učení nápodobou, zejména prostřednictvím jednoduchých pohybů, rytmických říkanek a opakujících se činností; • vytváříme strukturované a opakující se situace, které žákům pomáhají v orientaci a upevňování získaných zkušeností.	

KKB	Klíčová kompetence komunikační
10. ročník	
• Motivujeme žáka, aby prostřednictvím hudby vyjadřoval své pocity a prožitky přiměřeně svým možnostem; • vytváříme podmínky pro komunikaci pomocí hudby a neverbálních prostředků (pohyb, gesta, mimika, zvuk); • podporujeme žáka ve vyjadřování základních potřeb a přání s využitím dostupných komunikačních prostředků; • využíváme augmentativní a alternativní formy komunikace podle individuálních potřeb žáka; • podněcujeme žáky k jednoduchým formám sociálního kontaktu a komunikace s ostatními (např. společná hudební činnost); • motivujeme žáky, aby podle svých možností reagovali na hudbu (pohybem, jednoduchým tanečním projevem, zvukem).	

KSB	Klíčová kompetence osobnostní a sociální
10. ročník	
• V rámci hudebních aktivit klademe důraz na budování pocitu bezpečí, osobnostní pohody a pozitivního prožívání; • podporujeme navazování a udržování sociálních vztahů prostřednictvím společných hudebních činností; • vedeme žáky k respektování ostatních a k jednoduchým formám spolupráce při společných aktivitách.	

KBB	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
10. ročník	
• Prostřednictvím pravidelných rituálů, opakujících se postupů a společných činností podporujeme pocit sounáležitosti a pozitivní vztahy mezi žáky; • vedeme žáky k respektování základních pravidel soužití v rámci školního kolektivu a k ohleduplnému chování k okolí.	
KPB	Klíčová kompetence pracovní
10. ročník	

- Podněcujeme a motivujeme žáky k využívání hudebních činností jako smysluplného trávení volného času;
- rozvíjíme základní pracovní návyky, jako je příprava pomůcek, ukládání nástrojů a dokončování činností;
- podporujeme rozvoj dovedností vedoucích k co nejvyšší možné míře samostatnosti, přiměřeně individuálním možnostem žáků.

KRB	Klíčová kompetence k řešení problémů
10. ročník	
• Vedeme žáky k uvědomování si a ovlivňování vlastní pohody prostřednictvím hudby, pohybu a relaxačních činností; • podporujeme žáky v jednoduchých formách vyjadřování nepohody, potřeb a problémů, a to verbálně i neverbálně; • učíme žáky přijímat pomoc druhých a reagovat na nabídnutou podporu.	

KLB	Klíčová kompetence kulturní
10. ročník	
• Seznamujeme žáky s běžnými společenskými situacemi (pozdrav, poděkování, omluva) • prostřednictvím jednoduchých modelových situací a nápodoby; • zařazujeme komunikační a hudební aktivity s kulturním obsahem (říkadla, básničky, písně, pohádky), které žáci společně poslouchají, opakují nebo se do nich zapojují podle svých možností; • využíváme prvky dramaterapie a muzikoterapie k podpoře emocionálního prožívání a vyjadřování; • využíváme krátké skladby jako multisenzorický podnět k vyjádření libosti a nelibosti a k nácviku jednoduchých forem chování (relaxace, pohyb na hudbu, poslech).	

KDB	Klíčová kompetence digitální
10. ročník	
• Využíváme digitální technologie v hudební výchově (např. poslech písní, práce s interaktivními prvky, interaktivní podlahou) jako podpůrný a motivační prostředek; • seznamujeme žáky s jednoduchým a bezpečným používáním digitálních zařízení v rámci řízených činností.	

Očekávané výsledky učení

10. ročník

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
101 Usilovat o koordinaci hlasu a dechu.	• kontaktní dýchání • masáž stimulující dýchání • orofaciální stimulace • nácvik pravidelného dýchání a správného držení těla • dechová cvičení (cílený nádech, cílený výdech - svíčka, peříčko, papírová kulička apod.) • vokalizace - stimulace hlasového projevu • intonační a melodická cvičení (hry na zvuky)

	• nácvik výslovnosti (říkanky, jednoduché písničky a popěvky) • vokální projev (zpěv) jednoduchých písní a říkadel dle možností žáka
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Rov</u> Snažit se o fyziologické dýchání.	KKB-VYJ-000-210-001 Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem. KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení. KRB-KRP-000-210-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
102 Používat vybrané rytmické nástroje jako doprovod k reprodukováné hudbě nebo písni.	• seznamování se s hudebními nástroji a jejich zvuky • poslech hry na jednotlivé hudební nástroje (vyjádření reakce, pozitivní x negativní) • podpora fixace / soustředění / pozornosti na hudební nástroj (zrak, sluch) • stimulace pro úchop hudebního nástroje, nácvik úchopu hudebního nástroje • hra na hudební nástroj s přímou asistencí • nácvik samostatné hry na hudební nástroj • doprovod reprodukováné hudby s využitím hudebních nástrojů • rytmizace za využití dětských písniček a říkanek • hra a rytmizace na vlastní tělo • hra a rytmizace na netradiční nástroje /nebo předměty denní potřeby
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Rov</u> Soustředit se na určitou činnost. <u>Tv</u> Napodobovat jednoduché pohybové činnosti doprovázené hudebním či rytmickým doprovodem.	KKB-VYJ-000-210-001 Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem. KLB-KKK-000-210-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti. KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
103 Dýchat zhluboka při poslechu relaxační hudby, usilovat o uvolnění svalstva.	• poslech relaxační hudby (libé pocity) • kontaktní dýchání • masáž stimulující dýchání • prvky bazální stimulace (masáž zklidňující) • dechová cvičení (cílený nádech - výdech) • dechová uvolňující cvičení doprovázené pohybem • prvky muzikoterapie (využití padáku)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK

<u>ROv</u> Snažit se o fyziologické dýchání. <u>ROv</u> Provádět uvolňovací cvičení.	KLB-KKK-000-210-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti. KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
104 Provádět jednoduchá rytmická cvičení, reagovat pohybem na rytmický doprovod.	• vnímání rytmu, využití vlastního těla a hra na vlastní tělo • asistovaná rytmizace dětských říkadel a písniček (při polohování, s prvky bazální stimulace) • rytmizace dětských říkadel a písniček s nápodobou • samostatná rytmizace dětských říkadel a písniček s ukazováním a pohybem • hudebně pohybová činnost - nácvik jednoduchých tanečků, pohybové hry • pohyb podle rytmického doprovodu (např. bubínek) • vlastní vyjádření pohybu a tance při hudbě
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm. <u>Tv</u> Napodobovat jednoduché pohybové činnosti doprovázené hudebním či rytmickým doprovodem.	KLB-KKK-000-210-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti. KBB-KOE-000-210-001 Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
201 Rozlišovat ve své blízkosti rozmanité zvuky či hudební podněty.	• vyjádření reakce (pozitivní x negativní) na zvuk • fixace na zdroj zvuku (zrak, sluch) • reakce na hlas pedagoga a spolužáků, zvuk ve třídě • seznamování se se zvuky různého charakteru (zvuky z běžného života, doprava, zvířata...) • seznamování se zvuky hudebních nástrojů (tradičních i netradičních, Orffův hudební instrumentář) • vnímání vibrací hudebních nástrojů (např. tibetské misky) • rozlišování všedních zvuků podle zdroje (výrazně odlišných) • rozlišování hudebních nástrojů podle zvuku (výrazně odlišných) • rozeznání ticho - zvuk • přiřazení zvuku ke zdroji (např. ukázání, přiřazení obrázku)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK

<u>Rov</u> Reagovat na hlas dospělé osoby. <u>Sv</u> Rozpoznat, rozlišit a napodobit různé zvuky. <u>Sv</u> Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků.	KLB-KKK-000-210-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
202 Soustředit se na poslech jednoduché krátké skladby.	• vnímání hudby/vyjádření reakce na hudbu (pozitivní x negativní, libé x nelibé pocity) • poslech relaxační hudby, prvky muzikoterapie • poslech dětských písniček, říkadel a popěveků • poslech hudby různých žánrů • podpora soustředění a pozornosti při poslechu hudby • vnímání charakteru hudby - rytmu, melodie (veselá x smutná ...) • návštěvy divadel a kulturních akcí
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Soustředit se na určitou činnost. <u>Sv</u> Rozpoznat, rozlišit a napodobit různé zvuky.	KLB-KKK-000-210-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti. KDB-KDI-000-210-001 Zacházet bezpečně s digitálními zařízeními v opakujících se situacích.

8.4 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Tělesná výchova je předmět vytvořený ze vzdělávací oblasti Člověk, zdraví a bezpečí. Vyučuje se v 1. – 10. ročníku v časové dotaci 4 hodiny týdně. Tento předmět je posílen v 2., 4. a 6. ročníku o 1 hodinu z časové dotace v kompetenci školy a o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 1., 3., 5., 7.-10. ročníku.

Obsah je koncipován tak, že si žáci upevňují a rozvíjejí základní pohybové dovednosti, které mohou využívat v každodenním životě. Respektuje celistvost žákovy osobnosti a postupně rozvíjí jejich fyzické i psychické schopnosti. Školní očekávané výsledky učení jsou formulovány až v 10. ročníku, což umožňuje dostatečně dlouhý časový rámec pro jejich naplnění a zároveň respektuje individuální tempo žáků.

V tělesné výchově se usiluje o maximální rozvoj fyzických a pohybových schopností žáka, pohybové dovednosti i sociální adaptaci. K osvojení potřebných dovedností a návyků je třeba využívat vhodnou motivaci a činnosti, které posilují pozornost a zájem žáka. Vzdělávací oblast vede žáka k činnostem podporujícím zdraví a usiluje o jeho posílení a zlepšení. Přispívá ke zvyšování koncentrace, odbourávání napětí a podporuje fyzické i psychické uvolnění. Zaměřuje se na rozvíjení aktivní hybnosti a na využívání pohybových schopností a dovedností v běžném životě. V současné době je na většině elokovaných pracovištích zajištěna pravidelná spolupráce s fyzioterapeutem.

Výuka probíhá ve třídě, ve cvičebně, ve snoezelenu, na školní zahradě, na hřištích v okolí školy, v plaveckém bazénu nebo ve vířivce, ale také formou vycházek a relaxačních chviliek. A je určena buď pro celou třídu, malé skupinky nebo probíhá individuálně.

Cílem předmětu je naučit žáka vnímat prožitky z pohybové činnosti a objevovat radost z pohybu. Poskytnout žákům takový tělesný rozvoj, který jim pomůže se co nejvíce začlenit do společnosti. Proto klademe důraz na rozvoj a zvládání základních pohybových dovedností, potřebných při sebeobsluze.

Hodnocení: Žáci jsou hodnoceni podle jejich individuálních pokroků v předmětu a přiblížení se či splnění očekávaných výsledků učení. V 1. až 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných očekávaných výsledků učení, v 10. ročníku. kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. V 10. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výsledky učení.

Předmět je propojen s těmito dalšími předměty: Rozumová a osobnostní výchova, Smyslová výchova, Hudební výchova a Pracovní a výtvarná výchova.

Do předmětu Tělesná výchova jsou začleněny tyto části ze **systému ucelené rehabilitace**. Učitel si vybírá terapie a činnosti z nich, podle potřeb žáka a možností elokovaných zařízení. Jedná se zejména o: stimulaci ve snoezelenu, prvky orofaciální stimulace, podporu pohybového vývoje, prvky muzikoterapie, canisterapii, hiporehabilitaci, systém AAK a metoda VOKS, plavecký výcvik, pobyt ve vířivce, prvky dramaterapie, HANDLE přístup a koncept Bazální stimulace.

Podpora pohybového vývoje

- polohování a mikropolohování
- budování tělesného schématu, pohyby přes střední osu
- dechová gymnastika, koordinace dechu a pohybu
- normalizace svalového napětí v orofaciální oblasti
- senzomotorika
- koordinace oko – ruka, zraková kontrola pohybu
- aktivace vestibulárního aparátu, aktivní přenos váhy

Prvky expresivní prvky terapie - Prvky Muzikoterapie

- rozvoj hrubé i jemné motoriky

- rozvoj pohybové koordinace, podpora interakčních a skupinových dovedností
- stimulace nebo relaxace – relaxační cvičení při hudbě, pohybové hry na hudbu
- základní taneční pohybové dovednosti, volný pohybový projev
- cvičení v udávaném rytmu

Stimulace ve snoezelenu

- relaxační techniky
- podpůrné terapeut. techniky (masáže, aromaterapie, míčkování, kartáčování)
- stimulace libých a příjemných pocitů
- stimulace vestibulárního aparátu, stimulace vibračními podněty
- podpora motorických funkcí

Prvky Orofaciální stimulace

- procítění těla jako příjemné zóny
- provnívání vztahů polohy hlavy vůči čelisti a tělu
- provnívání středové osy těla a její navození ze strany dítěte
- navození koordinace dýchání a polykání
- rozvoj senzomotoriky, kinestetického vnímání, autotopognozie a stereognozie
- navození inhibiční polohy, pozorování komunikačního signálu, navození polohy na židli, na sedačce, polohování na polohovacím klínu, metody usnadňující rozvoj dýchání, příjmu potravy a řeči, senzitivní stimulace v oblasti obličeje, stimulace dýchání dotykem, tlakem, vibrací, navození těla distálními impulsy

Canisterapie a Hiporehabilitace

- rozvoj motorických dovedností
 - aportování – házení, kutálení s míčkem
 - přetahování lanem nebo hadrem, vedení koně, držení uzdy, držení sedla, zapínání sedla
 - podlézání pod psem, vytváření překážek pro psa ze svého těla
 - opičí dráha (slalom, plazení, přelézání, přeskokování)
- motivační prvek (nápodoba pohybů „jako pejsek“, „jako koník“)
- aktivizační nebo zklidňující prvek – relaxace se psem, polohování

Plavecký výcvik a stimulace ve vířivce

- hry s vodou, hry ve vodě
- nácvik plavání, zlepšení držení těla, cviky ve vodě, zlepšení koordinace, posílení svalstva
- prevence onemocnění
- relaxace, uvolnění

Systém AAK a metoda VOKS

- porozumění pohybovým pokynům, gestům a symbolům
- napodobovat pohyby na obrázku
- vyměňovat kartičky za dané tělocvičné náčiní

Koncept Bazální stimulace

- somatická stimulace – stimulace zklidňující, povzbuzující, polohování, kontaktní dýchání
- vestibulární stimulace

- optická stimulace
- auditivní stimulace
- orální stimulace
- taktilně haptická stimulace
- olfaktorická stimulace
- vibrační stimulace

Prvky expresivní prvky terapie – Prvky Dramaterapie

- hry rolí (např. rybáři a rybičky)
- spontánní pohyb
- práce s hodnotami propojení (olympijské hodnoty – přátelství, respekt, fair play)
- uvolnění napětí, sebepojetí, koncentrace

HANDLE přístup

- podpora neurovývoje
- koordinace pohybů, svalového napětí a pozornosti
- HANDLE aktivity

Vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

KUB	Klíčová kompetence k učení
10. ročník	
Doprovázíme pohybové činnosti stále stejnými gesty, slovy a signály, čímž podporujeme orientaci žáka v činnosti; pakováním upevňujeme naučené postupy a vedeme žáka ke správnému používání cvičebního náčiní a pomůcek; učíme žáka reagovat na jednoduché signály při opakovaných aktivitách (zahájení, ukončení činnosti, změna činnosti).	

KKB	Klíčová kompetence komunikační
10. ročník	
Zapojujeme žáky do jednoduchých kolektivních her a pohybových činností, při nichž podporujeme vzájemnou interakci; rozvíjíme komunikační dovednosti žáků prostřednictvím pojmenovávání pohybových činností, náradí a náčiní spojené s tělesnou výchovou; podporujeme verbální i neverbální komunikaci (gesta, pohled, mimika, jednoduché symboly).	

KSB	Klíčová kompetence osobnostní a sociální
10. ročník	
Motivujeme žáky k uvědomování si vlastního těla a jeho možnosti prostřednictvím pohybových aktivit; využíváme základní stimuly k rozvoji vnímání vlastního těla a pohybu; vytváříme situace, v nichž se žák učí požádat o pomoc a přijímat podporu od spolužáků či učitele; prostřednictvím her podporujeme vytváření pozitivních vztahů mezi žáky.	

KBB	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
10. ročník	
Vedeme žáky k dodržování základních pravidel společného pohybu a bezpečného chování při tělesných a pohybových aktivitách; podporujeme u žáků ohleduplnost k ostatním, respektování osobního prostoru a schopnost reagovat na přítomnost druhých při společných pohybových činnostech; vytváříme situace, ve kterých se žáci podílejí na jednoduchých společných činnostech (např. střídání, čekání na svůj signál, společné hry), a tím rozvíjí základní sociální chování.	

KPB	Klíčová kompetence pracovní
10. ročník	
Zapojujeme žáky do pohybových činností tak, aby se podíleli na jednoduché spolupráci (podávání náčiní, cvičení ve dvojici); vedeme žáky ke zvládnutí základních postupů při přípravě na pohybovou aktivitu; k zapamatování jednotlivých kroků využíváme multisenzorické podněty (zrakové, sluchové).	

KRB	Klíčová kompetence k řešení problémů
10. ročník	
Vedeme žáky k tomu, aby jednoduchým a přiměřeným způsobem upozornili na problém v pohybové situaci (strach, pád, nepohodlí); procvičujeme s žáky gesta a další jednoduché neverbální projevy, kterými mohou vyjádřit vzniklou obtíž nebo potřebu pomoci.	

KLK	Klíčová kompetence kulturní
10. ročník	
Vedeme žáky k jednoduchému sebevyjádření prostřednictvím pohybu a pohybových aktivit; využíváme prvky expresivních činností hlavně prvky dramaterapie k rozvoji prožitku, vnímání emocí a vyjadřování pocitů přiměřenou formou.	

KDB	Klíčová kompetence digitální
10. ročník	
Využíváme digitální technologie jako podpůrný nástroj pro porozumění pohybu, orientaci v činnosti a motivaci žáků (např. krátká videa, fotografie, obrázky na tabletu, interaktivní tabuli či interaktivní podlaze); představujeme pohybové činnosti pomocí obrazových a audiovizuálních podnětů, které žákům usnadňují pochopení zadání a následnou nápodobu pohybu.	

Očekávané výsledky učení

10. ročník

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
101 Zapojovat se do pohybových aktivit podle svých možností a zdravotního stavu.	• prevence a korekce svalových dysbalancí • koordinace pohybů • stání, sezení (s oporou) • změny polohy (sed – leh – stoj) • protahování, uvolňování končetin • jednoduché pohyby rukou a nohou, cvičení prstů, dlaní a pěstí • houpání, kolébání • stimulace rovnováhy (lavice, podložky) • přesuny po třídě
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Sv</u> Napodobit předvedené pohyby.	KRB-KRP-000-210-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém. KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO

102 Napodobovat jednoduché pohybových činností individuálně i ve skupině.	• práce s míčem, overballem, šátkem, balančními podložky, válci • házení do koše • napodobování učitele • kruh (držení se za ruce) • společné cvičení • motivační a pohybové hry s nápodobou • pohyb ve třídě (relaxační chvilky, krátké protažení)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Sv</u> Napodobit předvedené pohyby. <u>Hv</u> Provádět jednoduchá rytmická cvičení, reagovat pohybem na rytmický doprovod.	KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech. KDB-KDI-000-210-001 Zacházet bezpečně s digitálním zařízením v opakujících se situacích.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
103 Výkonávat základní pohybové činnosti s dopomocí nebo samostatně.	• varianty: chůze, běhy, skoky, poskoky • nácvik chůze – s oporou, s dopomocí, samostatná chůze • nácvik chůze po schodech • nácvik vstávání • pohyb přes překážky • podpora pohybového vývoje • kopnutí do míče • přenášení lehkých předmětů
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>PVv</u> Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti. <u>Sv</u> Napodobit předvedené pohyby. <u>Hv</u> Provádět jednoduchá rytmická cvičení, reagovat pohybem na rytmický doprovod.	KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech. KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
104 Vnímat jednoduché pohybové pokyny a na jejich základě vykonávat individuální nebo skupinovou pohybovou činnost.	• slovní pokyny: pojd', stůj, sedni, lehni, pojd' sem • pohybové a zrakové pokyny (ukázání pohybu, používání piktogramů) • zvukové signály (hudba – pohyb, ticho – stop) • vzájemná komunikace při pohybových činnostech
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK

<u>ROv</u> Vnímat různé podněty a reagovat na ně. <u>Sv</u> Napodobit předvedené pohyby. <u>Sv</u> Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru.	KKB-POR-000-210-001 Reagovat na jednoduché pokyny. KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech. KSB-BUD-000-210-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
105 Napodobovat jednoduché pohybové činnosti doprovázené hudbou nebo rytmem.	• pohyb na hudbu, pohyb podle tempa (rychle – pomalu) • jednoduché rytmické hry • reakce na signál (zastavit – jít – tlesknout) • pohybové říkanky • napodobování jednoduchého pohybu - tleskání, dupání a houpání • vnímání rytmu (tleskání, bubnování) • rozlišení zvuk x ticho
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Sv</u> Napodobit předvedené pohyby. <u>Hv</u> Provádět jednoduchá rytmická cvičení, reagovat pohybem na rytmický doprovod.	KLB-KKK-000-210-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti. KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
106 Vnímat přítomnost ostatních žáků při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.	• navázání očního kontaktu • reakce na blízkost druhého (zastavení, otočení se, podání ruky, plácnutí) • předávání míče • napodobování pohybu druhého • tahání/posouvání předmětu ve dvojici
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Poznat své spolužáky a učitele. <u>Sv</u> Rozpoznat osoby ze svého okolí a své spolužáky, rozeznat známé a neznámé osoby. <u>Sv</u> Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí.	KKB-VYJ-000-210-001 Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem. KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech. KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO

107 Podílet se na dodržování jednoduchých pravidel při pohybových hrách a soutěžích.	• začátek × konec hry (ted' hrajeme" × „ted' stojíme) • chůze k cíli • pohyb v kruhu • předávání předmětu • sportovní chování • ohleduplnost • smysl pro fair play • sounáležitost
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
PVv Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.	KSB-BUD-000-210-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole. KBB-KOE-000-210-001 Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
108 Dodržovat podle pokynů základní pravidla bezpečnosti a osobní hygieny při pohybových aktivitách.	• hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech • zastavení pohybu na pokyn (stůj“, „pomalu“, „pozor“) • bezpečná manipulace s pomůckami • udržování osobního prostoru • pitný režim • cvičení v tělocvičně, třídě, venku • opakování stejných pravidel • krátké strukturované činnosti • mytí rukou po pohybové aktivitě • uklizené náčiní • bezpečný povrch (žíněnka, podložka)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
PVv Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti. PVv Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
109 Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.	• pohyb při sebeobsluze • převlékání do cvičného oblečení (s dopomocí) • používání ručníku • vhodná obuv, přezouvání • oblékání a svlékání • seznámení se s různými druhy zapínání oděvů
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK

<u>Sv</u> Napodobit předvedené pohyby.	KKB-POR-000-210-001 Reagovat na jednoduché pokyny. KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
110 Spolupracovat při jednoduchých činnostech k uvolnění a zklidnění organismu.	• dechová cvičení, hluboký nádech a výdech • polohování • uvolňovací cviky • masáže (míčky, válce, textilie) • tlakové podněty • prvky jógových cvičení • zklidňující masáže • uvolňování emocionálního napětí pohybem • senzomotorická stimulace • pomalé kývání, houpačky
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Snažit se o fyziologické dýchání. <u>ROv</u> Dát najevo své pocity. <u>Hv</u> Dýchat zhluboka při poslechu relaxační hudby, usilovat o uvolnění svalstva.	KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody. KSB-KOS-000-210-001 Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
111 Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro pohybové činnosti.	• cvičení a hra s míčem (ozvučné míče, speciálně tvarované míče, overbally, bumbacball, velké míče) • manipulace s předměty (házení, kutálení) • základní manipulace s míčem a drobným náčiním (válce, klíny) • cvičení s šátkem, kužely, padákem, polštáři
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Uchopit a podržet podaný předmět. <u>Sv</u> Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi. <u>Sv</u> Napodobit předvedené pohyby.	KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
112 Využívat vybrané speciálně kompenzační a korektivní techniky.	• balanční podložky, overbally, míče různých velikostí • zooterapie (canisterapie, hipoterapie) • šátky, gumy, lehké závaží (pásky) • hry s vodou (hry ve vířivce) • míčkování

	• bazální stimulace • HANDLE přístup
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Provádět uvolňovací cvičení. <u>Hv</u> Dýchat zhluboka při poslechu relaxační hudby, usilovat o uvolnění svalstva.	KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody. KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
113 Zvládat jednoduché pohybové činnosti spojené s prostorovou orientací.	• rozeznání před, za, vedle • chůze po čáře nebo mezi kužely • orientace vůči stěně, lavici, značkám • překračování překážek • pohyb k cíli nebo značce • jednoduché otočky • vizuální pomůcky (barevné značky, kužely) • vnímání polohy těla a jeho částí
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm. <u>Sv</u> Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru. <u>Sv</u> Rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
114 Zaujímat správné základní cvičební polohy se správným způsobem držení těla, koordinovat je.	• koordinace jednoduchých pohybů s ostatními • uvolnění ramen, paží a nohou • uvolňování spastických částí těla • fyzické vnímání těla (jednotlivých částí) • správné dýchání – dechová cvičení • správné držení hlavy a trupu • jednoduché protahování v dané poloze • přenášení váhy těla
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Poznávat nebo ukazovat části svého těla. <u>Sv</u> Napodobit předvedené pohyby.	KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.

8.5 Vyučovací předmět: Pracovní a výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Pracovní a výtvarná výchova je integrovaný předmět vytvořený spojením dvou částí oblastí Člověk, jeho osobnost a svět práce a Umění a kultura. Je vytvořený spojením dvou oborů, a to Pracovní činnosti a Výtvarná výchova. Vyučuje se v 1. – 10. ročníku v časové dotaci takto: v 1. – 4. ročníku 3 hodiny týdně, v 5. – 6. ročníku 4 hodiny týdně, v 7. – 10. ročníku 5 hodin týdně. Tento předmět je posílen od 6. do 10. ročníku o 1 hodinu z časové dotace v kompetenci školy a v 5., 7. – 10. ročníku o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Obsah vzdělávacího předmětu pomáhá žákovi k vlastnímu vyjádření emocí, podporuje ho v přirozeném sebevyjádření, v komunikaci s ostatními a dává průchod přirozené aktivitě a fantazii. Pracovní činnosti by měl být realizován v co nejvíce v přirozených situacích běžného života a měly by vést k osvojení základních praktických dovedností potřebných pro každodenní život žáka.

Tento předmět je možné vyučovat nejen ve třídě, ale i na zahradě, v kuchyňce nebo např. v dílně (keramické, výtvarném ateliéru, pracovní dílně). Na elokovaných pracovištích se využívají různé prostory, které mají tato pracoviště k dispozici.

Cílem tohoto předmětu je, aby žáci získali základní pracovní a výtvarné dovednosti a návyky a seznámili se s různými materiály. Hlavní je dosažení co nejvyšší možné míry samostatnosti při provádění jednotlivých manuálních úkonů a jejich postupné propojování.

Hodnocení: Žáci jsou hodnoceni podle jejich individuálních pokroků v předmětu a přiblížení se či splnění očekávaných výsledků učení. V 1. až 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných očekávaných výsledků učení v 10. ročníku. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. V 10. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výsledky učení.

Předmět je propojen s těmito dalšími předměty: Smyslová výchova, Rozumová a osobnostní výchova a Tělesná výchova.

Do tohoto předmětu jsou začleněny tyto části ze **systému ucelené rehabilitace**. Učitel si vybírá prvky terapií podle možností zařízení a potřeb žáka. Do tohoto předmětu jsou zařazeny tyto terapie: prvky ergoterapie, prvky arteterapie, prvky muzikoterapie, canisterapie, hiporehabilitace, podpora pohybového vývoje, plavecký výcvik a pobyt ve vířivce, koncept Bazální stimulace, používání systému AAK a metody VOKS.

Systém AAK, metody VOKS

- použití pracovních schémat vizualizovaných prostřednictvím obrázků VOKS nebo jiných grafických symbolů
- výběr z nabídky a odpovědi na dotazy prostřednictvím obr. VOKS /Co chceš dělat? Co chceš nejprve dělat?/
- výběr z nabídky a odpovědi na dotazy prostřednictvím obr. VOKS /Co budeš malovat?/

Podpora pohybového vývoje

- vytváření stabilní pozice pro práci - polohování v leže na zádech, polohování na boku, polohování na břiše, klek na patách s využitím sedacího klínu, klek na čtyřech, šikmý sed, sed ve speciální židli, v terapeutickém vaku, stoj
- pitím z hrnku, nácvik kousání

Canisterapie a Hiporehabilitace

- hrubá a jemná motorika - procvičování pohybů celé paže a prstů (kartáčování, krmení, povely psovi pohybem ruky...), různé druhy úchopů (granule, psí hračky, psí packa, chlupy, hřiva, opratě, sedlo apod.), používání obou rukou (zapínání vesty, obojku, práce s vodítkem, držení opratí, sedla, ...), koordinace oko – ruka (sledovat prováděnou činnost očima, kartáčování psa/hřebelcování koně)
- obkreslování, vybarvování, modelování psa

Prvky expresivní terapie - Prvky Muzikoterapie

- výroba dešťových holí a dalších rytmických nástrojů (z PET lahví, krabiček, přírodních materiálů)

Plavecký výcvik a pobyt ve vířivce

- svlékání a oblékání oděvů, skládání oděvů, obouvání, vyzouvání
- správná hygiena (před vstupem do bazénu a po výstupu z bazénu)
- péče o své věci

Prvky expresivní terapie - Prvky Arteterapie

- nejde o výsledné výtvarné dílo, ale především o prožitek z tvorby
- automatizace omezeného množství výtvarných technik pro uvolnění tvořivého procesu
- návaznost tvorby na emocionální prožitek (pobyt ve snoezelenu, poslech hudby, tanec, poslech pohádky, vyprávění, filmapod.)
- navázání výtvarné tvorby na osobní a osobnostní prožitky z rodiny, z třídního kolektivu, z oblíbených aktivit
- navázání výtvarné tvorby na prožívání v přírodě, prožitky ročních období
- navázání výtvarné tvorby na zrakové, hmatové, čichové vjemy
- muzikomalba
- hra s výtvarným materiálem, prožití si materiálu a hra s ním

Prvky Ergoterapie

- práce s keramickou hlinou – vymačkávání, modelování z hroudy, modelování, vykrajování z plátu, stavba z válečků, kuliček
- práce s různým materiálem
- nácvik sebeobsluhy, využívání různých podpůrných prostředků

Koncept Bazální stimulace

- somatická stimulace
- optická stimulace
- orální stimulace
- taktilně haptická stimulace
- vestibulární stimulace
- čichová a auditivní stimulace

Vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

KUB	Klíčová kompetence k učení
10. ročník	
• Zařazujeme stejné činnosti ve stejný čas a na stejném místě, aby žáci získali jistotu v denním režimu; • volíme krátké, opakující se aktivity ve stejném pořadí a doprovází je stejným slovem, gestem nebo zvukem.	

KKB	Klíčová kompetence komunikační
• 10. ročník	
• Používáme jednoduché otázky a stále stejné fráze v běžných situacích pracovní a výtvarné výchovy; • podporujeme žáky ve výtvarném projevu, sloužícímu k vyjádření potřeb nebo pocitů; • využíváme pomůcky a potřeby vhodné pro danou výtvarnou nebo pracovní činnost, aktivitu a vede žáky k postupnému samostatnému používání těchto způsobů komunikace; • dáváme krátké a jednoznačné pokyny a používá pro stejné situace stejné fráze, pokyny podporuje obrázky, gesty nebo reálnými předměty; • se žáky opakovaně procvičujeme reakce v žákům známém prostředí.	

KSB	Klíčová kompetence osobnostní a sociální
10. ročník	
• Pomáháme žákům rozpoznat, kdy potřebují odpočinek nebo zklidnění; • používáme jednoduché otázky, obrázky a komunikační pomůcky; • zařazujeme relaxační techniky, odpočinkové chvilky a pravidelné rituály, které podporují pocit bezpečí a pohody; • využíváme také senzorické pomůcky, snoezelen a Orffovy nástroje a tím vším ukazuje žákům, jak si navodit stav pohody a klidu; • všímáme situacím, kdy žák potřebuje pomoc, a vede ho k jednoduchému požádání o pomoc slovem, gestem nebo obrázkem, používá komunikační karty a nacvičuje se žáky běžné situace, ve kterých pomoc potřebují; • nacvičujeme základní sociální projevy, jako je pozdrav, poděkování nebo žádost o pomoc; • v modelových situacích vedeme žáky k jednoduchým verbálním i neverbálním reakcím, například úsměvem, zamáváním nebo podáním ruky.	

KBB	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
10. ročník	
• Vedeme žáky k vnímání okolního prostředí, zejména během pracovních a výtvarných aktivitách, žáci poznávají přírodní materiály pomocí smyslů a plní jednoduché úkoly spojené s péčí o třídu, školu a přírodu; • předvádíme jednoduché činnosti související s ochranou přírody (třídění odpadu), zalévání květin, a vede žáky k jejich opakování; • pravidelně zadáváme konkrétní a stále se opakující úkoly formou jednoduchých rituálů; • pomocí příběhů a pohádek ukazujeme vhodné chování během pracovních a výtvarných aktivit a toto chování se žáky opakovaně procvičujeme;	

- stanovujeme jasná a srozumitelná pravidla pro běžné situace během vyučování a znázorňuje je pomocí symbolů nebo obrázků;
- přidělujeme žákům jednoduché role a pravidelně s nimi opakuje činnosti spojené s chodem třídy;
- využíváme denní rituály k upevňování odpovědného chování a podporuje samostatnost pomocí vizuálních schémat, například fotografií jednotlivých kroků, žáky motivuje pochvalou a jednoduchou vizuální zpětnou vazbou.

KPB	Klíčová kompetence pracovní
10. ročník	
• Náznorně předvádíme postupy běžných činností a žáci je napodobují; • používáme jednoduchá procesní schémata ve formě obrázků nebo fotografií, která žákům pomáhají orientovat se v jednotlivých krocích činnosti, zpočátku poskytuje žákům podporu slovem nebo gestem, postupně ji omezujeme a vedeme je k větší samostatnosti. • pravidelně zařazujeme opakující se činnosti do denního režimu. • plánujeme jednoduché činnosti, při kterých spolupracují dva žáci (např. skládání kostek, třídění předmětů, přenášení pomůcek); • používáme krátké pokyny a obrázkové návody („Podáme si“, „Držíme spolu“), aby žáci porozuměli své roli; • kooperativní aktivity zařazujeme do běžného denního režimu a jednoduchých her ve dvojici, zpočátku žáky při spolupráci výrazně vedeme, postupně jim však dáváme více prostoru k samostatné interakci při opakujících se činnostech.	

KRB	Klíčová kompetence k řešení problémů
10. ročník	
• Využíváme běžné situace (např. spadlý předmět, rozlitá voda) k nácviku jednoduchého řešení problémů; • pomáháme žákům vyjádřit problém pomocí obrázků, komunikačních karet, gest nebo jednoduchých otázek („Co potřebuješ?“); • procvičujeme se žáky základní verbální i neverbální projevy k vyjádření potřeby nebo obtíží a podporuje jejich používání v reálných situacích.	

KLK	Klíčová kompetence kulturní
10. ročník	
• Nabízíme žákům výtvarné, pracovní, ale i hudební a pohybové aktivity a podporuje jejich zapojení podle možností každého z nich; • umožňujeme vyjadřování pomocí obrázků, předmětů, piktogramů nebo jiných augmentativních a alternativních forem komunikace; • dáváme žákům prostor pro vlastní volbu způsobu vyjádření, podporujeme společnou činnost a sdílení bez důrazu na výsledek.	

KDB	Klíčová kompetence digitální
10. ročník	

- Zařazujeme pravidelné rituály při používání digitálních zařízení, aby si žáci osvojili bezpečné zacházení;
- názorně předvádíme jednotlivé kroky a využíváme obrázky či jednoduchá schémata k připomenutí pravidel;
- opakovaně procvičujeme základní úkony (zapnutí, vypnutí, uložení zařízení) a doprovázíme je jasnými pokyny, gesty nebo zvukovými signály, postupně vedeme žáky k větší samostatnosti při dodržování bezpečnostních pravidel.

10. ročník

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
P101 Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.	• znalost funkcí a užívání hygienických pomůcek • vedení ke spolupráci při sebeobsluze, během základních dovednostech osobní hygieny, oblékání a obouvání • rozvíjení a upevňování schopnosti postarat se o sebe v rámci sebeobsluhy v co nejširší možné míře • osobní hygiena • upevňování pravidel slušného chování při jídle a stolování • nacvičování příjmu potravy lžící s pomocí, následně samostatně • nacvičování příjmu potravy (správné žvýkání, užívání příboru), dbaní na čistotu během stravování příborem
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Rov</u> Přiřazovat předměty na základě daných kritérií.	KBB-KOE-000-210-001 Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích. KRB-KRP-000-210-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
P102 Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech.	• poznávání svých věcí a ukládání je na místo k tomu určené, vedení žáků k úklidu věcí • vedení žáků k účelnému oblékání dle ročních období a klimatických podmínek • podporování jejich snažení o aktivní zapojení do pracovní činnosti • vytváření dovednosti vykonávat s dohledem jednoduché úklidové práce • upevňování získaných dovedností, učit se pečovat o místo, kde se tyto činnosti vykonávají
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROV</u> Poznat a používat předměty denní potřeby. <u>Sv</u> Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.	KBB-KOE-000-210-001 Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích. KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
P301 Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.	• jednoduché manuální operace, používání jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek • práce s různými materiály, modelovací hmota, přírodniny, papír a karton, textil • třídění různých druhů drobného materiálu podle velikosti, barvy, tvaru • navlékání korálků, navíjení vlny, provázků, proplétání šňůrek • kombinované práce s užitím různých materiálů
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Rov</u> Soustředit se na určitou činnost. <u>ROv</u> Uchopit a podržet podaný předmět.	KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
P401 Zvládat základní dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstrukčními hrami.	• manipulace s jednoduchými předměty, montáž a demontáž • manipulace s předměty denní potřeby podporování práce se stavebnicemi plošnými, prostorovými a konstrukčními • podporování spolupráce dětí, práci s dopomocí, dle předlohy, popřípadě samostatně pod dohledem • osvojování dovedností spojené nejen s konstrukčními činnostmi, ale i s praktickým životem • podporování samostatnosti během činnosti dle náročnosti aktivity a individuálních schopností žáků
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Rov</u> Soustředit se na určitou činnost. <u>Sv</u> Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.	KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
P501 Provádět vhodné pracovní postupy při ošetřování vybraných rostlin za použití jednoduchého nářadí.	• nácvik pěstitelských činností hrou pomocí dětského nářadí • nácvik názorem, nápodobou dospělého, spojení nářadí – činnost • znalost základních podmínek pro pěstování rostlin • podpora spolupráce žáka při základních pěstitelských činnostech • nácvik použití pomůcek potřebných pro pěstitelské práce
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK

<u>Rv</u> Poznat a používat předměty denní potřeby. <u>Sv</u> Rozlišit s pomocí názorné demonstrace roční období podle základních znaků.	KBB-KOG-000-210-001 Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí. KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
P502 Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích.	• využívání pobytu ve venkovních prostorách k pozorování souvislostí ročních období • sledování změn v přírodě během jednotlivých ročních období a jejich návaznost do běžného života • nácvik oblékání se během různých ročních období a klimatických podmínek • orientace mezi sezónními činnostmi, společenskými událostmi a svátky • rozlišování ročních období a přiřazení k nim typické projevy a stavy přírody
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Rov</u> Soustředít se na určitou činnost. <u>ROv</u> Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.	KBB-KOD-000-210-001 Napodobovat činnosti, které jsou prospěšné pro okolní přírodu. KBB-KOG-000-210-001 Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
P503 Respektovat pokyny ohledně zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	• zklidnění žáků za pomoci přítomnosti zvířat - prvky zooterapie, canisterapie, hipoterapie • využití symboliky zvířat během tradičních akcí – zájček na Velikonoce... • učení žáků respektu a zdravému přístupu ke zvířatům • dbaní na vlastní zdraví a bezpečnost • využití zvířete k rozvoji žáků a dosažení cílů výchovně vzdělávacího procesu - třídění tvarů, barev, učení se pravidel
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Rov</u> Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.	KBB-KOD-000-210-001 Napodobovat činnosti, které jsou prospěšné pro okolní přírodu. KBB-KOG-000-210-001 Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí. KKB-POR-000-210-001 Reagovat na jednoduché pokyny.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO

P601 Podílet se na základních pracovních úkonech v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.	• podpora aktivity při jednoduchých pracovních činnostech • řešení běžných každodenních situací - příprava talíře, nalévání nápoje, uklízení ze stolu, utírání stolu, vše s dopomocí, dle schopností i samostatně • nácvik otevírání známých typů balení potravin • práce pod dohledem ve třídě, na zahradě • provádění drobných prací s dopomocí, dle slovního pokynu nebo samostatně dle individuálních předpokladů a úrovně žáka
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Rov</u> Rozpoznat základní denní činnosti.	KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit. KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
P602 Obsluhovat jednoduché spotřebiče a používat pomůcky.	• hra s dětským náčiním, ale i v reálném prostředí kuchyně • manipulace se základními pomůckami, vybavení kuchyně a spotřebiči • obsluha jednoduchých spotřebičů s dopomocí, nebo práce pod dohledem samostatně • pojmenování a rozpoznání základních domácích spotřebičů a spojení s jejich účelem • dodržování pravidel a dbaní na bezpečnost během obsluhy spotřebičů a používání kuchyňských pomůcek
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Sv</u> Napodobit předvedené pohyby. <u>Sv</u> Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků.	KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
P603 Dodržovat základní pravidla chování při stolování.	• prostírání stolu pro běžné stolování s pomocí při hře i v reálném prostředí • úklid stolu s dopomocí po jídle žák odnáší nádobí na určené místo • vhodné chování během stolování, nebo utírání vylitého jídla či nápoje • brát ohled i na druhé při rozdělování jídla • zdokonalování se při prostírání stolu, dbaní na estetiku prostředí
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK

<u>Sv</u> Rozlišit na základě praktické zkušenosti jednotlivé chutě. <u>Sv</u> Poznat předměty, potraviny čichem podle vůně a pachů.	X
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
P604 Spolupracovat při nákupu a uložení základních potravin.	• sledování a popis obrázku, či fotografie z prostředí obchodu • hra na nakupování, podpora sociálního čtení • spolupráce při ukládání zboží do nákupního košíku • vyzvednutí, vození a ukládání nákupního vozíku na určené místo s dopomocí • nákup základních potravin dle obrázkového nebo slovního seznamu s dopomocí
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Sv</u> Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.	KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech. KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
P605 Podílet se na přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy.	• ochutnávání pokrmů různé chuti, hra na kuchaře • upozornění žáky na možná nebezpečí při přípravě pokrmů - popálení, říznutí • dodržování hygienických pravidel - pečlivé mytí rukou • mytí a čištění ovoce a zeleniny • spolupráce při přípravě jednoduchých pokrmů • podpora samostatnosti při přípravě jednoduchých pokrmů
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
PVv Rozpoznat základní denní činnosti. <u>Sv</u> Poznat předměty, potraviny čichem podle vůně a pachů.	KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
P701 Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech	• bezpečné používání pomůcek, nástrojů, nářadí • bezpečný pohyb v prostoru s pomůckami, nástroji a nářadím • bezpečná manipulace s úklidovými prostředky • používání ochranných pomůcek • hygienické návyky při přípravě pokrmů • hygienické návyky při údržbě domácnosti

	• hygienické návyky při pěstitelských pracích • hygienické návyky při práci s různými technickými materiály a stavebnicemi
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Rov</u> Osvojovat si základní hygienické a sebeobslužné dovednosti. <u>Tv</u> Dodržovat podle pokynů základní pravidla bezpečnosti a osobní hygieny při pohybových aktivitách.	KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
P702 Mít osvojené klíčové pracovní návyky.	• příprava pomůcek a nářadí • udržování pořádku na pracovní ploše, úklid pracovní plochy a pomůcek • motivace k dokončení práce • práce s dopomocí podle vzoru nebo slovního pokynu samostatnost při pracovních úkonech
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Rov</u> Poznat a používat předměty denní potřeby.	KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech. KSB-BUD-000-210-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
V101 Využívat své dovednosti pro vlastní tvorbu.	• masáže, stimulace úchopu (prvky bazální stimulace) • hmatové vnímání různých výtvarných materiálů a prostředků/kontakt s barvou apod. • cvičení očního kontaktu/zraková koordinace • orientace na ploše a v prostoru • využití krupice, písku (čmáraní, kreslení rukou, prsty) • využití vlastního těla při tvorbě (asistovaně, samostatně, např. prstové barvy) • nácvik úchopu rozmanitého výtvarného náčiní (štetec, houbička, razítko) • praktické dovednosti s výtvarným náčiním (natírání, otiskování, válení) • trhání, mačkání, nalepování (papíru atd.) s podporou
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Rov</u> Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.	KLB-KKK-000-210-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti. KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
V102 Vyjadřovat jednoduchými výtvarnými prostředky své prožitky.	• seznámení se s výtvarnými technikami na elementární úrovni • stimulace úchopu /prvky bazální stimulace • hmatové vnímání rozmanitých výtvarných prostředků (papír, prstové barvy, hlína apod.) • asistované/samostatné použití rozmanitých výtvarných technik (kresba, malba, modelování) • modelování (základní činnosti s hmotou různého typu) • jednoduchá práce se stavebnicí • podpora sebevyjádření a originality žáka
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Rov</u> Dát najevo své pocity. <u>ROv</u> Soustředit se na určitou činnost.	KLB-KKK-000-210-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
V103 Uplatňovat vlastní vnímání při výtvarných činnostech.	• seznámení se s výtvarnými prostředky na elementární úrovni • uvolňovací cviky pro nácvik úchopu a držení • hmatové vnímání rozmanitých výtvarných prostředků (papír, prstové barvy, hlína apod.) • vyjádření libosti x nelibosti na různé výtvarné materiály (struktury, textury, hmoty...) • zrková diferenciacie tvarů, barev, materiálů
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>Rov</u> Vnímát různé podněty a reagovat na ně.	KLB-KKK-000-210-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
V104 Usilovat o práci ve skupině, o společnou výtvarnou tvorbu.	• snaha o vytvoření pozitivního klima pro práci v malé skupině žáků • pozorování a respektování projevu, potřeb, práce ostatních žáků ve skupině"
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
X	KSB-KOS-000-210-001 Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci. KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech. KSB-BUD-000-210-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.

Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
V201 Vnímat barvy, tvary a jejich odlišnosti.	• cvičení zrakového vnímání • hra s barvami s využitím vlastního těla (prstové barvy, roztírání, otiskování ruky, nohy...) • sledování barevné stopy (vlastní nebo zprostředkované) • rozlišení, přiřazování stejných barev, tvarů (třídění předmětů apod.) • míchání, zapouštění barev • hra/výtvarná činnost s barvami a s netradičními technikami a materiály (bublinková folie, otisky různých tvarů a textur ...)
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
<u>ROv</u> Vnímat různé podněty a reagovat na ně. <u>ROv</u> Přiřazovat předměty na základě daných kritérií. <u>Sv</u> Rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů.	KLB-KKK-000-210-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.
Školní OVU pro 10. ročník	UČIVO
V202 Sledovat soustředěně animovaný film.	• cílená zraková stimulace • vyjádření reakce na zrakový vjem - film (pozitivní x negativní) • podpora udržení pozornosti při sledování krátkého animovaného filmu • reprodukce prožitku ze sledovaného příběhu
Vazby na související OVU dalších vzdělávacích předmětů	RVP OVU KK
CKB-ROZ-001-210-004 Vnímat různé podněty a reagovat na ně. CPB-CPB-001-210-005 Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času. CSB-SMY-001-210-001 Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.	KDB-KDI-000-210-001 Zacházet bezpečně s digitálními zařízeními v opakujících se situacích. KLB-KKK-000-210-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.

9 Hodnocení žáků

Hodnocení žáků chápeme jako zpětnou vazbu, prostřednictvím které žáci, jejich zákonní zástupci, ale i pedagogové získávají informace o tom, jak se žákům daří na jejich vzdělávací cestě.

V hodnocení vždy zohledňujeme osobnost každého žáka, jeho individuální možnosti i případné zdravotní, osobní, rodinné a další problémy.

Základním způsobem hodnocení na naší škole je proto hodnocení slovní. Tyto hodnotící zásady platí i pro distanční výuku.

Informace o výsledcích vzdělávání žáků jsou zákonným zástupcům předávány ústně při osobních setkáních či písemně dle domluvené komunikace a vysvědčením (či výpisem) na konci každého pololetí.

Vysvědčení za první i druhé pololetí má ve všech vyučovacích předmětech a všech ročnících podobu slovního hodnocení.

9.1 Obecné zásady hodnocení

- Hodnocení směřuje vždy k cíli, kterého chceme vyučováním dosáhnout.
- Hlavním naším cílem je zapojení všech žáků do výuky, postupný rozvoj klíčových kompetencí a motivace žáků pro „celoživotní učení“.
- Upřednostňujeme pozitivní hodnocení žáků, a to nejen při ověřování vědomostí a hodnocení dosažené úrovně základních gramotností a klíčových kompetencí, ale v celém procesu učení.
- Při hodnocení pedagogové využívají i žákovská portfolia (kde sledují žákův pokrok, pomáhají i k sebehodnocení žáků).
- Věnujeme každému žákovi individuální pozornost (každý žák musí mít prostor být aktivní a úspěšný).
- Využíváme prvky formativního hodnocení jako nástroj pro podporu učení, který umožňuje cílenou radu, vedení a návod ke zlepšení, žáci oceňují dílčí pokroky a pracují s chybou jako příležitost k učení.
- Umožňujeme žákům poznání, že se chyba může vyskytovat v každé lidské činnosti, ale může mít však pro člověka různé následky podle své závažnosti.
- Hodnocení by mělo být pro žáky motivující, mělo by vést k podpoře sebedůvěry žáka.
- Součástí procesu hodnocení má být i sebehodnocení žáka (jako jedna z významných kompetencí, kterou chceme žáka naučit).
- Pro pedagoga je nezbytné, aby k hodnocení a klasifikaci přistupoval:
 - s přiměřenou náročností a pedagogickým taktem
 - se zřetelem na individuální možnosti a schopnosti každého žáka
 - s přihlédnutím na doporučení školského poradenského zařízení, lékaře
- Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a jejich zákonní zástupci byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání.
- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí lze místo vysvědčení vydat výpis z vysvědčení.
- Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení, chyba je důležitý prostředek učení.
- V případě hodnocení žáků cizinců je brán ohled na jejich případné jazykové nedostatky.

9.2 Kritéria pro hodnocení žáků

- hodnotíme individuální pokrok každého žáka
- zvládnutí očekávaných výsledků učení, klíčových kompetencí a základních gramotností jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních schopností a možností žáka
- schopnost řešit problémové situace odpovídající mentální úrovni žáka
- schopnost vykonávat různé činnosti, aplikace vědomostí v praxi
- schopnost samostatné práce a práce ve skupině
- úroveň komunikačních dovedností odpovídající zdravotnímu stavu žáka

9.2.1 Sebehodnocení žáků

Cílem sebehodnocení je postupné přebírání zodpovědnosti žáka za vlastní učení a práci. Přispívá k zdravému sebevědomí a zvyšuje míru sebedůvěry. Naším úkolem je, naučit žáka hodnotit své znalosti a dovednosti.

Žák je veden k tomu, aby uměl dokázat odhadnout své možnosti a samostatně se rozhodnout v rámci jeho možností:

- formou ústního sebehodnocení (komunikační kruh – co jsem se učil a jak jsem to zvládl, vlastní zhodnocení, využití smajlíků, symbolů či gest)
- portfolio umožňuje vidět práci žáka za určité časové období (sešit, pracovní listy, výrobky nebo jejich fotografie, diplomy, fotografie apod.)

9.2.2 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Při hodnocení přihlíží učitel k úsilí vynaloženému žákem, jeho postojům k učení, snaze žáka a míře jeho postižení.

Podklady pro hodnocení získává vyučující zejména:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- sledováním jeho výkonů a potřebné míry podpory,
- plněním různými druhy úkolů (učitel upřednostňuje tu formu úkolů, která danému žákovi odpovídá s ohledem na jeho věk, možnosti a postižení),
- analýzou výsledků dalších činností žáků,
- konzultacemi s ostatními vyučujícími,
- podle potřeby konzultacemi i s psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

9.2.3 Způsoby hodnocení žáka základní školy speciální

Hodnocení žáka během školního roku:

- slovní hodnocení – formativní hodnocení – takové hodnocení, které je pro žáky motivující
- klasifikaci (známky vyjádřené stupnicí 1–5) – je-li využívána, má především motivační charakter a slouží jako ocenění za dobře vykonanou práci.

- alternativním způsobem – hodnocení formou razítek, samolepek (obrázky), vždy po dohodě se zákonnými zástupci.

9.3 Hodnocení žáků ZŠ speciální na vysvědčení

Výsledky vzdělávání žáka v ZŠS se hodnotí slovně. Hodnocení má vyjádřit míru zvládnutí vědomostí, dovedností a stupně samostatnosti žákovy činnosti v daném ročníku. Hodnocení by mělo být hlavně pozitivní a vyjadřovat to, co už žák zvládl.

Žáci jsou hodnoceni podle vzdělávacího programu odpovídajícího jejich mentální úrovni.

Učitel hodnotí žáka v jednotlivých předmětech dle níže uvedeného slovního hodnocení, výběrem z daných možností. Chování hodnotí popisem kladných projevů žáka.

Žáci vyučování dle IVP jsou hodnoceni podle plnění tohoto plánu, který vychází z daného vzdělávacího programu.

Způsob hodnocení je využitím kombinací dvou způsobů:

- **Slovní hodnocení** – je stručné a jasně rozlišuje klasifikační stupeň. Popisuje úroveň žáka, které dosáhl vzhledem k očekávaným výsledkům učení.
- **Otevřené slovní hodnocení** – je obsáhlejší, nerozlišuje klasifikační stupeň. Detailně popisuje, co žák zvládá, na jaké úrovni jsou jeho sociální, vědomostní znalosti, pracovní návyky a dovednosti.

Slovní hodnocení pro žáky se středně těžkým mentálním postižením – díl I., a pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami – díl II.

Klasifikační stupnice – pro žáky ZŠS – I. DÍL, II. DÍL					
Předmět	1	2	3	4	5
ČP, Mat, Inf, Prv, Vu, PŘ, Rov	Učivo zvládá zcela samostatně.	Učivo zvládá s mírnou pomocí.	Učivo zvládá s pomocí.	Učivo zvládá s trvalou pomocí.	Učivo dosud nezvládá.
Osv, Sv	Učivo má zcela zažité. / má zcela osvojené.	Učivo má zažité. / má osvojené.	Učivo má částečně zažité. / má částečně osvojené.	Učivo má nedostatečně zažité. / má málo osvojené.	Učivo doposud nemá zažité. / dosud nemá osvojené.
Hv	Je aktivní a snaživý, učivo zvládá zcela samostatně.	Je snaživý, učivo zvládá s mírnou pomocí.	Učivo zvládá s pomocí.	Učivo zvládá s trvalou pomocí.	Učivo dosud nezvládá.
Tv	Je obratný a snaživý, učivo/pohybové aktivity zvládá zcela samostatně.	Je méně obratný, ale snaží se, učivo/pohybové aktivity zvládá s mírnou pomocí.	Při pohybových aktivitách potřebuje pomoc.	Při pohybových aktivitách potřebuje trvalou pomoc.	Pohybové aktivity dosud nezvládá.

PVV	Je samostatný a zručný, učivo zvládá zcela samostatně.	Je zručný, pracuje s mírnou pomocí.	Při práci vyžaduje vedení.	Pracuje s trvalou pomocí.	Učivo dosud nezvládá.
-----	--	-------------------------------------	----------------------------	---------------------------	-----------------------

Při **otevřeném slovním hodnocení** popisujeme, jak dané školní očekávané výsledky učení žák naplňuje (nacvičujeme, zvládá, osvojuje si, osvojil si, seznamuje se, seznámil se, zná, ovládá, orientuje se, rozpozná, řeší, využívá, uplatňuje ...). Pokud žák tyto školní očekávané výsledky učení nezvládá použijte negaci (např. nezvládá, nepíše, neskládá, ...).

Výchovná opatření:

Pochvaly

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Pochvaly se udělují zpravidla za:

- mimořádné aktivity v rámci školy i mimo školu,
- účast v soutěžích v rámci školy i mimo školu.

Napomenutí a důtky

Při opakovaném, či zvláště závažném porušení povinností, stanovených školním řádem, může být žákovi dle závažnosti uloženo:

- napomenutí třídního učitele (za neodůvodněné opakované pozdní příchody, a to v počtu více než 10 hodin za pololetí),
- důtka třídního učitele (za neomluvené hodiny v počtu více jak 20 hodin za pololetí)
- důtka ředitele školy (za zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo vůči ostatním žákům; za neomluvené hodiny v počtu více jak 50 hodin za pololetí).

Zásady udělování výchovných opatření

Uložení důtky třídního učitele učitel neprodleně oznámí řediteli školy. Důtku ředitele školy lze uložit pouze po projednání v pedagogické radě. Udělení výchovného opatření se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno a zároveň i do třídního výkazu.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

V případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem či školním řádem může ředitel školy rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.

Je třeba brát v úvahu, že žák nemůže odpovídat za jednání, které mu nelze přičítat a rovněž za jednání, které nemohl posoudit či ovlivnit vzhledem ke svému věku a míře rozumové a volní vyspělosti. Ostatní výchovné problémy jsou řešeny speciálně pedagogickými prostředky ve spolupráci se zákonnými zástupci nikoliv výchovným opatřením.

DÍL III.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

10 Identifikační údaje a popis školní družiny

Školní družina (ŠD) je součástí Mateřské školy speciální, základní školy speciální a praktické školy Ibsenka Brno, příspěvkové organizace na ulici Ibsenova 1, v Brně. Proto jsou identifikační údaje stejné jako identifikační údaje uvedené na začátku tohoto školního vzdělávacího programu.

Charakteristika a umístění školní družiny

Školní družina (ŠD) na pracovišti Ibsenova má čtyři oddělení. Pro svou činnost využívá čtyři třídy, dále pak vychovatelé využívají počítačovou učebnu, cvičnou kuchyňku, keramickou dílnu a relaxační místnost snoezelen. K pohybovým aktivitám mohou žáci zařazení do ŠD využívat cvičebnu v přízemí školy a školní zahradu.

Žák navštěvuje ŠD na základě vyplněné přihlášky podepsané zákonným zástupcem. V případě přijetí do ŠD se na něho vztahují veškerá práva a povinnosti účastníka zájmového vzdělávání stanovená Řádem školní družiny.

ŠD zahajuje před výukou svou činnost od 6.30 do 7.45. Po ukončení výuky funguje ŠD od 12.20 do 16.30.

Personální podmínky

Zájmové vzdělávání je řízeno kvalifikovanými pedagogickými pracovníky. Všichni vychovatelé mají pedagogické vzdělání s víceletou praxí ve speciálním školství. Vzájemně se doplňují ve svých specializacích – práce s počítačem, výtvarná a hudební výchova, práce s keramickou hlínou a jiné nekonvenční techniky, základy ručních prací a vaření. Další vzdělávání je doplňováno v akreditovaných kurzech, studiem na MU, samostudiem.

Charakteristika žáků

Program ŠD je koncipován pro 30–40 žáků, kteří do školy denně dojíždí z Brna a blízkého okolí. Vzděláváme žáky od prvního ročníku a až do ukončení docházky do základní školy speciální. Naši školní družinu navštěvují žáci se speciálními vzdělávacími potřebami uvedené v § 16, odstavec 9 Školského zákona v platném znění.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Pravidelně se podílíme na akcích organizovaných školou – vánoční besídka, prodejní výstavka zhotovených výrobků, účast na soutěžích převážně výtvarných a keramických, canisterapie. Spolupráce se školou – konzultace s vyučujícími, pracovníky speciálně pedagogického centra, účast na pedagogických radách. Spolupráce s rodiči – rozhovory, drobné dárky domů. Spolupráce s veřejností – výstavky prací, výzdoba budovy školy, upomínkové předměty určené k prezentaci školy.

11 Plán zájmového vzdělávání

Plán je koncipován do několika bloků úzce navazujících na práci ve třídách s učiteli. Program školní družiny navazuje na daný program pro základní vzdělávání, v němž jsou daní žáci vzdělávání a doplňuje ho.

Hlavním cílem je:

- Vytvářet u žáků projevy pozitivního citění, vhodné projevy chování, empatického citění.
- Rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, k okolnímu prostředí i k přírodě.
- Podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, spokojenost, osobní pohodu.
- Zajišťovat žákům dostatek činností, které rozvíjí jednotlivé složky jejich osobnosti, napomáhají jejich celkovému rozvoji, prohlubují a rozvíjí poznatky a dovednosti získané při vyučování.
- Zlepšování psychické a fyzické kondice.
- Podněcovat žáky k myšlení na podkladě názoru k řešení problémů.
- Zajistit žákům dostatek příležitostí k zažití úspěchu.
- Podporovat vytváření stereotypů ve známých a opakujících se činnostech, vyjádřit svá přání pomocí slov nebo gest, rozhodovat o svých činnostech, uvědomovat si příjemné a nepříjemné prožitky, orientovat se ve známém prostředí, rozvíjet nápaditost, kreativitu, vlastní fantazii
- Dodržovat pravidla her i jiných činností, spolupracovat s ostatními a tím předcházet afektivnímu chování
- Pomáhat žákům, aby poznávali své schopnosti, pomáhat k rozvoji senzomotorických dovedností, rytmizace a sociálního vnímání a prožívání
- Vést žáky k ustálenému postupu osvojování dovedností a návyků, dbát na jejich dodržování formou průběžné pozitivní motivace
- Zaměřit se zejména na sebeobslužné činnosti, hygienické návyky, umět stolovat, postarat se o své věci
- Zvládat jemnou motoriku, pohybové dovednosti a základní pracovní dovednosti, soustředit se na činnost a její dokončení na takové úrovni, aby je byli schopni využít v běžném životě
- Podporovat orientaci na vlastním těle, motorickou koordinaci, představivost, stimulaci emočního poržívání, rozvoj rytmického citění

Formy vzdělávání

- **Pravidelné** - každodenní činnost přihlášených žáků v jednotlivých odděleních ŠD.
- **Spontánní** – jsou ve školní družině zahrnuty do denního režimu oddělení ranní a odpolední družiny za dozoru vychovatelky tak, aby se dítě mohlo samostatně rozhodnout o své činnosti. Vychovatelka zde funguje pouze jako dozor a rádce.
- **Příprava na vyučování** - didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, které upevňují poznatky získané během vyučování.
- **Odpočinkové** - klidové, ale i aktivní s kompenzací jednostranné zátěže během vyučování.
- **Individuální** – činnosti podle potřeb a zájmů jednotlivých žáků
- **Příležitostné** – aktivity, které nejsou pravidelnou součástí týdenní skladby – např. besídky

11.1 Klíčové kompetence, výchovné a vzdělávací strategie a průřezová témata pro žáky vzdělávající se podle ŠVP pro ZŠS I. díl

11.1.1 Cíle ŠVP Školní družiny pro žáky I. Dílu

Cílem ŠVP je vybavit žáky základními vědomostmi, dovednostmi a návyky

- Orientovat se v činnostech režimu dne, pohybovat se samostatně ve známém prostředí.
- Prohlubovat slovní zásobu aktivní i pasivní, porozumět vyjadřujícím pojmům, rozvíjet představu, kategorizaci a třídění dle zvoleného kritéria.

- Rozvíjet samostatnou práci i práci v kolektivu, soustředit se na určitou činnost a neodbíhat od ní.
- Rozvíjet základní poznatky o přírodě, ročním období, o životě lidí.
- Učit žáky chránit své zdraví, upevňovat hygienické návyky, být samostatní při jídle, oblékání, udržovat pořádek ve třídě, šatně, ukládat a postarat se o své věci.
- Získat dovednosti při manipulaci s předměty, pomůckami, hračkami.
- Umožnit rozvoj senzomotorické stimulace, relaxace, nabídnout podněty potřebné k vývoji (bazální stimulace).
- Nabídnout techniky k uvolnění těla i mysli, zklidnění a relaxaci, harmonizaci (metoda snoezelen).
- Osvojit si metody práce s PC.
- Uplatňovat základní společenská pravidla (pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se).

11.1.2 Základní gramotnosti

Čtenářská a pisatelská:

- Vychovatel vybírá texty odpovídající schopnostem a možnostem žáka, pomocí návodných otázek a vizuální podpory vede žáka k reprodukci textu;
- uplatňuje vhodné metody, postupy, včetně využití augmentativní a alternativní komunikace, aby žák porozuměl slovu nebo obrázku jako jednoduchému sdělení;
- seznamuje žáka novou slovní zásobou prostřednictvím např. fotografie, obrázku, piktogramu;
- pomocí opakování ověřuje porozumění pojmů a podporuje jejich pasivní i aktivní používání;
- reprodukuje jednoduché básničky, říkadla, mluvené slovo pomocí gest, symbolů, obrázků;
- míru podpory i samostatnosti přizpůsobuje individuálním možnostem žáka.

Logicko-matematická:

- Vychovatel seznamuje žáka s matematickými pojmy například pomocí jednoduchých společenských her (člověče nezlob se, domino, grablo);
- využívá matematické pojmy v tělocvičných hrách, například na interaktivní podlaze, kde žák dle pokynů vychovatele plní úkoly – individuálně nebo skupinově.

Častým opakováním ověřuje porozumění a podporuje automatizaci.

11.1.3 Klíčové kompetence a výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- Upevňujeme schopnost soustředit se na učení prostřednictvím pravidelných denních rituálů, které pomáhají fixovat učební stereotypy – formou her a činností se snažíme koncentrovat pozornost žáka (poslech pohádek, písniček a říkadel);
- motivujeme žáka, aby dokončil započatou práci;
- zachováváme stejný začátek a zakončení hodiny, vymezujeme čas na práci i přestávky a používá zrakové, sluchové i pohybové podněty postupy opakujeme, aby si je žáci lépe osvojili;
- podporujeme samostatnost žáků, oceňujeme jejich úspěchy a motivujeme je k dalšímu učení tak, aby žák získal zájem o nové poznatky;
- rozvíjíme trpělivost a sebedůvěru, průběžně žáky povzbuzujeme a vedeme k samostatnosti;

- směřujeme k využití získaných zkušeností, dovedností, znalostí a návyků a k jejich využití v běžném životě a upevňujeme je v každodenních činnostech (pozdrav, poděkování, prosba, omluva, blahopřání ...);
- záměrně vytváříme situace s možností volby mezi úkoly, činnostmi nebo pomůckami, čímž podporujeme rozhodování žáků.

Kompetence k řešení problémů:

- Do komunikace se žáky zařazujeme situace, ve kterých mají vyjádřit problém (např. „Je mi zima.“, „Mám hlad.“, „Necítím se dobře.“);
- u žáků s obtížemi ve verbální komunikaci využíváme vizuální pomůcky, jako jsou fotografie, obrázky, piktogramy;
- nacvičujeme fráze či gesta k vyjádření potíží (např. „Potřebuji...“, „Nevím...“, „Prosím o pomoc.“) a systematicky je vedeme k tomu, aby dokázali vhodnou formou požádat o pomoc, věděli, na koho se obrátit o pomoc při řešení problémů;
- při vyprávění nebo v reálných situacích záměrně měníme informace a podporuje žáky v jejich rozpoznání.

Kompetence komunikační:

- Podporujeme přátelskou a respektující komunikaci mezi žáky i dospělými;
- v maximální možné míře rozvíjí verbální i neverbální komunikaci a podle potřeby využívá různé formy a symboly komunikace (předměty, obrázky, piktogramy), ponecháváme dostatek prostoru k vyjádření – odpovědi;
- pomocí jednoduchých otázek, frází a denních rutin vedeme žáky k vyjadřování potřeb, pocitů, k žádosti o pomoc, přivolání pozornosti i odmítnutí nechtěného;
- klademe otázky podporující zapojení do konverzace, navazujeme oční kontakt a vedeme k jeho respektování;
- zadáváme krátké, srozumitelné pokyny, které podle potřeby doprovází gesty a vizuálními podněty (využíváme augmentativní a alternativní komunikaci);
- pokyny opakujeme a vytváří situace, ve kterých si ověřujeme, že jim žáci správně porozuměli;
- pomocí her a soutěží nacvičujeme komunikační dovednosti využitelné v běžných situacích a vztazích.

Kompetence osobnostní a sociální:

- Vedeme žáky k užívání symbolů k rozpoznání a vyjadřování základních potřeb (např. hlad, žízeň, únava);
- prostřednictvím otázek a modelových situací žáky pobízíme, aby dokázali říct, co právě potřebují;
- se žáky nacvičujeme základní verbální i neverbální formy komunikace a začleňujeme skupinové hry podporující spolupráci;
- vede žáky k využívání jednoduchých sociálních projevů a k ohleduplnému chování, čímž podporuje pozitivní vztahy mezi žáky i učiteli.
- nacvičujeme rozpoznávání nevhodné a rizikové chování vůči sobě a svému okolí, předcházení afektivnímu a sebepoškozujícímu chování sebe i svých spolužáků;
- pravidelně vytváříme přirozené situace, ve kterých žáci potřebují pomoc (např. při oblékání, manipulaci s předměty nebo plnění úkolů), a vedeme je k tomu, aby si o pomoc požádali verbálně či neverbálně v souladu s dohodnutými pravidly;
- ptáme se žáků, jak by řešili různé situace (např. „Jak požádáš o pomoc?“)

Kompetence občanství a udržitelnosti:

- Se žáky realizujeme vycházky do okolí školy a školní zahrady;
- plánujeme účast na terapeutických programech a do výuky zařazujeme příběhy i výtvarné aktivity na téma ochrany přírody;
- vedeme žáky k šetření vodou, energií a papírem a tyto zásady upevňujeme v každodenních činnostech;
- přidělujeme žákům jednoduché povinnosti (např. příprava pomůcek, úklid pracovního místa) a při neúspěchu s nimi hledáme řešení a podporujeme dokončení či nápravu úkolu;
- se žáky realizujeme jednoduché činnosti podporující vztah k přírodě;
- podporujeme u nich osvojování ohleduplného chování k živým organismům a upevňujeme získané zkušenosti jejich opakovaným uplatňováním v běžných činnostech;
- vedeme žáky k ochraně svého zdraví, dodržování naučených stereotypů v péči o zdraví a k zdravého životního stylu.

Kompetence pracovní:

- Zadáváme žákům úkoly ve dvojicích, v nichž má každý jasně stanovený svůj podíl práce a možnost vzájemné podpory;
- povzbuzujeme žáky, aby si navzájem pomáhali;
- vedeme žáky k vhodné komunikaci, například pomocí jednoduchých otázek („Můžeš mi pomoci?“, „Co mám dělat teď?“);
- osvojujeme hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu (podle svých možností) – procvičujeme a fixujeme základní sebeobslužné návyky a postupy v každodenních činnostech.

Kompetence kulturní:

- Využíváme multisenzorické podněty (zvuky, hudbu, vůně, různé materiály) k vyvolání emocí a jejich následnému výtvarnému či jinému tvořivému zpracování podle možností žáků;
- zapojujeme žáky do rytmických a zvukových aktivit s využitím hudebních nástrojů i vlastního těla (tleskání, bubnování, zpěv);
- plánujeme se žáky společné výtvarné, hudební, rytmické nebo dramatické aktivity, při nichž se každý žák zapojuje do tvorby podle svých možností;
- prostřednictvím volného nebo řízeného pohybu při poslechu hudby podporujeme vyjadřování pocitů a nálad.

Kompetence digitální:

- Nabízíme úkoly, při nichž žáci samostatně kreslí a vybarvují obrázky v aplikaci;
- vedeme žáky k praktickému a bezpečnému používání digitálních technologií, se kterými se běžně setkávají;
- opakovaně procvičujeme základní úkony, jako je zapnutí, vypnutí, přihlášení a bezpečné odhlášení;
- podporujeme žáky v experimentování s barvami, tvary, zvuky či texty v jednoduchých digitálních aplikacích;
- ukazujeme základní postupy, jako je kreslení na tabletu nebo tvorba koláží, a motivuje žáky k jejich využívání;
- dáváme prostor prezentovat své výtvary a povzbuzuje je k objevování digitálních nástrojů bez obav z chyb;
- vytváříme jednoduchá pravidla pro bezpečné užívání technologií.

11.1.4 Průřezová témata

Péče o sebe a druhé:

- Vychovatel podporuje žáky prostřednictvím vizuálních pomůcek, názorných ukázek a pravidelně se opakujících činností v rozvoji sebeobslužných dovedností a v postupném přebírání odpovědnosti za vlastní pohodu a zdraví.
- Vychovatel podporuje žáky prostřednictvím pozitivní motivace.
- Vychovatel podporuje utváření pozitivního klimatu v družině a rozvoj důležitých sociálních dovedností u žáků.
- Žáky aktivně zapojuje do společných a skupinových činností.
- Žáky se podle jejich možností aktivně nebo pasivně zapojuje do aktivit – projevují se například volbou místa k sezení, výběrem oblíbené činnosti.
- Vychovatel vytváří prostředí, ve kterém dává žákům možnost volit mezi aktivitami péče o sebe na základě jejich zkušeností a schopností.
- Žáky učí rozvíjet schopnost volby, samostatnosti a sebevědomí v oblasti péče o sebe.
- Vede žáky k aktivnímu rozhodování.

Společnost pro všechny:

- Vychovatel vytváří bezpečné a vstřícné prostředí, ve kterém se žáci učí vzájemně si pomáhat.
- V rámci činností ve družině žáky zapojuje do společných a kooperativních aktivit.
- Vychovatel si všímá situací, kdy si žáci pomáhají, tyto projevy oceňuje a podporuje další pozitivní a prosociální chování.
- Žáky učí vnímat situace, kdy někdo potřebuje pomoc, a seznamují se se základními způsoby, jak mohou pomoci sami.
- Vychovatel zároveň učí žáky, jak si o pomoc říct.
- Vychovatel pracuje s jasnou strukturou, jednoduchými pravidly a pozitivním posilováním.
- Vede žáky ke vzájemné pomoci, ohleduplnému chování, základním společenským návykům a k vyjadřování vlastních pocitů v konkrétních situacích.
- Vytváří bezpečné a přátelské prostředí, ve kterém se žáci cítí být součástí kolektivu.

Udržitelné prostředí:

- V průběhu činností ve školní družině žáky vychovatel zapojuje do jednoduchých aktivit zaměřených na podporu udržitelnosti a péči o školní prostředí.
- Seznamuje je se základními zásadami ekologicky šetrného chování a postupně si osvojují praktické dovednosti.
- Vychovatel přibližuje žákům principy udržitelného chování prostřednictvím názorných ukázek a praktických činností.
- S žáky upevňuje jednoduché způsoby, jak se chovat ohleduplně k životnímu prostředí.
- Vychovatel vybírá takové činnosti, které podporují porozumění a rozvoj udržitelného chování u žáků, například hravé třídění odpadu.
- Žáky učí vybrat si z nabídky činností a aktivně se do nich zapojit s využitím slova, obrázku, gesta i dotyku.

11.2 Klíčové kompetence a výchovné a vzdělávací strategie pro žáky vzdělávající se podle ŠVP pro ZŠS II. díl

11.2.1 Cíle ŠVP Školní družiny pro žáky I. Dílu

- Vytvářet u žáků projevy pozitivního cítění.
- Zajišťovat žákům dostatek činností, které rozvíjí jednotlivé složky jejich osobnosti, napomáhají jejich celkovému rozvoji, prohlubují a rozvíjí poznatky a dovednosti získané při vyučování.
- Podporovat vytváření stereotypů ve známých a opakujících se činnostech, vyjádřit svá přání pomocí slov nebo gest, rozhodovat o svých činnostech, uvědomovat si příjemné a nepříjemné prožitky, orientovat se ve známém prostředí - rozvíjet nápaditost, kreativitu, vlastní fantazii.
- Vést žáky k ustálenému postupu osvojování dovedností a návyků, dbát na jejich dodržování formou průběžné pozitivní motivace.
- Zaměřit se zejména na sebeobslužné činnosti, hygienické návyky, umět stolovat, postarat se o své věci.
- Zvládat hrubou a jemnou motoriku, pohybové dovednosti.

11.2.2 Klíčové kompetence a výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- Pravidelně zařazujeme stejné činnosti ve stejný čas a na stejném místě, aby žáci získali jistotu v denním režimu;
- volíme krátké, opakující se aktivity ve stejném pořadí a doprovází je stejným slovem, gestem nebo zvukem.
- vybíráme činnost, kterou sami chtějí;
- vedeme žáky ke koncentraci na určitou činnost, k pokusu o zklidnění na pracovním místě, koncentraci pozornosti, pozorné sledování krátkého vyprávění, poslechu hudby, televize.

Kompetence k řešení problémů:

- Využíváme běžné situace (např. spadlý předmět, rozlitá voda) k nácviku jednoduchého řešení problémů;
- pomáháme žákům vyjádřit problém pomocí obrázků, komunikačních karet, gest nebo jednoduchých otázek („Co potřebuješ?“);
- procvičujeme se žáky základní verbální i neverbální projevy k vyjádření potřeby nebo obtíží a podporujeme jejich používání v reálných situacích;
- vedeme žáky k orientaci ve známém prostředí – podporujeme samostatný pohyb žáka v prostředí, ve kterém se denně nachází.

Kompetence komunikativní:

- Podporujeme přátelské vztahy a komunikaci mezi všemi spolužáky;
- vybíráme takové situace, kdy žák reaguje na oslovení jménem, vedeme ke znalosti svého jména a reakci na zavolání, fotografií;
- používáme jednoduché otázky a stále stejné fráze v běžných situacích ve škole;
- podporujeme žáky v používání nacvičených slov, gest nebo obrázků k vyjádření potřeb;

- využíváme vizuální pomůcky, mimiku a gesta a vede žáky k postupnému samostatnému používání těchto způsobů komunikace.

Kompetence osobnostní a sociální:

- Pomáháme žákům rozpoznat, kdy potřebují odpočinek nebo zklidnění;
- zařazujeme relaxační techniky, odpočinkové chvíle a pravidelné rituály, které podporují pocit bezpečí a pohody;
- využíváme také senzorické pomůcky a snoezelen;
- všímáme si situací, kdy žák potřebuje pomoc, a vedeme ho k jednoduchému požádání o pomoc slovem, gestem nebo obrázkem;
- pravidelně nacvičujeme základní sociální projevy, jako je pozdrav, poděkování nebo žádost o pomoc;
- pomocí stimulace učíme žáky uvědomovat si své tělo;
- fixujeme znalosti osob z nejbližšího okolí (rodiny, příbuzenských vztahů, spolužáků, učitelů);
- zapojujeme žáky do činností ve třídě – vedeme je k respektování dohodnutých pravidel chování.

Kompetence pracovní:

- Zpočátku poskytujeme žákům podporu slovem nebo gestem, postupně ji omezujeme a vedeme je k větší samostatnosti;
- pravidelně zařazujeme opakující se činnosti do denního režimu;
- plánujeme jednoduché činnosti, při kterých spolupracují dva žáci (např. skládání kostek, třídění předmětů, přenášení pomůcek);
- používáme krátké pokyny a obrázkové návody („Podáme si“, „Držíme spolu“), aby žáci porozuměli své roli;
- kooperativní aktivity zařazujeme do běžného denního režimu a jednoduchých her ve dvojici;
- vedeme ke zvládnutí zásad osobní hygieny – žáky vedeme k co největší samostatnosti při oblékání, stravování a hygieně.

Kompetence k občanství a udržitelnosti:

- V rámci družiny zařazujeme vycházky do přírody, pozorování přírody a terapeutické aktivity se zvířaty;
- motivujeme žáky k poznávání přírodních materiálů pomocí smyslů, napodobování zvuků a pohybů zvířat a plnění jednoduchých úkolů spojených s péčí o přírodu (např. krmení ptáků);
- prakticky předvádíme jednoduché činnosti související s ochranou přírody (třídění odpadu);
- se žáky společně zkoumáme přírodní materiály, posloucháme zvuky zvířat a pozorujeme změny v přírodě při vycházkách;
- stanovujeme jasná a srozumitelná pravidla pro běžné školní situace a znázorňujeme je pomocí symbolů nebo obrázků;
- využíváme denní rituály k upevňování odpovědného chování a podporujeme samostatnost pomocí vizuálních schémat, například fotografií jednotlivých kroků;
- motivujeme žáky pochvalou a jednoduchou vizuální zpětnou vazbou.

Kompetence kulturní:

- Nabízíme žákům výtvarné, hudební a pohybové aktivity a podporujeme jejich zapojení podle možností každého z nich;

- dáváme žákům prostor pro vlastní volbu způsobu vyjádření, podporujeme společnou činnost a sdílení bez důrazu na výsledek.

Kompetence digitální:

- Zařazujeme pravidelné rituály při používání digitálních zařízení, aby si žáci osvojili bezpečné zacházení;
- opakovaně procvičujeme základní úkony (zapnutí, vypnutí, uložení zařízení) a doprovázíme je jasnými pokyny, gesty nebo zvukovými signály;
- postupně vedeme žáky k větší samostatnosti při dodržování bezpečnostních pravidel;
- nabízíme žákům úkoly na tabletech ve třídě, v počítačové učebně na počítačích nebo na interaktivní tabuli;
- využíváme interaktivní podlahy ve školní tělocvičně, kde žáci mohou procvičovat barvy, tvary, zvířata a jiné pohybové, logické či postřehové aktivity.

11.3 Obsah činností školní družiny

11.3.1 Odpočinkové činnosti

V naší ŠD je vyhrazeno několik míst, které slouží výhradně k odpočinku. Jedná se především o relaxační místnost -snoezelen, která je vybavena vyhřívanou vodní postelí, houpačkou a polohovacími vaky. Odpočinek je možné doplnit o prvky muzikoterapie a aromaterapie, bazální stimulaci, koncept Handle či míčkování a masáže. Další místa využívaná výhradně k odpočinku jsou polohovací vaky ve třídách a houpačky na chodbách, také kuličkový bazén (ten bývá využíván i k volné hře dětí). Někdy se děti položí na koberec s polštářky nebo na sedačky. Tento odpočinek bývá zpravidla spojen s klidným vypravováním či četbou nebo poslechem pohádky, dá se také velmi dobře využít k bližší komunikaci mezi vychovatelkou a dětmi (rozhovory o problémech a zážitcích dětí).

Děti mají také velmi rády různé masáže a „šimrání“, ty lze také velmi dobře využít jako formu pochvaly. Masáže jsou velmi jemné, zaměřené především na celkové uvolnění. Masírujeme záda, paže, obličejové svaly a také plosky nohou (většinou podle přání dítěte). Někdy využíváme i různé masážní pomůcky (míčky s ostny, různé válečky, štětce apod.)

11.3.2 Zájmové činnosti

Výtvarné činnosti

- prostřednictvím výtvarné činnosti žák rozvíjí své schopnosti, ale i vnímání, vztah ke kráse, fantazii
- žák rozvíjí základní techniky kresby a malby, rozeznávání barev, modelování, trhání, stříhání, lepení, koláže a jiné výtvarné techniky
- náměty pro výtvarné činnosti vycházejí z tématických okruhů probíraných v daném týdnu ve výuce

Hudební činnosti

- hry na tělo, rytmická cvičení a vytleskávání

- poslech hudby (dětských písní a relaxační hudby)
- hra na dětské nástroje (xylofony, flétničky, harmoniky, klavírky), hudební a zvukové hračky
- hudební stěna na zahradě

Literární činnosti

- žáci jsou seznamováni s literaturou pro děti, kdy je dětem předčítáno, a následuje povídání si o čteném textu
- pouštění dětských pohádek na CD, youtube
- literatura je vybírána podle ročního období nebo v návaznosti s jinou zájmovou činností, jako je výtvarná nebo hudební činnost
- didaktické hry s náměty pohádek a příběhů (puzzle, pexeso, pexetrio, posloupnost atd.)
- poslech pohádek na PC, tabletu a práce na interaktivní podlaze a tabuli

Přírodovědné činnosti

- žáci sledují změny v přírodě, život různých druhů zvířat, sbírají přírodniny, pečují o rostliny ve třídě
- učí se třídit základní druhy odpadů
- témata přírodovědných činností jsou zahrnována do výtvarných a pracovních-technických činností.

Pracovní-technické činnosti

- práce je zaměřena především na rozvoj motoriky, koordinaci pohybů, spolupráci a nácvik vyplnění volného času doma
- náměty pro pracovní-technické činnosti vycházejí z tématických okruhů probíraných v daném týdnu ve výuce
- Práce s papírem – žáci se podle svých možností učí při práci s papírem trháni, mačkání, tvarování, přehýbání, stříhání, spojování lepením
- Práce s textilem – žáci se podle svých možností učí stříhat textilie a lepení na jiné materiály
- Práce s modelovací hmotou – žáci se podle svých možností učí modelování z modelíny, ale i samoschnoucí hlíny, slanečného těsta nebo keramické hlíny
- Práce s přírodním materiálem – žáci se podle svých schopností učí rozeznávat různé materiály a vytvářet z nich výrobky (podzimní plody a listy, skořápky...)
- Práce s tzv. odpadovým materiálem – žáci se podle svých schopností učí využívat „odpadový materiál“ na další výrobky jako jsou noviny, krabičky...

Pohybové činnosti

Pro tyto činnosti je využívána tělocvična a za pěkného počasí zahrada

- Pohybové hry – mají sociomotorický charakter (vztahově pohybový), kdy se realizují určité vztahy spolupráce. Hry jsou řízeny pravidly, která se děti podle svých schopností učí zvládnout
- Míčové hry – žáci se podle svých schopností učí zacházet s míčem, což je základem pro tyto hry
- Trampolína – žáci podle svých schopností využívají cvičení na trampolíně
- Na zahradě jsou dále využívány také relaxační plochy – houpačky, trávník, lavičky

11.3.3 Sociální dovednosti a sebeobslužná činnost

- dodržování zásad bezpečného chování a ochrana zdraví při pobytu ve škole i mimo budovu
- nácvik zvládání afektivního chování, sebepoškozování, napádání spolužáků a pedagogů a předcházení takovému jednání
- zásady společenského chování (pozdrav, oslovení, poděkování...)
- nácvik schopností sociálních dovedností za pomoci her
- nebát se slušně vyjádřit opačný názor, umět požádat o laskavost, odmítnout návrh, se kterým nesouhlasím, umět pochválit druhého a pochvalu přijmout, požádat o pomoc při řešení problému, schopnost odolat tlaku vrstevníků chovat se nevhodně
- využívání PC programů a internetu - výchova k bezpečnému využívání technologií
- prohlubování návyků osobní hygieny (mytí rukou, nošení kapesníku, používání WC...)
- zásady správného stolování a chování ve školní jídelně
- péče o pořádek ve svých věcech i ve svém okolí
- udržování čistoty a úklid po pracovních - technických a výtvarných činnostech
- udržování pořádku v herně, šatně apod.
- péče o své oblečení

11.4 Metody evaluace

- hodnocení žáků – pochvaly, různé formy odměňování
- výstavky prací formou nástěnek ve třídách a na chodbách
- výrobky domů
- roční hodnocení práce ŠD
- rozhovory se žáky, rodiči, vyučujícími

12 Hodnocení ŠVP

- Hodnocení ŠVP je nedílnou součástí vlastního hodnocení školy (autoevaluace). Po prvním roce zavedení nového ŠVP nebo jeho části do výuky proběhne jeho zhodnocení a dále se provádí pravidelně jednou za tři roky, případně dle aktuálních potřeb školy.

Při hodnocení ŠVP se zaměřujeme zejména na aktuálnost jeho obsahu, srozumitelnost, přehlednost a funkčnost dokumentu. Sledujeme, zda ŠVP odpovídá potřebám školy, efektivně podporuje plánování a realizaci výuky a přispívá ke koncepčnímu rozvoji poskytovaného vzdělávání. Součástí hodnocení je také posouzení souladu vzdělávacích cílů, metod a očekávaných výstupů s reálnými podmínkami školy a potřebami žáků.

Na základě získaných poznatků jsou v případě potřeby prováděny úpravy a aktualizace ŠVP tak, aby odpovídal současným vzdělávacím trendům a legislativním požadavkům. Hodnocení zároveň plní funkci kontrolního mechanismu, který napomáhá udržovat strukturu a obsah dokumentu v souladu s aktuálním rámcovým vzdělávacím programem.

Kritéria pro hodnocení ŠVP	Pod kritéria k hodnocení ŠVP	Nástroje hodnocení	Časový plán a odpovědnost
Aktuálnost dokumentu	• zpracování změn legislativy a vzdělávacích trendů • soulad s RVP • reagování na aktuální potřeby žáků, školy a společnosti	Kontrola souladu s RVP	
		○ průběžná kontrola změn v RVP	Dle potřeby - vedení školy a koordinátor
		○ aktualizace ŠVP dle legislativních úprav	1x za 3 roky - koordinátor a pedagogové
Funkčnost ŠVP v praxi	• vybrané kapitoly ŠVP slouží jako praktický návod pro výuku • obsah očekávaných výsledků učení jsou rozpracované do dostatečně malých postupných kroků • formulace OVU je přizpůsobená reálným možnostem žáků • jsou respektovány individuální vzdělávací plány (IVP) žáků	Dotazníky pro pedagogické pracovníky ○ zjišťování míry srozumitelnosti a využitelnosti ŠVP	1x za 3 roky (dotazník)
		Hodnocení funkčnosti ○ zpětná vazba k plánování výuky a návaznosti učiva	Průběžně - na pedagogických poradách
Srozumitelnost a přehlednost	• jasná struktura dokumentu • srozumitelná formulace cílů, výstupů a učiva • jednoznačnost pojmů a terminologie	Analýza pedagogické dokumentace	
		○ kontrola souladu třídních knih, tematických plánů a příprav s ŠVP	1x ročně - vedení školy
		○ sledování naplňování vzdělávacího obsahu a výstupů	2x ročně - pedagogové

Podpora plánování a realizace výuky	• využitelnost ŠVP pro krátkodobé i dlouhodobé plánování výuky • praktická použitelnost pro pedagogy • dostatečný prostor pro volbu metod a forem výuky	Hospitační činnost vedení školy ○ sledování realizace ŠVP přímo ve výuce ○ vyhodnocení účinnosti používaných metod a forem práce	1x ročně a průběžně - vedení školy
		Rozbor ŠVP a využití IVP	1x ročně - pedagogové na pedagogických poradách
Vhodnost rozvržení obsahu	• obsah je uspořádaný tak, aby podporoval osvojování dovedností v oblasti komunikace • sebeobsluhy, motoriky, sociálních dovedností a pracovních činností • ŠVP popisuje obsah, který postupuje pomalu, v opakováních, s důrazem na praktické činnosti • návaznosti mezi předměty jsou vytvářeny zejména skrze denní režim, rituály a praktické aktivity	Hospitační činnost vedení školy ○ ověřování návaznosti výuky na cíle a výstupy ŠVP	1x ročně - vedení školy
		Sebehodnocení pedagogů ○ reflexe práce s ŠVP v jednotlivých předmětech ○ hodnocení přiměřenosti učiva a časové dotace	1x ročně - pedagogové
Vzdělávací strategie	• v dokumentu je popsána využitelnost speciálně pedagogických metod (využití systému ucelené rehabilitace v předmětech) • důraz je kladen na opakování, názornost a praktické činnosti	Vyhodnocení porad a pedagogických rad ○ zápisy z pedagogických rad ○ společná reflexe funkčnosti ŠVP	1x ročně - vedení školy
Hodnocení osvojení úrovně ovu	• jasně stanovená pravidla hodnocení a sebehodnocení žáků • provázanost hodnocení s cíli a očekávanými výsledky učení	Analýza vzdělávacích výsledků žáků ○ průběžné a závěrečné hodnocení žáků ○ porovnání očekávaných a skutečně dosažených výstupů	2x ročně - pedagogové

Prostředí a organizace výuky	• uspořádání tříd podporuje orientaci, bezpečí, samostatnost a komunikaci • denní režim je přehledný, dle potřeby vizualizovaný a stabilní • materiální podmínky jsou upravené a dostatečné pro potřeby žáků s vyšší mírou podpory	Vyhodnocení porad a pedagogických rad ○ identifikace problémových oblastí a návrhy řešení	1x ročně - vedení školy
Spolupráce se zákonnými zástupci a partnery školy	• komunikace a hodnocení výsledků vzdělávání probíhá formou pravidelných konzultací, což je popsáno v ŠVP. • při hodnocení ŠVP se využívá zpětná vazba od rodičů a odborníků	Dotazníky pro zákonné zástupce (rodiče) ○ vnímání kvality a smysluplnosti vzdělávání ○ informovanost o vzdělávacích cílech školy ○ zpětná vazba k podpoře rozvoje žáků (doporučeno spíše doplňkově, zaměřit se na obecnou rovinu, nikoli na odborný obsah ŠVP)	1x za tři roky - rozbor vedení školy a koordinátor ŠVP (výsledky projednány na pedagogické radě a školské radě)
Koncepční rozvoj školy	• soulad ŠVP s dlouhodobými cíli a vizí školy • podpora inovací a rozvoje vzdělávání	Porovnání s jinými školami (benchmarking) ○ sdílení zkušeností s jinými školami ○ inspirace dobrou praxí	Průběžně - vedení školy